



HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/113

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 26. kolovoza 2019.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, *Izvjješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu za potrebe nacionalnih manjina*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 37. stavka 3. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, br. 155/02, 47/10 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/10 i 93/11 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 22. kolovoza 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova, Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, Ivana Malenicu, ministra uprave, dr. sc. Ninu Obuljen Koržinek, ministricu kulture, prof. dr. sc. Blaženku Divjak, ministricu znanosti i obrazovanja, Žarka Katića i Tereziju Gras, državne tajnike u Ministarstvu unutarnjih poslova, dr. sc. Kristiana Turkalja, državnog tajnika u Ministarstvu pravosuđa, Darka Nekića, Katicu Prpić i Josipu Rimac, državne tajnike u Ministarstvu uprave, Krešimira Partla i dr. sc. Ivicu Poljička, državne tajnike u Ministarstvu kulture, prof. dr. sc. Branku Ramljak i Sanju Puticu, državne tajnice u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Antu Delipetra i dr. sc. Damira Truta, pomoćnike ministra unutarnjih poslova, Ivana Cmčeca, pomoćnika ministra pravosuđa, doc. dr. sc. Mladena Nakića, pomoćnika ministra uprave, Maricu Mikec i doc. dr. sc. Ivu Hraste Sočo pomoćnice ministrice kulture, Momira Karina, pomoćnika ministrice znanosti i obrazovanja, te Alena Tahirija, ravnatelja Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-14/08
Urbroj: 50301-23/21-19-2

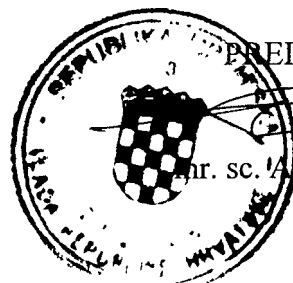
Zagreb, 22. kolovoza 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu za potrebe nacionalnih manjina

Na temelju članka 37. stavka 3. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, br. 155/02, 47/10 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/10 i 93/11 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu za potrebe nacionalnih manjina.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova, Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, Ivana Malenicu, ministra uprave, dr. sc. Ninu Obuljen Koržinec, ministricu kulture, prof. dr. sc. Blaženku Divjak, ministricu znanosti i obrazovanja, Žarka Katića i Tereziju Gras, državne tajnike u Ministarstvu unutarnjih poslova, dr. sc. Kristiana Turkalja, državnog tajnika u Ministarstvu pravosuđa, Darka Nekića, Katicu Prpić i Josipu Rimac, državne tajnike u Ministarstvu uprave, Krešimira Partla i dr. sc. Ivicu Poljička državne tajnike u Ministarstvu kulture, prof. dr. sc. Branku Ramljak i Sanju Puticu, državne tajnice u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Antu Delipetra i dr. sc. Damira Truta, pomoćnike ministra unutarnjih poslova, Ivana Crnčeca, pomoćnika ministra pravosuđa, doc. dr. sc. Mladena Nakića, pomoćnika ministra uprave, Maricu Mikec i doc. dr. sc. Ivu Hraste Sočo pomoćnice ministrice kulture, Momira Karina, pomoćnika ministrice znanosti i obrazovanja, te Alena Tahirija, ravnatelja Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.



PREDSJEDNIK

dr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**IZVJEŠĆE O PROVOĐENJU USTAVNOG ZAKONA O PRAVIMA
NACIONALNIH MANJINA I O UTROŠKU SREDSTAVA OSIGURANIH
U DRŽAVNOM PRORAČUNU REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2018. GODINU
ZA POTREBE NACIONALNIH MANJINA**

Zagreb, kolovoz 2019.

SADRŽAJ

UVOD	4
I. RAVNOPRAVNA SLUŽBENA UPORABA JEZIKA I PISMA NACIONALNIH MANJINA	5
II. OČUVANJE TRADICIJSKIH NAZIVA I OZNAKA, TE UPORABA ZNAMENJA I SIMBOLA NACIONALNIH MANJINA	8
III. ODGOJ I OBRAZOVANJE NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA	9
IV. PRAVO NA OČITOVANJE SVOJE VJERE I OSNIVANJE VJERSKIH ZAJEDNICA	33
V. PRISTUP SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA	33
VI. KULTURNA AUTONOMIJA	35
VII. ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U TIJELIMA VLASTI TE U UPRAVNIM I PRAVOSUDNIM TIJELIMA	39
VIII. VIJEĆA I PREDSTAVNICI NACIONALNIH MANJINA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	44
IX. AKTIVNOSTI SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE	46
X. STAMBENO ZBRINJAVANJE I POVRATAK	52
XI. ETNIČKI MOTIVIRANA KAZNENA DJELA I POSTUPCI VEZANI UZ DISKRIMINACIJU	58
XII. PROVEDBA NACIONALNE STRATEGIJE ZA UKLJUČIVANJE ROMA, ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2020. GODINE	63
XIII. ZAŠTITA OD SVAKE DJELATNOSTI KOJA UGROŽAVA OSTVARIVANJE PRAVA I SLOBODA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA - RAZVIJANJE TOLERANCIJE PREMA RAZLIČITOSTI I SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE	84
XIV. BILATERALNA SURADNJA	87
XV. ZBIRNI FINANCIJSKI POKAZATELJI	91
ZAKLJUČAK	98

PRILOZI

Prilog 1.	Pregled jedinica u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine jednu trećinu stanovnika i koje su dužne statutom urediti pravo na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina (<i>Ministarstvo uprave</i>)	102
Prilog 2.	Očuvanje tradicijskih naziva i oznaka te davanje naziva naseljima, ulicama i trgovima imena osoba i događaja od značaja za povijest i kulturu nacionalne manjine (<i>Ministarstvo uprave</i>).....	104
Prilog 3.	Uporaba znamenja i simbola i obilježavanje praznika nacionalnih manjina (<i>Ministarstvo uprave</i>).....	105
Prilog 4.	Pregled emisija po nakladnicima - kategorija Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, sredstva dodijeljena za 2018. godinu (<i>Agencija za elektroničke medije</i>)	107
Prilog 5.	Financiranje programa nacionalnih manjina u području kulture u 2018. godini: zaštita kulturne baštine; investicije i informatizacija; glazbena i kazališna djelatnost i kulturno - umjetnički amaterizam; izdavačka djelatnost, književne manifestacije i otkup knjiga te vizualna djelatnost i međunarodna kulturna suradnja (<i>Ministarstvo kulture</i>).....	110
Prilog 6.	Pregled sredstava raspoređenih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina putem Savjeta za nacionalne manjine iz područja kulturne autonomije za 2018. godinu (<i>Savjet za nacionalne manjine</i>)	120
Prilog 7.	Aktivnosti u vezi s provođenjem Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu - ocjena stanja i provođenja u 2018. godini (<i>Grad Zagreb</i>)	121
Prilog 8.	Pregled planiranih, dodijeljenih i utrošenih sredstava za funkcioniranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u 2018. godini u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (<i>Ministarstvo uprave</i>).....	126
Prilog 9.	Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina za 2018. godinu u: tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatsketijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravosudnim tijelima (<i>Ministarstvo uprave, Ministarstvo pravosuđa</i>)	142

UVOD

Vlada Republike Hrvatske, sukladno odredbi članka 37. stavka 3. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11) redovito podnosi Hrvatskome saboru Izvješće o provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava koja se u državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina.

Sastavni dio ovog Izvješća su i obrasci za jedinstveno statističko praćenje zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima te upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji daju prikaz stanja zastupljenosti za 2018. godinu te komparativnu analizu u odnosu na stanje u 2017. godini.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina koordinirao je izradu ovog Izvješća, a u njegovoj izradi sudjelovala su sljedeća nadležna ministarstva i druga nadležna tijela: Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo uprave, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo kulture, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Ured komisije za odnose s vjerskim zajednicama, Savjet za nacionalne manjine, Agencija za elektroničke medije i Državna škola za javnu upravu.

Prema zaprimljenim podacima ministarstava i drugih nadležnih tijela u svrhu provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u 2018. godini utrošeno je ukupno 173.155.798,54 kune, što predstavlja značajno povećanje sredstava u odnosu na 2017. godinu kada je utrošeno 144.191.391,85 kuna.

Izrazi koji se koriste u ovom Izvješću, ako imaju rodni izričaj, odnose se na jednak način i na ženski i na muški rod, bez obzira na to u kojem se rodu koristili.

I. RAVNOPRAVNA SLUŽBENA UPORABA JEZIKA I PISMA NACIONALNIH MANJINA

Usklađivanje statuta jedinica lokalne samouprave s odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina

Sukladno službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2011. godine, zakonski preduvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma nacionalne manjine (u jedinicama lokalne samouprave u kojima pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika takve jedinice), ispunjen je u 27 jedinica lokalne samouprave i to u općinama: Končanica (češki), Krnjak, Vojnić, Donji Lapac, Vrhovine, Udbina, Šodolovci, Jagodnjak, Erdut, Dvor, Gvozd, Donji Kukuruzari, Biskupija, Civiljane, Kistanje, Ervenik, Markušica, Trpinja, Negoslavci, Borovo, Gračac i Plaški (srpski), Punitovci (slovački), Grožnjan-Grisignano (talijanski), Kneževi Vinogradi (mađarski), te u gradovima Vukovaru i Vrbovskom (srpski).

Navedene jedinice izvještavale su putem e-Sustava o uređenosti statutima pojedinih prava sukladno Zakonu o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 51/00 i 56/00 - ispravak) te njihovoj primjeni u praksi (Tablica se prilaže uz Izvješće – *Prilog 1.*). S obzirom na dostavljena izvješća, može se zaključiti da u 2018. godini nije bilo većih promjena u statutima spomenutih 27 jedinica.

Dodatno, u pojedinim jedinicama u kojima ne postoji zakonski preduvjet za uvođenje ravnopravne službene upotrebe jezika i pisma nacionalnih manjina od najmanje trećine stanovnika pripadnika nacionalne manjine, navedeno pravo uređeno je statutima za područje cijele jedinice ili samo u odnosu na pojedina naselja u tim jedinicama. O navedenom je izvijestilo 27 jedinica: Istarska županija (talijanski), gradovi: Poreč-Parenzo, Pula-Pola, Buje-Buie, Novigrad-Cittanova, Rovinj-Rovigno, Umag-Umago, Vodnjan-Dignano (talijanski), Daruvar (češki) te općine Bale-Valle, Brtonigla-Verteneglio, Funtana-Fontane, Fažana-Fasana, Kaštelir-Labinci-Castelliere-S.Domenica, Ližnjan-Lisignano, Motovun-Montona, Oprtalj-Portole, Tar Vabriga-Torre Abrega, Višnjan-Visignano, Vižinada-Visinada, Vrsar-Orsera (talijanski), Dežanovac (češki), Ernestinovo, Bilje, Tordinci (mađarski), Kneževi Vinogradi (srpski) i Bogdanovci (rusinski).

Stanje ostvarivanja prava

U odnosu na korištenje jezika i pisma nacionalne manjine u postupku pred upravnim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Grad Rovinj-Rovigno izvijestio je da je vođeno 504 upravnih postupaka na talijanskom jeziku, a Grad Buje-Buie je izvijestio da je vođeno 30 postupaka na talijanskom jeziku. Nadalje, u pojedinim jedinicama stranke su podučene o pravu na služenje jezikom nacionalne manjine (Bale-Valle, Borovo, Buje-Buie, Erdut, Ervenik, Fažana-Fasana, Funtana-Fontane, Gračac, Grožnjan-Grisignana, Jagodnjak, Kistanje, Kneževi Vinogradi, Krnjak, Negoslavci, Novigrad-Cittanova, Pula-Pola, Punitovci, Rovinj-Rovigno, Šodolovci, Tar-Vabriga-Torre Abrega, Trpinja, Umag-Umago, Vižinada-

Visinada, Vojnić, Vrbovsko, Vrsar-Orsera i Vukovar), međutim, stranke to pravo nisu iskoristile.

Uredi državne uprave u županijama nisu, kao ni u prethodnom izvještajnom razdoblju, izvijestili niti o jednom slučaju ostvarivanja prava na uporabu manjinskog jezika i pisma u postupcima koje su vodili tijekom 2018. godine.

Nadzor zakonitosti općih akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Tijekom 2018. godine Ministarstvo uprave nije provodilo mjere ciljanog upravnog nadzora nad statutima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno nadzora njihove usklađenosti s odgovarajućim odredbama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina u pravosuđu

U dijelu koji se odnosi na primjenu odredbe članka 12. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, kojim je uređena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine u postupku pred sudbenim tijelima prvog stupnja, sljedeća tablica prikazuje podatke o broju sudskih postupaka koji su vođeni na jeziku nacionalnih manjina kao i broju predmeta u kojima su stranke odbile vođenje postupka na jeziku i pismu nacionalnih manjina, u 2018. godini.

IZVJEŠĆE O PREDMETIMA KOJI SU VOĐENI ILI SU MOGLI BITI VOĐENI NA MANJINSKOM JEZIKU od 01.01.2018. do 31.12.2018.

MANJINSKI JEZIK	VRSTA SUDSKOG POSTUPKA												UKUPNO VOĐENIH	UKUPNO STRANKA ODBILA PRAVO
	KAZNENI		PARNIČNI		VANPARNIČNI		OSTAVINSKI		ZEMLIŠNOKNJIZNI		PREKRŠAJNI			
	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO	VOĐEN	STRANKA ODBILA PRAVO		
TALIJANSKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	4	3
MAĐARSKI JEZIK	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
ČEŠKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SLOVAČKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RUSINSKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKRAJINSKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SRPSKI JEZIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	10	10	10
UKUPNO	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	13	17	13

Iz dostavljenih podataka može se zaključiti kako je 2018. godine pred tijelima sudbene vlasti ukupno vođeno 17 postupaka na jeziku nacionalne manjine, što predstavlja pad u odnosu na prošlu godinu kada je vođeno 25 postupaka na jeziku nacionalne manjine. Ukupan broj predmeta u kojima je stranka odbila to pravo iznosi 13, što također predstavlja pad u odnosu na prethodnu godinu kada ih je bilo 21.

Za vođenje navedenih podataka financijska sredstva su osigurana u proračunu Ministarstva pravosuđa u okviru redovnog rada te posebna sredstva nisu bila potrebna.

Osobne iskaznice na jeziku i pismu nacionalnih manjina

Podaci o broju izdanih osobnih iskaznica tiskanih na jeziku i pismu nacionalnih manjina za 2018. godinu, radi usporedbe prikazani su i za 2017. godinu.

Nacionalna manjina	Godina izdavanja osobne iskaznice na jeziku i pismu nacionalnih manjina	
	2017. g.	2018. g.
- talijanska nacionalna manjina	2721	3184
- srpska nacionalna manjina	118	98
- mađarska nacionalna manjina	27	36
- češka nacionalna manjina	30	36
- rusinska nacionalna manjina	4	2
- slovačka nacionalna manjina	1	2
U K U P N O	2901	3358

U razdoblju od 1. siječnja 2018. - 31. prosinca 2018. godine, izdano je 3184 dvojezičnih osobnih iskaznica za pripadnike talijanske nacionalne manjine, što je za 463 dvojezičnih osobnih iskaznica više u odnosu na 2017. godinu. U navedenom razdoblju izdano je 98 dvojezičnih osobnih iskaznica za pripadnike srpske nacionalne manjine, što predstavlja smanjenje za 20 dvojezičnih osobnih iskaznica u odnosu na prethodnu godinu. Pripadnicima mađarske nacionalne manjine 2018. godine izdano je 36 dvojezičnih osobnih iskaznica, dakle 9 dvojezičnih osobnih iskaznica više u odnosu na prethodnu godinu. Pripadnicima češke nacionalne manjine u 2018. godini izdano je 36 dvojezičnih osobnih iskaznica odnosno 6 osobnih iskaznica više u odnosu na 2017. godinu. Pripadnicima rusinske nacionalne manjine u izvještajnom razdoblju izdane su 2 dvojezične osobne iskaznice, što je za 2 dvojezične osobne iskaznice manje u odnosu na 2017. godinu. Pripadnicima slovačke nacionalne manjine, u izvještajnom razdoblju izdane su 2 dvojezične osobne iskaznice, odnosno 1 dvojezična osobna iskaznica više u odnosu na 2017. godinu.

U razdoblju od 1. siječnja 2018. - 31. prosinca 2018. godine policijske uprave s pripadajućim policijskim postajama ukupno su izdale 513 dvojezičnih uvjerenja (na hrvatskom i talijanskom jeziku), što je za 60 dvojezičnih uvjerenja više u odnosu na 2017. godinu.

Policijska uprava istarska s pripadajućim policijskim postajama izdala je 507 dvojezičnih uvjerenja na hrvatskom i talijanskom jeziku, što je za 60 navedenih uvjerenja više u odnosu na 2017. godinu, dok je Policijska uprava primorsko-goranska u sjedištu izdala 6 navedenih uvjerenja, odnosno jednak broj navedenih uvjerenja kao i u 2017. godini.

U 2018. kao niti u 2017. godini, u policijskim upravama i policijskim postajama Ministarstva unutarnjih poslova nije bilo zahtjeva za pokretanje upravnih postupaka na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

U skladu sa Zakonom o osobnoj iskaznici (Narodne novine, broj 62/15) i Pravilnikom o cijeni osobnih iskaznica (Narodne novine, broj 63/15), cijena osobnih iskaznica ovisi o

kategorijama hrvatskih državljana prema dobi, kojima se osobne iskaznice izdaju i žurnosti postupka u kojem se izdaju navedene isprave.

Ministarstvo unutarnjih poslova Agenciji za komercijalnu djelatnost platilo je odgovarajući iznos za izradu navedenih isprava. Međutim, budući da građani plaćaju cijenu koštanja osobne iskaznice, proizlazi da je taj iznos vraćen u državni proračun.

Zaključno se može konstatirati da je u 2018. godini povećan broj izdanih dvojezičnih osobnih iskaznica u odnosu na 2017. godinu. Najveći broj dvojezičnih osobnih iskaznica kao i u prethodnim razdobljima na godišnjoj razini, zatražili su pripadnici talijanske, srpske, mađarske i češke nacionalne manjine.

Odredbe Zakona o osobnoj iskaznici koje se odnose na izdavanje dvojezičnih osobnih iskaznica provode se u potpunosti. Izdavanje navedenih isprava ovisi o njihovom traženju od strane pripadnika nacionalne manjine.

II. OČUVANJE TRADICIJSKIH NAZIVA I OZNAKA, TE UPORABA ZNAMENJA I SIMBOLA NACIONALNIH MANJINA

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavaju da su prava na očuvanje tradicijskih naziva i oznaka te davanje naziva naseljima, ulicama i trgovima imena osoba i događaja, od značaja za povijest i kulturu nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, odnosno, uporaba znamenja i simbola i obilježavanje praznika nacionalnih manjina propisana statutima pojedinih jedinica samouprave.

Očuvanje tradicijskih naziva i oznaka, davanje naziva naseljima, ulicama i trgovima imena osoba i događaja od značaja za povijest i kulturu nacionalne manjine, sukladno podacima iz e-Sustava, pravo je koje su statutom uredile 34 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Tablica se prilaže uz Izvješće – *Prilog 2.*).

Nadalje, uporaba znamenja i simbola i obilježavanje praznika nacionalnih manjina, sukladno dostavljenim podacima, pravo je koje je Statutom uredilo 65 jedinica lokalne i područne samouprave (Tablica se prilaže uz Izvješće – *Prilog 3.*).

Pripadnici nacionalnih manjina prava na uporabu znamenja i simbola ostvaruju posebice u prigodama kulturnih i svečanih događanja i sličnih aktivnosti.

U odnosu na prošlu godinu, Općina Vojnić je dostavila podatak da se uz pravo srpske nacionalne manjine na uporabu znamenja i simbola i obilježavanje praznika te nacionalne manjine, ostvaruje pravo na uporabu znamenja i simbola i obilježavanje praznika bošnjačke nacionalne manjine. Ujedno je navedeno pravo propisala i izmjenama i dopunama Statuta od 19. travnja 2018. godine.

U 2018. godini Ministarstvo nije zaprimilo ni jednu predstavku niti je evidentiralo bilo kakvu primjedbu vezano za ostvarivanje prava na očuvanje tradicijskih naziva i oznaka te na uporabu znamenja i simbola pripadnika nacionalnih manjina.

III. ODGOJ I OBRAZOVANJE NA JEZIKU I PISMU NACIONALNIH MANJINA

Pravo pripadnika nacionalnih manjina na obrazovanje na svom jeziku i pismu zajamčeno je Ustavom Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10 i 05/14), Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11) te Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 51/00 i 56/00). Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina sastavni je dio cjelokupnog sustava odgoja i obrazovanja te se temeljni dokumenti obrazovne politike odnose i na ovaj segment obrazovnog sustava. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina provodi se u osnovnim i srednjim školama s nastavom na jeziku i pismu kojim se služe pod uvjetima i na način propisan posebnim programom nadležnog ministarstva o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Pripadnici nacionalnih manjina svoje ustavno pravo na odgoj i obrazovanje ostvaruju prema tri osnovna modela školovanja:

1. **Model A** – nastava na jeziku i pismu nacionalnih manjina (cjelokupna nastava izvodi se na jeziku i pismu nacionalne manjine)
2. **Model B** – dvojezična nastava (nastava prirodoslovne skupine predmeta izvodi na hrvatskome jeziku, a društvene skupine predmeta na jeziku pripadnika nacionalne manjine)
3. **Model C** – njegovanje jezika i kulture (uz redovitu nastavu na hrvatskome jeziku, na manjinskom jeziku izvodi se nastava jezika i kulture nacionalne manjine).

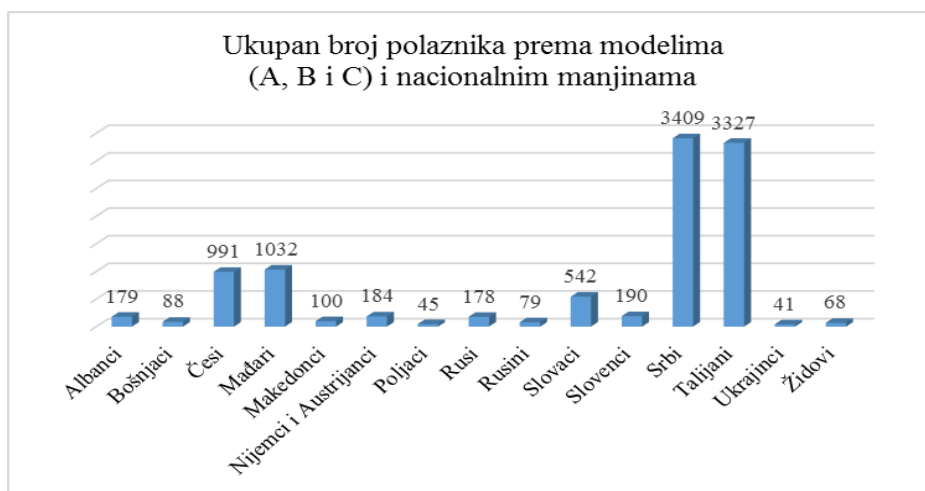
U modelu A obrazuju se u osnovnoj i srednjoj školi: talijanska nacionalna manjina, srpska nacionalna manjina, mađarska nacionalna manjina te češka nacionalna manjina u osnovnoj školi.

U modelu B obrazuje se mađarska i srpska nacionalna manjina u osnovnoj školi te češka nacionalna manjina u srednjoj školi.

U modelu C obrazuju se u osnovnoj školi: albanska nacionalna manjina, bošnjačka nacionalna manjina, češka nacionalna manjina, srpska nacionalna manjina, slovačka nacionalna manjina, slovenska nacionalna manjina, mađarska nacionalna manjina, makedonska nacionalna manjina, njemačka i austrijska nacionalna manjina, ukrajinska nacionalna manjina, rusinska nacionalna manjina, ruska nacionalna manjina, židovska nacionalna manjina, poljska nacionalna manjina i talijanska nacionalna manjina te u srednjoj školi albanska, češka, makedonska, mađarska, ruska, slovačka, slovenska, srpska i talijanska nacionalna manjina.

Uz navedene modele odgoja i obrazovanja ostvaruju se posebni oblici nastave: ljetna škola, zimska škola, dopisno-konzultativna nastava te posebni programi za uključivanje učenika romske nacionalne manjine u odgojno-obrazovni sustav. Pripadnici nacionalne manjine sami predlažu i odabiru model i program u skladu s postojećim zakonima i svojim mogućnostima za realizaciju programa. Svi modeli i oblici školovanja u redovitom su odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske.

Grafikon1.



Broj polaznika prema modelima (A, B, C) i nacionalnim manjinama

U školskoj godini 2018./2019. ukupno je upisano 10.453 učenika (5.048m/5.405ž), u 270 odgojno-obrazovnih ustanova, 1.036 razrednih odjela/skupina te s 1595 odgajatelja/ učitelja/ nastavnika; (Tablica 1.)

Tablica 1.

Nacionalne manjine	2017./2018.				2018./2019.			
	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/ž	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika	Br. dj. DV, uč OŠ i SŠ m/ž	Br. DV/OŠ /SŠ	Br. razreda /skupina DV,OŠ, SŠ	Br. odgajatelja učitelja, nastavnika
Albanci	216 107/109	18	35	16	179 85/94	20	30	16
Bošnjaci	-	-	-	-	88 45/43	7	11	5
Česi	1.008 428/580	29	98	89	991 434/557	30*	90	87
Mađari	1.103 507/596	39	179	155	1.032 447/585	43 **	166	157
Makedonci	104 46/58	9	16	7	100 44/56	10	17	8
Nijemci i Austrijanci	139 63/76	2	9	2	184 94/90	3	11	3
Poljaci	34 19/15	1	2	1	45 23/22	1	5	1
Rusi	171 65/106	6	17	5	178 67/111	6	17	5
Rusini	90 51/39	3	14	4	79 47/32	3	14	4
Slovaci	579 278/301	16	66	9	542 270/272	16	64	9
Slovenci	186 82/104	7	15	8	190 96/94	7	20	7
Srbi	3.511 1.755/1.756	70	390	698	3.409 1.739/1.670	81***	352	698

Talijani	3.405 1.660/1.745	31	241	589	3.327 1.598/1.729	39****	225	590
Ukrajinci	42 15/27	3	8	3	41 19/22	3	6	3
Židovi	75 42/33	1	8	2	68 40/28	1	8	2
UKUPNO DV, OŠ, SŠ (A, B, C)	10.663 5.118/5.545	235	1.098	1.579	10.453 5.048/5.405	270*	1.036	1.595

*U Izvješću za 2017. godinu iskazali smo u tablici samo matične škole dok su u izvješću za 2018. godinu iskazane i matične i područne škole što je rezultiralo povećanjem broja odgojno-obrazovnih ustanova.

Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

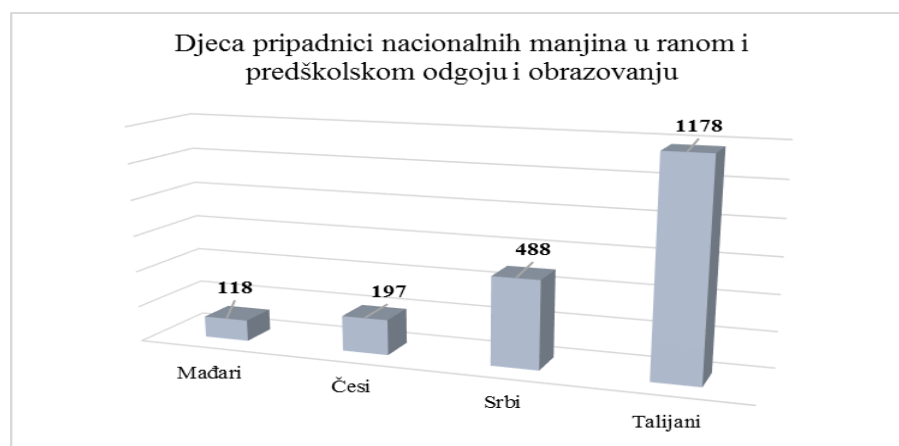
U pedagoškoj godini 2018./2019. ukupno 79 dječjih vrtića provode program javnih potreba za djecu pripadnike nacionalnih manjina s ukupno 2.506 djece rane i predškolske dobi za koje je u Državnom proračunu Republike Hrvatske u 2018. godini izdvojeno ukupno 1.820.000,00 kuna, u skladu s člankom 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, broj10/1997., 107/2007. i 94/2013.); (Tablica 2.). Sredstva su namijenjena za nabavu didaktičkih sredstava, stručno usavršavanje odgojitelja i stručnih suradnika te u programe za nabavu suvremene literature radi povećanja kvalitete provedbe tih programa.

Tablica 2.

DJEČJI VRTIĆI – NACIONALNE MANJINE - UKUPNO					
2017./2018.			2018./2019.		
Broj djece	Broj dječjih vrtića	Utrošena sredstva u kn	Broj djece	Broj dječjih vrtića	Sredstva u kn
2.507	79	1.756.100,00	2.506	79	1.820.000,00

Na početku pedagoške godine 2018./2019. u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja predškolskim odgojem na materinskom jeziku u 32 dječja vrtića i 3 osnovne škole koje imaju program predškolskog odgoja u 94 skupine obuhvaćeno je ukupno 1.981 dijete od toga: 197 djece pripadnika češke nacionalne manjine, 118 djece pripadnika mađarske nacionalne manjine, 488 djece pripadnika srpske nacionalne manjine i 1.178 djece pripadnika talijanske nacionalne manjine; (Tablica 3.).

Grafikon 2.



Tablica 3. Predškolski odgoj i obrazovanje na materinskom jeziku

Nacionalne manjine	2017./2018.				2018./2019.			
	Broj djece m/ž	Broj DV	Broj skupina	Broj odgajatelja m/ž	Broj djece m/ž	Broj DV	Broj skupina	Broj odgajatelja
Česi	170 72/98	3	8	16	197 90/107	3	8	16
Mađari	156 81/75	4	6	12	118 51/67	4	6	12
Srbi	470 229/241	10	23	45	488 240/248	11	23	45
Talijani	1.182 586/596	15	57	111	1.178 583/595	17	57	111
UKUPNO	1.978 968/1.010	32	94	184	1.981 964/1.017	35	94	184

Napomena: U tablici 3. iskazani su podaci za djecu pripadnika nacionalnih manjina koja sukladno članku 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, broj 10/97., 107/07. i 94/13.) ostvaruju pravo na sufinanciranje (bez djece pripadnika romske nacionalne manjine).

Djeca pripadnici **srpske nacionalne manjine** obuhvaćena ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem, a koja imaju verificirane programe odgojno-obrazovnog rada na srpskom jeziku su polaznici sljedećih dječjih vrtića: DV Sunce u Dvoru, DV Mali princ u Višnjevcu, DV Liliput u Boboti, DV Zlatokosa u Borovu, PO pri OŠ Negoslavci, PO pri OŠ Markušica, PO pri OŠ Ilača-Banovci i DV Vukovar II u Vukovaru.

Djeca pripadnici **mađarske nacionalne manjine** obuhvaćena ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem, a koja imaju verificirane programe odgojno-obrazovnog rada na mađarskom jeziku polaznici su sljedećih dječjih vrtića: DV Grlica u Bilju, DV Zeko u Kneževim Vinogradima, PKC Mađara-DV Bobita u Osijeku, DV Potočnica u Zagrebu.

Djeca pripadnici **talijanske nacionalne manjine** obuhvaćena ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem, a koja imaju verificirane programe odgojno-obrazovnog rada na talijanskom jeziku su polaznici sljedećih dječjih vrtića: DV Rijeka u Rijeci, DV Cvrčak u Malom Lošinj, DV Opatija u Opatiji, DV Maslačak u Pakracu, Talijanski DV Pinokio u Zadru, DV Pjerina Verbanac u Labinu, DV Naridola u Rovinju, DV Petar Pan u Vodnjanu, PU Rin Tin Tin u Puli, DV Medulin, Medulin, DV Suncokret u Novigradu, TDV Mrvica u Bujama, DV Paperino u Poreču, DV Duga u Umagu, TDV Girotondo Vrtuljak u Umagu, DV Kalimero u Brtonigli i DV Sunce u Fažani.

Djeca pripadnici **češke nacionalne manjine** obuhvaćena ranim i predškolskim odgojem i obrazovanjem, a koja imaju verificirane programe odgojno-obrazovnog rada na češkom jeziku su polaznici sljedećih dječjih vrtića: DV Kutina u Kutini, Češki DV Ferde Mravenca i Češki DV Končanica.

U sustavu ranog i predškolskog sustava odgoja i obrazovanja, prema podatcima samih dječjih vrtića i osnovnih škola, uključeno je ukupno 2506 djece pripadnika nacionalnih manjina u 2018./2019. godini, i to u kraćim, poludnevnim i cjelodnevnim programima.

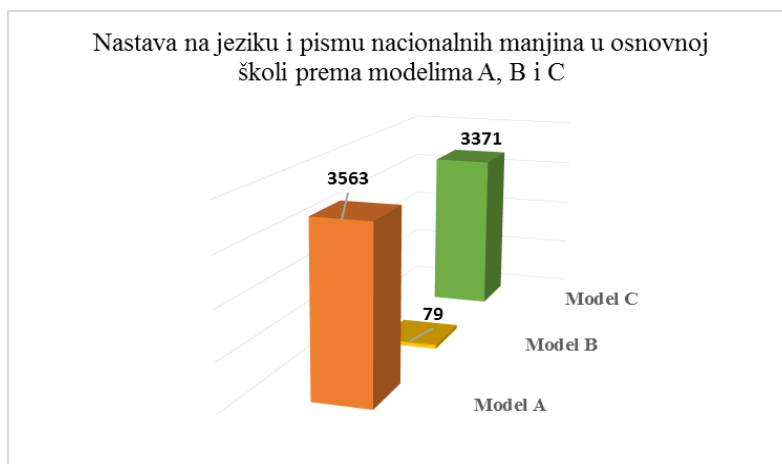
Osnovnoškolsko obrazovanje

Na početku školske godine 2018./2019. osnovnoškolskim odgojem i obrazovanjem na jeziku i pismu nacionalnih manjina u svim modelima obrazovanja (A, B i C) obuhvaćeno je ukupno 7.013 učenika (3.374m/3.639ž) u 205 osnovnih škola, 768 razrednih odjela/obrazovnih skupina i 1.004 učitelja/nastavnika; (Tablica 4.).

Tablica 4.

OSNOVNE ŠKOLE – NACIONALNE MANJINE - UKUPNO							
2017./2018.				2018./2019.			
Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj razreda/skupina	Broj učitelja	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj razreda/skupina	Broj učitelja
7.159 3.413/3.746	172	825	996	7.013 3.374/3.639	205	768	1.004

Grafikon 3.



Modelom A bilo je obuhvaćeno u 4 županije ukupno 3.563 učenika (1.767m/1.796ž), u 54 osnovne škole, 298 razrednih odjela i s 811 učitelja. Od toga je nastavu pohađalo 302 učenika (143/159) na češkom, 130 učenika (68m/62ž) na mađarskom, 1.553 učenika (803m/750ž) na srpskom i 1.578 učenika (753m/825ž) na talijanskom jeziku. (Tablica 5.).

Tablica 5.

Nacionalne manjine	MODEL A				MODEL A			
	2017./2018.				2018./2019.			
	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj raz. odjela	Broj učitelja	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj raz. odjela	Broj učitelja
Česi	308 154/154	3	25	51	302 143/159	6*	23	49
Mađari	143 73/70	4	22	58	130 68/62	6**	22	62
Srbi	1.620 824/796	16	159	373	1.553 803/750	26***	151	373
Talijani	1.706 822/884	11	116	327	1.578 753/825	16****	102	327
Ukupno Model A	3.777 1.873/1.904	34	322	809	3.563 1.767/1.796	54	298	811

Napomena: *Nastava na češkom jeziku održava se u 2 matične i 4 područnih škola, ** nastava na mađarskom jeziku održava se u 3 matične i 3 područne škole, ***nastava na srpskom jeziku održava se u 15 matičnih i 11 područnih škola, **** nastava na talijanskom jeziku održava se u 10 matičnih i 6 područnih škola.

Modelom B bilo je obuhvaćeno u 3 županije 79 učenika (44m/35ž) u 5 osnovnih škola, petnaest (15) razrednih odjela i s 41 učiteljem; (Tablica 6.).

Tablica 6.

MODEL B

Nacionalne manjine	2017./2018.				2018./2019.			
	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj raz. odjela	Broj učitelja	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj raz. odjela	Broj učitelja
Mađari	59 30/29	2	13	28	64 37/27	4*	12	27
Srbi	15 8/7	1	4	14	15 7/8	1	3	14
Ukupno Model B	74 38/36	3	17	42	79 44/35	5	15	41

Napomena: *Dvojezična nastava na mađarskom i hrvatskom jeziku održava se u 2 matične i 2 područne škole.

Modelom C u 18 županija i 146 osnovnih škola bilo je obuhvaćeno ukupno 3.371 učenika (1.563m/1.808ž) i to: 164 učenika (78m/86ž) na albanskom jeziku, 88 učenika (45m/43ž) na bosanskom jeziku, 452 učenika (187m/265ž) na češkom, 68 učenika (40m/28ž) na hebrejskom, 677 učenika (272m/405ž) na mađarskom, 72 učenika (38m/34ž) na makedonskom, 184 učenika (94m/90ž) na njemačkom, 45 učenika (23m/22ž) na poljskom, 79 učenika (47m/32ž) na rusinskom, 158 učenika (61m/97ž) na ruskom, 481 učenika (242m/239ž) na slovačkom, 119 učenika (59m/60ž) na slovenskom, 716 učenika (353m/363ž) na srpskom jeziku, 27 učenika /5m/22ž) na talijanskom i 41 učenik (19m/22ž) na ukrajinskom jeziku; (Tablica 7.).

Tablica 7.

MODEL C

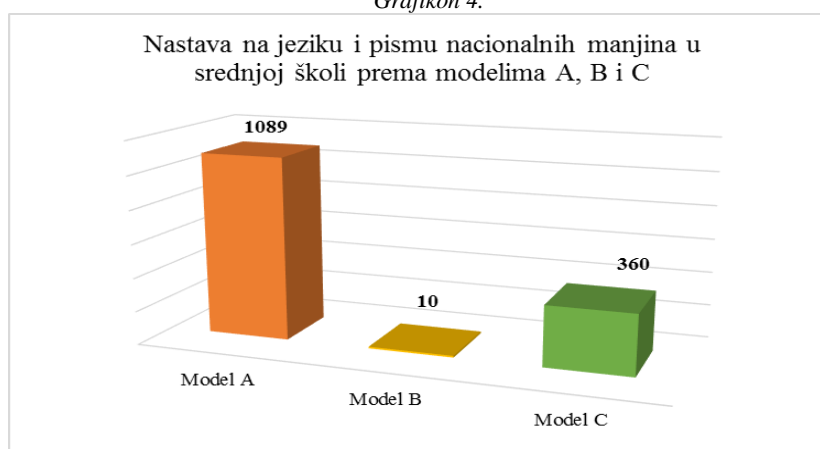
Nacionalne manjine	2017./2018.				2018./2019.			
	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj skupina	Broj učitelja	Broj učenika m/ž	Broj OŠ	Broj skupina	Broj učitelja
Albanci	193 92/101	17	34	15	164 78/86	19	27	15
Bošnjaci	-	-	-	-	88 45/43	7	11	5
Česi	466 185/281	17	57	16	452 187/265	17	52	16
Mađari	706 301/405	27	125	27	677 272/405	27	114	27
Makedonci	79 40/39	7	12	5	72 38/34	7	12	5
Nijemci i Austrijanci	139 63/76	2	9	2	184 94/90	3	11	3
Poljaci	34 19/15	1	2	1	45 23/22	1	5	1
Rusi	147 57/90	5	13	4	158 61/97	5	13	4
Rusini	90 51/39	3	14	4	79 47/32	3	14	4
Slovaci	500 242/258	14	59	7	481 242/239	14	57	7
Slovenci	121 60/61	4	7	4	119 59/60	4	12	4
Srbi	716 335/381	34	138	55	716 353/363	34	111	55
Talijani	-	-	-	-	27 5/22	1	2	1
Ukrajinci	42 15/27	3	8	3	41 19/22	3	6	3
Židovi	75	1	8	2	68	1	8	2

	42/33				40/28			
Ukupno Model C	3.308	135	486	145	3.371	146	455	152
	1.502/1.806				1.563/1.808			

Za školsku godinu 2018./2019. odobren je ustroj nastave po Modelu C u 13 osnovnih škola. Nastava Bosanskog jezika i kulture ustrojena je u 10 osnovnih škola, i to: u OŠ Antun i Stjepan Radić, Gunja, OŠ dr Vinka Žganca, Zagreb, OŠ Cetingrad, Cetingrad, OŠ Marije i Line, Umag, OŠ Vladimir Nazor, Topusko, OŠ Monte Zaro, Pula, OŠ Žitnjak, Zagreb, OŠ Ivo Lola Ribar, Labin, OŠ Vazmoslav Gržalja, Buzet i OŠ Braća Bobetko, Sisak. Nastava Talijanskoga jezika i kulture ustrojena je u OŠ Bartula Kašića u Zadru, nastava Njemačkoga jezika i kulture u OŠ dr Franje Tuđmana, Beli Manastir, a nastava albanskoga jezika i kulture u OŠ Braće Seljan u Karlovcu.

Srednjoškolsko obrazovanje

Grafikon 4.



Na početku 2018./2019. školske godine srednjoškolskim obrazovanjem na jeziku i pismu nacionalnih manjina u svim modelima (A, B i C) bilo je obuhvaćeno ukupno 1.459 učenika (710m/749ž) u 30 srednjih škola, u 176 razrednih odjela/skupina s 407 zaposlenih nastavnika; (Tablica 8.).

Tablica 8.

SREDNJE ŠKOLE – NACIONALNE MANJINE - UKUPNO							
2017./2018.				2018./2019.			
Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj razreda/skupina	Broj nastavnika	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj razreda/skupina	Broj nastavnika
1.547 740/807	31	183	408	1.459 710/749	30	176	407

Modelom A u 5 županija i 11 srednjih škola bilo je obuhvaćeno ukupno 1.089 učenika (541m/548ž), od toga 33 učenika na mađarskom (14m/19ž), 529 učenika na srpskom (275/254) i 527 učenika na talijanskom jeziku (252/275); (Tablica 9.).

Tablica 9.

MODEL A

Nacionalne manjine	2017./2018.				2018./2019.			
	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj raz. odjela	Broj nastavnika	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj raz. odjela	Broj nastavnika
Mađari	33	1	11	29	33	1	10	28

	18/15				14/19			
Srbi	633 335/298	6	62	208	529 275/254	6	58	208
Talijani	518 250/268	4	64	150	527 252/275	4	60	150
Ukupno Model A	1.184 603/581	11	137	387	1.089 541/548	11	128	386

Modelom B u jednoj županiji i jednoj srednjoj školi bilo je obuhvaćeno 10 učenika (0m/10ž) na češkom jeziku, u 2 razredna odjela te s 3 nastavnika; (Tablica 10.).

Tablica 10.

MODEL B

Nacionalne manjine	2017./2018.				2018./2019.			
	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj raz. odjela	Broj nastavnika	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj raz. odjela	Broj nastavnika
Česi	19 1/18	1	3	2	10 0/10	1	2	3
Ukupno Model B	19 1/18	1	3	2	10 0/10	1	2	3

Modelom C u pet (5) županija i 18 srednjih škola bilo je obuhvaćeno ukupno 360 učenika (124/136), od toga: 15 učenika (7/8) na albanskom, 5 (4/1) učenika na češkom, 10 učenika (5/5) na mađarskom, 20 učenika (5/15) na makedonskom, 20 učenika (6/14) na ruskom jeziku, 13 učenika (9/4) na slovačkom, 52 učenika (22/30) na slovenskom, 108 učenika (61/47) na srpskom i 17 učenika (5/12) na talijanskom jeziku; (Tablica 11.).

Tablica 11.

MODEL C

Nacionalne manjine	2017./2018.				2018./2019.			
	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj skupina	Broj nastavnika	Broj učenika m/ž	Broj SŠ	Broj skupina	Broj nastavnika
Albanci	23 15/8	1	4	1	15 7/8	1	3	1
Bošnjaci	-	-	-	-	-	-	-	-
Česi	45 16/29	5	5	4	30 14/16	3	5	3
Mađari	6 4/2	1	2	1	10 5/5	1	2	1
Makedonci	25 7/18	2	4	2	28 6/22	3	5	3
Rusi	24 8/16	1	4	1	20 6/14	1	4	1
Slovaci	65 22/43	3	8	4	61 28/33	2	7	2
Slovenci	79 36/43	2	7	2	71 37/34	3	8	3
Srbi	57 24/33	3	8	3	108 61/47	3	8	3
Talijani	20 4/16	1	4	1	17 5/12	1	4	1
Ukupno model C	344 136/208	19	43	19	360 169/191	18	46	18

Nastava po Modelu C ustrojena je u 3 srednje škole i to: Nastava Bosanskog jezika i kulture ustrojena je u Ekonomskoj školi u Puli, nastava Mađarskog jezika i kulture u Drugoj srednjoj školi Beli Manastir, Beli Manastir i nastava Makedonskoga jezika i kulture u I. gimnaziji u Osijeku.

Državna matura

U skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o polaganju državne mature (Narodne novine, broj 01/13), učenici koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina u sklopu obveznoga dijela državne mature, uz ispit iz Hrvatskoga jezika, obvezno polažu ispit iz jezika nacionalne manjine na kojemu se školuju, a kao treći ispit u sklopu obveznoga dijela državne mature biraju ispit iz matematike ili iz stranoga jezika. Iznimno, učenici koji se školuju na jeziku i pismu češke nacionalne manjine, mogu polagati obvezni dio državne mature sukladno stavku 1. ili 3. istoga članka, odnosno u sklopu obveznoga dijela polažu Hrvatski jezik, Matematiku i strani jezik ili odabiru isti izbor koji je ponuđen ostalim nacionalnim manjinama.

Ispitima državne mature na jeziku nacionalnih manjina imaju pravo pristupiti učenici koji su u školskoj e-Matici evidentirani kao pripadnici nacionalne manjine i koji pohađaju nastavu na jeziku nacionalne manjine.

U tablici 12. prikazan je broj pristupnika nacionalnih manjina koji su prijavili polaganje ispita državne mature na materinskome jeziku u ljetnome roku u školskoj godini 2017./2018.

Tablica 12.

Status učenika/ca (m/ž)	Ispit	Broj prijava
Gimnazija	Mađarski jezik (materinski)	1
Strukovni	Mađarski jezik (materinski)	3
UKUPNO		4
Strukovni	Talijanski jezik (materinski) A razina	7
Gimnazija	Talijanski jezik (materinski) A razina	34
Strukovni	Talijanski jezik (materinski) B razina	28
Gimnazija	Talijanski jezik (materinski) B razina	32
UKUPNO		101
Gimnazija	Srpski jezik (materinski)	46
Strukovni	Srpski jezik (materinski)	57
UKUPNO		103
SVEUKUPNO		208

U tablici 13. prikazan je broj pristupnika nacionalnih manjina koji su prijavili polaganje ispita državne mature na materinskome jeziku u jesenskome roku u školskoj godini 2017./2018.

Tablica 13.

Status učenika/ca (m/ž)	Ispit	Broj prijava
Gimnazija	Talijanski jezik (materinski) B razina	1
Strukovni	Talijanski jezik (materinski) B razina	3

UKUPNO		4
Gimnazija	Srpski jezik (materinski)	3
Strukovni	Srpski jezik (materinski)	4
UKUPNO		7
SVEUKUPNO		11

Prikaz podataka o prijavama ispita državne mature pristupnika nacionalnih manjina

U niže navedenim tablicama prikazani su podatci o prijavama ispitima državne mature pristupnika nacionalnih manjina po predmetima.

Ljetni rok

U tablici 14. prikazani su podatci o prijavama ispitima državne mature pristupnika nacionalnih manjina po predmetima za ljetni rok državne mature u školskoj godini 2017./2018.

Tablica 14.

Ispit	Talijanska manjina	Srpska manjina	Mađarska manjina
Biologija	19	9	0
Engleski jezik (A)	39	26	2
Engleski jezik (B)	58	68	2
Fizika	7	9	0
Francuski jezik (A)	0	1	0
Geografija	0	1	0
Hrvatski jezik (A)	39	26	1
Hrvatski jezik (B)	61	76	3
Informatika	3	8	0
Kemija	13	5	0
Latinski jezik (B)	1	0	0
Matematika (A)	14	15	0
Matematika (B)	79	75	4
Njemački jezik (A)	1	1	0
Njemački jezik (B)	0	3	1
Politika i gospodarstvo	1	3	0
Povijest	3	3	0
Psihologija	4	8	0
Ukupno	342	337	13

Jesenski rok

U tablici 15. prikazani su podatci o prijavama ispitima državne mature pristupnika nacionalnih manjina po predmetima za jesenski rok državne mature u školskoj godini 2017./2018.

Tablica 15.

Ispit	Talijanska manjina	Srpska manjina	Mađarska manjina
Biologija	0	1	0
Psihologija	0	1	0
Hrvatski jezik (A)	3	2	0

Hrvatski jezik (B)	21	7	0
Fizika	1	1	0
Matematika (A)	1	0	0
Matematika (B)	10	9	1
Engleski jezik (A)	2	0	0
Engleski jezik (B)	4	6	0
Povijest	1	0	0
Njemački jezik (B)	0	1	0
Filozofija	0	1	0
Ukupno	43	29	1

Prikaz aktivnosti i utrošak financijskih sredstava u 2018. godini

a) Izrada ispitnih inačica

Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja prema Odluci o imenovanju stručnih radnih skupina za izradu ispita državne mature u školskoj godini 2017./2018. i naknadi, rad na ispitnim materijalima razdijeljen je u dvanaest kategorija.

Poslovi stručnih radnih skupina iz Srpskoga, Mađarskoga, Talijanskoga i Češkoga materinskog jezika raspoređeni su u različite kategorije:

- Srpski materinski jezik svrstan je u VI. kategoriju koja obuhvaća izradu četiri nove inačice ispita.
- Talijanski materinski jezik i Mađarski materinski jezik svrstani su u X. kategoriju koja obuhvaća izradu dviju novih inačica ispita.
- Češki materinski jezik svrstan je u XII. kategoriju koja obuhvaća da stručna radna skupina ne izrađuje nove inačice već da u slučaju prijave i provedbe ispita obavi zadaće članova stručne radne skupine.

U tablici 16. prikazan je trošak financijskih sredstava za izradbu ispita na jezicima nacionalnih manjina (Češki, Mađarski, Srpski i Talijanski materinski jezik).

Tablica 16.

PREDMET	Iznos
Češkoga jezika	10.000,00 kn
Mađarskoga jezika	35.000,00 kn
Srpskoga jezika	50.000,00 kn
Talijanskoga mat. jezika	70.000,00 kn
Neto iznos	165.000,00 kn
Bruto iznos	222.750,00 kn

b) Recenzija ispitnih materijala

Nakon što su stručne radne skupine predale Centru radne inačice ispitnih materijala pristupilo se metodološkoj i sadržajnoj recenziji. Metodološku recenziju izvršili su djelatnici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (psihometričari), a sadržajnu

recenziju izvršili su stručnjaci s visokih učilišta. U tablici 17. prikazan je financijski trošak recenzije ispita državne mature iz Mađarskoga, Srpskoga i Talijanskoga materinskoga jezika za školsku godinu 2017./2018.

Tablica 17.

PREDMET	Iznos
Mađarski materinski jezik	2.000,00 kn
Srpski materinski jezik	2.000,00 kn
Talijanski materinski jezik	4.000,00 kn
Neto iznos	8.000,00 kn
Bruto iznos	10.800,00 kn

c) Prijevod i lektura ispita državne mature na jezike nacionalnih manjina

Po završetku roka za prijavu ispita državne mature u ljetnome roku te uvidom u prijave učenika nacionalnih manjina pristupa se prijevodu ispita na jezike nacionalnih manjina za sve one predmete koje su učenici prijavili. Ispiti se prevode i ako se radi o samo jednoj prijavi učenika nacionalne manjine za određeni predmet.

- Za svaki prijavljeni predmet prevode se sve inačice ispita.
- Za prijevode ispita na jezike nacionalnih manjina angažiraju se vanjski suradnici Centra (najčešće predmetni profesori).
- Nakon prijevoda ispita, ispiti idu na lekturu koju također obavljaju vanjski suradnici Centra. Lekturu ne mogu obavljati osobe koje su ispiti prevodile.
- Nakon što je ispit preveden te lektoriran radi se grafički prijelom ispita.
- Po završetku grafičkoga prijeloma ispiti idu na korekturu.
- Nakon obavljene korekture ispiti su spremni za tisak.

U tablici 18. prikazani su ispiti iz predmeta prevedenih na jezike nacionalnih manjina u školskoj godini 2017./2018.

Tablica 18.

Predmet	Prijevod, lektura, korektura i grafička obrada ispita prevedenih na jezike nacionalnih manjina		
	Talijanski materinski	Srpski materinski	Mađarski materinski
Matematika	DA	DA	DA
Psihologija	DA	DA	
Filozofija		DA	
Geografije		DA	
Biologije	DA	DA	
Kemije	DA	DA	
Povijest	DA	DA	
Politika i gospodarstvo	DA	DA	
Fizika	DA	DA	

Latinski jezik	DA		
Sociologije		DA	
Informatika	DA	DA	

U tablici 19. prikazani su financijski troškovi za prijevod ispitnih materijala i uputa na jezike nacionalnih manjina za državnu maturu u školskoj godini 2017./2018.

Tablica 19.

Prijevod i lektura ispitnih kataloga i ispita DM na jezike nacionalnih manjina	Prijevod	Lektura	Ukupan neto iznos	Ukupan bruto iznos
Prijevod ispitnih kataloga na jezike nacionalnih manjina	23.459,30 kn	5.424,15 kn	28.883,45 kn	38.992,66 kn
Prijevod ispita DM na jezike nacionalnih manjina	90.460,13 kn	14.989,24 kn	105.449,37 kn	142.356,65 kn
Ukupno	113.919,43 kn	20.413,39 kn	134.332,82 kn	181.349,31 kn

Tisak ispitnih materijala

a) Tisak u Agenciji za komercijalnu djelatnost

Tisak ispita za ljetni rok državne mature 2017./2018. iz Srpskoga, Talijanskoga i Mađarskoga materinskog jezika izvršen je u Agenciji za komercijalnu djelatnost.

U tablici 20. prikazan je broj tiskanih materijala u Agenciji za komercijalnu djelatnost i financijski trošak

Tablica 20.

Predmet	Tisak AKD	Iznos za tisak
Mađarski materinski jezik	5	58,38 kn
Srpski materinski jezik - Esej	115	1.342,63 kn
Srpski materinski jezik - Test	115	1.342,63 kn
Talijanski materinski jezik (A)	55	642,13 kn
Talijanski materinski jezik (B)	65	758,88 kn
Ukupno	355	4.144,63 kn

b) Tisak Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanje

Tisak ispita iz Srpskoga, Talijanskoga i Mađarskoga materinskog te ispiti prevedeni na jezike nacionalnih manjina izvršen je u prostorijama Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

Ljetni rok

U tablici 21. prikazan je broj otisnutih ispita prevedenih na jezike nacionalnih manjina u ljetnome roku u školskoj godini 2017./2018. i financijski trošak.

Tablica 21.

Predmet	Talijanski jezik	Srpski jezik	Mađarski jezik	Ukupno tiskanih ispita	Iznos za tisak
Biologija	25	13	0	38	443,65 kn
Engleski jezik (A)	45	35	5	85	992,38 kn
Engleski jezik (B)	62	78	5	145	1.692,88 kn
Geografija	0	3	0	3	35,03 kn
Fizika	12	0	0	12	140,10 kn
Francuski jezik (A)	0	3	0	3	35,03 kn
Informatika	7	0	0	7	81,73 kn
Kemija	16	0	0	16	186,80 kn
Matematika (A)	20	20	0	40	467,00 kn
Matematika (B)	85	84	6	175	2.043,13 kn
Njemački jezik (A)	3	3	0	6	70,05 kn
Njemački jezik (B)	0	6	3	9	105,08 kn
Politika i gospodarstvo	3	0	0	3	35,03 kn
Povijest	7	7	0	14	163,45 kn
Psihologija	7	0	0	7	81,73 kn
Latinski jezik (B)	2	0	0	2	23,35 kn
UKUPNO	294	252	19	565	6.596,38 kn

Jesenski rok

U tablici 22. prikazan je broj otisnutih ispita državne mature iz Mađarskoga, Srpskoga i Talijanskoga materinskoga jezika u jesenskome roku u školskoj godini 2017./2018. i financijski trošak.

Tablica 22.

Predmet	Tisak u Centru	Iznos za tisak
Mađarski materinski jezik	0	0,00 kn
Srpski materinski jezik - Esej	15	175,13 kn
Srpski materinski jezik - Test	15	175,13 kn
Talijanski materinski jezik (A)	0	0,00 kn
Talijanski materinski jezik (B)	10	116,75 kn
UKUPNO	40	467,00 kn

U tablici 23. prikazan je broj otisnutih ispita prevedenih na jezike nacionalnih manjina u jesenskome roku u školskoj godini 2017./2018. i financijski trošak.

Tablica 23.

Ispit	Mađarski jezik	Srpski jezik	Talijanski jezik	Ukupno tiskanih ispita	Iznos za tisak
Biologija	0	4	0	4	46,70 kn
Engleski jezik (A)	0	0	5	5	58,38 kn
Engleski jezik (B)	0	10	7	17	198,48 kn

Filozofija	0	4	0	4	46,70 kn
Fizika	0	4	4	8	93,40 kn
Matematika (A)	0	0	4	4	46,70 kn
Matematika (B)	4	15	15	34	396,95 kn
Njemački jezik (B)	0	4	0	4	46,70 kn
Povijest	0	0	4	4	46,70 kn
Psihologija	0	4	0	4	46,70 kn
Ukupno	4	45	39	88	1.027,40 kn

Trošak tiska ispitnih materijala u prostorijama Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja u ovom Izvješću prikazat ćemo prema trošku Agencije za komercijalnu djelatnost gdje je jedinična cijena za tisak ispita na materinskome jeziku nacionalnih manjina iznosila 11.675 kuna bruto.

Ocjenjivanje ispita na jezicima nacionalnih manjina

Ocjenjivanje ispita izvršeno je u prostorima Zagrebačkoga velesajma.

U tablici 24. prikazan je financijski trošak ocjenjivanja ispita državne mature iz Srpskoga, Mađarskoga, Talijanskoga i Češkoga materinskoga jezika na ljetnome i jesenskome roku u školskoj godini 2017./2018.

Tablica 24.

Predmet	Ocjenjivanje	Ocjenjivanje	Ukupno
	LJETNI ROK	JESENSKI ROK	
Srpski materinski jezik	8.256,00 kn	540,00 kn	8.796,00 kn
Mađarski materinski jezik	264,00 kn	774,00 kn	1.038,00 kn
Talijanski materinski jezik	6.204,00 kn	264,00 kn	6.468,00 kn
Češki materinski jezik	0,00 kn	0,00 kn	0,00 kn
Ukupno (bruto)	14.724,00 kn	1.578,00 kn	16.302,00 kn

U tablici 25. je prikazan financijski trošak ocjenjivanja ispita prevedenih na jezike nacionalnih manjina na ljetnome i jesenskome roku u školskoj godini 2017./2018.

Tablica 25.

Jezik nacionalne manjine	Ocjenjivanje	Ocjenjivanje	Ukupno
	LJETNI ROK	JESENSKI ROK	
Srpski materinski jezik	8.069,00 kn	666,00 kn	8.735,00 kn
Mađarski materinski jezik	304,00 kn	13,00 kn	317,00 kn
Talijanski materinski jezik	8.781,00 kn	1.126,00 kn	9.907,00 kn
Češki materinski jezik	0,00 kn	0,00 kn	0,00 kn
Ukupno (bruto)	17.154,00 kn	1.805,00 kn	18.959,00 kn

Ukupan trošak financijskih sredstava za provedbu ispita državne mature na jezicima nacionalnih manjina u 2018. godini

U tablici 26. prikazan je ukupan trošak financijskih sredstava za provedbu ispita državne mature na jezicima nacionalnih manjina.

Tablica 26.

Poslovi	Iznos
Izrada ispitnih inačica	222.750,00 kn
Recenzija ispita	13.500,00 kn
Prijevod ispitnih kataloga i ispita državne mature	153.791,23 kn
Lektura ispitnih kataloga i ispita državne mature	27.558,08 kn
Tisak ispitnih materijala	12.235,41 kn
Ocjenjivanje ispita	35.261,00 kn
UKUPNO	465.095,72 kn

Na ljetnome roku u školskoj godini 2017./2018. ispite državne mature prijavilo je 208 pristupnika nacionalnih manjina, a na jesenskome roku prijavilo ih je 11.

Pristupnici koji polažu ispite na jezicima nacionalnih manjina prijavili su na ljetnome roku 692, a na jesenskom 73 ispita državne mature. Svim pristupnicima omogućeno je pristupanje ispitima kako je propisano Pravilnikom o polaganju državne mature.

U školskoj godini 2017./2018. utrošeno je 465.095,72 kune bruto.

Visokoškolsko obrazovanje

Na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli može se upisati stručni studij *Predškolski odgoj na hrvatskom ili talijanskom jeziku* te integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij *Učiteljski studij na hrvatskom ili talijanskom jeziku*.

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku studenti mogu studirati na preddiplomskome sveučilišnom studiju *Mađarski jezik*, a na diplomskome sveučilišnom studiju *Mađarski jezik i književnost; smjerovi: nastavničko usmjerenje, komunikološko usmjerenje*.

Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ustrojen je diplomski sveučilišni studij *Romistike* pri Odsjeku za indologiju i dalekoistočne studije. U Upisniku visokih učilišta pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja akreditiran je kao jednopredmetni studij.

Udžbenici za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina

U skladu s člankom 15. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, školske ustanove s nastavom na jeziku i pismu nacionalne manjine koriste udžbenike iz matične zemlje ponajprije za učenje materinskog jezika (češkog, mađarskog, srpskog i talijanskog jezika, ali i druge predmete), uz odobrenje Ministarstva znanosti i obrazovanja.

U skladu s člankom 16. istog Zakona sredstva za sufinanciranje izrade udžbenika za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina osigurana su kako bi udžbenici za roditelje

djece koja pohađaju nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine imali istu cijenu kao i udžbenici za roditelje djece koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja je tijekom 2018. godine za potrebe financiranja udžbenika i pripadajućih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina isplatilo ukupan iznos od 2.125.821,22 kune, od toga je 1.243.188,65 kuna utrošeno za financiranje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za učenike koji se školuju na srpskom jeziku i ćirilichnom pismu, 674.370,00 kuna za financiranje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za učenike koji se školuju na talijanskom jeziku i pismu, 64.942,50 kuna za financiranje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za učenike koji se školuju na mađarskom jeziku i pismu i 143.320,07 kuna za financiranje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za učenike koji se školuju na češkom jeziku i pismu. (Tablica 27.).

Ministarstvo znanosti i obrazovanja ispunilo je sve obveze te osiguralo udžbenike za učenike osnovnih i srednjih škola koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina u školskoj godini 2018./2019.

Tablica 27.

Nacionalna manjina	Manjinski nakladnik	Isplaćena sredstva u 2015.	Isplaćena sredstva u 2016.	Isplaćena sredstva u 2017.	Isplaćena sredstva u 2018.	Povećanje/ smanjenje u 2018. u odnosu na 2017.
Češka nacionalna manjina	Jednota Daruvar	-	-	36.589,29	143.329,07	43.329,07
Mađarska nacionalna manjina	PKC Mađara Osijek	-	-	-	64.942,50	64.942,50
Srpska nacionalna manjina	Prosvjeta, Zagreb	1.097.143,61	665.532,06	1.211.087,00	1.243.188,65	32.101,65
Talijanska nacionalna manjina	EDIT, Rijeka	75.558,39	608.946,00	600.000,00	674.370,00	74.370,00
	UKUPNO:	1.171.713,00	1.274.478,06	1.847.676,29	2.125.821,22	278.144,93

U 2018. godini pokrenut je postupak odobravanja udžbenika za učenike koji se školuju na talijanskom jeziku – Fisica 4 i Chimica dei composti del carbonio za gimnazije.

Pokrenut je i postupak odobravanja udžbenika sa zbirkom zadataka na slovačkom jeziku Križom kražom (A1 i A2) za srednje škole (model C).

Učitelji i savjetnici u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina

Prema članku 10. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina nastavu u odgojno-obrazovnim ustanovama obavljaju učitelji pripadnici nacionalnih manjina i drugi koji u potpunosti vladaju jezikom manjine. U skladu sa zahtjevima škola Ministarstvo znanosti i obrazovanja odobrava zapošljavanje učitelja i stručnih suradnika za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina te osigurava plaće za njihov rad.

Za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina zaposleno je 7 stručnih savjetnika: u Agenciji za odgoj i obrazovanje zaposlena su 2 stručna savjetnika za talijansku

nacionalnu manjinu s punim radnim vremenom (jedan je stručni savjetnik za razvoj nastave u cjelini, a drugi za nastavu talijanskog jezika), 1 savjetnik za srpsku nacionalnu manjinu s punim radnim vremenom i 1 savjetnik za mađarsku nacionalnu manjinu s pola radnog vremena. Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinancira rad 1 savjetnika za češku nacionalnu manjinu s pola radnog vremena, 1 savjetnika za slovačku nacionalnu manjinu s pola radnog vremena i 1 savjetnika za srpsku nacionalnu manjinu s pola radnog vremena.

U 2018. godini za plaće učitelja i nastavnika materinskog jezika za učenje materinskog jezika i kulture isplaćeno je ukupno 17.626.628,58 kuna.

Stručno usavršavanje učitelja/nastavnika u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina kontinuirano se provodi, a stručno usavršavanje svih učitelja u nadležnosti je Agencije za odgoj i obrazovanje. Agencija za odgoj i obrazovanje javna je ustanova koja obavlja stručne i savjetodavne poslove u odgoju i obrazovanju.

Na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja, uz ostale poslove, Agencija za odgoj i obrazovanje organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika te pruža stručnu pomoć i daje upute odgojno-obrazovnim radnicima.

U 2018. godini u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje održano je ukupno 50 stručnih skupova za odgajatelje, učitelje i nastavnike koji nastavu izvode na jeziku i pismu nacionalnih manjina, i to:

- mađarska nacionalna manjina; 4 stručna skupa (za obrazovanje po modelu A, B i C)
- češka nacionalna manjina; 7 stručnih skupova (od čega 4 skupa za obrazovanje prema modelu A, B i C, 2 stručna skupa učitelja i nastavnika češkog jezika po modelu A i B te 1 stručni skup odgojno obrazovnih radnika češke nacionalne manjine. Na navedenim skupovima bilo je ukupno 193 odgojitelja/učitelja/nastavnika
- srpska nacionalna manjina; 10 stručnih skupova od čega 7 stručnih skupova za učitelje i nastavnike koje rade po modelu A i C te 3 stručna skupa za voditelje županijskih stručnih vijeća
- talijanska nacionalna manjina; 29 stručnih skupova od čega 16 za obrazovanje po modelu A, B i C te 13 županijskih stručnih vijeća organiziranih za potrebe učitelja i nastavnika pripadnika talijanske nacionalne manjine. Na navedenim stručnim skupovima sudjelovalo ukupno 436 odgojno-obrazovnih djelatnika.

Osim navedenog tijekom 2018. godine održani su stručni skupovi za učitelje koji rade s većim brojem učenika pripadnika romske nacionalne manjine. Tijekom 2018. godine Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je 4 stručna skupa za učitelje koji rade s većim brojem učenika pripadnika romske nacionalne manjine s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine te 5 stručnih skupova na temu Poučavanje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti. Na navedenim skupovima sudjelovalo je ukupno 347 odgojno-obrazovnih djelatnika.

Namjenski utrošena sredstva za provođenje mjera iz područja nacionalnih programa i građanskog odgoja i obrazovanja u 2017. godini: sredstva iz redovitog programa rada Agencije za odgoj i obrazovanje na aktivnosti A733003 - Nacionalni programi. Sredstva za realizaciju stručnih skupova osigurana su u suradnji Agencije za odgoj i obrazovanje,

Ministarstva znanosti i obrazovanja i osnivača škola koji školama refundiraju troškove sudjelovanja učitelja na stručnim skupovima.

Zaključno se može ocijeniti da je na području odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj postignut visok stupanj provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Uspješno se provodi obrazovanje učenika u nastavi koja se u cjelini izvodi na jeziku i pismu nacionalnih manjina prema Modelu A, dok se sve više učenika u osnovnim školama uključuje i u učenje jezika i kulture nacionalnih manjina prema Modelu C. Od 2018./2019. školske godine odobren je ustroj nastave po Modelu C u 16 škola (13 OŠ i 3 SŠ), a prvi put odobren je ustroj nastave za pripadnike bošnjačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (nastava Bosanskoga jezika i kulture po Modelu C) u 10 osnovnih škola.

Za školsku godinu 2018./2019. odobren je ustroj nastave po Modelu C u 16 škola, 13 osnovnih i 3 srednje i to, za pripadnike bošnjačke nacionalne manjine u 10 osnovnih škola (OŠ Antun i Stjepan Radić, Gunja, OŠ dr Vinka Žganca, Zagreb, OŠ Cetingrad, OŠ Marije i Line, Umag, OŠ Vladimir Nazor, Topusko, OŠ Monte Zaro, Pula, OŠ Žitnjak, Zagreb, OŠ Ivo Lola Ribar, Labin, OŠ Vazmoslav Gržalja, Buzet, OŠ Braća Bobetko, Sisak), za pripadnike albanske nacionalne manjine u jednoj osnovnoj školi (OŠ Braće Seljan, Karlovac), za pripadnike njemačke nacionalne manjine u jednoj osnovnoj školi (OŠ dr Franje Tuđmana, Beli Manastir) i za pripadnike talijanske nacionalne manjine u jednoj osnovnoj školi (OŠ Bartula Kašića, Zadar).

Za pripadnike bošnjačke nacionalne manjine odobren je ustroj u Ekonomskoj školi u Puli, za pripadnike mađarske nacionalne manjine ustrojena je nastava Mađarskog jezika i kulture ustrojena u Drugoj srednjoj školi Beli Manastir i za pripadnike makedonske nacionalne manjine ustrojena je nastava Makedonskoga jezika i kulture u I. Gimnaziji u Osijeku.

Prijedlozi kurikuluma (Kurikulum češkog, talijanskog i srpskog jezika za osnovne i srednje škole, Kurikulum češkog i srpskog jezika i kulture u osnovnim i srednjim školama i Kurikulum romskog jezika i kulture u osnovnim i srednjim školama) prošli su tijekom 2018. godine javnu raspravu te su, sukladno prijedlozima, poslani na doradu.

Odgoj i obrazovanje pripadnika romske nacionalne manjine

Provedbom mjera i aktivnosti za ispunjenje ciljeva *Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine* postignut je daljnji napredak u području odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine njihovim uključivanjem na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava. Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano poduzima napore za ostvarivanje definiranih zadataka i mjera, a imajući u vidu kompleksnost i sveobuhvatnost postavljenih ciljeva za unapređenje obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine uključujući odgoj i obrazovanje djece u ranom djetinjstvu, ali i osnovnom, srednjem i sveučilišnom obrazovanju te obrazovanju odraslih.

S ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine te osiguravanja stjecanja potrebnih znanja i vještina koje će omogućiti osobni razvoj učenika, kao i završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja te smanjenja razlike između obrazovnih postignuća djece pripadnika romske nacionalne

manjine u odnosu na prosječnu razinu obrazovnih postignuća svih učenika u osnovnoškolskom obrazovanju u Republici Hrvatskoj i u 2018. godini provodile su se aktivnosti na području odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine.

Tijekom 2018. godine postignut je daljnji napredak na području obrazovanja uključivanjem djece i učenika romske nacionalne manjine na svim razinama obrazovnog sustava. Za djecu romske nacionalne manjine osigurava se uključivanje u programe predškolskog odgoja kako bi se premostio jaz između socijalno-ekonomske situacije u kojoj djeca romske nacionalne manjine žive i mogućnosti za njihovu uspješnu integraciju tijekom obveznog osnovnog obrazovanja. Uključivanje djece u programe predškolskog odgoja/predškole te program predškolskog odgoja/predškole daje dobre rezultate i upućuje na obvezu organiziranja predškolskih odgojnih skupina za svu djecu romske nacionalne manjine. Mjere odgovaraju potrebi osiguravanja pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovnom sustavu u ranoj dječjoj dobi koje cilja na smanjenje početnih nejednakosti, eliminiranje diskriminacije, redukciju izazova s kojima se susreću djeca iz ranjivih društvenih skupina te promicanje emocionalnog, socijalnog, psihološkog i fizičkog razvoja sve djece.

Od 2013. godine, provedbom aktivnosti i mjera za ostvarenje ciljeva Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013. – 2020. vidljivo je postizanje značajnih pozitivnih pomaka na području odgoja i obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine, a što je osobito vidljivo u ranom predškolskom odgoju i obrazovanju pripadnika romske nacionalne manjine.

Tablica 28.

Pripadnici romske nacionalne manjine	Rani predškolski odgoj i obrazovanje		Osnovno-školsko obrazovanje	Srednjoškolsko obrazovanje	Visokoškolsko obrazovanje	Obrazovanje odraslih
	Predškolski odgoj	Predškola				
Početak šk. god. 2017./2018.	488 270m/218ž	532 265m/267ž	5.134 2589m/2545ž	805 446m/359ž	19 11m/8ž	382 258m/124ž
Početak šk. god. 2018./2019.	515 233m/282ž	478 253m/225ž	4.983 2.496m/2.487ž	760 401m/359ž	22 14m/8ž	475 291m/184ž

Rani predškolski odgoj i obrazovanje

Za djecu pripadnike romske nacionalne manjine osigurava se uključivanje u programe predškolskog odgoja. Ako u pojedinoj sredini ne postoji mogućnost uključivanja u integrirane uvjete predškolskog odgoja u redovitoj predškolskoj ustanovi, osigurava se program predškole tj. program pripreme za polazak u osnovnu školu koji se najčešće ostvaruje u osnovnim školama, a dijelom i u predškolskim ustanovama.

Program predškole tj. program pripreme za osnovnu školu pokazao se prijeko potreban za romsku populaciju predškolske dobi, daje dobre rezultate i upućuje na obvezu organiziranja predškolskih odgojnih skupina za svu romsku djecu kao pripremu za uključivanje u odgojno-obrazovni sustav, a osobito u sredinama gdje nema kapaciteta za integrirani predškolski odgoj.

U odnosu na opravdanost programa predškole za stjecanje jezičnih kompetencija opće je poznato da sve novije teorije obrazovanja upućuju na to da je izuzetno važno što ranije uključivanje sve djece u programe predškolskog odgoja da bi se postiglo što uspješnije obrazovanje tijekom osnovne škole i kasnije. To se osobito odnosi na romsku nacionalnu

manjinu koja živi u socijalno otežanim uvjetima te stoga djeca pripadnici romske nacionalne manjine ne mogu imati jednako polazište kao djeca koja žive u socijalno naprednijim uvjetima života. Zato djecu pripadnike romske nacionalne manjine treba uključivati u rani predškolski odgoj što je moguće ranije kako bi se premostio jaz između njihovih socijalnih uvjeta života i očekivane uspješnosti tijekom obrazovanja.

Početakom 2018./2019. pedagoške godine u programe predškolskog odgoja i predškole uključeno je 993 (535m/458ž) djece, a od toga 515 (233m/282ž) predškolskim odgojem te 478 (253m/225ž) predškolo dok je početkom 2017./2018. godine bilo uključeno ukupno 1.020 (535m, 485ž) djece od čega 488 (270m, 218ž) predškolskim odgojem te 532 (265m, 267ž) predškolo.

Iz Državnog proračuna, u 2018. godini utrošeno je za predškolski odgoj/predškolu ukupno 4.929.131,28 kuna, od toga 2.297.546,45 kuna za predškolski odgoj i 2.631.584,83 kune za predškolu.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Početakom 2017./2018. školske godine u osnovnim školama bilo je 5.134 (2589m/2545ž) učenika dok ih je početkom 2018./2019. u osnovnoškolsko obrazovanje uključeno 4.983 (2.496m/ 2.487ž). Podaci o broju učenika koji napuštaju osnovno obrazovanje nakon višekratnih ponavljanja pokazuju da je završnost osnovnog obrazovanja na niskoj razini. Tako je npr. tijekom 2016./2017. osnovnoškolsko obrazovanje prekinuo 161 (93m/68ž) učenik dok je tijekom 2017./2018. školske godine školovanje prekinulo 119 (71m/48ž) učenik. U ukupan zbroj onih koji su prekinuli školovanje uključeni su i učenici koji su navršili 15 godina života, a nisu završili osnovnu školu.

Kada je u pitanju ponavljanje razreda, podaci pokazuju da je početkom 2017./2018. školske godine bilo 382 (209m/173ž) učenika ponavljača dok ih je početkom 2018./2019. školske godine bilo 339 (217m/122ž).

U osnovnim školama zaposleno je 26 suradnika pomagača (13m/13ž) i njihov rad se financira iz Državnog proračuna. Stručno usavršavanje romskih pomagača i stručnih suradnika u osnovnim školama s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine nastavljeno je i u 2018. godini.

Prema izvješću Agencije za odgoj i obrazovanje u 2018. godini nastavljeno je stručno usavršavanje učitelja, stručnih suradnika i suradnika pomagača. Održano je ukupno 9 stručnih skupova za učitelje, stručne suradnike i suradnike pomagače koji rade u školama s većim brojem romskih učenika, od čega četiri stručna skupa koja su za cilj imala podizanje kvalitete i učinkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine te pet stručnih skupova na temu Poučavanje o holokaustu i sprječavanju zločina protiv čovječnosti.

Osposobljavanje i usavršavanje suradnika pomagača:

- Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača i stručnih suradnika; Tema: Inkluzija, 15.2.2018., Čakovec, 26 sudionika
- Osposobljavanje romskih pomagača – Odgojna uloga djelatnika odgojno-obrazovne ustanove u integraciji; Što je supervizija? Sukobi u odnosima, 29.8.2018., Čakovec, 36 sudionika
- Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača i stručnih suradnika; Teme: Pravila pružanja prve pomoći i demonstriranje postupaka prve pomoći te priprema i postupanje u izvanrednim situacijama, 23.10.2018., Čakovec, 20 sudionika

- Uloga romskih pomagača u nastavi i školi, Teme: Predstavljanje rezultata Istraživanja baznih podataka za kvalitetno uključivanje Roma u hrvatsko društvo – fokus: Obrazovanje, Rad s roditeljima i suradnja u školi; Što trebamo za kvalitetan rad – kompetencije romskih pomagača; Zaštita osobnih podataka učenika, 30.11.2019., Čakovec, 26 sudionika

Poučavanje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti:

- Učenje i poučavanje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti, 29.01.2018., Dubrovnik, 60 sudionika
- Tribina o edukaciji o Holokaustu u Republici Hrvatskoj, Poučavanje o holokaustu, 31.1.2018., Zagreb, 18 sudionika
- Holokaust kao početna točka, Poučavanje o holokaustu, Ljubljana, Slovenija, 3.7.2018., 15 sudionika
- Regionalni dijalog na Balkanu u kontekstu holokausta, Zagreb, 2.10.2018., 18 sudionika
- Šoa Akademija, 12. 12. 2018, Zagreb, 110 sudionika

Ministarstvo znanosti i obrazovanja osigurava učenje hrvatskoga jezika tj. osigurava učiteljima razredne nastave i hrvatskog jezika prekovremeni rad za pružanje posebne pomoći učenju hrvatskog jezika za učenike koji ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik, a koji rade s učenicima romske nacionalne manjine te se osigurava produženi boravak za učenike pripadnike romske nacionalne manjine. Osiguranje produženog boravka iznimno je važno kao preduvjet uspješnog završetka osnovnog obrazovanja učenika romske nacionalne manjine te je ostvaren znatan napredak djece na području učenja jezika, stjecanja higijenskih navika i socijalizacije djece.

Za odgojno-obrazovne programe, maturalna putovanja, školu u prirodi/izvanučioničku nastavu, smještaj u dom, ljetne škole, aktivnosti nakon nastave, produženi boravak i plaće romskih pomagača u 2018. godini isplaćeno je ukupno 3.318.698,60 kuna.

Srednjoškolsko obrazovanje

Iako je veći broj učenika koji nastavljaju obrazovanje u trogodišnjim srednjoškolskim programima u odnosu na broj učenika u četverogodišnjim programima, vidljiv je porast i broja učenika upisanih u prve razrede četverogodišnjih škola. Također je vidljivo da se učenici ispisuju iz škole, tj. napuštaju srednjoškolsko obrazovanje.

U srednjoškolske programe početkom 2018./2019. školske godine uključeno je 760 (401m/359ž) učenika pripadnika romske nacionalne manjine. Od toga je 203 učenika (119m/84ž) upisano u prve razrede 3-godišnjih strukovnih škola, a 35 učenika (10m/25ž) u prve razrede 4-godišnjih srednjih škola.

Početkom 2018./2019. školske godine od ukupno 760 (401m/359ž) učenika bilo je 69 (35m/34ž) učenika ponavljača. Tijekom 2017./2018. školske godine 105 (58m/47ž) učenika prekinulo je školovanje, dok je krajem iste školske godine bilo 75 (40m/35ž) učenika ponavljača.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja stipendira sve redovite učenike srednjih škola koji su pripadnici romske nacionalne manjine u iznosu od 5.000,00 kuna godišnje po učeniku,

odnosno 500 kunu mjesečno tijekom nastavne godine. Za dobivanje stipendije pretpostavka je izjašnjavanje pripadnosti romskoj nacionalnoj manjini, što inače nije obvezno.

Broj učenika kojima je osigurana stipendija je 652 (354m/298ž) u školskoj godini 2017./2018. U 2018. godini iz Državnog proračuna za isplatu stipendija učenicima srednjih škola utrošeno je 3.212.200,00 kuna.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinancira i smještaj učenika romske nacionalne manjine u učeničke domove. Tako je u 2018. godini iz Državnog proračuna utrošeno 493.379,33 kuna za osiguravanje smještaja u učeničke domove što je, uz stipendije, jedan od preduvjeta za povećanje broja romskih učenika oba spola koji uspješno završavaju srednju školu.

Visokoškolsko obrazovanje

Kako bi se smanjila razlika između prosječnog obuhvata i završnosti visokog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječni obuhvat i završnost visokog obrazovanja na razini Republike Hrvatske u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – do 2020. godine nužno je povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje te onih koji nastavljaju poslijediplomski studij.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja putem Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu osigurava stipendije svim studentima pripadnicima romske nacionalne manjine koji je zatraže uz pretpostavku da se izjašnjavaju kao pripadnici romske nacionalne manjine. Stipendija iznosi 1.000,00 kuna mjesečno tijekom deset mjeseci, odnosno 10.000,00 kuna godišnje. U akademskoj godini 2017./2018. dodijeljena je stipendija za 22 (14m/8ž) studenata pripadnika romske nacionalne manjine (21 studentska stipendija i 1 stipendija za poslijediplomski doktorski studij). U 2018. godini iz Državnog proračuna za studentske stipendije utrošeno je 227.000,00 kuna.

Obrazovanje odraslih

U Republici Hrvatskoj kontinuirano se radi na povećanju obuhvata odraslih pripadnika romske nacionalne manjine programima opismenjavanja, obrazovanja i osposobljavanja kroz cijelo opće i strukovno obrazovanje, a s ciljem razvijanja individualnih potencijala i jačanja kapaciteta i kompetencija za postizanje veće konkurentnosti na tržištu rada i trajnog zapošljavanja te povećanje društvene uključenosti i aktivnog sudjelovanja pripadnika romske nacionalne manjine u svim područjima suvremenog života.

U programe obrazovanja odraslih u 2018. godini bilo je uključeno 475 (291m/184ž) pripadnika romske nacionalne manjine, od toga za program opismenjavanja 452 polaznika, dok je programe za osposobljavanje za prvo zanimanje polazilo 23 pripadnika romske nacionalne manjine. Ukupan iznos sredstava utrošenih za aktivnosti opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje u 2018. godini je 875.700,00 kuna.

Osim svega navedenog Ministarstvo znanosti i obrazovanja i u 2018. godini sufinanciralo je i tisak Hrvatsko-romskog rječnika, obilježavanje Svjetskog dana romskog jezika, obilježavanje Svjetskog dana Roma, Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen , u ukupnom iznosu od 56.000,00 kuna.

Za ostvarenje mjera i aktivnosti za postizanje ciljeva Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013.-2020. godine, u 2018. godini iz Državnog proračuna utrošeno je ukupno 12.623.229,88 kuna.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja i nadalje će provedbom posebnih mjera i aktivnosti ulagati napore za osiguravanjem kvalitetnog i inkluzivnog obrazovanje djece pripadnika romske nacionalne manjine, a imajući u vidu kompleksnost i sveobuhvatnost svih resursa, ali i angažman svih dionika koji je nužno potreban za ostvarivanje postavljenih ciljeva.

Programska, stručna i financijska potpora obrazovanju djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine (Operativni program učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.)

Osim mjera i aktivnosti Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje 2013.- 2020. godine, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, u suradnji s Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih tijekom 2018. godine dovršilo je evaluaciju projektnih prijedloga u sklopu Poziva „Programska, stručna i financijska potpora obrazovanju djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine“. Cilj navedenog poziva jest pružiti potporu uključivanju djece/učenika pripadnika romske nacionalne manjine u odgojno-obrazovni sustav kako bi se osigurali uvjeti za poboljšanje njihovih obrazovnih postignuća i uspješniju socijalizaciju. U kolovozu 2018. Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je Odluku o financiranju osam projekata u ukupnome iznosu od 8.398.419,98 kuna. Projekti su se počeli provoditi početkom 2018./2019. školske godine.

Navedenim projektima osigurava se prijevoz djece do odgojno-obrazovnih ustanova (zbog udaljenosti romskih naselja) te produženi boravak, ali i ostale aktivnosti kao što su: organiziranje dodatne i dopunske nastave te izvannastavnih aktivnosti, organiziranje ljetnih kampova i/ili izvanškolskih aktivnosti usmjerenih na društvenu integraciju učenika romske nacionalnosti, stručno usavršavanje učitelja/nastavnika i stručnih suradnika s ciljem podizanja kvalitete i učinkovitosti obrazovanja učenika pripadnika romske nacionalne manjine te nabava opreme i potrebnih didaktičkih sredstava.

Ovaj poziv provodi se u sklopu Prioritetne osi 3. Obrazovanje i cjeloživotno učenje, Investicijskoga prioriteta 10.3. Povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnim, neformalnim i informalnim okruženjima, unapređivanje znanja, vještina i kompetencija radne snage te promicanje fleksibilnih načina učenja profesionalnim usmjeravanjem i vrednovanjem stečenih kompetencija, Specifičnog cilja 10.3.1. Unapređenje pristupa kvalitetnom obrazovanju na predtercijarnim razinama za učenike iz skupina u nepovoljnom položaju Operativnoga programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.“ Europskoga socijalnog fonda.

Navedenim projektima obuhvaćeno je 190 djece iz triju dječjih vrtića i 548 učenika iz 20 osnovnih škola za koje će, uz ostalo, biti osiguran produženi boravak, prijevoz, prehrana, sudjelovanje u ljetnim kampovima, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, potpora u učenju hrvatskoga jezika te podizanje socijalnih i komunikacijskih vještina djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine.

IV. PRAVO NA OČITOVANJE SVOJE VJERE I OSNIVANJE VJERSKIH ZAJEDNICA

Ugovorima o pitanjima od zajedničkog interesa, potpisanim s vjerskim zajednicama navedenima u tabličnom prikazu, Republika Hrvatska obvezala se davati godišnje iz Državnog proračuna iznose koji se izračunavaju na temelju umnoška koeficijenta, utvrđenog navedenim Ugovorima, i bruto osnovice za izračun plaća javnih i državnih službenika i namještenika.

Sredstva koja su sukladno Ugovorima o pitanjima od zajedničkog interesa potpisanim s vjerskim zajednicama, planirana u Državnom proračunu Republike Hrvatske osigurana su u razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 91 Ured Komisije Aktivnost A 872003 - Poticaji prema ugovorima Vlade Republike Hrvatske i vjerskih zajednica.

Na gore navedenoj poziciji, financijska sredstva za 2018. godinu, koja su isplaćena, iznosila su nakon Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu i projekcija za 2019. i 2020. godinu (Narodne novine, broj 113/2017) 21.198.221,40 kuna i bila su namijenjena za ukupno 19 vjerskih zajednica, od čega 71,63 % otpada na one vjerske zajednice koje su obuhvaćene i Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina.

Financijski pokazatelji za 2018. godinu (u odnosu na 2017. godinu):

Vjerske zajednice	2017.	2018.
Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj	9.964.385,70 kuna	10.246.710,60 kuna
Islamska zajednica u Hrvatskoj	3.036.765,48 kuna	3.122.807,04 kuna
Koordinacija židovskih općina u Republici Hrvatskoj	569.393,84 kuna	585.526,32 kuna
Židovska vjerska zajednica Bet Israel	421.772,73 kuna	433.723,20 kuna
Bugarska pravoslavna crkva u Hrvatskoj	163.436,80 kuna	168.067,74 kuna
Makedonska pravoslavna crkva u Hrvatskoj	701.197,26 kuna	721.064,82 kuna
UKUPNO	14.856.951,81 kuna	15.277.899,72 kuna

Uvećanje isplaćenih iznosa u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu je rezultat povećanja iznosa osnovice za izračun plaća državnih službenika i namještenika te osnovice za službenike i namještenike u javnim službama.

U Republici Hrvatskoj dosegnuta je visoka razina prava na očitovanje svoje vjere, kao i prava na osnivanje vjerskih zajednica zajedno s drugim pripadnicima te vjere. I u narednoj godini će se u okviru financijskih mogućnosti sredstvima iz Državnog proračuna sufinancirati vjerske zajednice.

V. PRISTUP SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA

U ostvarivanju prava nacionalnih manjina na pristup medijima ostvaren je daljnji pozitivan pomak sklapanjem Ugovora između Hrvatske radiotelevizije i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2022. godine, kojim su, između ostalog, ugovorene programske obveze Hrvatske radiotelevizije na proizvodnju, suproizvodnju i objavljivanje programa namijenjenih informiranju pripadnika nacionalnih

manjina u Republici Hrvatskoj na jezicima nacionalnih manjina, uključujući i programe za djecu na jezicima nacionalnih manjina.

Nadalje, Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, sukladno članku 63. Zakona o elektroničkim medijima (Narodne novine, broj 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13) je Fond Agencije za elektroničke medije, a izvor financijskih sredstava Fonda su sredstva osigurana odredbama Zakona o elektroničkim medijima i Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji - 3% mjesečno ukupno prikupljenih sredstava na ime pristojbe koje uplaćuje Hrvatska radiotelevizija.

Također sukladno Zakonu o elektroničkim medijima, jedna od kategorija Fonda za koju pružatelji medijskih usluga mogu prijavljivati programe je kategorija *Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj*. Agencija je u 2017. godini raspisala 2 javna natječaja za raspodjelu sredstava Fonda. Za Fond 1/17 i 2/17 sredstva su dodijeljena za 2017. i 2018. godinu. Iznos ukupno dodijeljenih sredstava u svim kategorijama ovisi, između ostalog, o broju i kvaliteti prijavljenih programa.

Nakladnicima televizije i radija te neprofitnim pružateljima elektroničkih publikacija za navedenu kategoriju programa dodijeljeno je ukupno 1.888.862,91 kuna za 2018. godinu. Od tog iznosa dodijeljeno je 891.083,48 kuna za ukupno 36 radio emisija na navedenu temu, 90.606,99 kuna za sadržaje elektroničkih publikacija koje se odnose na nacionalne manjine te 907.172,44 kuna za ukupno šest televizijskih emisija.

Tablični pregled navedenih emisija/sadržaja koji sadrži naziv pružatelja medijske usluge, financirane emisije iz kategorije *Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj* te iznos sredstva koja su dodijeljena za 2018. godinu nalazi se u prilogu ovog Izvješća – *Prilog 4*.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine održao je 6. lipnja 2018. godine u Opatiji seminar pod nazivom „Mediji i nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj - Zaštita manjina i uloga medija u demokratizaciji hrvatskog društva“.

Ostvarivanje prava nacionalnih manjina na pristup javnim medijima od presudnog je značaja za promicanje ravnopravnosti manjina, stvaranje tolerancije i promicanje suživota s većinskim narodom i očuvanja kulturnog identiteta. Mediji su dužni doprinostiti promicanju i poštivanju temeljnih ljudskih prava i sloboda, razumijevanju, poštivanju različitosti, demokratskim dosezima i razvijanju kulture dijaloga kako bi nacionalne manjine postale prihvaćene u društvu kao ravnopravni članovi i subjekti društvenih događanja. Na seminaru se raspravljalo o pitanjima zastupljenosti manjinskih tema u programima radija i televizije na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kao i tiskanim medijima, te važnosti uloge medija u očuvanju društveno-kulturnih vrijednosti manjinskoga identiteta, a glavni naglasci su stavljeni na važnost suzbijanja stereotipa i govora mržnje na društvenim mrežama i u elektroničkim medijima te ulozi medija u jačanju svijesti o poštivanju i razumijevanju drugog i drugačijeg, razvijanju tolerancije, osjetljivosti na pojave diskriminacije i nepoštivanja ustavnih i zakonskih prava pripadnika nacionalnih manjina u hrvatskom društvu. U sklopu seminara prezentiran je i kratki dokumentarni film Hrvatske radiotelevizije „Razotkrivanje“.

Iz Izvješća Grada Zagreba – primjer dobre prakse - suradnja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina s lokalnim radijskim i televizijskim postajama

U cilju realizacije prava iz članka 31. stavka 1. podstavka 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina ostvarena je komunikacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba te manjinskih udruga s lokalnim radijskim i televizijskim postajama.

Vijeća i predstavnici te Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba su u svojim programima rada u 2018. planirali i proveli ukupno 301 aktivnost.

Može se istaknuti nastavak dobre suradnje Vijeća i predstavnika te Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba u 2018. sa sljedećim medijima:

Z1 televizija je emitirala polusatnu emisiju tjedno o manjinama. Uz odličnu suradnju s urednicom emisije postigao se sveobuhvatni prikaz manjinskih događanja. U skladu sa svojim mogućnostima pratili su se i snimali događaji. Na prijedlog Koordinacije, koja je sudjelovala i u organizaciji, u emisijama su se izmjenjivale manjinske udruge i predstavnici.

Mreža TV je ukinula mjesečno emitiranje u polusatnoj emisiji tjedno, ali se u sklopu mjesečnih redovitih emisija, prikazuju prilozi o aktivnostima nacionalnih manjina.

Jabuka TV je redovitije pratila događanja nacionalnih manjina kroz dnevno praćenje aktualnih događanja u vremenski udarnim terminima kroz program „Svakodnevice“. Redovito su izlazili na teren i snimali reportaže sa događanja nacionalnih manjina.

Radio Martin je redovito pratio događaje nacionalnih manjina, uz vrlo dobru suradnju Koordinacije i urednice programa oko emisije, koja se već kontinuirano odvija nekoliko godina. Izlazili su na događaje i radili reportaže sa licu mjesta, konstantno su pratili rad udruga, vijeća i predstavnika pojedinih manjina i u gradu Zagrebu i u županiji. Najaktivnije su pratili događaje nacionalnih manjina i kroz tjednu emisiju „Rodna gruda“, kao i kroz same informativne emisije.

Radio Antena je objavljivala informacije i izvještavala o događajima nacionalnih manjina u informativnim emisijama.

3. program Hrvatskog Radija nastavio je aktivnu i konstruktivnu suradnju vezanu za događaje nacionalnih manjina i planove o emitiranju pojedinih događaja. Snimljeno je i emitirano više reportaža sa događanja i razgovori vezani uz pitanje nacionalnih manjina.

Portal mojzagreb.info je nastavio suradnju i objavljivao obavijesti o nacionalnim manjinama na stranicama, a u 2018. je počeo djelovati novi internetski portal **Portal Rotor** koji je redovito pratio manjinska događanja u Gradu Zagrebu te doprinosio informiranju građana Grada Zagreba o programskim aktivnostima nacionalnih manjina putem snimanja i objave emisija s predstavnicima pojedinih nacionalnih manjina.

Radio Sljeme je aktivnije surađivao i objavljivao događanja nacionalnih manjina i uključivao iste u emisije.

Radio Marija je emitirala jedanput mjesečno serije emisija o nacionalnim manjinama Grada Zagreba u jednosatnoj emisiji, u kojima gostuju predstavnici nacionalnih manjina kao i predstavnici gradskih ureda zaduženih za pitanja vezana za nacionalne manjine.

VI. KULTURNA AUTONOMIJA

Ministarstvo kulture kontinuirano i sustavno osigurava i potiče kulturnu autonomiju nacionalnih manjina kroz koju pripadnici nacionalnih manjina ostvaruju svoje kulturne i umjetničke slobode u svim aspektima kulturno-umjetničkog stvaralaštva i djelatnosti, kroz koje mogu razvijati i promicati svoj kulturni i nacionalni identitet, ali ostvaruju i aktivan i ravnopravan doprinos kulturnom životu.

Ministarstvo kulture će i u narednom razdoblju objavljivati Pozive za predlaganje programa javnih potreba u kulturi, u sklopu kojih će sukladno svome djelokrugu i osiguranim sredstvima sufinancirati programe nacionalnih manjina i time ispunjavati svoju ustavnu i zakonsku obvezu očuvanja njihovog nacionalnog identiteta.

U prilogu ovog Izvješća nalazi se detaljan pregled sufinanciranih programa u 2018. godini, s pozicije Ministarstva kulture (*Prilog 5*).

Ostvarivanju programa kulturne autonomije doprinosi i sufinanciranje programa udruga i ustanova nacionalnih manjina iz sredstava državnog proračuna putem Savjeta za nacionalne manjine. U 2018. godini putem Savjeta, programi za ostvarivanje kulturne autonomije, financijska pomoć sukladno bilateralnom ugovoru sa Republikom Italijom, troškovi informacijskog sustava – internetske aplikacije za podnošenje izvješća udruga i ustanova nacionalnih manjina i ostali troškovi programa kulturne autonomije nacionalnih manjina financirani su iznosom od 34.085.803,60 kuna. U prilogu ovog Izvješća nalazi se pregled sredstava raspoređenih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina putem Savjeta iz područja kulturne autonomije za 2018. godinu (*Prilog 6*).

Financiranje programa nacionalnih manjina u 2018. godini putem Ministarstva kulture

Plaće i materijalni troškovi

U 2018. godini Ministarstvo kulture je za materijalne rashode za nacionalne manjine izdvojilo 175.000,00 kuna. Isti iznos osiguran je i u 2017. godini. Za plaće za nacionalne manjine je Ministarstvo kulture izdvojilo 1.576.567,46 kuna. U 2017. godini za tu svrhu izdvojeno je 1.530.373,17 kuna. Sredstva za plaće i materijalne troškove osigurana su u ukupnom iznosu od 1.576.567,46 kuna, a plaćena sa pozicije A784002 - Matične službe knjižnica.

	NACIONALNA MANJINA	MATERIJALNI RASHODI	PLAĆE
1	Albanci	15.000,00	109.702,60
2	Austrijanci	15.000,00	107.567,58
3	Bošnjaci	15.000,00	103.311,99
4	Česi	15.000,00	119.445,45
5	Mađari	15.000,00	103.011,84
6	Rusini i Ukrajinci	15.000,00	111.799,40
7	Slovaci	15.000,00	128.025,09
8	Slovenci	15.000,00	129.374,73
9	Srbi	40.000,00	216.511,00
10	Talijani	15.000,00	116.126,28
11	Slovački kulturni centar Slovaci	0,00	331.691,50
	UKUPNO	175.000,00	1.576.567,46

Zaštita kulturne baštine

U 2018. godini Ministarstvo kulture financiralo je ukupno 73 programa na području zaštite kulturne baštine u ukupnom iznosu od 8.246.011,45 kuna. Od toga se na Zaštitu

nepokretnih spomenika kulture odnosi 61 program u ukupnom iznosu od 7.877.649,45 kuna. Od ukupnog broja programa Zaštite nepokretnih spomenika kulture (61) svi programi odnose se na srpsku manjinu (7.877.649,45 kuna). Sredstva za ove programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture na aktivnosti A565010.

Za Zaštitu pokretnih spomenika kulture isplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od 318.862,00 kuna, i to 283.362,00 kuna za 8 programa srpske nacionalne manjine te 35.500,00 kuna za dva programa za židovsku manjinu. Sredstva za ove programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture na poziciji A565036 Zaštita pokretnih spomenika kulture.

Za zaštitu arheološke baštine isplaćena su sredstva za 1 program, u iznosu od 40.000,00 kuna. Program se odnosi na srpsku nacionalnu manjinu.

Za program nematerijalne baštine isplaćena su sredstva za 1 program, i to za slovačku nacionalnu manjinu, u iznosu od 9.500,00 kuna.

Programi zaštite i očuvanja kulturnih dobara nacionalnih manjina u 2018. godini – sve nacionalne manjine

Programska djelatnost	Broj odobrenih programa	Realizirana sredstva
Nepokretna kulturna dobra	61	7.877.649,45 kuna
Pokretna kulturna dobra	10	318.862,00 kuna
Arheološka baština	1	40.000,00 kuna
Nematerijalna baština	1	9.500,00 kuna
UKUPNO	73	8.246.011,45 kuna

Programi investicijske potpore

U 2018. godini Ministarstvo kulture je za programe investicijske potpore izdvojilo sredstva u ukupnom iznosu od 2.400.000,00 kuna za ukupno 5 programa. Dva programa odnose se na Čehe u iznosu od 200.000,00 kuna, jedan program odnosi se na Slovake u iznosu od 700.000,00 kuna dok se preostala dva programa odnose na Srbe u iznosu od 1.500.000,00 kuna. Sredstva za ove programe Ministarstvo kulture osiguralo je na poziciji K565018 - Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture.

Kulturno-umjetnički amaterizam/glazba i glazbeno-scenske umjetnosti

U 2018. godini Ministarstvo kulture financiralo je četiri programa u ukupnom iznosu od 50.000,00 kuna. U kulturno-umjetničkom amaterizmu osigurana su sredstva u iznosu od 20.000,00 kuna za SKD Prosveta (10.000,00 kuna) i Savez Čeha u Daruvaru (10.000,00 kuna) na kojima sudjeluju gotovo sve manjine iz tih područja. U glazbenoj djelatnosti osigurana su sredstva u iznosu od 30.000,00 kuna za 2 programa koja se odnose na židovsku nacionalnu manjinu. Sredstva za navedene programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture na aktivnosti A565030 - Programi kazališne i glazbeno-scenske djelatnosti.

Knjižnična, izdavačka djelatnost i otkup knjiga

U sklopu knjižnične djelatnosti Ministarstvo je u 2018. godini izdvojilo sredstva u iznosu od 18.000,00 kuna za četiri programa za nacionalne manjine. Dva programa u iznosu od 8.000,00 kuna odnose se na Slovence, jedan u iznosu od 5.000,00 kuna na Srbe, a jedan program namijenjen je pripadnicima svih manjina. Programi su financirani s aktivnosti A781003 – Programi knjižnične djelatnosti.

Ministarstvo kulture dalo je potporu izdavačkoj kući Edit iz Rijeke (talijanska manjina) u iznosu od 1.300.000,00 kuna. Sredstva za ovaj program osigurana su u okviru proračuna Ministarstva kulture na poziciji A729024 - Potpora izdavačkoj kući Edit.

Iz programa redovne izdavačke djelatnosti financirano je izdavanje časopisa phralipen.hr u izdanju Saveza Roma u Republici Hrvatskoj Kali Sara u iznosu od 20.000,00

kuna te Hrvatsko-romski rječnik u iznosu od 40.000,00 kuna. Ovi programi financirani su s aktivnosti A781002 - Izdavačka djelatnost.

Iz programa književnih manifestacija financirana su 2 programa u iznosu od 15.000 kuna (Hrvatsko-izraelsko društvo s 10.000,00 i Hrvatsko-češko društvo s 5.000,00 kuna) s pozicije A781002.

Za otkup knjiga u 2018. godini Ministarstvo je izdvojilo 23.980,00 kuna za 2 programa romske nacionalne manjine i 1 program pripadnika talijanske nacionalne manjine. Otkup je financiran s aktivnosti A781002 - Izdavačka djelatnost.

Vizualne umjetnosti

U 2018. godini u sklopu vizualne djelatnosti Ministarstvo kulture financiralo je ukupno 3 programa nacionalnih manjina u iznosu od 37.000,00 kuna (jedan program za Srbe (7.000,00 kuna) i dva programa za Židove (30.000,00 kuna). Programi vizualnih umjetnosti financirani su s aktivnosti A565027.

Međunarodna kulturna suradnja

U sklopu međunarodne kulturne suradnje Ministarstvo kulture je u 2018. godini financiralo 5 programa u ukupnom iznosu od 89.800,00 kuna. Svih pet programa odnose se na romsku nacionalnu manjinu. Sredstva za ove programe osigurana su u okviru proračuna Ministarstva kulture s aktivnosti A565034 - Međunarodna kulturna suradnja.

Usporedba podataka za 2017. i 2018. godinu

Djelatnost	Br. programa 2017	2017. g.	Br. programa 2018.	2018. g.
Plaće i materijalni troškovi		1.705.373,17		1.751.567,46
Zaštita kulturne baštine	78	8.210.069,75	73	8.246.011,45
Programi investicijske potpore	6	1.264.959,00	5	2.400.000,00
Glazbena djelatnost i kulturno-umj. amaterizam	4	28.386,00	4	50.000,00
Knjižnična, izdavačka djelatnost i otkup knjiga	6	42.870,00	11	98.980,00
Izdavačka kuća Edit	1	1.300.000,00	1	1.300.000,00
Vizualna djelatnost i međunarodna kult. suradnja	7	59.206,00	11	126.800,00
UKUPNO	102	12.610.863,92	105	13.973.358,91

Putem Ministarstva kulture u 2018. godini za potrebe nacionalnih manjina iz Državnog proračuna Republike Hrvatske utrošeno je ukupno 13.973.358,91 kune, što u odnosu na 2017. godinu, kada je utrošeno 12.610.863,92 kune, predstavlja povećanje od 1.371.494,99 kuna. Najznačajnije povećanje sredstava u odnosu na 2017. godinu je za programe investicijske potpore, glazbenu djelatnost i kulturno-umjetnički amaterizam, knjižničnu, izdavačku djelatnost i otkup knjiga te vizualnu djelatnost i međunarodnu kulturnu suradnju.

VII. ZASTUPLJENOST PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U TIJELIMA VLASTI TE U UPRAVNIM I PRAVOSUDNIM TIJELIMA

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru

U Hrvatskome saboru u cijelosti je ostvarena propisana zastupljenost zastupnika iz reda pripadnika nacionalnih manjina.

Ostvarivanje prava na odgovarajuću zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Pripadnici nacionalnih manjina, temeljem Zakona o lokalnim izborima i sukladno lokalnim statutima, ostvarili su pravo na odgovarajuću zastupljenost u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U 154 jedinica samouprave izabrano je ukupno 308 zakonom i statutima zajamčenih članova predstavničkih tijela.

Ostvarivanje prava na odgovarajuću zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Pripadnici nacionalnih manjina u cijelosti su ostvarili svoje pravo na zastupljenost u izvršnim tijelima jedinica samouprave izborom ukupno 49 zamjenika općinskih načelnika i gradonačelnika te 12 zamjenika župana iz reda pripadnika nacionalnih manjina.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske

Na dan 31. prosinca 2018. godine u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno 49.612 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.605 ili 3,24 % bili pripadnici nacionalnih manjina. Podaci razdijeljeni po narodnosnoj pripadnosti zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina pokazuju da je u navedenim tijelima, krajem 2018. godine, najviše bilo zaposleno Srba – 1.048, koji čine 2,11 % ukupnog broja zaposlenih; zatim Mađara - 92, koji čine 0,19 %; Bošnjaka - 90, koji čine 0,18 % zaposlenih; Talijana – 87, koji čine 0,17 % zaposlenih; Čeha - 83, koji čine 0,16 % zaposlenih; Slovenaca – 39, koji čine 0,08% zaposlenih; Albanaca - 20, koji čine 0,04% zaposlenih te 9 Roma, koji čine 0,02 % zaposlenih, dok se pripadnicima ostalih nacionalnih manjina izjasnilo 137 službenika i namještenika koji čine 0,28 % od ukupnog broja službenika i namještenika.

Ministarstvo uprave posebno napominje da je u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske zaposlena i 121 osoba koja se po nacionalnoj pripadnosti izjasnila kao Musliman.

Usporedbe radi, na dan 31. prosinca 2017. godine, u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno ukupno 49.602 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.658 ili 3,34% bili pripadnici nacionalnih manjina.

Također se napominje i da je u 2018. godini na snazi bila Odluka o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 70/16, 74/17 i 71/18 i 91/2018), od 27. srpnja 2016. godine.

Mjere u cilju unapređenja ostvarivanja prava

Sva državna tijela obvezna su objavljivati raspisane javne natječaje za prijam u državnu službu na neodređeno vrijeme u Narodnim novinama, na svojoj web stranici i na web stranici Ministarstva uprave. Obavijest o raspisivanju javnog natječaja dostavlja se i nadležnoj službi za zapošljavanje. Oglasi za prijam u državnu službu na određeno vrijeme objavljuju se na web stranici tijela koje ih raspisuje, web stranici Ministarstva uprave te putem nadležne službe za zapošljavanje.

Ministarstvo uprave kontinuirano provodi kontrolu zakonitosti dostavljenih tekstova natječaja i oglasa za zapošljavanje te ukazuje državnim tijelima na obvezu navođenja dijela teksta vezanog za pravo prednosti pod jednakim uvjetima pripadnika nacionalnih manjina pri zapošljavanju.

Također, pripadnicima nacionalnih manjina ukazuje se da imaju pravo pozvati se na prednost pri zapošljavanju, sukladno odredbi članka 22. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, bez obveze dostavljanja dokaza o nacionalnoj pripadnosti. O navedenom pravu Ministarstvo uprave pripadnike nacionalnih manjina informira putem odgovora na upite zaprimljene putem elektroničke pošte, telefonski, kao i putem objave na svojoj web stranici.

Planiranje zapošljavanja

Planom prijma u državnu službu tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2018. godinu donesen je 18. travnja 2018. godina (Narodne novine, broj 43/18 i 52/18) i njime je planiran prijam u državnu službu za ukupno 84 pripadnika nacionalnih manjina.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u Ministarstvu unutarnjih poslova

Ministarstvo unutarnjih poslova provodi mjere zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina, vodi evidencije o broju i strukturi zaposlenih državnih službenika i namještenika koji su pripadnici nacionalnih manjina, uspoređuje stanje zapošljavanja manjina u odnosu na prethodno razdoblje, prati trend njihova zapošljavanja te obavlja i drugi poslovi u vezi spomenutih mjera.

U svrhu povećanja zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina, Ministarstvo unutarnjih poslova provodilo je mjeru redovnog informiranja mogućih kandidata koji su pripadnici nacionalnih manjina na postojanje odredbe o prednosti pri zapošljavanju, upućivanjem na Internet stranice Ministarstva, prilikom svakog raspisanog natječaja za zapošljavanje, te mjeru edukacije članova Komisije za provedbu javnog natječaja ili internog oglasa, o provedbi članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Za provedbu navedenih mjera Ministarstvo unutarnjih poslova nije imalo financijskih izdataka.

Ministarstvo unutarnjih poslova postupa u skladu s člankom 42. stavkom 2. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine, broj 92/2005, 142/2006, 77/2007, 107/2007, 27/2008, 34/2011, 49/2011, 150/2011, 34/2012, 49/2012, 37/2013, 38/2013, 01/2015, 138/2015 i 61/2017), te Planom prijma utvrđuje popunjenost radnih mjesta za pripadnike nacionalnih manjina te planira zapošljavanje potrebnog broja državnih službenika pripadnika nacionalnih manjina.

U Ministarstvu unutarnjih poslova je na dan 18. veljače 2019. godine bilo zaposleno ukupno 1.1049 pripadnika nacionalnih manjina. Kao izvor podataka o nacionalnoj pripadnosti zaposlenika ovog Ministarstva korišten je Jedinствени registar osoba Ministarstva unutarnjih poslova, a prema kojem je za određeni broj zaposlenika ovog Ministarstva nacionalna pripadnost nepoznata ili su se izjasnili kao neopredijeljeni.

Prilikom prijave na natječaje jedan dio pripadnika nacionalnih manjina ne izjašnjava se o svojoj nacionalnoj pripadnosti pa je potrebno redovito poticati pripadnika nacionalnih manjina na izjašnjavanje o svojoj nacionalnoj pripadnosti, jer im to omogućava prednost pri zapošljavanju sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina.

Na plaće i druga materijalna prava pripadnika nacionalnih manjina i osoba koje se nisu izjasnile o svojoj nacionalnoj pripadnosti, u 2018. godini utrošeno je ukupno 139.611.081,46 kuna.

Navedeni podaci, posebice pokazatelji o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u 2018. godini te broju ukupno zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u Ministarstvu unutarnjih poslova, ukazuju da Ministarstvo unutarnjih poslova provodi odredbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina koje se odnose na zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina, odnosno vodi računa o postizanja njihove veće zastupljenosti u službi ovog Ministarstva.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima

Ministarstvo pravosuđa kontinuirano prati statističke podatke o pravosudnim dužnosnicima te službenicima, namještenicima i vježbenicima pripadnicima nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima. Postupak prijema službenika provode pravosudna tijela samostalno. Tablica sa statističkim podacima vezanim za broj pripadnika nacionalnih manjina zaposlenih u pravosudnim tijelima na dan 31. prosinca 2018. godine, kao i omjer zaposlenih u odnosu na 31. prosinca 2017. godine, nalazi se u *Prilogu 9*.

Za vođenje navedenih podataka financijska sredstva su osigurana u proračunu Ministarstva pravosuđa u okviru redovnog rada te posebna sredstva nisu bila potrebna.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prema podacima Ministarstva uprave, na dan 31. prosinca 2018. godine, od ukupno 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave njih 115 osigurava zastupljenost, odnosno zapošljava pripadnike nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima.

Broj jedinica samouprave u kojima je potrebno, sukladno odredbama Ustavnog zakona, osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima tih

jedinica je 78 (67 općina i gradova te 11 županija). U navedeni broj od 78 jedinica samouprave uključeno je i 17 jedinica u kojima pripadnici određene nacionalne manjine čine apsolutnu većinu stanovništva jedinice.

Od 78 jedinica samouprave (67 općina i gradova te 11 županija) koje su dužne osigurati zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u svojim upravnim tijelima to se pravo u cijelosti ostvaruje u njih 59 (jedna više nego prethodne 2017. godine), dok u 19 jedinica nije ostvarena zajamčena zastupljenost.

Prema podacima iz evidencije Ministarstva uprave, na dan 31. prosinca 2018. godine, u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno je zaposleno 14.058 službenika i namještenika, od čega 463 ili 3,31% pripadnika jedne od 22 nacionalnih manjina, 529 ili 3,78% nepoznatih, 18 ili 0,13% neopredijeljenih te 8 ili 0,06% službenika i namještenika koji su se izjasnili kao Muslimani. Usporedbe radi, u odnosu na stanje na dan 31. prosinca 2017. godine, u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupan broj službenika i namještenika povećan je za 314, dok je broj službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina veći za 8.

Od 463 zaposlenih službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina najviše je Srba – 261, zatim Talijana – 68, Bošnjaka – 38, Čeha – 25, Mađara – 18, Makedonaca – 10, Crnogoraca – 8, Slovenaca – 8, Nijemaca – 6, Slovaka – 6, Albanaca – 4, Rusina – 4, Rusa i Rumunja – 2, dok ih je najmanje, po jedan, iz reda pripadnika bugarske, romske i židovske nacionalne manjine.

Ministarstvo uprave napominje da Grad Pula-Pola ni ove godine, kao ni prošle godine, nije izvijestio o nacionalnoj pripadnosti zaposlenih službenika i namještenika, već se očitovao da se pitanje zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina, ne može adekvatno pratiti. Naime, ne može se reći da zapošljavanja pripadnika manjina u gradskoj upravi Grada Pule-Pola nema, ali zbog nepostojanja obveze izjašnjavanja pojedinaca o njihovoj nacionalnoj pripadnosti, imajući u vidu i implementaciju Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka (Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Narodne novine, broj 42/18), takva pitanja nisu ni postavljena te nema uvida u stanje zaposlenih po nacionalnoj pripadnosti.

Slično tome, Grad Zagreb je izvijestio da je, sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka zabranjeno, između ostalog, prikupljanje podataka o etničkom podrijetlu, a iznimno se takvi podaci mogu prikupljati uz privolu ispitanika odnosno osobe o čijim se podacima radi. S obzirom da iz navedenih razloga, niti jedan dokument novijeg datuma ne sadrži podatak o nacionalnoj pripadnosti, Grad Zagreb vodi evidenciju o zaposlenicima elektronski, bez postojanja rubrike o nacionalnoj pripadnosti zaposlenika.

Stoga je, prema podacima za 2018. godinu, broj "nepoznatih" službenika i namještenika zaposlenih u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave znatno povećan, odnosno čak 529 ili 3,78% službenika je evidentirano kao "nepoznati".

Slijedom navedenoga te činjenice da, sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima (Narodne novine, broj 32/15), podatak o nacionalnoj pripadnosti ne predstavlja obvezan podatak u evidenciji o radnicima, sve više jedinica u svojim evidencijama o radnicima ne sadrži navedeni podatak što, kako je vidljivo i na spomenutim primjerima,

može utjecati na umanjeње iskazanog broja zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Edukacija državnih i lokalnih službenika

Državna škola za javnu upravu u suradnji s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije tijekom 2018. godine provela je:

- 10 radionica „Antidiskriminacija, ravnopravnost spolova i primjena Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u ESI fondovima“ koje je pohađalo 227 zaposlenih u tijelima u sustavima upravljanja i kontrole za provedbu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. (OPKK), Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. (OPULJP), Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. (PRR) i Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020. te
- edukaciju o suzbijanju stereotipa planirana u suradnji s Uredom pravobraniteljice za ravnopravnost spolova

Provedba navedenih radionica financirana je iz sredstava Prioritetne osi 10: Tehnička pomoć, Operativnog programa Konkurentnosti i kohezija 2014.-2020.

U 2018. godini Državna škola za javnu upravu nastavila je s provedbom programa za izabrane lokalne i regionalne dužnosnike i rukovodeće službenike u jedinicama lokalne i regionalne samouprave „Dobro upravljanje za lokalne i regionalne lidere“ kojima je u okviru modula „Etika, integritet i prevencija diskriminacije“ razvila i prezentirala antidiskriminacijski sadržaj. Na ovoj je radionici sudjelovalo 26 polaznika.

Tijekom 2018. godine za prezentaciju ovog sadržaja u okviru spomenutog programa utrošeno je 645,00 kuna iz Državnog proračuna, Glava 9515 Državna škola za javnu upravu, Aktivnost 677018 Administracija i upravljanje, 3237 Intelektualne i osobne usluge.

U suradnji s Ministarstvom uprave Škola je organizirala radionicu Primjena ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina na kojoj je sudjelovalo 18 polaznika.

Za provedbu ove radionice utrošeno je 2.580,00 kuna iz Državnog proračuna, Glava 9515 Državna škola za javnu upravu, Aktivnost 677018 Administracija i upravljanje, 3237 Intelektualne i osobne usluge.

Također, Državna škola za javnu upravu tijekom 2018. godine provela je 5 seminara *Pripreme za polaganje državnog stručnog ispita* kojim su obuhvaćene i teme zaštite i promicanja ljudskih prava i prava nacionalnih manjina. Navedeni seminar je pohađalo 807 polaznika, a za provedbu je izdvojeno 20.962,50 kuna iz Državnog proračuna, Glava 9515 Državna škola za javnu upravu, Aktivnost 677018 Administracija i upravljanje, 3237 Intelektualne i osobne usluge.

Nastavak provedbe ovakvih i sličnih seminara je predviđen i u 2019. godini.

VIII. VIJEĆA I PREDSTAVNICI NACIONALNIH MANJINA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Prema podacima iz e-Sustava, dostavljamo pregled sredstava osiguranih u proračunima lokalne i područne (regionalne) samouprave, koja su dodijeljena za funkcioniranje vijeća i predstavnika određenih nacionalnih manjina u 2018. godini:

I ZAGREBAČKA	2.172.339,34 kuna		N
III. SISAČKO-MOSLAVAČKA	1.029.608,65 kuna	ada	
IV. KARLOVAČKA	565.558,88 kuna	lje,	
V. VARAŽDINSKA	645.250,00 kuna	u	
VI. KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	313.657,92 kuna	Ta	
VII. BJELOVARSKO-BILOGORSKA	638.517,93 kuna	blic	
VIII. PRIMORSKO-GORANSKA	1.688.154,36 kuna	i	
IX. LIČKO-SENJSKA	505.000,00 kuna	pod	
X. VIROVITIČKO-PODRAVSKA	219.397,48 kuna	naz	
XI. POŽEŠKO-SLAVONSKA	202.350,35 kuna	ivo	
XII. BRODSKO-POSAVSKA	394.840,70 kuna	m	
XIII. ZADARSKA	797.897,67 kuna	Pre	
XIV. OSJEČKO-BARANJSKA	1.279.461,48 kuna	gle	
XV. ŠIBENSKO-KNINSKA	723.244,85 kuna	d	
XVI. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	915.694,81 kuna	pla	
XVII. SPLITSKO-DALMATINSKA	914.874,55 kuna	nir	
XVIII. ISTARSKA	1.215.506,46 kuna	ani	
XIX. DUBROVAČKO-NERETVANSKA	514.000,00 kuna	h,	
XX. MEĐIMURSKA	80.244,74 kuna	dod	
XXI. GRAD ZAGREB	10.779.287,56 kuna	ijel	
UKUPNO DODIJELJENA SREDSTVA	25.594.887,73 kuna	jeni	
		h i	
		utr	
		oše	

nih sredstava za funkcioniranje vijeća i predstavnika vijeća nacionalnih manjina u 2018. godini, koja se nalazi u Prilogu 8. razdvojena su sredstva posebno po jedinicama područne (regionalne) samouprave (županijama) a posebno po jedinicama lokalne samouprave (općinama i gradovima) u pojedinim županijama, te u odnosu na pojedine kategorije – planirana, dodijeljena i utrošena sredstva. Iz te tablice može se usporediti doprinos županija ostvarivanju prava nacionalnih manjina kroz financiranje njihovih djelatnosti i predstavnika, u usporedbi sa financijskim sredstvima koje izdvajaju jedinice lokalne samouprave.

Planirana sredstava za financiranje funkcioniranja vijeća i predstavnika vijeća u 2018. godini iznosila su 26.661.654,92 kune. U odnosu na 2017. godinu, kada je za financiranje funkcioniranja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina bilo planirano 25.813.315,15 kuna, planirana sredstva u 2018. godini bila su veća za 848.339,77 kuna, odnosno 3,29%.

U 2018. godini za financiranje funkcioniranja vijeća i predstavnika vijeća utrošeno je 25.757.663,19 kuna. U odnosu na 2017. godinu, kad je utrošeno 24.428.343,43 kuna, u 2018. godini utrošeno je 1.329.319,66 kuna više, odnosno 5,44% više.

Nadalje, kada se zbroje planirana i ukupno utrošena sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na razini Republike Hrvatske u 2018. godini za potrebe funkcioniranja vijeća i predstavnika vijeća nacionalnih manjina, prema podacima dostavljenima u e-Sustav dobivamo podatak da je planirano ukupno 26.661.654,92 kuna, a utrošeno 25.757.663,19 kuna (kao što je prikazano u tablici ispod), odnosno iskoristivost planiranih sredstava je 96,61%.

Ukupni prikaz planiranih i utrošenih sredstava	ŽUPANIJE	GRAD ZAGREB	GRADOVI I OPĆINE	RH
IZNOS PLANIRANIH SREDSTAVA	7.858.511,12	10.810.287,00	7.992.856,80	26.661.654,92
IZNOS UTROŠENIH SREDSTAVA	7.813.801,65	10.779.287,56	7.164.573,98	25.757.663,19

Razlozi za manje utrošenih od planiranih sredstava nalaze se, prema izvještajima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u nedovoljnom interesu vijeća i predstavnika nacionalnih manjina odnosno neispunjavanju određenih preduvjeta koji su potrebni da ostvare pravo na financijska sredstva koja su planirana. Analizom prikupljenih odgovora razvidno je da neka vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u jedinicama samouprave tijekom 2018. godine, kao što je to bio slučaj i u prethodnom razdoblju, nisu pokazivala značajniji interes za funkcioniranjem i radom, da nisu izrađivali godišnje planove rada i podnosili zahtjeve za financiranjem iz proračuna jedinica lokalne samouprave, te da iz tog razloga nisu utrošena sredstva koja su planirala u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe nacionalnih manjina.

Ocjena stanja

Iz podataka koje su Ministarstvu uprave putem e-Sustava dostavile jedinice lokalne i područne samouprave, u 2018. godini je vidljivo povećano financijsko izdvajanje iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na razini Republike Hrvatske za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina.

Analizom svih podataka i dostavljenih komentara korisnika e-Sustava, može se zaključiti da je u većini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave stanje ostalo nepromijenjeno u odnosu na prošlu godinu, dok je u pojedinim jedinicama, zajedničkim djelovanjem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te predstavnika lokalne i područne (regionalne) samouprave, ostvaren napredak (primjerice kod Općine Vojnić u odnosu na pravo na slobodnu uporabu znamenja i simbola nacionalnih manjina i obilježavanje praznika nacionalnih manjina), a s ciljem što većeg ostvarivanja prava svih nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Jedinice u 2018. godini izvještavaju u pravilu, o dobroj suradnji sa vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, te o povećanju financijskih sredstava za provedbu Ustavnog zakona. Izvještavaju da se odredbe Ustavnog zakona provode u zadovoljavajućoj mjeri, da se u upravnim tijelima jedinice zapošljavaju pripadnici nacionalnih manjina (Dvor,

Gvozd, Krnjak, Markušica, Plaški, Udbina, Vojnić, Vrhovine), da se ne provode one odredbe za koje ne postoji interes nacionalnih manjina, dok se u provođenju ostalih zapaža napredak.

Kao razloge što se pojedina prava uređena statutom ne primjenjuju u praksi, jedinice, između ostalog, navode neiskazivanje interesa nacionalnih manjina za ostvarivanje navedenih prava, zatim tehničke nemogućnosti za njihovo ostvarivanje te nedostatak financijskih sredstava u proračunu jedinice samouprave.

Seminari o ulozi i unaprjeđenju rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

U cilju provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine i Ministarstvom uprave kontinuirano organizira seminare/savjetovanja o ulozi i unaprjeđenju rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina na lokalnoj razini.

Na seminarima sudjeluje oko 30-tak članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina i lokalnih službenika koji se bave manjinskom problematikom, a cilj ovih seminara je informiranje i educiranje manjinskih vijeća i predstavnika na lokalnoj razini o njihovim pravima i obvezama koje proizlaze iz Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, motiviranje i poticanje na bolju suradnju vijeća i predstavnika sa tijelima lokalnih jedinica te posebno senzibiliziranje lokalnih službenika i šire lokalne javnosti na borbu protiv predrasuda i različitih stereotipa, između ostalih i etničkih, te suzbijanje diskriminacije u svim oblicima.

U 2018. godini navedeni seminari su se održali 7. rujna 2018. godine u Splitu i 14. rujna 2018. godine u Zadru.

IX. AKTIVNOSTI SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE

U području ostvarivanja **prava na službenu i javnu uporabu jezika i pisma** nacionalnih manjina, prema mišljenju Savjeta za nacionalne manjine, postoje daljnje poteškoće u implementaciji. Pitanje ravnopravne službene upotrebe srpskog jezika i ćirilice u Gradu Vukovaru ni u 2018. godini nije regulirano sukladno zakonu niti konačno riješeno. Savjet podsjeća da je u kolovozu 2015. odlukom većine u Gradskom vijeću Grada Vukovara donesen Statut i Statutarna odluka o ostvarivanju ravnopravne službene uporabe jezika i pisma na području Grada Vukovara koja je i danas na snazi, a koja nije u skladu s Ustavnim zakonom utvrđenim pravima srpske nacionalne manjine. Statut je i dalje na snazi iako je još 14. travnja 2016. Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskoga sabora pokrenuo postupak ocjene ustavnosti statutarnih odredaba koje tretiraju uporabu srpskog jezika i pisma, što do danas nije riješeno.

Gradsko vijeće Grada Vukovara postupajući po izmjenama i dopunama Statuta je na 29. sjednici 31. listopada 2016., na prijedlog gradonačelnika usvojilo Zaključak o dostignutom stupnju razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga među građanima Grada Vukovara pripadnicima hrvatskog naroda i pripadnicima srpske manjine kako bi ocijenilo ima li potrebe da se, između ostalog, srpski jezik i ćirilice uvede u službenu uporabu gradske uprave.

Iako se Gradsko vijeće obvezalo svake godine u listopadu ocjenjivati dostignuti stupanj razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga, isto se nije držalo te obveze posljednje dvije godine i to pitanje nije stavljalo na dnevni red.

Nadalje, Općina Gračac unatoč ispunjenju zakonskih uvjeta (45% pripadnika srpske nacionalne manjine) još uvijek nije uskladila odredbe svog Statuta o uporabi srpskog jezika i ćiriličnog pisma sukladno Ustavnom zakonu, niti su sukladno zakonu postavljene dvojezične ploče na zgradu Općine. Općina Donji Kukuruzari ima usklađen Statut sa zakonom, ali u pogledu primjene nije postignut napredak. Nisu postavljene dvojezične natpisne ploče tijela općine na zgradi općine. Grad Vrbovsko ima usklađen Statut sa zakonom, ali u pogledu primjene također nije postignut napredak. Nisu postavljene dvojezične natpisne ploče tijela općine na zgradi općine.

Uporaba jezika i pisma u postupcima pred upravnim tijelima na niskoj je razini i nepromijenjena u odnosu na prethodno razdoblje. Poseban problem predstavlja činjenica da su imena općina i naselja na ulazu u općine i naselja unatoč zakonskim i statutarnim odredbama o uporabi manjinskog jezika i pisma, i dalje isključivo na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

Savjet za nacionalne manjine u suradnji sa Centrom za međunarodne i sigurnosne studije Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zakladom Friedrich Ebert Stiftung i Akademskom mrežom za suradnju u jugoistočnoj Europi, organizirao je tradicionalnu 22. Međunarodnu znanstvenu konferenciju *Nacionalne manjine, migracije i sigurnost u demokratskim društvima*, na Brijunima od 24. do 27. svibnja 2018. godine. Na konferenciji su uz znanstvenike i stručnjake iz devet zemalja čiji su djelokrug znanstvenog rada prava nacionalnih manjina, problem suvremenih migracija te sigurnosna pitanja, sudjelovali i članovi Savjeta za nacionalne manjine. Cilj znanstvenog skupa bio je razmatranje tema vezanih uz poziciju nacionalnih manjina, te migracije i sigurnost u sklopu znanstveno-kritičnog vrednovanja s političkog, pravnog, sigurnosnog, geopolitičkog, gospodarskog, obrazovnog, socijalnog, duhovnog i kulturnog aspekta. Panel diskusije odnosile su se na teme identiteta i političke participacije doseljenika iz Bosne i Hercegovine u Republiku Hrvatsku, kao i tendencije određenih društvenih i političkih grupacija usmjerene na redukciju dostignutih prava nacionalnih manjina naročito njihovog zastupanja u političkom životu odnosno posljedice koje bi takva restriktivna zadiranja u razinu dosegnutih prava imala na cjelokupno društvo.

U ostvarivanju programa **kulturne autonomije nacionalnih manjina** postignut je visok stupanj provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Na 78. sjednici Savjeta održanoj 19. travnja 2018. godine usvojeno je Godišnje izvješće o utrošku sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu (Narodne novine, broj 119/16), u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina.

U Državni proračun vraćen je iznos od 203.453,00 kuna za razliku od 2016. godine kada je povrat iznosio 398.182,27 kuna; od čega se iznos od 149.197,00 kuna odnosio na povrat sredstava za programe udruga, dok su se ostala sredstva odnosila na uštede na stavci Ostali troškovi.

Za 51 program informiranja utrošen je iznos od 14.951.000,00 kuna, za 39 programa izdavaštva iznos od 660.000,00 kuna, za 391 program kulturnog amaterizma iznos od 7.815.000,00 kuna, za 374 programa kulturnih manifestacija iznos od 5.305.803,00 kuna, za 5 programa temeljem bilateralnih sporazuma iznos od 2.090.000,00 kuna, za 5 programa za stvaranje pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine iznos od 500.000,00 kuna, dok su Ostali troškovi iznosili 305.544,00 kuna.

Na istoj sjednici donesena je Odluka o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. i projekcije za 2019. i 2020. godinu (Narodne novine, broj 124/17), u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina (Narodne novine, broj 38/18).

U skladu s predmetnom Odlukom, sredstvima iz Državnog proračuna sufinancirani su u 2018. godini programi kulturne autonomije 84 ustanove i udruge manjina (s 172 članice u obliku KUD-ova, beseda i matica) sa ukupnim iznosom od 34.085.803,60 kuna.

Na 79. sjednici Savjeta održanoj 23. svibnja 2018. godine donesena je Odluka o raspodjeli sredstava za programe stvaranja materijalnih pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine, jednokratna pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave — pomoći unutar općeg proračuna, u skladu s Nacionalnom strategijom za uključivanje Roma za razdoblje 2013. do 2020. godine, pratećim Akcijskim planom i Odlukom o rasporedu sredstava osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu.

Odlukom se, temeljem članka 13. Kriterija financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologije praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa (Narodne novine, broj 105/16), sufinanciraju programi usuglašeni s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se stvaraju materijalne pretpostavke za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine kroz pomoć u održavanju ili izgradnji domova kulture, nabavi opreme i stvaranju prostornih i drugih uvjeta za djelovanje romskih udruga i ustanova.

Predmetnom je Odlukom Gradu Popovači dodijeljen iznos od 70.000,00 kuna, Općini Nedelišće 100.000,00 kuna, Gradu Belišću 150.000,00 kuna, Gradu Grubišnom Polju 70.000,00 kuna, Općini Petlovac 40.000,00 kuna, te Općini Kotoriba iznos od 70.000,00 kuna.

Odluka o raspodjeli sredstava za programe stvaranja materijalnih pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine, jednokratna pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave - pomoći unutar općeg proračuna donesena je i na 81. sjednici održanoj 6. prosinca 2018. godine, kada je Općini Nedelišće dodijeljen iznos od 100.000,00 kuna, Gradu Valpovu 50.000,00 kuna, te Gradu Kutini 150.000,00 kuna.

Savjet je 16. studenoga 2018. godine objavio Javni poziv za predlaganje programa za ostvarivanje kulturne autonomije iz područja: informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija, programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora, a koji će se sufinancirati sredstvima iz Državnog proračuna u 2019. godini, s rokom za podnošenje prijedloga programa 30 dana od objave.

Na 81. sjednici održanoj 6. prosinca 2018. godine Savjet je imenovao Povjerenstvo za raspodjelu sredstava udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za ostvarivanje programa kulturne autonomije za 2019. godinu. Povjerenstvo imenovano kao stručna radna skupina ovlaštena za vrednovanje programa sastavljeno je od stručnih osoba iz područja informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija, a sastoji se od dva člana Savjeta i tri vanjska člana koja su pod materijalnom i kaznenom odgovornošću potpisali izjavu da nemaju osobnih interesa kojima mogu utjecati na nepristranost rada Povjerenstva.

Također, Savjet je 6. prosinca 2018. godine imenovao Komisiju sastavljenu od djelatnika Stručne službe Savjeta koja je administrativno obrađivala prijave programa kod internetske prijave putem aplikacije odnosno pripremala Bodovnu listu kojom se Povjerenstvo vodi pri vrednovanju programa izvršenih u prethodnoj godini te odabiru novoprijavljenih programa i određivanju visine sredstava koja će se dodijeliti za njihovo ostvarenje.

Na Javni poziv za sufinanciranje programa kulturne autonomije za 2019. godinu ukupno je prijavljeno 1 036 programa kulturne autonomije od strane 85 udruga i ustanova nacionalnih manjina s 126 njihovih podružnica, i to:

- informiranje: 57 programa
- izdavaštvo: 68 programa
- kulturni amaterizam: 434 programa
- kulturne manifestacije: 477 programa.

Udruge i ustanove 19 nacionalnih manjina predložile su za ostvarivanje programa dodjelu sredstava u ukupnom iznosu od 50.673.703,57 kuna, što u odnosu na 2018. godinu kada je bilo zatraženo 47.890.072,26 kuna, predstavlja povećanje od 5,8%.

Povjerenstvo je na pripremnom sastanku održanom 14. veljače 2019. godine na prijedlog Komisije utvrdilo da od prijavljenih 15 novih udruga, 2 udruge ne ispunjavaju formalne uvjete za sufinanciranje putem Savjeta propisane Kriterijima.

U organizaciji Savjeta za nacionalne manjine 21. studenoga 2018. godine u prostorijama Novinarskog doma u Zagrebu održan je Seminar o interaktivnom načinu prijave programa kulturne autonomije nacionalnih manjina putem interneta za 2019. godinu i godišnjih izvještaja o ostvarivanju programa i utrošku sredstava iz Državnog proračuna za 2018. godinu. Predavanje o ulozi sektora proračunskog nadzora u kontroli namjenskog utroška proračunskih sredstava te o financijskom nadzoru neprofitnih organizacija održali su predstavnici Sektora za financijski i proračunski nadzor Ministarstva financija, dok su na temu zaštite osobnih podataka prilikom prijave programa na Javni poziv, kao i kod dostave izvješća udruga i ustanova, sudionike informirali predstavnici Agencije za zaštitu osobnih podataka. Prisutni predstavnici udruga i ustanova upoznali su se sa interaktivnom prijavom programa kulturne autonomije za 2019. godinu, kao i sa interaktivnom predajom godišnjih izvješća za 2018. godinu.

Nadalje, Savjet za nacionalne manjine bio je suorganizator 12. Večeri nacionalnih manjina održanih u Gradu Bjelovaru 24. studenoga 2018. godine — tradicionalne manifestacije čiji je utemeljitelj Češka Obec Bjelovar. U sklopu programa pred više od dvije tisuće gledatelja u Školsko-sportskoj dvorani nastupilo je deset nacionalnih manjina i posebnih gostiju; Češko društvo – “Chodský soubor Mrákov”, Češka Republika, Albansko društvo Baskhia Vau Dejes Qendra Kulturore i Hrvatsko društvo – KUD “Sesvete” iz Sesveta.

Vežano uz **ostvarivanje prava nacionalnih manjina na pristup javnim medijima**, predstavnici Hrvatske radiotelevizije podnijeli su na sjednici Savjeta za nacionalne manjine 27. rujna 2018. godine Izvješće o proizvedenim, suproizvedenim i objavljenim programima namijenjenim informiranju pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u 2017. godini. Iako je Savjet Izvješće ocijenio *kvalitetnim* u tehničkom i stručnom smislu; vezano uz zastupljenost proizvedenog i emitiranog programa namijenjenog pripadnicima manjina u cjelokupnom programu Hrvatske radiotelevizije — još uvijek nije ostvaren napredak u željenom pravcu.

Hrvatska televizija je u 2017. godini objavila 60 sati i 24 minute sadržaja namijenjenog pripadnicima nacionalnih manjina što čini 0,69% ukupnog programa. Od ukupne minutaže samo 3 sata, 37 minuta i 22 sekunde čine sadržaj informativnog programa i to: prilozi u podnevnom dnevniku 26 minuta i 16 sekundi, prilozi u središnjem dnevniku 54 minute i 38 sekundi, prilozi u Dnevniku 3 — 29 minuta i 5 sekundi, Tema dana — 20 minuta, prilozi u Zagrebačkoj panorami — 15 minuta i 57 sekundi, te prilozi u regionalnim dnevnicima — 71 minutu i 26 sekundi. Najveći dio sadržaja, u smislu kvantitativnih podataka, produciraju emisije Prizma — 37 sati i 15 minuta, te Manjinski mozaik — 9 sati i 15 minuta.

Savjet je izrazio nezadovoljstvo činjenicom što je i tijekom 2017. godine u emisijama informativnog programa dolazilo do kontinuiranih napada na predstavnike manjina od strane pojedinih konzervativnih udruga i inicijativa, a sve bez poziva na očitovanje od strane predstavnika Savjeta. Savjet je istaknuo zabrinutost što je količina takvog sadržaja sve prisutnija i na Hrvatskoj radioteleviziji kao javnom servisu. Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji koji regulira obveze HRT-a kao javne televizije zabranjuje se širenje netrpeljivosti i poticanje na nasilje na jednak način kao što je to učinjeno Zakonom o elektroničkim medijima. S obzirom da Hrvatska radiotelevizija ne ispunjava obveze preuzete Ugovorom sklopljenim s Vladom Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2022., kao moguće rješenje Savjet je istaknuo sudsku tužbu.

Kao pozitivan iskorak ističe se izravan televizijski prijenos obilježavanja Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu 2. kolovoza 2018. godine u selu Uštica pokraj Jasenovca.

Savjet je pozvao na poštivanje članka 5. Ugovora između Vlade RH i Hrvatske radiotelevizije koji propisuje obvezu emitiranja sadržaja namijenjenih nacionalnim manjinama i manjinskim skupinama, kao i članka 47. koji propisuje obvezu informiranja na jezicima nacionalnih manjina, uključujući i programe za djecu na jezicima nacionalnih manjina.

Glede emisija na mađarskom jeziku na televizijskim programima HRT-a na državnoj razini promjena nema odnosno traje „privremeni“ status iz 1991. godine kada su ukinute emisije na jezicima nacionalnih manjina u regionalnih studijima HRT-a. Stanje je nepromijenjeno i kod drugih manjina koje su to pravo do tada ostvarivale. Mađarska manjina taj je problem djelomično riješila putem najma medijskog prostora pri Televiziji Slavonije i Baranje sa sjedištem u Osijeku čije funkcioniranje sufinancira i Savjet za nacionalne manjine temeljem Zakona o potvrđivanju sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Mađarske o zaštiti mađarske manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatske manjine u Republici Mađarskoj (Narodne novine - međunarodni ugovori, broj 8/95).

Od 2002. godine, na STV-u se jednom tjedno (subota, 18.30 sati) emitira polusatna emisija na mađarskom jeziku sa hrvatskim titlom, a kojeg izrađuju i uređuju stručni suradnici uredništva Demokratske zajednice Mađara Hrvatske u Osijeku. STV je dostupan diljem Hrvatske putem kabelskih operatera.

Duži niz godina i prije sklapanja novog ugovora HRT-a s Vladom Republike Hrvatske, Radio Osijek svake nedjelje u 19.30 sati emitira emisiju na jeziku slovačke nacionalne manjine.

Središnja informativna emisija Radio Rijeke na talijanskom jeziku u trajanju od 15 minuta koju uređuje Talijanska redakcija, a koja obrađuje najvažnije događaje u Gradu Rijeci, županiji, Republici Hrvatskoj i svijetu, emitira se svakoga dana, osim nedjeljom, u 16.00 sati.

Iz navedenoga je razvidno da radijski program uglavnom ispunjava programske obveze koje HRT ima na temelju zakona i Ugovora sa Vladom, dok je televizijski program još uvijek daleko od realizacije programa na jezicima nacionalnih manjina, kao i od adekvatne zastupljenosti nacionalnih manjina u svojem programu.

Slijedom navedenoga, a na temelju članka 35. stavka 2. alineje 3. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, Savjet je na predmetnoj sjednici donio Zaključak kojim upozorava na još uvijek nedovoljnu zastupljenost nacionalnih manjina u programima HRT-a koja obveza je utvrđena člankom 18. Ustavnog zakona, člankom 9. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji odnosno Ugovorom između Hrvatske radiotelevizije i Vlade RH.

Nadalje, utvrđena je obveza održavanja konzultativnih sastanaka predstavnika Savjeta s Ravnateljstvom i Programskim vijećem Hrvatske radiotelevizije radi osiguranja kontinuiteta u razmjeni mišljenja o ostvarivanju prava nacionalnih manjina na pristup javnim medijima i iznošenja prijedloga o sadržaju i udjelu programa namijenjenih manjinama u cjelokupnom programu, radi rješavanja problema izostanka edukacije novinarskog kadra koji se bavi manjinskim pitanjima, kao i pitanja zastupljenosti manjina u svim programima Hrvatske radiotelevizije.

Vezano uz **vijeća i predstavnike nacionalnih manjina**, Savjet smatra da, iako bi legitimitet manjinskih institucija zasnovan na posebnom zakonu trebao pomoći brojnim problemima s kojima se u praksi susreću, sam zakon koji uređuje manjinske izbore neće riješiti sve probleme. Iz navedenog razloga, Savjet će u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske i dalje raditi na edukaciji relevantnih dionika manjinske politike, posebno članova vijeća, predstavnika i članova koordinacija. Savjet edukaciju smatra bitnom i za motivaciju mladih pripadnika nacionalnih manjina na uključivanje u rad manjinskih institucija, kao i za poticanje izlaznosti na izbore za vijeća i predstavnike.

Ocjena Savjeta za nacionalne manjine o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u 2018. godini

Provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u 2018. godini Savjet ocjenjuje zadovoljavajućom u području ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, dok u područjima ostvarivanja prava na službenu i javnu uporabu jezika i pisma, prava na pristup javnim medijima, te uloge vijeća i predstavnika, postoje i dalje prepreke i poteškoće u implementaciji.

Savjet za nacionalne manjine nadalje ocjenjuje da su pripadnici nacionalnih manjina Operativnim programima za nacionalne manjine učvrstile svoju društvenu i političku poziciju, a Vlada Republike Hrvatske preuzela konkretne i mjerljive obveze osiguravanjem stabilnosti djelovanja udruga i ustanova manjina pružanjem mogućnosti za unaprjeđenje njihovog rada.

Što se tiče srpske nacionalne manjine, pokrenut je i provodi se proces reelektrifikacije naselja koja su do danas bez električne energije. Pokrenuti su i određeni infrastrukturni projekti, a pogotovo treba istaknuti programe za financiranje projekata lokalne infrastrukture i ruralnog razvoja.

Vezano uz stanje manjinskih prava u Republici Hrvatskoj, razvidno je da je nakon ulaska u Europsku uniju došlo do određenih inicijativa s ciljem pokušaja smanjivanja dosegnutih prava od strane političkih grupacija koje su nominalno vezane uz civilno društvo. Inicijative se odnose na pokušaj da se nacionalnim manjinama smanji broj zastupnika koji proizlazi iz njihovog postotka, kao i na onemogućavanje odlučivanja manjinskih zastupnika o bitnim pitanjima poput pitanja Državnog proračuna.

I u 2018. godini na javnom medijskom servisu i na privatnim i lokalnim TV i radio postajama, elektroničkim medijima i portalima, prisutan je govor mržnje i pokušaj revizionizma povijesnih događaja i cjelokupnih povijesnih razdoblja, kao i neprofesionalnost pojedinih urednika i novinara koji otvoreno zastupaju stavove koji su u suprotnosti s temeljnim europskim vrijednostima u smislu jačanja svijesti o poštivanju i razumijevanju drugog i drugačijeg. Navedeno potvrđuju i izvještaji međunarodnih novinarskih tijela i institucija (npr. Izvješće Međunarodne misije novinarskih udruga i organizacija za zaštitu slobode izražavanja), koji apostrofiraju govor mržnje u hrvatskom medijskom prostoru i potrebu njegova suzbijanja.

Upravo zbog navedenoga, Savjet ustrajava na poticanju edukacije uredničkog i novinarskog kadra u cilju objektivnog informiranja (između ostaloga i kroz odabir kompetentnih sugovornika u emitiranim priložima) i senzibiliziranja javnosti o negativnim posljedicama govora mržnje i širenja stereotipa i predrasuda.

Dužnost javnih medija je da doprinose promicanju i poštovanju temeljnih ljudskih prava i sloboda, u razumijevanju i poštivanju različitosti, te uključivanju manjinskih pitanja u sve programe Hrvatske radiotelevizije, čime bi se pridonijelo razvoju kulture dijaloga između većine i manjine kao ravnopravnih subjekata političkog, kulturnog i društvenog života Republike Hrvatske.

U prilogu br. 6 se nalazi Tablica s Pregledom sredstava raspoređenih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina putem Savjeta za nacionalne manjine iz područja kulturne autonomije za 2018. godinu; Razdjel 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina.

X. STAMBENO ZBRINJAVANJE I POVRATAK

Zahtjevi za stambeno zbrinjavanje podnose se nadležnim Uredima državne uprave. U 2018. godini bilo je ukupno 6357 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje, od čega je veliki broj prenijet sa Liste prvenstva za 2017. godinu.

Od tog broja, 2910 zahtjeva odnosi se na stambeno zbrinjavanje davanjem u najam obiteljske kuće ili stana, 147 zahtjeva odnosi se na davanje u najam oštećene obiteljske kuće u državnom vlasništvu i darovanje građevnog materijala, 254 zahtjeva vezano je za darovanje građevinskog zemljišta i dodjelu građevnog materijala za izgradnju obiteljske kuće (D model), a 3046 vezano je za darovanje građevnog materijala za popravak, obnovu i nadogradnju, odnosno izgradnju obiteljske kuće na zemljištu u vlasništvu podnositelja zahtjeva (E model).

Broj zahtjeva za stambeno zbrinjavanje u 2018. godini neznatno je manji u odnosu na 2017. godinu, razlika je u 120 zahtjeva. Planom stambenog zbrinjavanja u 2018. godini za stambeno zbrinjavanje davanjem u najam obiteljske kuće ili stana sukladno raspoloživim stambenim jedinicama i osiguranim proračunskim sredstvima, Središnji državni ured osigurao je 348 useljivih stambenih jedinica, dok je 2017. godine osigurano 326 stambenih jedinica. Također, Središnji državni ured obavještava da je od 536 osiguranih stambenih jedinica za 2018. godinu trenutno useljeno 429.

Planom stambenog zbrinjavanja predviđeno je donošenje rješenja za 126 obitelji po modelu davanje u najam oštećene obiteljske kuće u državnom vlasništvu i darovanje građevnog materijala za obnovu iste (B model). Donesena su 32 rješenja, a za 22 obitelji u provedenom postupku utvrđeno je da ne ostvaruju pravo, odnosno dobile su negativno rješenje.

U 2018. godini zabilježen je veći broj zahtjeva za stambenim zbrinjavanjem navedenim modelom (147 zahtjeva), dok je u 2017. godine bilo 136 zahtjeva.

Nadalje, u Planu stambenog zbrinjavanja darovanjem građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i dodjela građevnog materijala za izgradnju obiteljske kuće (D model) za 2018. godinu predviđeno je donošenje rješenja za 11 obitelji, što je i realizirano, doneseno je 11 rješenja. U odnosu na 2017. godinu Plan stambenog zbrinjavanja navedenim modelom, manji je za 6 rješenja. U 2018. godini broj zahtjeva za stambenim zbrinjavanjem navedenim modelom, isti je kao i 2017. godine.

Stambeno zbrinjavanje darovanjem građevnog materijala za popravak, obnovu i nadogradnju obiteljske kuće ili stana, odnosno izgradnju obiteljske kuće na građevinskom zemljištu u vlasništvu podnositelja zahtjeva u 2018., Planom je predviđalo donošenje 371 rješenja o ostvarivanju prava na navedeni model, što je za 166 rješenja manje predviđeno nego u Planu za 2017. godinu.

Tijekom 2018. godine riješen je 831 zahtjev za stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava, za rješavanje u 2019. godini preostalo je 290 zahtjeva. U prilogu ovoga izvješća donosimo tabelarni prikaz stambenog zbrinjavanja po modelima B, D i E.

Tijekom 2018. godine, ukupno je doneseno 405 rješenja u drugom stupnju koja se odnose na zahtjeve za obnovu, stambeno zbrinjavanje te utvrđivanje statusnih prava izbjeglica, prognanika i povratnika:

- 163 drugostupanjskih rješenja o obnovi,
- 231 drugostupanjskih rješenja o stambenom zbrinjavanju,
- 6 drugostupanjskih rješenja o statusnim pravima izbjeglica, prognanika i povratnika,
- 5 drugostupanjaska rješenja o šutnji administracije.

Za usporedbu, tijekom 2017. godine doneseno je 576 rješenja u drugom stupnju, od čega 178 rješenja u predmetima obnove, 380 rješenja u predmetima stambenog zbrinjavanja, 14 rješenja u predmetima statusnih prava i 4 drugostupanjska rješenja u predmetima šutnje uprave.

DRUGOSTUPANJSKA RJEŠENJA				
VRSTA	POČETNO STANJE (01.01.2018.)	PRIMLJENO (01.01.-31.12.2018.)	RIJEŠENO (2018.)	STANJE 31.12.2018.
Status prognanika, povratnika i izbjeglice	2	5	6	1
Obnova	207	51	163	95
Stambeno zbrinjavanje	108	195	231	72
Šutnja uprave	1	4	5	0
UKUPNO	318	255	405	168

Prema podacima iz elektroničke baze, sukladno članku 7. Zakona o statusu prognanika i izbjeglica, na dan 31.12.2018., u statusu prognanika, povratnika i izbjeglice evidentirano je još 51 osoba, od toga 29 prognanika, 4 povratnika i 18 izbjeglica, za razliku od stanja na dan 31.12.2017. godine kada je bilo evidentirano 112 osoba u statusu (58 prognanika, 6 povratnika i 48 izbjeglica).

Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje kontinuirano provodi upis i evidenciju rješenja donesenih po uredima državne uprave u županijama i upravnom tijelu Grada Zagreba, donesenih u reviziji statusa sukladno odredbi članka 12. Uredbe o uvjetima za utvrđivanje i gubitak statusa izbjeglice, prognanika odnosno povratnika (Narodne novine, broj 133/13), kao i rješenja donesenih po zahtjevima za utvrđivanje statusa povratnika.

Shodno tome, tijekom 2018. godine upisano je i evidentirano ukupno 54 rješenja ureda državne uprave donesenih u reviziji statusa prognanika, povratnika ili izbjeglice te 11 rješenja donesenih po zahtjevima za priznavanje statusa povratnika, za razliku od 2017. godine, kada je upisano i evidentirano ukupno 68 rješenja ureda državne uprave donesenih u reviziji statusa prognanika, povratnika ili izbjeglice te 19 rješenja donesenih po zahtjevima za priznavanje statusa povratnika.

Tijekom 2018. godine status povratnika je priznat 9 osoba (za razliku od 2017., kada je taj status ostvarilo 26 osoba), a onima koji temeljem toga statusa ostvaruju pravo na novčanu potporu, isplaćena je novčana potpora u ukupnom iznosu od 30.819,40 kuna, dok je osobama u statusu prognanika isplaćena potpora u ukupnom iznosu od 135.994,40 kuna. U 2017. godini isplaćene su potpore osobama u statusu povratnika u ukupnom iznosu od 31.566,00 kuna a osobama u statusu prognanika u iznosu od 194.295,65 kuna.

Temeljem odredbe članka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine, broj 76/14) Središnjem državnom uredu je omogućeno sklapanje nagodbe s vlasnikom kojemu je objekt vraćen u posjed na temelju Programa povratka i zbrinjavanja prognanika, izbjeglica i raseljenih osoba (Narodne novine, broj 92/98) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine, broj 88/02). Sukladno navedenom, Središnjem državnom uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje je početkom 2018. godine, nakon višegodišnjeg sudskog postupka u jednom predmetu dostavljena presuda o utvrđenoj obvezi plaćanja vlasnika korisniku za ulaganja u privatnu imovinu. U tom predmetu sklopljena je nagodba kojom je Središnji državni ured stupio u pravni položaj vlasnika. Tijekom 2018. godine izvršena je isplata po jednoj nagodbi iz 2017. godine. Tijekom 2018. godine nije zaprimljen ni jedan novi zahtjev/predmet radi sklapanja nagodbe. U 2017. godini Središnji državni ured je u dva predmeta potpisao nagodbe sa vlasnicima nekretnina.

Tijekom 2018. godine sklopljeno je 453 ugovora o darovanju nekretnina (za razliku od 2017. godine, kada je takvih ugovora sklopljeno 622), 136 ugovora o prodaji stambenih jedinica na području posebne državne skrbi, sukladno Uredbi o uvjetima za kupnju obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu na područjima posebne državne skrbi (Narodne novine, broj 19/11., 56/11., 03/13.) te 87 ugovora o prodaji izvan područja posebne državne skrbi po Odluci o prodaji stanova u državnom vlasništvu koju je Vlada Republike Hrvatske donijela 2013. godine. U 2017. godini je po ovim osnovama sklopljeno 166 ugovora o prodaji na područjima posebne državne skrbi odnosno 107 ugovora o prodaji izvan područja posebne državne skrbi.

Također, tijekom 2018. godine sklopljeno je 16 ugovora o kupoprodaji nekretnina u Hrvatskom Podunavlju temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 01/14.), za razliku od 2017. godine, kada je takvih ugovora sklopljeno 11.

Vezano uz Regionalni program stambenog zbrinjavanja (RHP) Središnji državni ured podsjeća kako se radi o višegodišnjem programu s ciljem trajnog rješavanja stambenih potreba najugroženijih kategorija izbjeglih i interno raseljenih osoba, a rezultat je zajedničke inicijative Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Crne Gore i Republike Srbije, utemeljen na zajedničkoj deklaraciji koju su potpisali ministri vanjskih poslova zemalja partnera u Beogradu 2011. godine. Putem Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja planira se pružiti trajno stambeno rješenje najugroženijim kategorijama izbjeglica, povratnika, interno raseljenih osoba i bivših nositelja stanarskog prava. Okvirnim sporazumom, potpisanim od strane Republike Hrvatske i Razvojne banke Vijeća Europe, dana 3. prosinca 2013. godine, a stupio na snagu 1. lipnja 2014. godine, definiran je pravni okvir za korištenje financijskih sredstava iz Fonda Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja.

U okviru Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja, Republici Hrvatskoj je do sada odobreno financiranje sedam potprojekata kroz bespovratna donacijska sredstva, kojima se planira stambeno zbrinuti 349 obitelji. Ukupna vrijednosti projekata iznosi 20.542.380,00 EUR, od čega donatorska sredstva iznose 15.278.295,00 EUR, a iznos nacionalne kontribucije 5.264.085,00 EUR. U 2018. godini, pored tri potprojekta (HR2 – Izgradnja dvije višestambene zgrade u Kninu za 40 obitelji, HR3 – Rekonstrukcija Doma za starije osobe u Glini za 74 korisnika i HR5 – Izgradnja višestambene zgrade u Benkovcu za 21 obitelj) završena u 2017. godini, završen je još jedan potprojekta, HR4 – kupnja 101 stana na i izvan područja posebne državne skrbi.

Do današnjeg dana je stambeno zbrinuto kroz potprojekte HR1-Korenica, HR2-Knin, HR3-Glina, HR4-kupnja stanova, HR5-Benkovac i HR6-obnova 62 kuće, ukupno 253 obitelji, što je 73 obitelji više u odnosu na 2017. godinu.

S obzirom na još uvijek značajne potrebe za stambenim zbrinjavanjem i odobrena dodatna donatorska sredstva od strane Sjedinjenih američkih država, u 2018. godini izrađeni su projektni prijedlozi (PAF-ovi) za tri nova potprojekta: 1) Izgradnja višestambene zgrade u Vukovaru za 21 obitelj, 2) Kupnja 38 stanova i 3) Obnova/izgradnja 25 obiteljskih kuća. Navedeni projektni prijedlozi dostavljeni su Razvojnoj banci Vijeća Europe na razmatranje 31. siječnja 2018. godine, a odobreni su 6. lipnja 2018. godine na Skupštini donatora, održanoj u Zagrebu. Ukupna procijenjena vrijednost ovih projekata iznosi 3.945.402,00 EUR, od čega donatorska sredstva iznose 2.704.340,00 EUR, a nacionalna kontribucija 1.241.062,00 EUR.

Od navedena tri nova potprojekta, Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava za potprojekt HR7 je zaprimljen od strane Razvojne banke Vijeća Europe 17. kolovoza 2018. godine, a potpisan je 19. studenoga 2018. godine. Za preostala dva potprojekta, očekuje se zaprimanje i potpisivanje Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava tijekom 2019. godine. Kroz ova dva potprojekta planira se stambeno zbrinuti još 63 obitelji.

I. Projekti završeni u 2018. godini

➤ *HR4 -Kupnja 101 stana na i izvan PPDS-a:*

Planirana vrijednost projekta: 5.717.140,00 EUR

Vrijednost donacije: 4.287.855,00 EUR

Planirana nacionalna kontribucija: 1.429.258,00 EUR

U sklopu RHP-a predviđena je kupnja stambenih jedinica na području cijele Republike Hrvatske za potrebe bivših nositelja stanarskih prava i osoba koje se još uvijek nalaze u organiziranom smještaju. Ukupna vrijednost projekta iznosi 5.717.140,00 EUR. Do kraja 2018. godine je na temelju šest javnih poziva realizirana kupnja ukupno 101 stambene jedinice na i izvan PPDS-a. Za sve kupljene stanove do sada, odabrani su potencijalni korisnici.

II. Projekti u tijeku

➤ *HR6 - Obnova, rekonstrukcija ili izgradnja 62 obiteljske kuće*

Planirana vrijednost projekta: 2.666.670,00 EUR

Vrijednost donacije: 2.000.000,00 EUR

Planirana nacionalna kontribucija: 666.670,00 EUR

Cilj projekta je osigurati trajno stambeno zbrinjavanje 62 obitelji, koje ispunjavaju kriterije socijalne ranjivosti iz Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja, čije su kuće oštećene i koje od tada nisu mogle osigurati trajno rješenje stambenog pitanja. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava potpisan je u srpnju 2016. godine. Kraj projekta planiran je tijekom 2019. godine. Trenutno su u fazi izvođenja radova prve 44 obiteljske kuće na području Republike Hrvatske, dok je za preostalih 18 kuća tender dokumentacija za odabir izvođača u ponovnoj proceduri, jer je prethodni natječaj poništen.

➤ *HR7 - Izgradnja višestambene zgrade za 21 obitelj u Vukovaru*

Planirana vrijednost projekta: 1.262.436,00 EUR

Vrijednost donacije: 859.499,00 EUR

Planirana nacionalna kontribucija: 402.937,00 EUR

Skupština donatora odobrila potprojekt 6. lipnja 2018. godine u Zagrebu. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava zaprimljen od strane 17. kolovoza 2018. godine. Navedeni sporazum je potpisan dana 19. studenoga 2018. godine. Trenutno je u proceduri javna nabava za odabir izvođača radova.

III. Projekti u proceduri potpisivanja Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava

➤ *HR8 - Obnova/rekonstrukcija ili izgradnja 25 obiteljskih kuća*

Planirana vrijednost projekta: 1.062.646,00 EUR

Vrijednost donacije: 714.521,00 EUR

Planirana nacionalna kontribucija: 348.125,00 EUR

Skupština donatora odobrila potprojekt 6. lipnja 2018. godine u Zagrebu. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava za potpisivanje još nije zaprimljen od strane Razvojne banke Vijeća Europe.

➤ *HR9-Kupnja 38 stanova na i izvan PPDS-a*

Planirana vrijednost projekta: 1.620.320,00 EUR

Vrijednost donacije: 1.130.320,00 EUR

Planirana nacionalna kontribucija: 490.000,00 EUR

Skupština donatora odobrila potprojekt 6. lipnja 2018. godine u Zagrebu. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava za potpisivanje još nije zaprimljen od strane Razvojne banke Vijeća Europe.

Središnji državni ured napominje kako je puštanjem u funkciju Doma za starije osobe Glina i početkom useljavanja korisnika u travnju 2018. godine, preostalih 21 korisnik iz organiziranog smještaja premješten u Dom za starije i tako ušlo u sustav socijalne skrbi.

Zaključno, u 2018. godini Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje je u svrhu stambenog zbrinjavanja svih korisnika, iz Državnog proračuna osigurao 157.846.058,00 kuna uključujući i proračunsku aktivnost *Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava (K761062)* koja je 2018. godine iznosila 2.224.515,00 kuna. S te pozicije financira se stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava, među kojima su pripadnici srpske nacionalne manjine.

Iznos vrijednosti stanova koje je Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) kupila svojim sredstvima a Središnji državni ured preuzeo na upravljanje u 2018. godini iznosio je 15.426.594,00 kuna (38 stambenih jedinica i 2 zemljišta).

XI. ETNIČKI MOTIVIRANA KAZNENA DJELA I POSTUPCI VEZANI UZ DISKRIMINACIJU

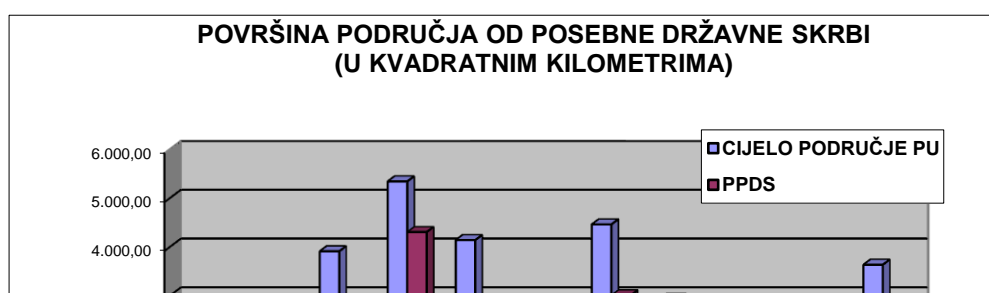
Stanje sigurnosti na područjima od posebne državne skrbi (I i II skupina) tijekom 2018. godine i usporedba sa stanjem iz 2017. godine

Područja posebne državne skrbi Republike Hrvatske i poticajne mjere za njihovu obnovu i razvitak utvrđuju se Zakonom o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine, broj 86/08., 57/11., 51/13., 148/13., 76/14. i 147/14., 18/15.). Kod određivanja PPDS uzimane su u obzir okolnosti nastale na temelju agresije na Republiku Hrvatsku (prve dvije skupine) te kriterij ekonomske razvijenosti, strukturnih poteškoća i demografski kriterij (treća skupina).

Ova područja utvrđena su radi otklanjanja posljedica rata i bržeg povratka stanovništva, koje je prebivalo na tim područjima prije Domovinskog rata, poticanja demografskog i gospodarskog napretka, a samim time i postizanja što ravnomjernijeg razvitka svih područja Republike Hrvatske. Ujedno, ovo su i područja u kojima je u odnosu na ostale nacionalne manjine na tim područjima, prisutnija populacija srpske manjine u Republici Hrvatskoj.

Područja od posebne državne skrbi (PPDS) I. i II. skupine utvrđena su na područjima 11 policijskih uprava i to: bjelovarsko - bilogorskoj, brodsko - posavskoj, karlovačkoj, ličko - senjskoj, osječko - baranjskoj, požeško - slavonskoj, sisačko - moslavačkoj, šibensko - kninskoj, virovitičko - podravskoj, vukovarsko - srijemskoj i zadarskoj.

POLICIJSKE UPRAVE (SA PPDS)	POVRŠINA		
	(u kvadratnim kilometrima)		%
	CIJELOG PODRUČJA PU	PPDS	UDIO PPDS U CIJELOM PODRUČJU PU
BJELOVARSKO – BILOGORSKA	2.636,67	883,76	33,52
BRODSKO – POSAVSKA	2.034,00	338,00	16,62
KARLOVAČKA	3.918,65	1.864,90	47,59
LIČKO – SENJSKA	5.350,50	4.312,94	80,61
OSJEČKO – BARANJSKA	4.149,00	1.652,60	39,83
POŽEŠKO – SLAVONSKA	1.815,00	1.000,00	55,10
SISAČKO – MOSLAVAČKA	4.470,17	3.016,79	67,49
ŠIBENSKO – KNINSKA	2.946,00	2.191,00	74,37
VIROVITIČKO – PODRAVSKA	2.136,67	509,25	23,83
VUKOVARSKO – SRLJEMSKA	2.444,23	1.982,24	81,10
ZADARSKA	3.643,00	2.655,43	72,89
UKUPNO	35.543,89	20.406,91	57,41



Budući da se ne prostiru cijelim područjima navedenih 11 policijskih uprava, stanje sigurnosti razmatrano je zasebno za PPDS i na cijelim područjima navedenih policijskih uprava, kao što je vidljivo iz pokazatelja koji slijede.

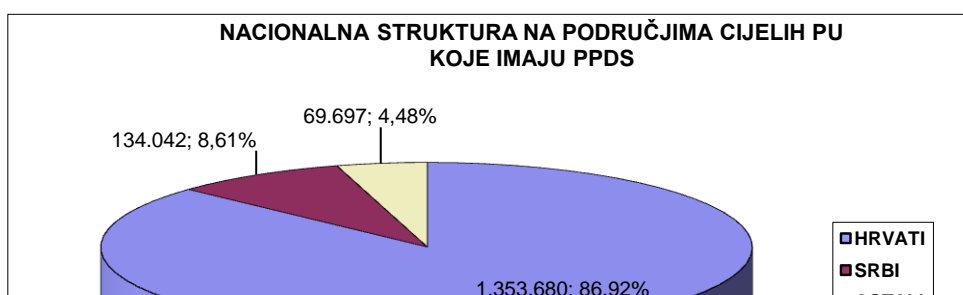
Kod određivanja PPDS uzimane su u obzir okolnosti stanja okupiranosti i posljedica agresije na Republiku Hrvatsku, kao i kriteriji ekonomske razvijenosti, demografske slike i strukturalnih poteškoća.

Ova su područja utvrđena radi otklanjanja posljedica rata i bržeg povratka stanovništva koje je prebivalo na tim područjima prije domovinskog rata, poticanja demografskog i gospodarskog napretka, a samim time i postizanja što ravnomjernijeg razvitka svih područja Republike Hrvatske.

PPDS obuhvaćaju površinu od 20.406,91 km², a prostiru se na 57,41% ukupne površine područja gore navedenih policijskih uprava koja iznosi 35.543,89 km². Najveći udio PPDS bilježimo na području Policijske uprave vukovarsko-srijemske i to 81,10%, a najmanji na području Policijske uprave brodsko-posavske 16,62%.

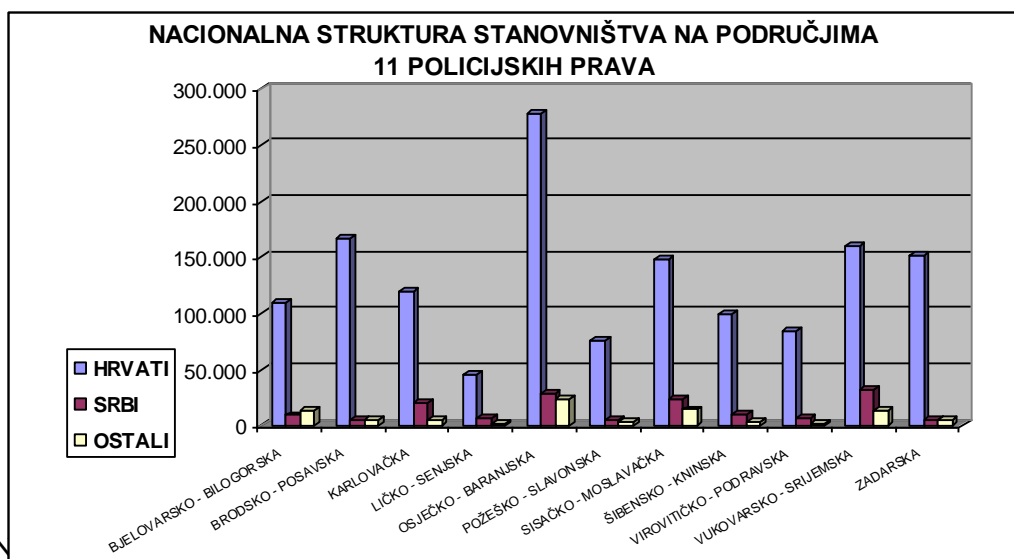
Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, na područjima 11 policijskih uprava koje imaju PPDS živi ukupno 1.557.419 stanovnika. Od toga, po nacionalnoj strukturi 1.353.680 stanovnika ili 86,92% su Hrvati, 134.042 stanovnika ili 8,61% Srbi, a 69.697 stanovnika ili 4,48% su pripadnici ostalih nacionalnosti.

Napomena: podaci o broju stanovnika odnose se na stanje prema popisu stanovništva iz 2011. godine – izvor je Državni zavod za statistiku RH.



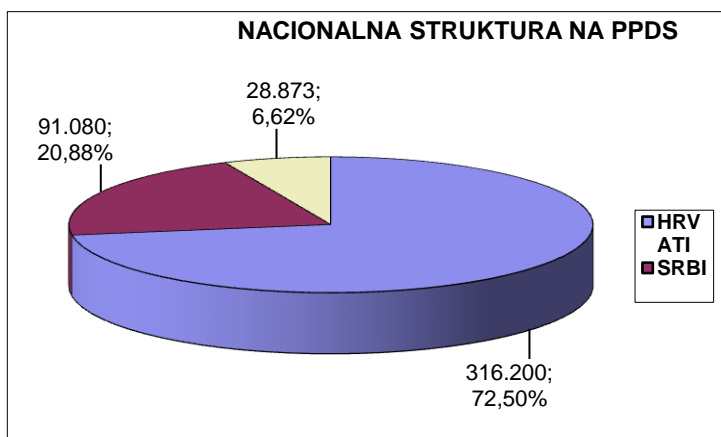
POLICIJSKE UPRAVE (sa PPDS)	STANOVNIŠTVO NA PODRUČJIMA CIJELIH POLICIJSKIH UPRAVA SA PODRUČJIMA OD POSEBNE DRŽAVNE SKRBI						
	UKUPNO	HRVATI		SRBI		OSTALI	
	(broj)	(broj)	(udio u ukupnom %)	(broj)	(udio u ukupnom %)	(broj)	(udio u ukupnom %)
BJELOVARSKO - BILOGORSKA	119.764	101.582	84,82	7.552	6,31	10.630	8,88
BRODSKO - POSAVSKA	158.575	150.632	94,99	4.124	2,60	3.819	2,41
KARLOVAČKA	128.899	110.996	86,11	13.408	10,40	4.495	3,49
LIČKO - SENJSKA	50.927	42.857	84,15	6.949	13,65	1.121	2,20
OSJEČKO - BARANJSKA	305.032	262.004	85,89	23.657	7,76	19.371	6,35
POŽEŠKO - SLAVONSKA	78.034	70.529	90,38	4.680	6,00	2.825	3,62
SISAČKO - MOSLAVAČKA	172.439	142.077	82,39	21.002	12,18	9.360	5,43
ŠIBENSKO - KNINSKA	109.375	95.582	87,39	11.518	10,53	2.275	2,08
VIROVITIČKO - PODRAVSKA	84.836	77.897	91,82	5.144	6,06	1.795	2,12
VUKOVARSKO - SRIJEMSKA	179.521	142.135	79,17	27.824	15,50	9.562	5,33
ZADARSKA	170.017	157.389	92,57	8.184	4,81	4.444	2,61
UKUPNO	1.557.419	1.353.680	86,92	134.042	8,61	69.697	4,48

NAPOMENA: PODACI O BROJU STANOVNIKA ODNOSE SE NA STANJE PO POPISU STANOVNIŠTVA iz 2011. godine.



(27,98% stanovništva na područjima promatranih 11 policijskih uprava). Od toga, po

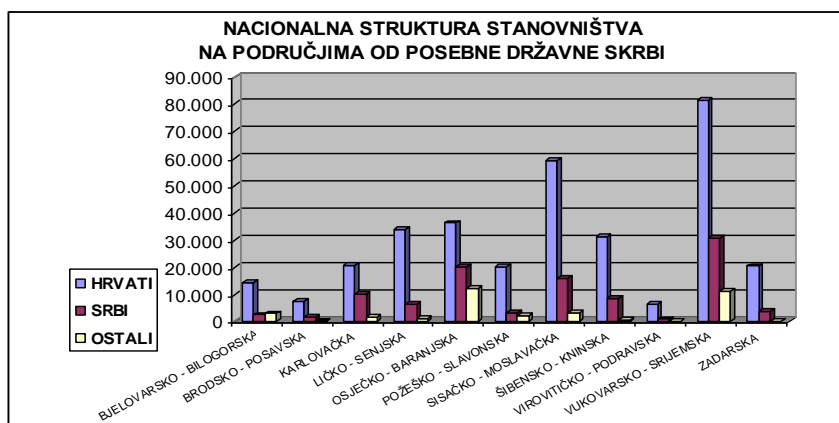
nacionalnoj strukturi 316.200 stanovnika ili 72,50% su Hrvati, 91.080 stanovnika ili 20,88% Srbi, a 28.873 stanovnika ili 6,62% pripadnici ostalih nacionalnosti.



Napomena: podaci o broju stanovnika odnose se na stanje prema popisu stanovništva iz 2011. godine – izvor je Državni zavod za statistiku RH.

POLICIJSKE UPRAVE (samo PPDS)	STANOVNIŠTVO NA PODRUČJIMA OD POSEBNE DRŽAVNE SKRBI						
	UKUPNO	HRVATI		SRBI		OSTALI	
	(broj)	(broj)	(udio u ukupnom %)	(broj)	(udio u ukupnom %)	(broj)	(udio u ukupnom %)
BJELOVARSKO - BILOGORSKA	19.479	14.216	72,98	2.059	10,57	3.204	16,45
BRODSKO - POSAVSKA	8.146	6.644	81,56	1.333	16,36	169	2,07
KARLOVAČKA	28.498	20.693	72,61	6.184	21,7	1.621	5,69
LIČKO - SENJSKA	33.271	26.094	78,43	6.434	19,34	743	2,23
OSJEČKO - BARANJSKA	65.078	40.863	62,79	13.530	20,79	10.685	16,42
POŽEŠKO - SLAVONSKA	23.963	19.547	81,57	2.697	11,25	1.719	7,17
SISAČKO - MOSLAVAČKA	79.183	59.534	75,19	16.627	21	3.022	3,82
ŠIBENSKO - KNINSKA	38.617	28.303	73,29	9.757	25,27	557	1,44
VIROVITIČKO - PODRAVSKA	10.146	9.253	91,2	703	6,93	190	1,87
VUKOVARSKO - SRIJEMSKA	82.373	50.091	60,81	26.026	31,6	6.256	7,59
ZADARSKA	47.399	40.962	86,42	5.730	12,09	707	1,49
UKUPNO	436.153	316.200	72,5	91.080	20,88	28.873	6,62

Napomena: Podaci o broju stanovnika odnose se na stanje po Popisu stanovništva iz 2011.g.



Sukladno razlozima utvrđivanja PPDS, za istaknuti je da se u Republiku Hrvatsku zaključno s danom 31. prosinca 2018. godine vratilo ukupno 102.547 povratnika – izvor su izvješća ovih 11 policijskih uprava.

Stanje i kretanje kriminaliteta

Tijekom 2018. godine na područjima od posebne državne skrbi zabilježeno je 3.665 kaznenih djela, što u odnosu na isto razdoblje 2017. godine predstavlja smanjenje za 994 kaznenih djela, odnosno 21,3%, kada su zabilježena 4.659 kaznena djela.

S tim u vezi, zabilježena je i nešto manja razriješenost kaznenih djela. Naime, tijekom 2018. godine razriješeno je 2.291 kazneno djelo, što predstavlja pad razriješenosti za 444 kaznena djela, odnosno 16,2% u odnosu na prethodnu godinu, obzirom je tijekom 2017. godine razriješeno 2.735 kaznenih djela.

Naknadna otkrivenost kaznenih djela također je smanjena obzirom je tijekom 2018. godine naknadno otkriveno 1.075 kaznenih djela, odnosno za 155 manje (12,6%), u odnosu na 2017. godinu kada su naknadno otkrivena 1.230 kaznenih djela.

Najveći porast broja zabilježenih kaznenih djela tijekom 2018. godine u odnosu na isto razdoblje prošle godine bilježi se u Policijskoj upravi karlovačkoj i to za 46 kaznenih djela ili 16,1%, dok je najveći pad zabilježen u Policijskoj upravi osječko-baranjskoj za 341 kazneno djelo ili 42,8%.

Stanje javnog reda i mira

Tijekom 2018. godine na PPDS zabilježen je ukupno 1.406 počinjeni prekršaj iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, što predstavlja pad od 187 prekršaja ili 11,7% u odnosu na isto razdoblje 2017. godine, kada ih je zabilježeno 1.539.

Najveći porast broja prekršaja tijekom 2018. godine u odnosu na isto razdoblje prošle godine bilježi se u Policijskoj upravi virovitičko-podravskoj za 18 prekršaja ili 112,5%, dok je najveći pad broja prekršaja u 2018. godini u odnosu na isto razdoblje prošle godine zabilježen u Policijskoj upravi vukovarsko-srijemskoj za 83 prekršaja ili 24,1%.

Nadalje, tijekom 2018. godine na područjima od posebne državne skrbi zabilježeno je ukupno 9 događaja koji imaju obilježja međuetničke netrpeljivosti te su s tim u vezi izazvali pozornost javnosti i to:

Broj događaja	Nacionalnost počinitelja	Nacionalnost osoba na štetu kojih je počinjen događaj ili zaštićeno pravno dobro
2	NN	Srpska i opće društvene vrijednosti
3	Hrvatska	Srpska i opće društvene vrijednosti
0	Srpska	Opće društvene vrijednosti
0	NN	Hrvatska i opće društvene vrijednosti
0	Hrvatska	Opće društvene vrijednosti
4	Srpska	Hrvatska i opće društvene vrijednosti

0	Srpska i Hrvatska	Srpska i Hrvatska
0	Hrvatska	Srpska

Napomena: Za usporedbu, tijekom 2018. godine zabilježeno je ukupno 9 događaja koji su imali obilježja međuetničke netrpeljivosti, te su s tim u vezi izazvali pozornost javnosti.

Povratak raseljenih osoba

Tijekom 2018. godine na području od posebne državne skrbi nije zabilježen povratak raseljenih osoba.

Ukupno se do sada na područja od posebne državne skrbi vratilo 102.547 osoba – izvor su izvješća 11 policijskih uprava.

Analizirajući stanje sigurnosti u 2018. godini na PPDS, u usporedbi sa istim razdobljem 2017. godine, može se konstatirati da je stanje kaznenih djela u padu za 21,3%, te da je broj prekršaja po Zakonu o prekršajima protiv javnog reda i mira također u padu za 11,7%.

Isto tako, iz priloženih se podataka može konstatirati da se kaznena i prekršajna problematika na PPDS-u u smislu brojčanih pokazatelja kaznenih djela i prekršaja protiv javnog reda i mira i njihovog kretanja u promatranom periodu bitno ne razlikuje i ne odstupa od podataka na cjelokupnim područja PU na kojima su zakonom utvrđena PPDS.

XII. PROVEDBA NACIONALNE STRATEGIJE ZA UKLJUČIVANJE ROMA, ZA RAZDOBLJE OD 2013. DO 2020. GODINE

Tijekom 2018. godine nastavljene su aktivnosti koje resorna tijela provode u svrhu ostvarivanja ciljeva u svim strateškim područjima Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (u daljnjem tekstu Strategija): obrazovanje; zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život; zdravstvena zaštita; socijalna skrb; prostorno uređenje, stanovanje i zaštita okoliša; uključivanje romske nacionalne manjine u društveni i kulturni život; statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava; unaprjeđenje prikupljanja statističkih podataka te usklađenost programa s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za provođenje Strategije u 2018. godini na pozicijama nadležnih tijela i nositelja mjera utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 32.382.658,58 kuna, čime se nastavio trend povećanja izdvajanja sredstava. Navedenim izdvajanjima treba pridodati i sredstva onih tijela državne uprave koja u svojim proračunima nemaju definirane posebne aktivnosti za provedbu Strategije a provode mjere u okviru svojih redovnih djelatnosti poput Ministarstva demografije, obitelji, mladih i socijalne politike, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva uprave, Ministarstva pravosuđa i dr., sredstva fondova EU (IPA programi, ESI fondovi, FEAD i sl.) i ostalih donatora te sredstva koja se izdvajaju na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U području **obrazovanja** Ministarstvo znanosti i obrazovanja nastavilo je provoditi aktivnosti u području odgoja i obrazovanja uključivanjem djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava. Sve poduzete aktivnosti i

u 2018. godini, kao i u prethodnom razdoblju, temeljile su se na politici socijalnog uključivanja, što znači osiguravanje uvjeta za punu integraciju djece, mladih i odraslih sukladno njihovim potrebama i sposobnostima.

Početakom 2017./2018. pedagoške godine u programima predškolskog odgoja i predškole bilo je uključeno 1.020 (535 m, 485 ž) djece, dok je početkom 2018./2019. pedagoške godine u programima predškolskog odgoja i predškole bilo uključeno 993 (535 m, 458 ž) djece.

U osnovnoškolskom sustavu vidljivo je smanjenje broja učenika u odnosu na prošlu školsku godinu. Tako je na početku školske godine 2017./2018. u osnovnoškolskom sustavu bilo uključeno 5.134 (2.589 m, 2.545 ž), dok je na početku 2018./2019. uključeno 4.983 (2.496 m, 2.487 ž) učenika. S druge strane, na početku školske godine 2018./2019. uključeno je 785 (406 m, 379 ž) učenika u produženi boravak, što je značajno povećanje u odnosu na prošlu godinu (357 (172 m, 185 ž)). Uz produženi boravak, temeljem čl. 43. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17 i 68/18) i u 2018./2019. školskoj godini osigurava se posebna pomoć u učenju hrvatskog jezika. Tako je na početku 2018./2019. školske godine posebnu pomoć u učenju hrvatskog jezika imalo 380 (200 m, 180 ž) učenika, više nego u prethodnom razdoblju kada je u ovu aktivnost bilo uključeno 336 (166 m, 170 ž) djece. Broj razrednih odjela u kojima su uključeni samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine početkom 2018./2019. školske godine je 65, što je 5 razreda više nego početkom 2017./2018. godine kada je takvih razrednih odjela bilo 60. Smanjenje broja razrednih odjela u kojima su samo pripadnici romske nacionalne manjine ovisi o mreži škola i upisnih područja gdje postoje razredni odjeli u kojima su samo Romi i to kako bi se uspostavila ravnoteža broja učenika Roma u odnosu na druge učenike. Od ukupno 65 romskih odjela, 2 odjela su u Primorsko-goranskoj županiji, 2 u Koprivničko-križevačkoj županiji, 5 u Varaždinskoj županiji, 2 u Brodsko-posavskoj županiji te 54 u Međimurskoj županiji. Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja financira rad romskih pomagača koji zajedno s učiteljem pomažu u pisanju domaćih zadaća tijekom produženog boravka te svladavanju školskog gradiva, a osigurava se i provedba izvanučioničke nastave – školski izleti, školske ekurzije, terenska nastava te škola u prirodi. Navedene aktivnosti predstavljaju preduvjet integracije, ali i uspješnog završetka osnovnog obrazovanja.

U 2018./2019. vidljivo je smanjenje broja učenika uključenih u srednjoškolsko obrazovanje. Prema dobivenim podacima u srednjoškolske programe početkom 2018./2019. školske godine bilo je uključeno 760 (401 m, 359 ž) učenika (na početku 2017./2018. školske godine 805 (446 m, 359 ž)), no s druge strane vidljiv je porast broja učenika upisanih u prve razrede trogodišnjih srednjih škola te je veći broj učenika koji nastavljaju obrazovanje u trogodišnjim strukovnim programima (461 (283 m, 178 ž) učenika) u odnosu na broj učenika u četverogodišnjim i petogodišnjim programima (132 (37 m, 95 ž) učenika). Osiguravanje uvjeta za uspješno školovanje - osiguravanje srednjoškolskih stipendija i smještaja u učenički dom značajne su aktivnosti kojima se pospješuje upis te pohađanje srednje škole. Ministarstvo znanosti i obrazovanja je osiguralo stipendije za 652 (354 m, 298 ž) učenika na što je iz Državnog proračuna u 2018. godini utrošeno ukupno 3.212.200,00 kuna, za usporedbu s 2017. godinom kada su stipendije osigurane za 689 (373 m, 316 ž) učenika za što je ukupno utrošeno 3.488.411,44 kuna. Osim srednjoškolskih stipendija putem Nacionalne zaklade za potporu učeničkom i studentskom standardu u 2018. godini osigurane su stipendije za 22 (14 m, 8 ž) studenta te je na visokoškolske stipendije utrošeno ukupno 227.000,00 kuna, više nego 2017. godine kada je isplaćeno 190.000,00 kuna za 19 (11 m, 8 ž) studenata.

Vežano uz ukljućivanje odraslih Roma u program opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako je navedene programe tijekom 2018. godine polazilo ukupno 475 (291 m, 184 Ź) polaznika, od ćega 452 polaznika u programu opismenjavanja te 23 polaznika programa osposobljavanja za prvo zanimanje. Za usporedbu, u 2017. godini iste programe pohađalo je ukupno 382 osoba (366 u programu opismenjavanja i 16 u programu osposobljavanja za prvo zanimanje).

Za ostvarenje navedenih mjera i aktivnosti u 2018. godini iz DrŹavnog proraćuna utrošeno je ukupno 12.623.229,88 kuna, 12% više nego 2017. godine.

Vežano uz područje **zapošljavanja i ukljućivanja u gospodarski Źivot** Hrvatski zavod za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: Zavod) izvještava kako je krajem prosinca 2018. godine bilo evidentirano ukupno 3.541 osoba pripadnika romske nacionalne manjine što je ćinilo otprilike 2,4% od ukupne nezaposlenosti u Hrvatskoj, dok je krajem prosinca 2017. godine bilo evidentirano ukupno 4.206 osoba romske nacionalne manjine. Zamjetan pad evidentiranog broja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine prate i podaci smanjenja broja osoba ukljućenih u proces osnaŹivanja za ukljućivanje u trŹište rada. Prema podacima Zavoda u proces osnaŹivanja za ukljućivanje u trŹište rada (aktivnosti grupnog informiranja/tribina, individualno savjetovanje s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traŹenja posla, grupna savjetovanja za stjecanje vještina traŹenja posla) u 2018. godini bilo ukljućeno ukupno 5.686 (3.136 m, 2.550 Ź) osoba, za usporedbu s 2017. godinom kada je ukupno 6.602 (3.662 m, 2.940 Ź) osoba bilo ukljućeno u isti proces. Visok porast od 18,98 % biljeŹi se u okviru mjera za poticanje zapošljavanja: u 2018. godini ukupno je ukljućeno 890 (542 m, 348 Ź) pripadnika romske nacionalne manjine, a u 2017. godini ukupno 748 (501 m, 247 Ź).

Zavod provodi aktivnosti koje su usmjerene na stvaranje pozitivne klime kod poslodavaca, a u cilju boljeg zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine, što je dovelo do povećanja broja zaposlenih Roma na otvorenom trŹištu rada (bez ukljućivanja u poticajne mjere zapošljavanja). Tako je u 2018. godini ukupan broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine na otvorenom trŹištu rada (bez ukljućivanja u poticajne mjere zapošljavanja) iznosio je 851 (570 m, 281 Ź) osoba, što je povećanje od 7,99 % u odnosu na 2017. godinu kada je zaposleno 788 (554 m, 234 Ź) osoba, no istovremeno je smanjen je broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine (109 naspram 158 posjeta u 2017. godini).

U mjeru Strućno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa nezaposlenih mladih osoba romske nacionalne manjine koji su završili srednjoškolsko obrazovanje u ćetverogodišnjem trajanju i visokoškolsko obrazovanje 2018. godine jedna je novo ukljućena osoba, dok je ukupan broj ukljućenih mladih osoba romske nacionalne manjine u 2018. godini bio 5 osoba (2 m i 3 Ź), dok su 2017. godine ukljućene 3 (1 m, 2 Ź) osobe. Nadalje, Zavod provodi i mjeru sufinanciranja prvog zaposlenja mladih pripadnika romske nacionalne manjine bez radnog staŹa ili iskustva, putem koje je u 2018. godini zaposleno 14 muških osoba romske nacionalne manjine. Vežano uz povećanje konkurentnosti i stope zapošljivosti Romkinja tijekom 2018. godine održano je 127 radionica o aktivnom traŹenju posla namijenjenih Romkinjama u koje je bilo ukljućeno 149 Romkinja.

S ciljem povećanja konkurentnosti i stope zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine (prijavljeni u evidenciji nezaposlenih duŹe od 12 mjeseci) Zavod nezaposlene osobe upućuje na obrazovne programe strućnog osposobljavanja,

prekvalifikacije i usavršavanja. U 2018. godini u mjeru obrazovanja ukupno je uključeno 66 dugotrajno nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine od ukupno 156 (126 m, 30 ž) nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine uključenih u ove programe. Za usporedbu, u iste programe u 2017. godini bile su uključene 92 (75 m i 17 ž) osobe. Kroz mjeru sufinanciranje zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine u 2018. godini sufinancirano je zapošljavanje za 67 (55 m, 12 ž) osoba, dok je u 2017. godini sufinancirano zapošljavanje za 21 (20 m, 1 ž) osobu. Rast je zabilježen i u okviru mjere Javni radovi: u 2018. godini zaposleno je ukupno 630 (342m, 288 ž) osoba, od čega 264 dugotrajno nezaposlene osobe, za usporedbu s 2017. godinom, kada je zaposleno ukupno 626 (386 m, 240 ž) pripadnika romske nacionalne manjine.

Vežano uz povećanje stope formalnog samozapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine zamjetan je trend smanjenja uključenosti u aktivnostima grupnih informiranja o samozapošljavanju te savjetovanju o pokretanju posla, pri čemu je u 2018. godine u navedenim aktivnostima sudjelovalo 29 (20 m, 9 ž) osoba (naspram 34 (20 m, 14 ž) u 2017. godini). Nadalje, 2018. godine izvršeno je manje promocija o mjerama za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine (61, u odnosu na 113 provedenih tijekom 2017. godine), a smanjen je i broj udruga i poslodavaca koji su sudjelovali na promociji mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine (119 udruga i poslodavaca u 2018. godini naspram 181 udruge i poslodavca u 2017. godini).

U okviru sufinanciranja samozapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine 2018. godine dodijeljena je potpora za samozapošljavanje za 18 (10 m, 8 ž) osoba, dok su 2017. godine četiri osobe (2m, 2 ž) bile uključene u istu mjeru. Aktivnosti provedene vežano uz poticanje razine motivacije pripadnika romske nacionalne manjine za uključivanje na tržište rada uključivale su radionice za aktivno traženje posla na kojima nezaposlene osobe romske nacionalne manjine stječu i razvijaju vještine za aktivno traženje posla i kompetencije za upravljanje karijerom. U 2018. godini održano je 127 radionica u koje je bilo uključeno 289 (140 m, 149 ž) osoba romske nacionalne manjine. U cilju informiranja i osvještavanja poslodavaca i ostalih dionika na tržištu rada o mogućnostima uključivanja osoba romske nacionalne manjine u mjere aktivne politike zapošljavanja i samozapošljavanja područni uredi organiziraju promociju mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje kroz okrugle stolove, sajmove poslova te posjete poslodavcima. Tijekom 2018. godine 119 poslodavaca i romskih udruga sudjelovalo je u aktivnostima promocije, a izvršena je 61 promocija.

Vodeći računa o specifičnim potrebama svojih korisnika, Zavod provodi niz mjera aktivne politike zapošljavanja usmjerenih nezaposlenim osobama u nepovoljnom položaju na tržištu rada te su u tu svrhu značajno povećana financijska sredstva za provedbu mjera za poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u okviru provedbe Strategije. Ukupno utrošena financijska sredstva u 2018. godini iznosila su 10.332.890,71 kuna, što je značajno povećanje u odnosu na 2017. godinu kada je utrošeno ukupno 8.812.068,00 kuna.

Ministarstvo uprave navodi kako je na dan 31. prosinca 2018. godine u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo zaposleno 49.612 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.605 pripadnici nacionalnih manjina ili 3,24 %, uključujući 9 pripadnika romske nacionalne manjine (0.02 %). Plan prijma u državnu službu u tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2018. godinu donesen je 18. travnja 2018. godine (Narodne novine, 43/18 i 52/18 - dopuna) i njime je planiran prijam u državnu službu ukupno 33 pripadnika nacionalnih manjina. Tijekom 2018.

godine i dalje je na snazi bila Odluka o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske iz 2016. godine (Narodne novine, 70/16, 74/17 i 71/18). Navedena odluka odrazila se na mogućnosti zapošljavanja u državnoj službi koje su općenito su bile smanjene pa tako i mogućnost zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina.

Ministarstvo unutarnjih poslova izvješćuje o aktivnostima obrazovanja i zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine i istovremeno ukazuje na potrebu poboljšanja obrazovne strukture dijela pripadnika romske nacionalne manjine, poticanje pripadnika manjina na izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti te njihovo upućivanje na pravo pozivanja na pripadnost nacionalnoj manjini kao prednost pri zapošljavanju. Ministarstvo unutarnjih poslova vodi evidenciju o broju i strukturi zaposlenih državnih službenika i namještenika koji su pripadnici romske nacionalne manjine, uspoređuje stanje njihove zaposlenosti u odnosu na prethodno razdoblje, prati trend njihova zapošljavanja te obavlja druge poslove temeljem Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

U skladu s člankom 42. stavkom 2. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine, broj 92/2005, 142/2006, 77/2007, 107/2007, 27/2008, 34/2011, 49/2011, 150/2011, 34/2012, 49/2012, 37/2013, 38/2013, 01/2015, 138/2015 i 61/2017) i Planom prijma utvrđuje se popunjenost radnih mjesta za pripadnike svih nacionalnih manjina, pa tako i romske nacionalne manjine, te planira zapošljavanje potrebnog broja državnih službenika pripadnika nacionalnih manjina, a među njima i službenika romske nacionalne manjine. Spomenute mjere provode se kod svih raspisanih natječaja za prijam u službu Ministarstva unutarnjih poslova, kod upisa u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac te prilikom prijama na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa. U tekstu natječaja utvrđuje se da pripadnici nacionalnih manjina prema Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina imaju pravo prednosti pri upisu, pod jednakim uvjetima, a prije postupka provedbe javnog natječaja ili internog oglasa upoznaje se članove Komisije za provedbu natječaja s ovom odredbom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Isto tako, u obrascima prijava na natječaj predviđena je rubrika putem koje se omogućuje da se kandidati izjasne o pripadnosti nacionalnoj manjini.

U 2018. godini, Ministarstvo unutarnjih poslova je zaprimio 8 prijava osoba pripadnika romske manjine za upis u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac od kojih 3 osobe nisu ispunjavale formalne uvjete iz natječaja, četiri kandidata nisu zadovoljila u selekcijskom postupku, pa je stoga u navedeni Program upisan jedan kandidat pripadnik romske nacionalne manjine. Na javne natječaje i poziv za stručnim osposobljavanjem bez zasnivanja radnog odnosa, koji su bili objavljeni tijekom 2018. godine, prijave nije podnio ni jedan pripadnik romske nacionalne manjine. U Ministarstvu unutarnjih poslova je trenutno zaposleno 5 pripadnika romske nacionalne manjine. Kao izvor podataka o nacionalnoj pripadnosti zaposlenika Ministarstva unutarnjih poslova korišten je Jedinostveni registar osoba Ministarstva unutarnjih poslova, a prema kojem je za određeni broj zaposlenika Ministarstva unutarnjih poslova nacionalna pripadnost nepoznata ili su se izjasnili kao neopredijeljeni. Nadalje, početak i trajanje prije spomenutih mjera zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine ovisan je o broju raspisanih natječaja, odnosno one se provode kontinuirano kod svih raspisanih natječaja.

U području **zdravstvene zaštite** za 2018. godinu Ministarstvo zdravstva ističe kako je jedan od primarnih ciljeva Strategije poboljšati zdravlje romske populacije u Republici Hrvatskoj te smanjiti nejednakost i jaz između zdravstvenog statusa Roma i ostalog

stanovništva osiguravanjem iste razine kvalitete i dostupnosti zdravstvene zaštite, uz uključivanje i koordinirano djelovanje svih tijela i organizacija na svim razinama društva u Republici Hrvatskoj čije je djelovanje usmjereno na pružanje zdravstvenih usluga i osiguravanje kvalitete života u zajednici. Romi koji imaju građanski status u Republici Hrvatskoj ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, na isti način i pod istim uvjetima kao i svi drugi građani Republike Hrvatske. Za one Rome koji nemaju regulirano državljanstvo uvjeti i način ostvarivanja zdravstvene zaštite utvrđeni su Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj. Zbog visoke stope nezaposlenosti, vrlo mali broj radno sposobnih Roma je aktivno osiguran. Preko županija određeni broj zdravstveno neosiguranih Roma ostvaruje zdravstvenu zaštitu na teret proračunskih sredstava, sukladno s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju temeljem Pravilnika o mjerilima i postupku za utvrđivanje nesposobnosti za samostalan život i rad i nedostatak sredstava za uzdržavanje za osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj kojima se zdravstvena zaštita ne osigurava po drugoj osnovi. Javnozdravstvenu djelatnost, koja obuhvaća epidemiologiju zaraznih bolesti i kroničnih nezaraznih bolesti, javno zdravstvo, zdravstveno prosvjeđivanje s promicanjem zdravlja i prevenciju bolesti, zdravstvenu ekologiju, mikrobiologiju, školsku medicinu, mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti u Republici Hrvatskoj obavljaju Hrvatski zavod za javno zdravstvo i županijski zavodi za javno zdravstvo.

Tijekom 2018. godine Ministarstvo zdravstva je u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Nastavnim zavodom za javno zdravstvo „Andrija Štampar“ i Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje pokrenulo preventivne mamografske programe za pripadnice romske nacionalne manjine u romskim naseljima Kozari bok, Capraške poljane, Pribislavec i Parag. Uz organizirani probir na karcinom dojke, pripadnice romske nacionalne manjine imale su priliku i besplatno se savjetovati o tjelesnoj masi i prehrani, a u nekim naseljima (Kozari bok, Capraške poljane) i izmjeriti krvni tlak. U ovim naseljima pregledano je 63 žena po BI-RADS klasifikaciji. Nakon očitavanja nalaza specijaliste radiologa, mamografski su nalazi poslani odslikanim ženama te sukladno nalazu mamografije, na nalazu dali upute o potrebnoj daljnjoj dijagnostičkoj obradi. Ministarstvo zdravstva će i nadalje provoditi preventivne zdravstvene preglede sve u cilju što bolje dostupnosti zdravstvenim uslugama. Za provedbu Strategije u 2018. godini Ministarstvo zdravstva je na aktivnosti A 789006 kontu 323 osiguralo 40.000,00 kuna.

Također, za 2018. godinu dostupni su podaci koje su dostavile pojedine jedinice područne (regionalne) samouprave. Tako se u Primorsko-goranskoj županiji, kroz djelatnosti Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije provodi program *Sigurnost zdravlja i pravo na zdravstvene usluge – provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013.-2020. – zdravstvena zaštita*. Mjere iz navedenog programa u 2018. godini provedene su u ukupno 13 naselja s nedostatnim higijenskim i komunalnim uvjetima gdje pretežno živi stanovništvo romskog podrijetla, od kojih su 4 na području Rijeke, 6 na području gradova i općina Gorskog kotara, 1 na području otoka Krka te 2 naselja na području Crikvenice. Aktivnosti provedene tijekom 2018. godine bile su: provedba i povećanje cjepnog obuhvata prema programu obvezne imunizacije; nadzor nad provedbom preventivnih mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije; provođenje edukacija i informiranja o higijenskim navikama; zdravstveno-ekološki monitoring putem kontrola zdravstvene ispravnosti vode za piće; individualni i grupni razgovori na odabrane teme (intimna higijena, odgovorno spolno ponašanje, važnost redovitih ginekoloških pregleda, trudnoća i porod, emotivni i psihološki aspekt spolnosti), podjela i komentiranje edukativnih

materijala radi ukazivanja na ključne preventivne i javnozdravstvene aspekte očuvanja reproduktivnog zdravlja, uz uključivanje djevojčica školske dobi, mladih majki i trudnica; individualni i grupni razgovori o nenasilnoj komunikaciji na temu grupa za potporu: ŠKOLA je IN – podrška osnovnoškolcima i srednjoškolcima za završavanje školovanja, NE nasilju – prevencija nasilja u obitelji, NE nasilju – prevencija nasilja u mladenačkim vezama; skrining hipertenzije prilikom svakog obilaska uz zdravstvene savjete i eventualno pisani liječnički nalaz; edukacija radi povećanja znanja i svjesnosti o rizicima krvlju i spolno prenosivih bolesti (HIV, virusni hepatitis) te razvijanje protektivnog ponašanja prilikom izazova rizičnih ponašanja (konzumacije opojnih droga i ulaska u rizične spolne odnose). Financijska sredstva utrošena na provedbu navedenog programa iz proračuna Primorsko-goranske županije u 2018. godini iznosila su 109.000,00 kuna.

Na području Grada Zagreba i tijekom 2018. godine provodile su se aktivnosti patronaže koje uključuju redovito prikupljanje podataka o zdravstvenom stanju, analize o zdravlju, posjete novorođenčadi i majkama te redovito praćenje kroničnih bolesnika. Također, održane su edukacije uz mjere individualnog zdravstvenog odgoja o reproduktivnom zdravlju, rizicima maloljetničkih trudnoće, zdravlju djece, pravovremenom liječenju, redovitoj kontroli provođenja terapijskih postupaka i planiranih mjera, održavanju osobne higijene, higijene stanovanja i okoliša, pripreme i čuvanja namirnica, priprema hrane, zbrinjavanje otpada, korištenje vode za piće, pranje odjeće i održavanje kućanstva te edukacija za sudjelovanje u Nacionalnim programu ranog otkrivanja raka vrata maternice i dojke te debelog crijeva. Ističu se i četiri radionice održane tijekom 2018. godine u sklopu programa „Unaprjeđenje zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine“ kojeg provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“.

Sisačko-moslavačka županija izvještava kako su sredstva za poboljšanje životnog standarda Roma osigurana kroz Program javnih potreba u zdravstvu i Program javnih potreba u socijalnoj skrbi kojima se financira niz pojedinačnih projekata ustanova u zdravstvu, županijskih povjerenstava te romskih udruga koji su usmjereni na zdravstveni i socijalni standard romske populacije. Ističe se Program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti, u ukupnom iznosu od 800.000,00 kuna, od čega je značajan dio sredstava usmjeren na tretman romske populacije. Nadalje, za podizanje zdravstvenog standarda romske populacije izdvojena su sredstva Domu zdravlja Kutina u iznosu od 4.000,00 kuna te je jedna udruga za prijavljeni program u okviru projekata civilnih udruga iz područja zdravstva i socijalne skrbi ostvarila u 2018. godini potporu u iznosu od 7.000,00 kuna.

Zagrebačka županija izvještava o sufinanciranju programa „Droga? Ne, hvala“ te „Kockanje i kladenje – od zabave do ovisnosti“ Udruge Roma Zagreba i Zagrebačke županije u iznosu od 15.000,00 kuna, temeljem Javnog poziva za financiranje udruga i drugih neprofitnih organizacija čije je djelovanje zdravstvenog, socijalno-humanitarnog i sličnog značenja za 2018. godinu.

U području **prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša** tijekom 2018. godine Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja nastavilo je provedbu aktivnosti u vezi s izradom te izmjenama i dopunama postojećih prostornih planova jedinica lokalne samouprave za lokacije naseljene Romima kao i aktivnosti ozakonjenja bespravno izgrađenih zgrada. U odnosu na prostorne planove, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja kontinuirano prikuplja i ažurira podatke o stanju prostornih planova za područja naseljena Romima te su početkom 2018. godine prikupljeni su podaci kako je u 9 županija za 60 lokacija naseljenih Romima izrađeno ukupno 59 prostornih planova koji su na snazi, a u 4 županije je 7

prostornih planova u fazi donošenja. U Državnom proračunu, na poziciji Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, A 576199, kao trajna kategorija, osigurana su sredstva za pomoć jedinicama lokalne samouprave za prostorno uređenje područja naseljenih Romima u ukupnom iznosu od 100.000,00 kuna. U 2018. godini dodijeljena su sredstva Koprivničko-križevačkoj županiji, Gradu Đurđevcu u svrhu izgradnje ceste u romskom naselju u Đurđevcu.

Vezano uz ozakonjenje bespravno izgrađenih zgrada, u cilju rješavanja utvrđenih poteškoća koje se odnose na plaćanje iznosa naknade za ozakonjenje koju su korisnici obvezni sami platiti prije izdavanja rješenja o ozakonjenju kao i na plaćanje komunalnog i vodnog doprinosa koji se plaćaju nakon izdavanja rješenja o ozakonjenju, Povjerenstvo za praćenje provedbe Strategije donijelo je 23. svibnja 2018. godine Zaključak o nastavku procesa legalizacije romskih naselja i područja naseljenih Romima u Republici Hrvatskoj, sukladno Operativnom programu za romsku nacionalnu manjinu, a koji će operativno provoditi Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, uz prethodnu suglasnost i koordinaciju s nadležnom jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i ostalim nadležnim tijelima te u suradnji sa zastupnikom romske nacionalne manjine u Hrvatskome saboru, za romska naselja i područja naseljena pripadnicima romske nacionalne manjine navedena u predmetnom Zaključku. Temeljem spomenutog Zaključka, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja tijekom 2018. godine je, na ime naknade za zadržavanje nezakonitih stambenih zgrada pripadnika romske nacionalne manjine kao i vodnog doprinosa uplatilo umjesto korisnika jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno 1.650.490,90 kuna. Sredstva su isplaćena Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, Grubišno Polje, za naselje Stalovica (25.821,46 kuna), Koprivničko-križevačkoj županiji, Koprivnica, za naselja Reka (45.481,85 kuna) i Herešin (19.680,84 kuna) te Đurđevac, naselje Stiska (153.695,70 kuna). Nadalje, Međimurskoj županiji, Čakovec, za naselje Kuršanec (367.118,24 kuna) kao i Varaždinskoj županiji, Ludbreg, naselje Ludbreg (61.652,52 kuna), Osječko-baranjskoj županiji, Belišće, naselje Bistrinci (81.665,68 kuna), Sisačko-moslavačkoj županiji, Kutina, naselje Radićeva ulica (476.545,38 kuna), Sisak, naselja Palanjek (148.197,83 kuna) i Capraške poljane (194.291,26 kuna) te Popovača, naselje Donja Gračenica (76.367,14 kuna). Ovim je omogućen nastavak postupka ozakonjenja stambenih građevina te je, prema dostupnim podacima, do kraja 2018. godine doneseno 294 izvršnih rješenja o ozakonjenju, što čini 39% od ukupno 765 predanih zahtjeva za ozakonjenje za koje je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja financiralo izradu potrebne dokumentacije. Za usporedbu, do donošenja navedenog Zaključka i postupanja Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja po Zaključku podatci su ukazivali da su donesena 172 izvršna rješenja o ozakonjenju, što je činilo 23% od ukupno predanih zahtjeva.

U kontekstu stanovanja, osobito je važan razvoj integriranog pristupa regeneraciji depriviranih područja, prvi puta u kontekstu Republike Hrvatske. Novi pristup predviđen je komplementarnim aktivnostima u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima (u daljnjem tekstu: Program) koji se financira iz operativnih programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“ te „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ čija je ukupna vrijednost 120 milijuna eura (100 milijuna eura iz EFRR-a i 20 milijuna eura iz ESF-a). Programom su gradovi Beli Manastir, Benkovac, Knin, Petrinja i Vukovar te općina Darda dobili priliku poboljšati svoju cjelokupnu gospodarsku sliku te povećati atraktivnost življenja svoga stanovništva.

Nakon izrade i prihvaćanja intervjcijskih planova početkom 2017. godine i potpisivanja sporazuma o njihovoj provedbi, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije je u okviru Programa sklopilo 20. prosinca 2017. ugovor s Općinom Darda za

projekt „Dovršetak gradnje Kulturnog centra Roma Baranje“ u iznosu od 923.130,91 kuna bespovratnih sredstava, po kojem je tijekom 2018. godine isplaćeno 828.563,69 kuna bespovratnih sredstava. Projekt je završen te se očekuje završno izvješće. Navedenim projektom planirano je osigurati prostor za društvene i kulturne aktivnosti pripadnika romske nacionalne manjine, a kako bi se isti okupljali i njegovali svoje običaje i kulturu. Nadalje, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, u sklopu Programa na pilot području Grada Belog Manastira i Općine Darda planira financiranje projekta „Kuće u romskom naselju“ kojim se planira izgradnja kuća za potrebe stambenog zbrinjavanja Roma. Radi se o izgradnji 87 stambenih jedinica u romskom naselju koje se nalazi na području Općine Darda, ukupne vrijednosti projekta 31,7 milijuna kuna, s rokom provedbe 2022. godine. Dana 4. prosinca 2018. godine donesena je Odluka o financiranju, a planirano je potpisivanje Ugovora kojim se dodjeljuju bespovratna sredstva u iznosu od 26.901.837,80 kuna početkom 2019. godine.

U ovom području važno je istaknuti i aktivnosti Savjeta za nacionalne manjine koji provodi aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje stambene integracije Roma u zajednici. Kako bi se stvorili uvjeti za poboljšanje stanovanja Savjet za nacionalne manjine sufinancira programe stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije, isključivo za romsku nacionalnu manjinu, koji su usuglašeni s tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina kojima se stvaraju materijalne pretpostavke u održavanju i izgradnji domova kulture, nabavi opreme i stvaranju prostornih i drugih uvjeta za djelovanje udruga i ustanova, kao i kroz programe edukacije i izobrazbe koji su preduvjet za ravnopravno uključivanje u društveni i javni život. Ova mjera navedena je i u Operativnom programu za romsku nacionalnu manjinu. Odlukama o rasporedu sredstva osiguranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu, odobreno je 850.000,00 kuna za ostvarivanje mjere Operativnog programa za romsku nacionalnu manjinu (poglavlje 8.3. Uređenje, urbanizacija i legalizacija romskih naselja, sukladno postojećim relevantnim zakonskim osnovama; aktivnost 8.3.3.). U okviru ove aktivnosti potpore su dodijeljene: Gradu Popovači 70.000,00 kuna za asfaltiranje triju odvojaka ukupne dužine 400 metara cesta te proširenja javne rasvjete s 4 nova rasvjetna mjesta u Donjoj Gračenici, kao pomoć u izgradnji objekta društvene namjene radi unapređenja kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine; Općini Nedelišće 100.000,00 kuna za izgradnju Doma kulture Parag na k.č. 1635/4 i 1636/4 k.o. Trnovec, radi stvaranja adekvatnijih prostornih uvjeta za djelovanje udruga i ustanova romske nacionalne manjine; Gradu Belišću 150.000,00 kuna za dovršetak radova na izgradnji društvenog doma u Bistrincima, radi daljnjeg unapređenja kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine i rada romskih udruga; Gradu Grubišnom Polju 70.000,00 kuna za izgradnju društvenog doma na lokaciji Stalovica, radi daljnjeg unapređenja kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine; Općini Petlovac 40.000,00 kuna za dovršenje izgradnje i opremanje objekta u romskom naselju u Torjancima; Općini Kotoriba 70.000,00 kuna za izgradnju dječjeg igrališta u romskom naselju u Kotoriba; Gradu Valpovo ukupno 100.000,00 kuna za sanaciju i popravak dijela ceste u ulici S. S. Kranjčević, u romskom naselju; Općini Nedelišće 100.000,00 kuna za izradu izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja naselja Parag, stvaranje planskih prostornih preduvjeta u k.o. Trnovec te Gradu Kutini 150.000,00 kuna za nastavak izgradnje i opremanje doma za potrebe pripadnika romske nacionalne manjine u romskom naselju u Radićevoj ulici.

U području **uključivanja romske nacionalne manjine u kulturni i društveni život** važno je istaknuti provedbu Operativnog programa za romsku nacionalnu manjinu. Operativne programe za nacionalne manjine za razdoblje 2017.-2020. Vlada Republike

Hrvatske utvrdila je Zaključkom s 53. sjednice, održane 24. kolovoza 2017. godine. nacionalnu manjinu: u sklopu Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.“ proveden je natječaj za financiranje aktivnosti kojima će se nastaviti poticati i razvijati inkluzivno obrazovanje pripadnika romske nacionalne manjine, a pružena je i daljnja potpora diplomskom sveučilišnom studiju Romistike pri Odsjeku za indologiju i dalekoistočne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Unaprjeđeni su uvjeti rada krovne romske organizacije, Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“, uz osiguranje adekvatnog prostora i njegovog uređenja. S tim u vezi, na temelju sredstava osiguranih u Državnom proračunu, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina dodjeljuje financijsku potporu udrugama nacionalnih manjina u cilju poboljšanja uvjeta rada udruga i ustanova nacionalnih manjina koje se bave očuvanjem kulturne baštine, jezika i identiteta. U 2018. godini Savez Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ ostvario je financijsku potporu u ukupnom iznosu od 4.437.185,25 kuna (proračun Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, A513002, konto 3811 Tekuće donacije u novcu: 3.138.152,25 kuna i konto 3821 Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama:1.299.033,00 kuna). Nastavljena je i provedba mjera legalizacije, urbanizacije i uređenja romskih naselja i područja Republike Hrvatske naseljenih Romima te potpora aktivnostima vezanim uz njihovo daljnje uređenje, a krajem 2018. godine i donošenjem Zakona o stambenom zbrinjavanju, počelo je utvrđivanje modela stambenog zbrinjavanja pripadnika romske nacionalne manjine te kriterija za utvrđivanje korisnika, kao i načina ostvarivanja prava u pojedinim modelima pomoći stambenog zbrinjavanja. Kontinuirano se podupiru i infrastrukturni projekti te dovršetak izgradnje već započetih infrastrukturnih projekata u romskim naseljima i područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine, primjerice izgradnja ili dovršetak i opremanje društvenih domova u Trnovcu, Đurđevcu, Capraškim Poljanama, Kutini, Bistrincima, Torjancima i Dardi te sportska igrališta u Podturnu i Capraškim poljanama. Vlada Republike Hrvatske osigurala je potrebna financijska sredstva te je u suradnji s udrugama koje zastupaju interese romske nacionalne manjine i saborskim zastupnikom romske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru nastavljen proces uređenja romskog groblja Uštica, uređenja memorijalnog centra i obilježavanja Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen te drugih mjesta stradanja Roma u RH za vrijeme Drugog svjetskog rata. Tako su sredstva za aktivnosti vezane uz uređenje i održavanje romskog groblja Uštica osigurana u Državnom proračunu za 2018. godinu na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, konto 3811, u iznosu od 100.000,00 kuna. Sredstva za aktivnosti vezane uz obilježavanja Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen te drugih mjesta stradanja Roma u Republici Hrvatskoj za vrijeme Drugog svjetskog rata osigurana su u Državnom proračunu za 2018. godinu na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, konto 3811, u iznosu 70.458,00 kuna. Također, sukladno Zaključku Povjerenstva, u Državnom proračunu za 2018. godinu s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, A513030, konto 3821 Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama osigurana su sredstva u iznosu od 1.000.000,00 kuna za uređenje Memorijalnog centra Uštica, na adresi Savska cesta 137, Uštica, a sukladno Lokacijskoj dozvoli Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Sisačko-moslavačke županije, ispostava Novska. Dodatno, projekt „Stradanje Roma u Hrvatskoj u Drugom svjetskom ratu: Dokumenti, sjećanja, obrazovanje“ provodio se od kolovoza 2017. do kraja 2018. godine u nekoliko faza. U posljednjoj fazi izrađen je *Priručnik za učitelje i nastavnike: Romi u Drugom svjetskom ratu u Hrvatskoj, 1941. – 1945.* Autori su Danijel Vojak (Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb), Goran Lapat (Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Ivo Pejaković (Javna ustanova Spomen-područje Jasenovac) i Neven Kovačev (doktorand Poslijediplomskog studija medievistike, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu). Ministarstvo znanosti i obrazovanja je u siječnju 2018. projekt pozitivno ocijenilo i

odobrilo za korištenje u školama temeljem stručnog mišljenja Agencije za odgoj i obrazovanje. Nakon toga uslijedilo je i pozitivno mišljenje Etičkog povjerenstva Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar o provedbi projekta.

Savjet za nacionalne manjine financirao je 2018. godine programe kulturne autonomije udruga romske nacionalne manjine koji su posvećeni izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu te sakupljanju i objavljivanju romske povijesne, književne i kulturne građe (na romskom jeziku i hrvatskom jeziku), programe informiranja i izdavaštva, kulturnog amaterizma i manifestacija koji doprinose očuvanju i njegovanju kulturne baštine Roma i njihovog jezičnog identiteta, a istovremeno integracijom u društvo daju doprinos kulturnom i društvenom razvoju Republike Hrvatske u ukupnom iznosu od 503.000,00 kuna.

Nadalje, Ministarstvo znanosti i obrazovanja je u 2018. godini sufinanciralo i tisak Hrvatsko-romskog rječnika, obilježavanje Svjetskog dana romskog jezika, obilježavanje Svjetskog dana Roma i Međunarodnog dana sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen u ukupnom iznosu od 56.000,00 kuna.

Na području uključivanja u društveni i politički život, Ministarstvo uprave za 2018. godinu navodi kako je temeljem odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Zakona o lokalnim izborima na lokalnim izborima u svibnju 2017. godine, pripadnicima romske nacionalne manjine bilo zajamčeno pravo na izbor ukupno 13 članova predstavničkih tijela, u ukupno 11 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravo na 2 zamjenika općinskog načelnika u 2 općine (Orehovica i Pribislavec). Pravo na zamjenike načelnika je u cijelosti ostvareno, dok je u predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave izabrano 12 pripadnika romske nacionalne manjine s obzirom da dopunski izbori u Općini Kotoriba nisu održani iz razloga što nadležno izborno povjerenstvo nije zaprimilo niti jedan prijedlog kandidacijske liste te stoga u toj jedinici zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkom tijelu nije ostvarena.

Na dan 31. prosinca 2018. godine u Registar vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina pri Ministarstvu uprave bilo je upisano 27 vijeća i 7 predstavnika romske nacionalne manjine. Prema podacima koje Ministarstvo uprave prikuplja putem e-Sustava za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su u 2018. godini financirale vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine u ukupnom iznosu od 1.849.569,04 kuna. Od tog iznosa općine su planirale ukupno 38.000,00 kuna, a utrošeno je 25.396,15 kuna, odnosno 66,76%; gradovi su planirali 1.259.781,00 kuna, a utrošeno je 1.145.854,27 kuna, odnosno 90,96%, dok su županije planirale 782.228,00 kuna, a utrošeno je 678.345,62 kuna (86,72%). Grad Zagreb planirao je 813.366,00 kuna, a utrošeno je 812.967,61 kuna.

Za potvrdu slabijih kapaciteta romskih vijeća i predstavnika na lokalnoj razini indikativna je i informacija o njihovom financiranju, prema nepotvrđenim informacijama samih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2018. godinu. U usporedbi s 2017. godinom zamjetna je nešto veća alokacija sredstava (2.274.273,07 kuna naspram 1.767.341,06 kuna u 2017. godini) kao i nešto veći utrošak sredstava (1.849.569,04 kuna naspram 1.773.625,38 kuna u 2017. godini), no povećali su se troškovi naknada za rad vijeća (872.051,68 kuna u odnosu na 798.295,25 kuna u 2017. godini) za razliku od sredstava

utrošenih za programe i aktivnosti (810.333,42 kuna u odnosu na 870.980,26 kuna u 2017. godini).

Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine

Vlada Republike Hrvatske osnovala je Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), u svrhu praćenja provedbe cjelokupnog operativnog dijela Strategije. Predsjednica Povjerenstva je potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica vanjskih i europskih poslova, zamjenik predsjednika je zastupnik romske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, a članovi Povjerenstva su iz reda predstavnika nadležnih državnih tijela i jednakog broja predstavnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatske. Zadaće Povjerenstva su: sustavno praćenje i koordiniranje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma; predlaganje mjera za unaprjeđenje provođenja Strategije i Akcijskog plana; izrada preporuka, mišljenja, stručnih obrazloženja i izvješća te smjernica u vezi s provedbom Strategije; predlaganje izmjena i dopuna Strategije; praćenje rasporeda i utroška sredstava za provođenje Strategije za koju se sredstva izdvajaju iz državnog proračuna; raspodjeljivanje financijskih sredstava za rješavanje problema i teškoća života pripadnika romske nacionalne manjine. Sukladno Odluci o osnivanju Povjerenstva u rad Povjerenstva mogu se uključiti i predstavnici drugih tijela i institucija, odnosno stručnjaci koji nisu članovi Povjerenstva, ukoliko za to postoji potreba. Administrativno-stručne poslove za Povjerenstvo obavlja Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Tijekom 2018. godine održane su tri sjednice Povjerenstva, 23. svibnja, 25. srpnja i 28. studenog 2018. godine. Svim sjednicama Povjerenstva predsjedala je predsjednica Povjerenstva i potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica vanjskih i europskih poslova, a 3. sjednici Povjerenstva, održanoj 23. svibnja 2018. g., nazočio je i predsjednik Vlade Republike Hrvatske, koji je izrazio zadovoljstvo činjenicom što je g. Tahiri imenovan ravnateljem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, što je i poruka romskoj zajednici u Hrvatskoj da postoje kvalitetni kadrovi koji na razini Vlade mogu voditi ovaj proces, koji obuhvaća unutarnjopolitičke, ali i brojne međunarodne aktivnosti. Naveo je kako su za provedbu politika usmjerenih na poboljšanje položaja romske nacionalne manjine osigurana značajna sredstva na nacionalnoj razini, dok dio osiguravaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Kao najvažnije područje ostvarivanja preduvjeta za integraciju i izjednačavanje šansi romske nacionalne manjine istaknuo je područje obrazovanja, gdje je potrebno nastaviti poduzimati aktivnosti s ciljem zadržavanja djece u obrazovnom sustavu te stvaranja ozračja tolerancije u društvu, koje će Vlada operativno i financijski podržati.

Na sjednicama Povjerenstva izložene su informacije o izvješću Europske komisije protiv rasizma i nesnošljivosti, unaprijeđeni su kriteriji za utvrđivanje financijske pomoći za romsku nacionalnu manjinu, prihvaćen Nacrt Izvješća o provedbi Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine, za 2016. i 2017. godinu te doneseni zaključci kojima je dana daljnja potpora provedbi Strategije i Operativnog programa za romsku nacionalnu manjinu, Zaključak o nastavku legalizacije romskih naselja i područja naseljenih Romima u Republici Hrvatskoj te potpori izgradnji Memorijalnog centra romskim žrtvama Drugog svjetskog rata u Ušticama. Povjerenstvo je raspodijelilo financijska sredstva temeljem *Kriterija za utvrđivanje financijske pomoći za poboljšanje uvjeta i kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj* u ukupnom iznosu od

142.072,70 kuna, u svrhu sufinanciranja sanacije stambene zgrade u kojoj živi više obitelji romske nacionalne manjine, plaćanja prehrane za učenike, sufinanciranja nabavke didaktičke opreme za dječji vrtić te sufinanciranja troškova obrazovanja odraslih. Sredstva za rad Povjerenstva osigurana su u Državnom proračunu, na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, A513030 Programi za Rome.

Radna skupina Povjerenstva razmatra i predlaže unaprjeđenja provedbe Strategije te priprema prijedloge i zaključke za sjednice Povjerenstva. Radnu skupinu čine zastupnik romske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, predstavnici nadležnih ministarstava, član Povjerenstva predstavnik Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te članovi Povjerenstva iz reda pripadnika romske nacionalne manjine. Tijekom 2018. godine održane su 4 sjednice Radne skupine Povjerenstva, 20. veljače, 27. lipnja, 13. srpnja i 19. studenog, kao i tematski sastanci Radne skupine Povjerenstva s tijelima državne uprave nadležnim za područja energetike, zaštite okoliša i obrazovanja.

Aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

U 2018. godini proveden je Javni poziv za dodjelu financijske potpore za provedbu programa koji doprinose očuvanju tradicijske kulture Roma (u daljnjem tekstu: Javni poziv). Sredstva za provedbu Javnog poziva osigurana su u Državnom proračunu, na poziciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, A513030 – Programi za Rome, a 2018. godine pravo na financijsku potporu ostvarila je jedna udruga romske nacionalne manjine u iznosu od 15.000,00 kuna.

U Mariji Bistrici je od 22. do 25. studenoga 2018. godine održan trening o neformalnom obrazovanju i radu s mladim Romima u Republici Hrvatskoj, organiziran u suradnji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina s Odjelom za mlade Vijeća Europe. Na treningu je sudjelovalo 17 mladih, uključujući 15 pripadnika romske nacionalne manjine. Opći cilj treninga bio je razviti kompetencije i vještine za obavljanje aktivnosti koje uključuju visoko kvalitetno neformalno obrazovanje, treninge i rad s mladim Romima s ciljem poticanja njihovog aktivnog sudjelovanja i socijalne uključenosti u kontekstu Republike Hrvatske, a specifični ciljevi osposobiti sudionike za osmišljavanje, provedbu i evaluaciju neformalnog obrazovanja i treninga, uz fokus na mlade Rome; steći znanja, vještine i stavove potrebne za osmišljavanje interkulturalnih procesa u neformalnim kontekstima; poduprijeti neformalnu mrežu djelatnika koji rade s mladima i trenera te razviti njihove kapacitete kako bi unaprijedili participaciju i uključivanje mladih Roma; razviti ideje i aktivnosti koje će slijediti nakon treninga te osigurati prostor za poduku o okviru Vijeća Europe u odnosu na kvalitetan rad s mladima, politikama za mlade, neformalno obrazovanje i sudjelovanje mladih.

Tijekom predsjedanja Republike Hrvatske Vijećem ministara Vijeća Europe (svibanj – listopad 2018. godine), jedan od prioriteta je bila *Učinkovita zaštita prava nacionalnih manjina i ranjivih skupina*, pri čemu je osobita pozornost bila posvećena položaju nacionalnih manjina, manjinskim i regionalnim jezicima kao i pitanju integracije pripadnika romske nacionalne manjine.

U tom pogledu napravljen je i važan prilog predsjedanju Republike Hrvatske te je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina 18. i 19. lipnja 2018. godine u Strasbourgu organizirao konferenciju na visokoj razini, posvećenu obilježavanju 20. obljetnice stupanja na snagu Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina i Europske povelje o regionalnim ili

manjinskim jezicima. Na konferenciji koja je okupila više od 200 sudionika analizirala se uspješnost dosadašnje provedbe navedenih instrumenata u državama strankama te su iznijeta stajališta vlada kao i prijedlozi za poboljšanje iz perspektive stručnjaka. Uz navedenu konferenciju, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je, u suradnji s Tajništvom Odbora stručnjaka Vijeća Europe za pitanja Roma i putnika (CAHROM), organizirao stručni skup posvećen pitanju tranzicije od obrazovanja ka zapošljavanju za mlade Rome na Brijunima, 25. i 26. rujna 2018. godine. Uz prezentacije aktivnosti usmjerenih putem tzv. općih mjera na NEET populaciju, aktivnosti poduzetih na paneuropskoj razini, iskustava zemalja članica Europske unije i kandidatkinja, kao i drugih članica Vijeća Europe, razmotreni su i preostali izazovi i najbolje prakse. Tematski se stručni skup nastavio na dosadašnje aktivnosti Republike Hrvatske, Europske unije i Vijeća Europe, a okupio je oko 60 sudionika, predstavnika Odbora stručnjaka Vijeća Europe za pitanja Roma i putnika (CAHROM), međunarodnih organizacija, akademske zajednice i drugih stručnjaka, nadležnih tijela s nacionalne, regionalne i lokalne razine, romske nacionalne manjine i civilnog društva.

Tijekom 2018. godine dovršena je provedba projekta: **„Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“**, sufinanciranog sredstvima IPA 2012 fonda, koji je za Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, kao korisnika, provodio konzorcij ugovaratelja Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije. Provedba projekta trajala je od 01. veljače 2017. godine do 01. kolovoza 2018. godine. Ugovorena vrijednost projekta je 679.278,35 eura, od čega su 90 % sredstva EU, a 10 % nacionalno sufinanciranje iz sredstava Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina (ukupno: 67.927,84 eura).

Projekt je dijelom utemeljen na nalazima vanjske evaluacije Strategije, koji su, između ostalog, pokazali da unatoč pozornosti koja se u Strategiji i pratećem Akcijskom planu posvećuje pitanjima praćenja i evaluacije, ne postoji sveobuhvatan sustav prikupljanja podataka o provedbi planiranih mjera i ostvarivanju strateških ciljeva. Stoga evaluacijsko izvješće u preporukama ističe potrebu definiranja polaznih (baznih) podataka prema kojima će biti moguće donositi zaključke vezano uz razinu dosegnutih ciljeva definiranih kako provedbenim, tako i strateškim dokumentom, kao i izgradnju kapaciteta za praćenje i evaluaciju putem edukacije relevantnih dionika s posebnim naglaskom na izgradnju kapaciteta pripadnika romske nacionalne manjine (tj. vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine te pripadnika romskog civilnog društva) kao logičan preduvjet učinkovite javne politike usmjerene unapređenju položaja romske nacionalne manjine na području Republike Hrvatske.

Stoga je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina ugovorio provedbu potrebnih istraživačko-analitičkih, prezentacijskih i edukacijskih aktivnosti, kao i aktivnosti izrade, uspostave i testiranja web-sučelja za praćenje provedbe Strategije i pratećeg Akcijskog plana kako bi se ispunili preduvjeti za integraciju Roma na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Sljedeće aktivnosti provodile su se u okviru projekta:

- Istraživanje baznih podataka za praćenje Strategije i pratećeg Akcijskog plana, koje se odvijalo u dvije faze (predistraživanje i istraživanje)

Ciljevi predistraživanja bili su: utvrditi lokacije na teritoriju Republike Hrvatske na kojima živi 30 i više pripadnika romske nacionalne manjine (metode koje su se koristile bile su eksterna (ekspertna) identifikacija – podaci iz Popisa stanovništva, i ostale literature,

istraživanja, UNDP atlas i sl.) i interna identifikacija (ključne romske figure procjenjivale su tko su Romi, gdje i koliko ih ima u tri kruga konzultacija); opisati stanovništvo u svakoj zajednici (lokacija, broj romskih kućanstava, jezik, imena ključnih osoba u zajednici i sl.); opisati zajednice (udaljenost od javnih usluga – bolnica, škola, vrtića i sl., komunalna infrastruktura, prometna povezanost); prikupiti podatke za uzorkovanje u istraživanju (gdje i koliko Roma uključiti u anketno istraživanje kako bi uzorak bio reprezentativan). Predistraživanje je provedeno u svibnju i lipnju 2017. godine. Metode istraživanja korištene u predistraživanju bile su popunjavanje predložaka za mapiranje, što je uključivalo razgovore s ključnim osobama u romskim zajednicama (3 osobe po zajednici) i promatranje (opažanje vidljivih karakteristika lokaliteta poput prometne povezanosti, ekoloških problema i sl. Nadalje, provedeni su intervjui sa 67 ključnih osoba u romskim zajednicama. Predistraživanjem je identificirano i mapirano ukupno 134 lokaliteta u 15 županija Republike Hrvatske na kojima živi više od 30 pripadnika romske nacionalne manjine, a mapiranjem je utvrđeno da na tih 134 lokaliteta živi ukupno 24.524 stanovnika pripadnika romske nacionalne manjine u ukupno 4.599 kućanstava. Također, identificirana su 4 tipa romskih naselja – koncentrirano samostalno naselje, koncentrirano rubno naselje, koncentrirano naselje unutar grada ili sela i disperzirani lokalitet.

Istraživanje se provodilo sa sljedećim ciljevima: definirati polazne vrijednosti za mjerenje učinka Strategije i pripadajućeg Akcijskog plana na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini; utvrditi glavne probleme romskog stanovništva na pojedinim lokacijama; definirati potrebe romskih zajednica, kao i prepreke uključivanju romske nacionalne manjine u na lokalnoj, odnosno regionalnog i nacionalnoj razini. U istraživanju su korištene sljedeće metode: anketiranje romskog stanovništva u zajednicama na reprezentativnom uzorku u svim zajednicama u kojima žive, 1.550 romskih kućanstava; intervjui s predstavnicima relevantnih institucija na razini lokalne i regionalne samouprave (141 osoba intervjuirana); fokus grupe s predstavnicima jedinica regionalne samouprave i drugih relevantnih institucija (policije, centara za socijalnu skrb, HZJZ i sl. (73 osobe). Istraživanje je provedeno u listopadu i studenom 2017. godine.

➤ Nacionalna i regionalne prezentacije rezultata istraživanja

Nacionalna prezentacija istraživanja održana je 4. svibnja 2018. godine u Zagrebu, sa 106 sudionika, dok su regionalne prezentacije održane 19. ožujka u Osijeku (za Vukovarsko-srijemsku, Brodsko-posavsku i Osječko-baranjsku županiju), 27. ožujka u Đurđevcu (za Bjelovarsko-bilogorsku i Koprivničko-križevačku županiju), 9. travnja u Sv. Martinu na Muri (za Međimursku i Varaždinsku županiju), 17. travnja u Rijeci (za Primorsko-goransku i Istarsku županiju) te 24. travnja 2018. godine u Sisku (za Grad Zagreb, Zagrebačku i Sisačko-moslavačku županiju), na kojima su ukupno prisustvovala 194 sudionika.

➤ Razvoj efikasnog web baziranog seta „on-line alata“ za praćenje provedbe Strategije i pratećeg Akcijskog plana

U sklopu projekta razvijeno je web-sučelje, dostupno na adresi: <https://nsur.hr>, kao alat za praćenje koji se sastoji od pregleda akcijskih planova s poveznicama na strateška područja Strategije te mogućnošću unosa provedbenih mjera, indikatora i njihovih vrijednosti. Web-sučelje sadrži tri razine: (1) razina Strategije, koja služi dugoročnom praćenju pokazatelja učinka definiranih samom Strategijom te obilježja romske populacije, prikupljenih istraživanjem baznih podataka; (2) razina pojedinačnog akcijskog plana – dio web-sučelja koji će poslužiti kao platforma za izradu godišnjih izvješća o provedbi i na kojem

svaki od nositelja unosi podatke o provedbi mjera; (3) razina Okvira Europske unije za nacionalne strategije uključivanja Roma – dio koji je također predviđen kao platforma za izvještavanje po navedenom Okviru. Nositeljima mjera (tijela središnje državne uprave), jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i pojedinim organizacijama romskog civilnog društva izrađena su korisnička imena i lozinke za pristup web-sučelju, a i iste su i navedenim tijelima distribuirane tijekom faze testiranja web-sučelja.

Testiranje i stavljanje u funkciju web-sučelja je obavljeno do kraja provedbe projekta (srpanj 2018.).

- Regionalne fokusirane grupe – s ciljem definiranja regionalnih/lokalnih prioriternih implementacijskih mjera

Regionalne fokusirane grupe održane su prema sljedećem rasporedu: 20. ožujka 2018. godine u Osijeku (za Vukovarsko-srijemsku, Brodsko-posavsku i Osječko-baranjsku županiju), 28. ožujka 2018. godine u Đurđevcu (za Bjelovarsko-bilogorsku i Koprivničko-križevačku županiju), 10. travnja 2018. godine u Sv. Martinu na Muri (za Međimursku i Varaždinsku županiju), 18. travnja 2018. godine u Rijeci (za Primorsko-goransku i Istarsku županiju) te 25. travnja 2018. godine u Sisku (za Grad Zagreb, Zagrebačku i Sisačko-moslavačku županiju). Ukupno je na 5 fokusiranih grupa sudjelovalo 140 sudionika: 35 pripadnika romske nacionalne manjine, 76 predstavnika javnih ustanova, 17 predstavnika JL/P(R)S, 4 predstavnika nevladinih organizacija, 4 anketara i 4 predstavnika Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Svrha rasprave u fokusiranim grupama bila je prepoznati ključne probleme i nedostatke u svakodnevnom životu romske zajednice te definirati provedbene mjere s ciljem poboljšanja stanja u područjima obrazovanja, zapošljavanja, stanovanja te položaja žena i mladih u romskoj zajednici.

- Treninzi za zaposlenike tijela državne uprave i regionalne/lokalne samouprave te romske aktiviste (uključene u izvještavanje o provedbi Strategiji) o upotrebi web baziranih „on-line alata“

Treninzi su održani prema sljedećem rasporedu: 5. i 6. lipnja 2018. godine u Poreču, za 21 sudionika; 12. i 13. lipnja 2018. godine u Biogradu na Moru, za 26 sudionika te 3. i 4. srpnja 2018. godine u Cavtatu za 29 sudionika. Na treninzima su sudjelovali djelatnici tijela državne uprave zaduženi za izvještavanje po Strategiji i pratećem Akcijskom planu, predstavnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te predstavnici organizacija civilnog društva.

Završna konferencija projekta održana je 11. srpnja 2018. godine u Zagrebu na kojoj su predstavljani glavni rezultati projekta te provedene konzultacije s dionicima događanja s ciljem definiranja budućih aktivnosti temeljem prezentiranih rezultata. Dan uoči završne konferencije, 10. srpnja 2018. godine, u Zagrebu je organizirana fokusirana grupa o prioritetima uključivanja Roma u Republici Hrvatskoj. Fokusirana grupa imala je za cilj predstavljati preporuka nastalih na regionalnim fokusiranim grupama (ožujak-travanj 2018. godine) te validaciju preporuka relevantnih za provedu budućih aktivnosti uključivanja Roma. Također, na fokusiranoj grupi predstavljene su, i s nastalim preporukama, uspoređene i preporuke Europske komisije protiv rasizma i nesnošljivosti iz svibnja 2018. godine. Sudionici fokusirane grupe bili su predstavnici tijela državne uprave – nositelji mjera Strategije i pratećeg Akcijskog plana, predstavnici Pučke pravobraniteljice i posebnih

pravobraniteljica, predstavnici međunarodnih organizacija te predstavnici romskog civilnog društva.

Na kraju projekta, u srpnju i kolovozu 2018. godine, široko su distribuirane publikacije rezultata istraživanja i priručnika za korištenje web-sučelja i objavljene na mrežnoj stranici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Publikacija *Uključivanje Roma u hrvatsko društvo: istraživanje baznih podataka* distribuirana je na 371 adresu unutar Republike Hrvatske (vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, jedinice lokalne samouprave, jedinice regionalne samouprave, tijela državne uprave, organizacije civilnog društva, članovi akademske zajednice) te 63 adrese izvan Republike Hrvatske (zemlje kandidatkinje za Europsku uniju, agencije Europske unije, Europska komisija, Vijeće Europe). Uz dvije iznimno pozitivne znanstvene recenzije, publikacija je uvrštena u hrvatsku znanstvenu bibliografiju. *Priručnik za praćenje Nacionalne strategije za uključivanje Roma* distribuiran je na 272 adrese unutar Republike Hrvatske (vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, jedinice lokalne samouprave, jedinice regionalne samouprave, tijela državne uprave, organizacije civilnog društva, članovi akademske zajednice) te 12 adresa izvan Republike Hrvatske (zemlje kandidatkinje za Europsku uniju, Europske unije, agencije Europske unije, Europska komisija, Vijeće Europe).

Provedbom ovog projekta učinjen je ključni iskorak na području prikupljanja i praćenja podataka kao podloge za daljnje unaprjeđenje relevantnih politika zasnovanih na činjenicama te će bazni podaci prikupljeni u okviru projekta poslužiti i kao temelj uspostave učinkovitog sustava praćenja provedbe Strategije i pratećeg Akcijskog plana. Nalazi istraživanja će poslužiti kao podloga za stručne analize koje će pridonijeti daljnjem razvoju relevantnih politika temeljenih na dokazima, kako sektorskih, tako i budućih instrumenata posvećenih unaprjeđenju položaja pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, osobito u novom programskom periodu. Podaci će, u tom kontekstu, biti iznimno relevantni i na lokalnoj razini, pružajući jasnu sliku dosadašnjih postignuća i glavnih predstojećih izazova, ali i kao znanstveno utemeljena podloga za alociranje primjerenih resursa, izrađena uz široko sudjelovanje i potporu svih dionika.

Projekt je privukao znatnu pozornost kao model najbolje prakse i interes za šire predstavljanje već su iskazali Agencija Europske unije za temeljna prava koja ga je prikazala u svom godišnjaku za 2018. godine kao i Vijeće Europe. Na 39. zasjedanju Vijeća za ljudska prava, na *side event*u o inkluziji Roma „Neriješeni zadaci za uključivanje romskog stanovništva“, a čiji je pokrovitelj, uz Španjolsku i Irsku bila i Republika Hrvatska (25. rujna 2018. godine), stalna predstavnica Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima je kao panelistica iznijela hrvatska iskustva o participaciji Roma u javnom i političkom životu, predstavila ključne nacionalne dokumente vezane za promicanje i zaštitu pripadnika romske nacionalne manjine kao i studiju „Uključivanje Roma u Hrvatsko društvo: istraživanje baznih podataka“. Istraživačice su redovito pozivane predstaviti metodologiju, provedbu i rezultate istraživanja baznih podataka na znanstvenim i stručnim skupovima.

[Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020.](#)

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je tijekom 2018. godine provodio aktivnosti za ostvarenje ciljeva Strategije te je pristupio reviziji Strategije izradom novog *Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma* (u daljnjem tekstu Akcijski plan).

Akcijski plan u nacrtnoj je verziji priređen na temelju aktivnosti provedenih u okviru dva projekta Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina: „Platforma za uspješnu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“ uz financijsku podršku UNICEF - Ureda Hrvatska i „Nacionalna platforma za Rome“ uz financijsku podršku Opće uprave za pravosuđe i potrošače Europske komisije. Nacrtna verzija Akcijskog plana integrira sve dogovore postignute u navedenim aktivnostima. Proces finalne izrade i usvajanja dokumenta bio je zaustavljen do usvajanja Operativnih programa za nacionalne manjine budući da je u okviru Operativnog programa za romsku nacionalnu manjinu predviđena, između ostaloga, i revizija Strategije te unaprjeđivanje rada Povjerenstva s posebnim naglaskom na pitanja obrazovanja, socijalne integracije, zapošljavanja i stambenog zbrinjavanja. Akcijski plan zadržao je postojeći okvir s obzirom su rezultati vanjske evaluacije pokazali da strateški okvir Republike Hrvatske u pravilu pokriva više strateških područja u odnosu na strateške okvire većine država s većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine, tadašnjih članica *Desetljeća za uključivanje Roma*, da nitko od dionika evaluacije ni u jednom trenutku nije osporio relevantnost osam strateških područja, a povrh toga da dokument predstavlja primjer dobre prakse kako zbog pristupa temi rodnih pitanja tako i u kontekstu uključivanja područja s ciljem unapređenja prikupljanja statističkih podataka.

Izmjene kojima se revidira strateški dokument učinjene su u jednom poglavlju, i to upravo u onom koji i jest raritet hrvatskog nacionalnog okvira u odnosu na strateške okvire drugih država članica Europske unije. Riječ je o strateškom području „Unapređenje prikupljanja statističkih podataka“, a povod njegove revizije nalazi se u rezultatima vanjske evaluacije. Stoga su posebni ciljevi strateškog područja redefinirani kako slijedi: Posebni cilj 1 – O snažiti provedbu Strategije na lokalnoj i regionalnoj razini; Posebni cilj 2 - Unaprijediti sustav praćenja provedbe Akcijskog plana te praćenje učinka nacionalnih intervencija u kontekstu integracije pripadnika romske nacionalne manjine; te Posebni cilj 3 - Unaprijediti i osnažiti koordinativnu ulogu Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Kako bi osnažio provedbu Operativnog programa za romsku nacionalnu manjinu, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je tijekom 2018. godine održao sedam radnih sastanaka s predstavnicima nadležnih tijela i predstavnicima Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ a vezano uz Akcijski plan.

Ocjena stanja

Iz dostupnih podataka prikupljenih u svrhu izrade izvješća o provedbi Strategije za 2018. godinu i dalje se može zaključiti kako tijela državne uprave, kao i pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave provode mjere i aktivnosti usmjerene na ispunjenje ciljeva definiranih Strategijom provode. Također, tijekom 2018. godine došlo je do daljnjeg povećanja izdvojenih sredstava Državnog proračuna na pozicijama resornih tijela utrošenih u svrhu provedbe Strategije. Tako je 2018. godine iz Državnog proračuna ukupno utrošeno 32.382.658,58 kuna, odnosno čak 20,9 % više nego 2017. godine, čemu valja pribrojiti i sredstva koja tijela planiraju unutar redovite djelatnosti, sredstva sufinanciranja projekata koji se provode uz potporu fondova Europske unije te sredstva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U području obrazovanja u 2018. godine zamjetan je povećan doseg pojedinih mjera kao što su broj primatelja stipendija i u srednjoškolskom i u visokoškolskom obrazovanju, polaznika programa opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje, kao i veća

uključenost djece u aktivnosti kao što su produženi boravak, maturalna putovanja, školu u prirodi/ izvanučioničke nastave te smještaj u dom. I dalje najveći izazov predstavljaju osiguravanje stjecanja potrebnih znanja i vještina za završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja, razvijanje mreže škola i upisnih područja te uspostavljanje ravnoteže broja učenika Roma u odnosu na ostale učenike, uključujući cjelokupnu infrastrukturu koja se oslanja na obrazovanje te daljnje poticanje na uključivanje u srednjoškolsko obrazovanje, osobito četverogodišnjeg, uz promicanje nastavka i završetka školovanja.

U području zapošljavanja i uključivanja u gospodarski život, uz znatan pad evidentiranog broja nezaposlenih, zabilježen je zamjetan pad evidentiranog broja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koji prate i podaci smanjenja broja osoba uključenih u proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada. S druge strane, visok porast bilježi se u okviru mjera za poticanje zapošljavanja (18,98 % više nego 2017. godine). Također, porast je vidljiv i u zapošljavanju na otvorenom tržištu rada, bez uključivanja u poticajne mjere zapošljavanja, gdje je 2018. godine zaposleno 7,99 % više osoba nego 2017., kao i u mjerama sufinanciranja samozapošljavanja, potpora za zapošljavanje te uključivanju pripadnika romske nacionalne manjine u javne radove. Izazov su i nadalje poteškoće u prikupljanju točnih statističkih podataka, obzirom da Hrvatski zavod za zapošljavanje ne prati nezaposlene osobe prema nacionalnosti, već broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine procjenjuje posredno, prema prebivalištu iz kojih se osobe prijavljuju u evidenciju nezaposlenih osoba, prema uvjerenjima koje traže za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi te prema poznavanju romskog ili bajaškog rumunjskog jezika. I nadalje se bilježi razmjerno malen broj pripadnika romske nacionalne manjine zaposlenih u tijelima državne uprave i jedinicama lokalne i regionalne samouprave.

U području zdravstvene zaštite, županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave putem svojih zavoda za javno zdravstvo, uz suradnju sanitarne inspekcije i jedinica lokalne samouprave, poduzimaju mnogobrojne mjere za poboljšanje kvalitete života i zdravstvene zaštite romske populacije, a posebno djece. Županijski zavodi za javno zdravstvo su zdravstvene ustanove koje na području županije obavljaju javno-zdravstvenu djelatnost, a ona obuhvaća epidemiologiju karantenskih i drugih zaraznih bolesti, epidemiologiju kroničnih nezaraznih bolesti, osiguranje zdravstveno ispravne vode, namirnica i zraka, imunizaciju, sanitaciju, zdravstvenu statistiku i zdravstveno prosvjeđivanje. Ministarstvo zdravstva je više puta naglašavalo nedostatak zdravstveno–statističkih pokazatelja za praćenje ishoda prema nacionalnoj pripadnosti kojima bi se omogućilo praćenje zdravlja i zdravstvene zaštite Roma.

U području prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša nastavlja se provedba dvaju istaknutih aktivnosti, koje predstavljaju veliki iskorak u odnosu na prijašnja razdoblja. Prva se odnosi na ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, gdje je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja osiguralo financiranje izrade geodetskih i arhitektonskih snimaka izvedenog stanja, kao financijski zahtjevnih, a obaveznih dijelova zahtjeva za donošenje rješenja o izvedenom stanju. Također, navedeno Ministarstvo je tijekom 2018. godine, temeljem Zaključka Povjerenstva, umjesto korisnika uplatilo jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave sredstva na ime naknade za zadržavanje nezakonitih stambenih zgrada pripadnika romske nacionalne manjine kao i vodnog doprinosa. U kontekstu stanovanja, osobito je važan razvoj integriranog pristupa regeneraciji depriviranih područja, prvi puta u kontekstu Republike Hrvatske, pri čemu su jedinice lokalne samouprave dobile priliku poboljšati svoju cjelokupnu gospodarsku sliku te povećati atraktivnost življenja svoga stanovništva. Nakon izrade i prihvaćanja intervjencijskih planova početkom 2017. g. i

potpisivanja sporazuma o njihovoj provedbi, u okviru Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima dovršena je gradnja Kulturnog centra Roma Baranje u Dardi, dok je u prosincu 2018. godine donesena Odluka o financiranju izgradnje 87 stambenih jedinica u romskom naselju u Dardi.

Provedbom IPA 2012 projekta „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je utvrdio sve lokacije na kojima živi 30 i više pripadnika romske nacionalne manjine, s pripadajućim opisima stanovništva, zajednice i komunalne infrastrukture. Predistraživanjem je identificirano i mapirano ukupno 134 lokaliteta u 15 županija Republike Hrvatske na kojima živi više od 30 pripadnika romske nacionalne manjine, a mapiranjem je utvrđeno da na tih 134 lokaliteta živi ukupno 24.524 stanovnika pripadnika romske nacionalne manjine u ukupno 4.599 kućanstava. Ostvareni cilj istraživanja je bio definirati polazne vrijednosti za mjerenje učinka Strategije i pripadajućeg Akcijskog plana na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini; utvrditi glavne probleme romskog stanovništva na pojedinim lokacijama; definirati potrebe romskih zajednica, kao i prepreke uključivanju romske nacionalne manjine u na lokalnoj, odnosno regionalnog i nacionalnoj razini. Kvantitativno istraživanje provedeno je na ukupno 128 lokaliteta u 12 županija, na kojima u 4139 kućanstava živi ukupno 22.486 pripadnika romske nacionalne manjine. Rezultati istraživanja objavljeni su u kolovozu 2018. godine u publikaciji „Uključivanje Roma u hrvatsko društvo: istraživanje baznih podataka“. Time je znatno unaprijeđen i sustav praćenja i evaluacije provedbe Strategije čime će se, između ostaloga, omogućiti i prikupljanje podataka o aktivnostima financiranim iz ESI fondova na svim razinama, kao i onima financiranih iz županijskih i lokalnih proračuna, a u konačnici i mjerenje učinka provedbe na dobrobit pripadnika romske nacionalne manjine. U okviru projekta izrađeno je i web-sučelje za praćenje provedbe Strategije i pripadajućeg Akcijskog plana čijom se primjenom očekuje značajno pojednostavljenje izrade godišnjih izvješća o provedbi te povećanje transparentnosti dostupnih podataka kao i praćenje učinaka intervencija poduzetih s ciljem integracije Roma u hrvatsko društvo.

Analitičko praćenje i prevencija događaja i pojava s elementima nasilja u vezi s pripadnicima romske nacionalne manjine

U okviru provedbe Nacionalnog programa za uključivanje Roma policija kontinuirano prati događaje i pojave s elementima nasilja u vezi pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj te poduzima odgovarajuće aktivnosti u cilju sprječavanja nasilničkog ponašanja prema Romima, nasilja unutar romske nacionalne manjine te suzbijanja diskriminacije Roma. Sukladno Nacionalnom programu, a u suradnji s ostalim tijelima, policija je odgovorna za djelovanje u cilju provedbe sprječavanja nasilničkog ponašanja prema Romima.

Tijekom 2018. godine nisu zabilježena sustavna nacionalno i rasno motivirana nasilja nad Romima, nego se uglavnom radilo o verbalnom nasilničkom ponašanju mlađih osoba, često pod utjecajem alkohola, a zabilježena su i nasilnička ponašanja i među samim Romima.

Putem sredstava javnog priopćavanja i na druge načine Romi se potiču na prijavljivanje nacionalnog, rasnog i drugih oblika nasilja protiv njih, a svi se poznati slučajevi svakog nasilja evidentiraju, kriminalistički obrađuju i analitički prate.

Od 1. siječnja 2004. godine analitički se prati nasilje drugih osoba nad Romima, nasilje Roma nad drugim osobama te nasilje unutar samih pripadnika romske nacionalne

manjine (prekršaji i kaznena djela). Potom se izrađuju kvartalne analize radi praćenja stanja sigurnosti i poduzimanja mjera. Jednom godišnje o tome se obavještava Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Također, s ciljem dosljedne provedbe mjera, policija sukladno sigurnosnoj prosudbi i saznanjima u suradnji s drugim nadležnim tijelima (državnim odvjetništvima, sudovima i inspekcijским službama) intenzivno i dosljedno planira i poduzima policijske mjere i radnje te odgovarajuće aktivnosti u svrhu efikasnog procesuiranja, kao i praćenja tijeka postupka do konačnog sankcioniranja počinitelja protupravnih radnji. Policijski službenici u ophodnji u lokalnim sredinama i u suradnji sa romskom nacionalnom manjinom provode proaktivne i preventivne mjere suzbijanja svakog nasilja. Policija provodi i ostale brojne aktivnosti, kao što su neposredni kontakti s građanima te postupanje po prigovorima i pritužbama, kontakti i predavanja u školama, kontakti s predstavnicima medija, savjetovanja o prevenciji i samozaštitnom ponašanju, edukacija djece i mladeži, komunalne akcije, sudjelovanje u radu na razini jedinica lokalne samouprave itd. Također, što je posebice bitno, zajedno s Romima radi se i na otkrivanju počinitelja kaznenih djela i prekršaja iz redova romske populacije.

U vezi počinjenja kaznenih djela i prekršaja na štetu Roma, unutar romske nacionalne manjine te od strane Roma prema osobama drugih nacionalnosti, tijekom 2018. godine evidentirano je:

- Kaznenih djela:

- 75 kaznenih djela od strane 45 počinitelja drugih nacionalnosti na štetu ukupno 89 osoba romske nacionalne manjine;
- 142 kaznena djela unutar romske nacionalne manjine (Romi nad Romima), pri čemu je 156 počinitelja romske nacionalne manjine kaznena djela počinilo nad 183 Roma kao oštećenika;
- 819 kaznenih djela od strane ukupno 1.021 počinitelja romske nacionalne manjine na štetu 543 osobe drugih nacionalnosti te na štetu 237 pravnih osoba.

Za usporedbu, tijekom 2017. godine evidentirano je 71 kazneno djelo na štetu Roma od strane osoba druge nacionalnosti, 154 kaznena djela počinjenih unutar romske nacionalne manjine te 842 kaznena djela počinjena od osoba romske nacionalne manjine prema drugim osobama ili općedruštvenim vrijednostima.

- Prekršaja:

- 39 prekršaja od strane 38 počinitelja drugih nacionalnosti na štetu ukupno 51 osobe romske nacionalne manjine;
- 388 prekršaja unutar romske nacionalne manjine (Romi nad Romima), pri čemu je 559 počinitelja romske nacionalne manjine prekršaje počinilo nad 644 Roma kao oštećenika;
- 915 prekršaja od strane ukupno 1.031 počinitelja romske nacionalne manjine na štetu 235 osoba drugih nacionalnosti.

Također, za usporedbu, tijekom 2017. godine evidentirana su 53 prekršaja na štetu Roma od strane osoba druge nacionalnosti, 440 prekršaja počinjenih unutar romske nacionalne manjine te 1.571 prekršaj počinjenih od osoba romske nacionalne manjine prema drugim osobama ili općedruštvenim vrijednostima.

Na temelju svih relevantnih pokazatelja može se zaključiti da je stanje sigurnosti romske nacionalne manjine stabilno. Naime, kaznena i prekršajna problematika vezana uz ovu populaciju ne ukazuje na njihovu iznadprosječnu zastupljenost kao objekata napada.

U odnosu na problem državljanstva pripadnika romske nacionalne manjine Ministarstvo ističe da je većina pripadnika romske nacionalne manjine koji u Republici Hrvatskoj tradicionalno žive stekla hrvatsko državljanstvo podrijetlom, a manji dio naturalizacijom uz ispunjenje zakonskih uvjeta. Još uvijek u manjoj mjeri postoje određene poteškoće prilikom dokazivanja državljanškog statusa kod populacije koja ne posjeduje identifikacijske isprave. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske nastoji poduzeti sve potrebne mjere kako bi se u što kraćem roku i na što jednostavniji način u skladu sa zakonskim okvirom regulirao status pripadnika romske zajednice koji imaju čvrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom.

Slijedom navedenog, smatramo da policija zadovoljavajuće poduzima zakonske mjere iz svoje nadležnosti u cilju osiguranja prava i sloboda nacionalnih manjina u skladu s odredbama Ustavnog zakona.

U narednom razdoblju potrebno je nastaviti kontinuirano pratiti događaje i pojave s elementima nasilja u vezi pripadnika romske nacionalne manjine te nastaviti s provođenjem aktivnosti u cilju sprječavanja nasilničkog ponašanja i suzbijanja diskriminacije pripadnika romske nacionalne manjine.

U 2018. godini nije bilo posebnih troškova vezano uz provođenje Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013.- 2020. godine.

XIII. ZAŠTITA OD SVAKE DJELATNOSTI KOJA UGROŽAVA OSTVARIVANJE PRAVA I SLOBODA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA - RAZVIJANJE TOLERANCIJE PREMA RAZLIČITOSTI I SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE

Prema Izvješću pučke pravobraniteljice za 2018. godinu, podaci o broju pritužbi po osnovama diskriminacije su sljedeći:

Osnova diskriminacije	Broj pritužbi	Postotak
Rasa, etnička pripadnost ili boja kože,	18	5,7
Nacionalno podrijetlo	48	15,1
Dob	21	6,6
Spol	19	6
Vjera	9	2,8
Društveni položaj	5	1,6
Obrazovanje	8	2,5
Političko ili drugo uvjerenje	17	5,4
Zdravstveno stanje	14	4,4
Invaliditet	11	3,5
Imovno stanje	10	3,2
Članstvo u sindikatu	7	2,2
Bračni ili obiteljski status	2	0,6
Spolna orijentacija	4	1,3
Jezik	0	0

Rodni identitet ili izražavanje	1	0,3
Višestruka diskriminacija	66	20,8
Druga osnova	14	4,4
Nema osnove po ZSD-u	43	13,6
Ukupno	317	100

Gledajući osnove diskriminacije, konzistentno s prethodnim godinama, najbrojnije su pritužbe na temelju rase, etničke pripadnosti ili boje kože te nacionalnog podrijetla.

Ured pučke pravobraniteljice zaprimio je u 2018. godini, između ostalih, i 18 pritužbi ili 5,7 % za diskriminaciju na temelju rase, etničke pripadnosti ili boje kože te 48 pritužbi ili 15,1 % za diskriminaciju na temelju nacionalnog podrijetla (ukupno 66 pritužbi ili 20,8%), što predstavlja povećanje zaprimljenih pritužbi za diskriminaciju po ovim osnovama u odnosu na 2017. godinu, kada ih je zaprimljeno ukupno 47 ili 17 %.

Diskriminacija i zločin iz mržnje

Nakon donošenja Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2019. godine, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u 2018. godini započeo provedbu niza mjera usmjerenih na borbu protiv zločina iz mržnje prema nacionalnim manjinama te uklanjanje predrasuda.

Unutar područja uprave i pravosuđa u Akcijskom planu nalazi se set specifičnih mjera usmjerenih na prevenciju i suzbijanje zločina iz mržnje i govora mržnje. Riječ je o sljedećim mjerama:

- Organizacija stručnih seminara o odredbama Kaznenog zakona vezano uz zločin iz mržnje i govor mržnje za suce, odvjetnike, državne odvjetnike, policiju i predstavnike organizacija civilnoga društva, posebno vezano uz zločin iz mržnje prema predstavnicima nacionalnih manjina i zbog spolne orijentacije
- Unaprjeđenje sustava prikupljanja podataka o zločinu iz mržnje i govoru mržnje;
- Organizacija okruglih stolova na temu diskriminacije, zločina iz mržnje i govora mržnje;
- Kampanje usmjerene suzbijanju diskriminacije i zločina iz mržnje;
- Praćenje provedbe primjene Kodeksa postupanja u slučaju ilegalnog govora mržnje na internetu;
- Objavljivanje godišnjih podataka o slučajevima zločina iz mržnje;
- Vođenje evidencije pružene podrške za žrtve zločina iz mržnje.

Jedna od najvažnijih mjera na tom području je organiziranje ciklusa stručnih seminara o odredbama Kaznenog zakona vezano uz zločin iz mržnje i govor mržnje za suce, državne odvjetnike, policiju, odvjetnike i predstavnike organizacija civilnoga društva, posebno vezano uz zločin iz mržnje prema predstavnicima nacionalnih manjina. Ured je u suradnji s voditeljima seminara iz redova suda i državnog odvjetništva izradio program seminara te započeo njegovu provedbu.

Ciljevi seminara su upoznavanje s problematikom zločina iz mržnje i govora mržnje, zakonodavstvom te pojavnosti u Republici Hrvatskoj, analiza otvorenih praktičnih pitanja u pogledu činjeničnog i pravnog opisa, indikatora za prepoznavanje zločina iz mržnje te razlikovanja prekršaja i kaznenog djela, utvrđivanje motiva i procesnih prava žrtava u kaznenom i prekršajnom postupku te senzibiliziranje pravosudnih i drugih stručnjaka za

problematiku zločina iz mržnje te govora mržnje, kao i odnos prema žrtvama tih kaznenih djela i prekršaja počinjenih iz mržnje. Pored navedenog, cilj edukacije je i nastojanje da se razvija zajedničko shvaćanje tematike od strane različitih aktera u sprječavanju i suzbijanju zločina iz mržnje i govora mržnje, što je i razlog koncipiranja zajedničkog programa za suce, državne odvjetnike, policijske službenike, odvjetnike i predstavnike organizacija civilnog društva. Osim toga, važno je istaknuti da je u programu jedan dio seminara namijenjen analizi odluka Europskog suda za ljudska prava, posebice praksi vezanoj uz etnički motivirane zločine iz mržnje.

Prvi seminar u ciklusu održan je u suradnji s Pravosudnom akademijom u Zagrebu 7. studenoga 2018. godine. Na seminaru su sudjelovala 24 polaznika, a prema evaluaciji koju je provela Pravosudna akademija, prosječna ocjena korisnosti seminara u pogledu stjecanja novih znanja o temi je 4,59. Ciklus seminara nastavlja se u 2019. godini, a više informacija o seminaru dostupno je na stranicama Ureda na poveznici:

<https://ljudskaprava.gov.hr/vijesti/odrzan-seminar-zlocin-iz-mrznje-i-govor-mrznje-dana-7-studenoga-2018-godine-u-pravosudnoj-akademiji/842>

U kontekstu provedbe Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine te stvaranja općih pretpostavki za jačanje međuetničke tolerancije, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je tijekom 2018. godine provodio kampanju borbe protiv zločina iz mržnje i govora mržnje, u okviru koje su tiskane naljepnice sa stihovima pjesme Enesa Kiševića „Ljudi su svuda ljudi“, napisanih u ilustraciji krošnje drveta, kao reakciju na isticanje naljepnica sa crtežom obješenog čovjeka i natpisom „Serbian family tree“ u veljači 2017. godine. Navedena kampanja inicirana je u okviru obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava u prosincu 2017. godine (<https://ljudskaprava.gov.hr/vijesti/obiljezen-medjunarodni-dan-ljudskih-prava-10-prosinac/772>) te je u Izvješću pučke pravobraniteljice za 2018. godinu prepoznata kao dobar primjer pozitivnog narativa i protugovora neprihvatljivim simbolima mržnje.

Borba protiv diskriminacije je redovito u fokusu aktivnosti povodom tradicionalnog obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Povodom obilježavanja prošlogodišnjeg Međunarodnog dana ljudskih prava te 70. godišnjice Opće deklaracije o ljudskim pravima, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je 10. prosinca 2018. godine organizirao javni skup u Zagrebu na temu „Govor mržnje u javnom prostoru“, s fokusom na politički prostor. Osim navedenog prigodnog obilježavanja, svrha javnog skupa je bila da se naglasi važnost političke odgovornosti u kontekstu uklanjanja govora mržnje iz javnog prostora. Stoga su za skup odabrani govornici iz redova dužnosnika Hrvatskog sabora i Savjeta za nacionalne manjine te Pravnog fakulteta u Zagrebu. Imajući u vidu važnost osuđivanja govora mržnje na najvišoj političkoj razini, kao i sadržaj preporuke iz paragrafa br.46. Izvješća Europske komisije za borbu protiv rasizma i nesnošljivosti za Republiku Hrvatsku iz 2018. godine odnosno preporuke br. 4. u okviru Opće političke preporuke ECRI-ja br. 15, Ured je u okviru javnog skupa predstavio kampanju koja sadrži preporuke za suzbijanje govora mržnje u političkom prostoru, s centralnom porukom kojom se apelira na političare da osude svaki govor mržnje. Za potrebe kampanje, preporuke su tiskane na kartice džepnog formata te putem potpredsjednika Hrvatskog sabora, kao jednom od govornika na skupu, predane tajništvu Hrvatskog sabora. Više informacija o kampanji dostupno je na mrežnim stranicama Ureda na poveznici:

<https://ljudskaprava.gov.hr/vijesti/odrzan-javni-skup-na-temu-govor-mrznje-u-javnom-prostoru-povodom-obiljezavanja-medjunarodnog-dana-ljudskih-prava/848>.

Temeljem Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u 2018. godini, kao središnje tijelo za prikupljanje i objavu podataka o zločinima iz mržnje, od Ministarstva unutarnjih poslova, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ministarstva pravosuđa prikupio sljedeće statističke podatke o zločinu iz mržnje:

ZLOČIN IZ MRŽNJE-STATISTIČKI PODACI ZA 2018.	
Broj evidentiranih slučajeva od strane Ministarstva unutarnjih poslova <i>(uključuje i podatke za kazneno djelo javnog poticanja na nasilje i mržnju iz čl.325. Kaznenog zakona)</i>	33
Broj predmeta u kojima je postupalo Državno odvjetništvo Republike Hrvatske	53
Broj pravomoćnih osuđujućih presuda	8

Tijekom 2018. godine, Radna skupina za praćenje zločina iz mržnje održala je 4 sastanka u okviru kojih su razmatrane aktivnosti na području suzbijanja zločina iz mržnje te razmijenjeni statistički podaci. Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ministarstva pravosuđa, prikupljenima sukladno Protokolu o postupanju u slučaju zločina iz mržnje, u 2018. godini policija je evidentirala 33 slučaja zločina iz mržnje i javnog poticanja na nasilje i mržnju, od čega su 22 motivirana nacionalnim ili etničkim podrijetlom, 2 rasnom pripadnošću te 2 antisemitizmom, dok se ostali slučajevi odnose na druge zaštićene osnove. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske postupalo je u 53 predmeta, a sudovi su donijeli 8 pravomoćnih osuđujućih presuda vezanih uz zločin iz mržnje.

Sukladno Nacionalnom planu za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine odnosno pratećem Akcijskom planu, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je pristupio izradi nacrtu novog Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje s ciljem jačanja učinkovitosti nadležnih tijela, jačanja povjerenja u institucije te unaprjeđenja sustava prikupljanja podataka o zločinu iz mržnje.

Nadalje, u okviru provedbe Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine, Ured kontinuirano prati provedbu primjene Kodeksa postupanja u borbi protiv nezakonitog govora mržnje na internetu (Code of conduct on countering illegal hate speech online) kroz blisku suradnju sa Centrom za mirovne studije kao partnerskom organizacijom u praćenju provedbe Kodeksa, te kroz sudjelovanje predstavnika Ureda u radu EU Skupine visoke razine za borbu protiv rasizma, ksenofobije i drugih oblika netrpeljivosti (EU High Level Group on combating Racism, Xenophobia and other forms of intolerance) i radu Podgrupe za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu (Subgroup on countering illegal hate speech online). Rezultati četvrtog kruga praćenja Kodeksa, provedenog tijekom studenog i prosinca 2018. godine, pokazuju da je stopa uklonjenog govora mržnje u odnosu na Republiku Hrvatsku porasla s 37,1% u prethodnoj godini na 73,4% u 2018. godini.

XIV. BILATERALNA SURADNJA

Republika Hrvatska je potpisala bilateralne sporazume o zaštiti prava nacionalnih manjina s Mađarskom 1995. godine, Talijanskom Republikom 1996. godine, Republikom

Srbijom 2004. godine, Republikom Sjevernom Makedonijom 2007. godine i Crnom Gorom 2009. godine. U Austrijskom Državnom ugovoru iz 1955. godine u članku 7. jamče se prava hrvatskoj nacionalnoj manjini.

Za praćenje provedbe sklopljenih sporazuma i predlaganje odgovarajućih preporuka vladama država potpisnica ustrojani su s Mađarskom, Republikom Srbijom, Republikom Sjevernom Makedonijom i Crnom Gorom međuvladini mješoviti odbori (MMO), čije bi se sjednice trebale naizmjenično održavati jednom godišnje te razmatrati aktualna pitanja od interesa za nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatske nacionalne manjine u navedenim državama. Ugovor koji je Republike Hrvatska potpisala s Talijanskom Republikom nije predvidio osnivanje Međuvladinog mješovitog odbora za praćenje provedbe ugovora. Napominjemo, kako je također osnovano Povjerenstvo za pitanje statusa Hrvata u Republici Sloveniji kao potpora u bilateralnim odnosima sa slovenskim vlastima pri rješavanju pitanja definiranja položaja i statusa Hrvata u Sloveniji kao nacionalne manjine. Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske nositelj je poslova s hrvatske strane glede priprema i održavanja sjednica međuvladinih mješovitih odbora za zaštitu nacionalnih manjina. Tijekom 2018. godine po prvi puta održane su sjednice sa sve četiri države s kojima Republika Hrvatska ima ustrojene Mješovite odbore.

Sedma sjednica **hrvatsko-srpskog Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina** održana je 30. i 31. siječnja 2018. godine u Beogradu i Bačkom Monoštru. Osmo sjednica predviđena je održati se u prvoj polovici 2019. godine u Zagrebu i Pakracu.

Četnaesta sjednica **hrvatsko-mađarskog Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina** održana je 6. ožujka 2018. godine u Budimpešti a Petnaesta sjednica predviđa se održati u prvoj polovici 2019. godine u Zagrebu.

Treća sjednica **hrvatsko-makedonskog Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina** održana je 18. lipnja 2018. godine u Skopju. Jedan od glavnih rezultata je preporuka MMO-a makedonskoj strani da osigura primjeren pravni status hrvatskoj nacionalnoj manjini, a pri čemu je posebno istaknuta potreba uvođenja hrvatske manjine u Ustav Republike Sjeverne Makedonije, kao i potreba osiguravanja prostora i materijalnih uvjeta za daljnje održavanje nastave hrvatskog jezika i kulture koju vodi učitelj iz Republike Hrvatske te financiranja ljetne škole učenja hrvatskog jezika. MMO je također pozdravio činjenicu da je hrvatska strana osigurala zastupljenost predstavnika makedonske nacionalne manjine u predstavničkim tijelima na svim razinama (predlaže se ujedno i nastavak provedbe tih mjera) te predlaže makedonskoj strani da osigura zastupljenost predstavnika hrvatske nacionalne manjine u skladu sa člankom 9. Sporazuma o uzajamnoj zaštiti manjina. Četvrta sjednica predviđa se održati sredinom 2019. godine u Zagrebu.

Treća sjednica **hrvatsko-crnogorskog Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina** održana je 27. rujna 2018. godine u Podgorici kojom prigodom je potvrđeno kako obje zemlje osiguravaju visoku razinu manjinskih prava, sukladno međunarodnim standardima zaštite prava nacionalnih manjina. Četvrta sjednica predviđa se održati u drugoj polovici 2019. godine u Zagrebu.

U 2018. godini održane su u Zagrebu tri sjednice **Povjerenstva za pitanje statusa Hrvata u Republici Sloveniji** (veljača, srpanj i listopad) s glavnim ciljem poticanja aktivnosti kako bi se riješio status Hrvata u Sloveniji. Na sastancima je također naglašena

potreba jačanja suradnje s predstavnicima slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj te su glede uređenja ovog pitanja prisutni informirani o diplomatskom djelovanju hrvatske strane kako u okviru Vijeća Europe tako i na bilateralnoj razini sa slovenskim vlastima.

Naposljetku, radi potpunijeg pregleda i cjelokupnog izdvajanja iz Državnog proračuna Republike Hrvatske te moguće usporedbe s financijskom potporom, koju dobivaju nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, dostavljaju se podaci o financijskoj potpori hrvatskoj nacionalnoj manjini u europskim državama.

Hrvatska nacionalna manjina živi u 12 europskih država: u Republici Austriji, Republici Bugarskoj, Crnoj Gori, Češkoj Republici, Republici Kosovo, Mađarskoj, Rumunjskoj, Republici Sjevernoj Makedoniji, Slovačkoj Republici, Republici Sloveniji, Republici Srbiji i Talijanskoj Republici.

Središnji državni ured provodi Javni natječaj za prijavu programa i projekata udruga, ustanova i organizacija hrvatske nacionalne manjine u svrhu ostvarenja financijske potpore. Financijska potpora hrvatskoj nacionalnoj manjini u inozemstvu pridonosi očuvanju i njegovanju hrvatske kulture, baštine i jezika među pripadnicima hrvatskog naroda, kao i jačanju hrvatskog kulturnog zajedništva. Sredstva osigurana za financijsku potporu hrvatskoj nacionalnoj manjini u inozemstvu 2018. godine, kao i prethodne 2017., iznosila su 1,5 milijun kuna više u odnosu na natječaj koji je objavljen 2016. godine. Navedena sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu osigurana su na stavci Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Glava 03205, Aktivnost A862011 „Programi pomoći hrvatskoj manjini u inozemstvu“ i A862018 „Programi pomoći hrvatskoj manjini u inozemstvu - međunarodna razvojna suradnja“.

Temeljem Odluke o načinu raspodjele financijskih sredstava za programe i projekte udruga, ustanova i organizacija hrvatske nacionalne manjine za 2018. godinu (KLASA: 011-02/18-04/05, URBROJ: 537-02-01/1-18-01, od 8. ožujka 2018.) sredstva su raspodijeljena na sljedeći način; Republika Austrija: 470.000,00 kuna, Republika Bugarska: 50.000,00 kuna, Crna Gora: 330.000,00 kuna, Češka Republika: 90.000,00 kuna, Talijanska Republika: 410.000,00 kuna, Republika Kosovo: 280.000,00 kuna, Mađarska: 470.000,00 kuna, Republika Makedonija: 290.000,00 kuna, Rumunjska: 290.000,00 kuna, Slovačka Republika: 250.000,00 kuna, Republika Slovenija: 470.000,00 kuna i Republika Srbija: 1.100.000,00 kuna, što sveukupno iznosi: 4.500.000,00 kuna.

Jednako tako, Središnji državni ured dva puta godišnje raspisuje Javni poziv za prijavu posebnih potreba i projekata od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske u svrhu ostvarenja financijske potpore. Program je osmišljen i pokrenut 2014. godine radi promicanja veza i jačanja suradnje između Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, u cilju očuvanja hrvatskog identiteta, promicanja hrvatskog jezika, kulture i tradicije te jačanja položaja hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske. Program je namijenjen i odnosi se na sve hrvatske zajednice u svijetu – Hrvate u Bosni i Hercegovini, hrvatsku manjinu i hrvatsko iseljništvo. U skladu s 1. Javnim pozivom za 2018. godinu, temeljem Odluke o dodjeli financijske potpore za posebne potrebe i projekte od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske za 2018. godinu (KLASA: 016-04/18-06/01, URBROJ: 537-02-01/1-18-2, od 30. svibnja 2018.) za hrvatsku manjinu dodijeljena je financijska potpora u iznosu od 573.000,00 kuna, dok je u skladu s 2. Javnim pozivom za 2018. godinu, temeljem Odluke o dodjeli financijske potpore za posebne potrebe i projekte od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske za 2018. godinu (KLASA: 016-04/18-06/839, URBROJ: 537-02-01/2-18-02, od 28.

prosina 2018.) za hrvatsku manjinu dodijeljena je financijska potpora u iznosu od 546.000,00 kuna.

Sveukupno, temeljem oba Javna poziva za prijavu posebnih potreba i projekata od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske u svrhu ostvarenja financijske potpore za 2018. godinu hrvatskoj nacionalnoj manjini dodijeljeno je 1.119.000,00 kuna. Navedena sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu osigurana su na stavci Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske A862006 Programi Hrvata izvan Republike Hrvatske. U odnosu na 2017. godinu kada je temeljem oba Javna poziva hrvatskoj nacionalnoj manjini dodijeljena sveukupna financijska potpora od 770.000,00 kuna, u 2018. godini dodijeljen je sveukupni iznos od 1.119.000,00 kuna, odnosno 349.000,00 kuna više no 2017. godine.

Središnji državni ured jednom godišnje raspisuje Javni poziv za učenje hrvatskoga jezika u Republici Hrvatskoj i za internetsko učenje hrvatskoga jezika. Projektom učenja hrvatskoga jezika postiže se upoznavanje i njegovanje hrvatske kulture, nacionalnog identiteta, kao i promicanje suradnje i povezanosti između Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske i njihovim potomcima. Temeljem Odluke o dodjeli stipendija za učenje hrvatskoga jezika u Republici Hrvatskoj u akademskoj godini 2018./19. (KLASA: UP/I-011-02/18-04/02, URBROJ: 537-02-01/3-18-01, od 13. kolovoza 2018.), trojici pripadnika hrvatske nacionalne manjine (2 polaznika iz Rumunjske, svatko po 1 semestar i 1 polaznik iz Republike Bugarske, 2 semestra) dodijeljene su stipendije u sveukupnom iznosu od 24.000,00 kuna. Isto tako, za akademsku godinu 2017./2018. 6-orici pripadnika hrvatske nacionalne manjine (3 polaznika iz Rumunjske, 2 polaznika iz Mađarske i 1 polaznik iz Austrije) dodijeljena je stipendija za 8 semestara u sveukupnom iznosu od 45.050,00 kuna, dok su temeljem Odluke o dodjeli stipendija za internetsko učenje hrvatskoga jezika u akademskoj godini 2018./19. (KLASA: UP/I-011-02/18-04/03, URBROJ:537-02-01/3-18-01, od 30. kolovoza 2018.), dvojici pripadnika hrvatske nacionalne manjine (1 polaznik iz Mađarske i 1 polaznik iz Talijanske Republike) dodijeljene stipendije u sveukupnom iznosu od 7.500,00 kuna. Sredstva su osigurana na stavci Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Glava 03205, Aktivnost A862028 – „Potpora učenju hrvatskog jezika za hrvatsko iseljništvo i hrvatsku manjinu u inozemstvu“.

Pripadnici hrvatske manjine u europskim državama također se mogu prijaviti i na Javni natječaj za dodjelu stipendija studentima – pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske, koji Središnji državni ured raspisuje jednom godišnje. Iskustva Hrvata izvan Republike Hrvatske stečena studiranjem u Republici Hrvatskoj omogućuju jaču povezanost s domovinom podrijetla, potiču na upoznavanje i njegovanje hrvatske kulture i nacionalnog identiteta te na taj način doprinose uspostavljanju međusobne suradnje na dobrobit Republike Hrvatske, hrvatskih zajednica i Hrvata širom svijeta. U akademskoj godini 2017./2018. dva pripadnika hrvatske nacionalne manjine, jedan iz Republike Srbije i jedan iz Talijanske Republike dobili su navedenu stipendiju. Stipendija iznosi 7.000,00 kuna te su sredstva osigurana na stavci Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Glava 03205, Aktivnost A862007 – „Stipendije za studente i učenike pripadnike hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske“.

Jednako tako, na inicijativu Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, a sukladno zaključku s III. Plenarne sjednice Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske održane 10. prosinca 2016. u Vukovaru, Senat Sveučilišta u Zagrebu je na 9. redovitoj sjednici u 349. akademskoj godini (2017./2018.) održanoj 13.

ožujka 2018., u sklopu Odluke o upisnim kvotama za upis studenata u I. godinu preddiplomskih i integriranih preddiplomskih i diplomskih studija na Sveučilištu u Zagrebu u ak. god. 2018./2019. donio posebnu upisnu kvotu za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Posebna kvota odnosi se na dvije kategorije definirane člankom 2. Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 124/2011, 16/2012): na pripadnike hrvatske manjine u europskim državama (u Republici Austriji, Republici Srbiji, Republici Sloveniji, Slovačkoj Republici, Rumunjskoj, Republici Makedoniji, Mađarskoj, Talijanskoj Republici, Crnoj Gori, Češkoj Republici, Republici Kosovo i Republici Bugarskoj) i na Hrvate iseljenike u prekomorskim i europskim državama i njihove potomke. Na taj način u akademskoj godini 2018./2019. na Zagrebačko sveučilište upisano je 6 pripadnika hrvatske nacionalne manjine i to četvero iz Republike Srbije i po jedan student iz Mađarske i Republike Sjeverne Makedonije. Planirano je donošenje posebne upisne kvote i za akademsku godinu 2019./2020., što je i ostvareno.

XV. ZBIRNI FINACIJSKI POKAZATELJI (iznosi i pozicije u proračunu)

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu za potrebe obrazovnih programa i nastave na jeziku i pismu za nacionalne manjine utrošena su sredstva u sveukupnom iznosu od **35.384.459,57 kuna** i to za sljedeće aktivnosti:

- *Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina (A577131), Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina (A577137), Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.- 2020. (A767015) te Srednjoškolske stipendije za učenike Rome (A767003) te u skladu s člankom 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju - Odgoj i naobrazba djece pripadnika nacionalnih manjina (A578003).*

U 2018. godini Ministarstvo je osiguralo sredstva za obrazovne programe i nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina na razdjelu 080, glavi 05. Vidljiv je porast sredstava na svim aktivnostima za provođenje programa nacionalnih manjina te sredstava za provođenje mjera Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine.; (Tablica 29.).

Tablica 29.

	Isplaćeno u 2017.	Isplaćeno u 2018.	Povećanje/smanjenje
A 578003 – Odgoj i naobrazba djece pripadnika nacionalnih manjina	1.756.100,00	1.820.000,00	+63.900,00
A 577131 - Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina	1.847.676,29	2.125.821,22	+278.144,93
A 577137 - Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina	766.008,94	784.184,17	+18.175,23
A 767003 - Srednjoškolske stipendije za učenike Rome	3.488.411,44	3.212.200,00	-276.211,44
A 767015 - Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma	4.794.741,92	6.541.829,88	+1.747.087,96

UKUPNO	<u>12.652.938,59</u>	<u>14.484.035,27</u>	<u>+1.831.096,68</u>
---------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Osim gore navedenih aktivnosti, u 2018. godini isplaćena su sredstva i za:

- izradu ispitnih inačica za državnu maturu na jeziku i pismu nacionalnih manjina, prijevod ispita, lekturu ispita, korekturu, prijelom i tisak, troškove rada ocjenjivača na materinskim jezicima nacionalnih manjina (A814001 – *Državna matura* - 465.095,72 kune),
- plaće učitelja i nastavnika u nastavi po modelu C – (A579000- *Osnovnoškolsko obrazovanje* i A58000- *Srednjoškolsko obrazovanje*, ukupno: 17.626.628,58 kuna)
- plaće za 24 suradnika – romskih pomagača (A579000 – *Osnovnoškolsko obrazovanje* - 1.706.000,00 kuna)

Pored navedenih aktivnosti, provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. uključuje i:

- stipendiranje studenata romske nacionalne manjine (A679066 – *Potpore romskim studijima i studentima Romima* – 227.000,00 kuna) te
- uključivanje odraslih Roma u program opismenjavanja i osposobljavanja (A580014 - *Razvoj obrazovanja odraslih* – 875.700,00 kuna).

Ministarstvo kulture

Putem Ministarstva kulture u 2018. godini je za potrebe nacionalnih manjina iz Državnog proračuna Republike Hrvatske utrošeno je ukupno **13.991.358,91 kune** i to za:

- plaće i materijalne troškove - 1.751.567,46 kuna,
- zaštitu kulturne baštine - 8.246.011,45 kuna,
- programe investicijske potpore - 2.400.000,00 kuna,
- glazbenu djelatnost i kulturno-umj. amaterizam - 50.000,00 kuna,
- knjižničnu, izdavačku djelatnost i otkup knjiga - 116.980,00 kuna,
- izdavačku kuća Edit - 1.300.000,00 kuna i
- vizualnu djelatnost i međunarodnu kult. suradnju - 126.800,00 kuna.

Plaće i materijalni troškovi

U 2018. godini Ministarstvo kulture je za materijalne rashode za nacionalne manjine izdvojilo 175.000,00 kuna. Za plaće za nacionalne manjine je Ministarstvo kulture izdvojilo 1.576.567,46 kuna. Sredstva za plaće i materijalne troškove osigurana su u ukupnom iznosu od 1.751.567,46 kuna, a plaćena sa pozicije A784002 - Matične službe knjižnica.

Zaštita kulturne baštine

U 2018. godini Ministarstvo kulture financiralo je ukupno 73 programa na području zaštite kulturne baštine u ukupnom iznosu od 8.246.011,45 kuna. Od toga se na Zaštitu nepokretnih spomenika kulture odnosi 61 program u ukupnom iznosu od 7.877.649,45 kuna. Od ukupnog broja programa Zaštite nepokretnih spomenika kulture (61) svi programi odnose se na srpsku manjinu (7.877.649,45 kuna). Sredstva za ove programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture na aktivnosti A565010.

Za Zaštitu pokretnih spomenika kulture isplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od 318.862,00 kuna, i to 283.362,00 kuna za 8 programa srpske nacionalne manjine te 35.500,00 kuna za dva program za židovsku manjinu. Sredstva za ove programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture na poziciji A565036 Zaštita pokretnih spomenika kulture.

Za zaštitu arheološke baštine isplaćena su sredstva za 1 program, u iznosu od 40.000,00 kuna. Program se odnosi na srpsku nacionalnu manjinu.

Za program nematerijalne baštine isplaćena su sredstva za 1 program, i to za slovačku nacionalnu manjinu, u iznosu od 9.500,00 kuna.

Programi investicijske potpore

U 2018. godini Ministarstvo kulture je za programe investicijske potpore izdvojilo sredstva u ukupnom iznosu od 2.400.000,00 kuna za ukupno 5 programa. Dva programa odnose se na Čehe u iznosu od 200.000,00 kuna, jedan program odnosi se na Slovake u iznosu od 700.000,00 kuna dok se preostala dva programa odnose na Srbe u iznosu od 1.500.000,00 kuna. Sredstva za ove programe Ministarstvo kulture osiguralo je na poziciji K565018 - Izgradnja, održavanje i opremanje ustanova kulture.

Kulturno-umjetnički amaterizam/glazba i glazbeno-scenske umjetnosti

U 2018. godini Ministarstvo kulture financiralo je četiri programa u ukupnom iznosu od 50.000,00 kuna. U kulturno-umjetničkom amaterizmu osigurana su sredstva u iznosu od 20.000,00 kuna za SKD Prosveta (10.000,00 kuna) i Savez Čeha u Daruvaru (10.000,00 kuna) na kojima sudjeluju gotovo sve manjine iz tih područja. U glazbenoj djelatnosti osigurana su sredstva u iznosu od 30.000,00 kuna za 2 programa koja se odnose na židovsku nacionalnu manjinu. Sredstva za navedene programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture na aktivnosti A565030 - Programi kazališne i glazbeno-scenske djelatnosti.

Knjižnična, izdavačka djelatnost i otkup knjiga

U sklopu knjižnične djelatnosti Ministarstvo je u 2018. godini izdvojilo sredstva u iznosu od 18.000,00 kuna za četiri programa za nacionalne manjine. Dva programa u iznosu od 8.000,00 kuna odnose se na Slovence, jedan u iznosu od 5.000,00 kuna na Srbe, a jedan program namijenjen je pripadnicima svih manjina. Programi su financirani s aktivnosti A781003 – Programi knjižnične djelatnosti.

Ministarstvo kulture dalo je potporu izdavačkoj kući Edit iz Rijeke (talijanska manjina) u iznosu od 1.300.000,00 kuna. Sredstva za ovaj program osigurana su u okviru proračuna Ministarstva kulture na poziciji A729024 - Potpora izdavačkoj kući Edit.

Iz programa redovne izdavačke djelatnosti financirano je izdavanje časopisa phralipen.hr u izdanju Saveza Roma u Republici Hrvatskoj Kali Sara u iznosu od 20.000,00 kuna te Hrvatsko-romski rječnik u iznosu od 40.000,00 kuna. Ovi programi financirani su s aktivnosti A781002 - Izdavačka djelatnost.

Iz programa književnih manifestacija financirana su 2 programa u iznosu od 15.000 kuna (Hrvatsko-izraelsko društvo s 10.000,00 i Hrvatsko-češko društvo s 5.000,00 kuna) s pozicije A781002.

Za otkup knjiga u 2018. godini Ministarstvo je izdvojilo 23.980,00 kuna za 2 programa romske nacionalne manjine i 1 program pripadnika talijanske nacionalne manjine. Otkup je financiran s aktivnosti A781002 - Izdavačka djelatnost.

Vizualne umjetnosti

U 2018. godini u sklopu vizualne djelatnosti Ministarstvo kulture financiralo je ukupno 3 programa nacionalnih manjina u iznosu od 37.000,00 kuna (jedan program za Srbe (7.000,00 kuna) i dva programa za Židove (30.000,00 kuna). Programi vizualnih umjetnosti financirani su s aktivnosti A565027.

Međunarodna kulturna suradnja

U sklopu međunarodne kulturne suradnje Ministarstvo kulture je u 2018. godini financiralo 5 programa u ukupnom iznosu od 89.800,00 kuna. Svih pet programa odnose se na

romsku nacionalnu manjinu. Sredstva za ove programe osigurana su u okviru proračuna Ministarstva kulture s aktivnosti A565034 - Međunarodna kulturna suradnja.

Komisija za odnose s vjerskim zajednicama

Sredstva koja su sukladno Ugovorima o pitanjima od zajedničkog interesa potpisanim s vjerskim zajednicama, planirana u Državnom proračunu Republike Hrvatske osigurana su u razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 91 Ured Komisije *Aktivnost A 872003 - Poticaji prema ugovorima Vlade Republike Hrvatske i vjerskih zajednica*.

Na navedenoj poziciji, financijska sredstva za 2018. godinu, koja su isplaćena, iznosila su nakon Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu i projekcija za 2019. i 2020. godinu (Narodne novine, broj 113/2017) 21.198.221,40 kuna i bila su namijenjena za ukupno 19 vjerskih zajednica, od čega 71,63 % ili **15.277.899,72 kuna** otpada na one vjerske zajednice koje su obuhvaćene i Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina.

Agencija za elektroničke medije

U 2018. godini nakladnicima televizije i radija, neprofitnim pružateljima elektroničkih publikacija za kategoriju programa *Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj* dodijeljeno je ukupno **1.888.862,91 kuna**.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u 2018. godini za potrebe zaštite i unaprjeđenja položaja i prava nacionalnih manjina sveukupno je utrošeno **44.683.823,60 kuna**.

A513 002 Programi za nacionalne manjine

<i>Tekuće donacije u novcu</i>	24.000.000,00 kuna
<i>Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama</i> kuna	16.500.000,00
<i>Zakupnine najamnine</i> Predsjedanje RH VE, održavanje međunarodne konferencije posvećene obilježavanju 20. obljetnice donošenja Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina i Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima, kao i međunarodne konferencije posvećene obrazovanju i zapošljavanju romske nacionalne manjine (najam dvorane i opreme, prijevoz busom i dr.)	61.720,40 kuna
<i>Službena putovanja</i>	82.424,12 kuna
<i>Ostale usluge</i>	2.540,95 kuna
<i>Intelektualne i osobne usluge</i> Usluge prijevoda na konferenciji, predavanja i provjera izdataka i izvještavanja za udruge nacionalnih manjina	107.412,93 kuna
<i>Usluge telefona i pošte</i>	1.125,15 kuna
<i>Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa</i>	17.030,01 kuna
<i>Usluge promidžbe i informiranja</i>	9.450,00 kuna

<i>Reprezentacija</i> (Predsjedanje RH VE- međunarodne konferencija posvećena obilježavanju 20. obljetnice donošenja Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina i Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima)	121.203,65 kuna
UKUPNO:	40.902.907,21 kuna

A 513 030 Programi za Rome

<i>Usluge promidžbe i informiranja</i>	2.475,00 kuna
<i>Intelektualne usluge</i>	5.832,26 kuna
<i>Reprezentacija</i>	8.043,71 kuna
<i>Zakupnine i najamnine</i>	31.804,00 kuna
<i>Naknade osobama za rad izvan radnog odnosa</i>	8.373,34 kuna
<i>Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava</i>	8.315,33 kuna
<i>Službena putovanja</i>	34.644,18 kuna
<i>Ostale usluge</i>	792,60 kuna
<i>Tekuće pomoći unutar općeg proračuna</i>	50.000,00 kuna
<i>Tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna</i>	92.072,70 kuna
<i>Tekuće donacije u novcu</i>	15.000,00 kuna
<i>Kapitalne donacije</i>	1.000.000,00 kuna
UKUPNO:	1.257.353,12 kuna

A 513 041 Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013. – 2020.

<i>Intelektualne usluge</i>	4.043,58 kuna
-----------------------------	---------------

A 513 046 –Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu NSUR-a

<i>Intelektualne usluge</i>	2.512.310,94 kuna
-----------------------------	-------------------

A 513 052 –Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije

<i>Ostale usluge-Tisak</i>	1.477,50 kuna
----------------------------	---------------

A 513 037 –Borba protiv zločina iz mržnje

<i>Intelektualne usluge</i>	2.105,00 kuna
<i>Reprezentacija</i>	3.626,25 kuna

Savjet za nacionalne manjine

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu putem Savjeta za nacionalne manjine, programi za ostvarivanje kulturne autonomije, financijska pomoć sukladno bilateralnom ugovoru sa Republikom Italijom, troškovi informacijskog sustava – internetske aplikacije za podnošenje izvješća udruga i ustanova nacionalnih manjina i ostali troškovi programa kulturne autonomije nacionalnih manjina financirani su iz *Razdjela 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 21 Savjet za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina*, u iznosu od **34.085.803,60 kuna**.

Državna škola za javnu upravu

U 2018. godini za provedbu radionica i seminara koje su u vezi s ostvarivanjem prava nacionalnih manjina utrošeno je ukupno **24.187,50 kune**, i to za:

- provedbu programa *Dobro upravljanje za lokalne i regionalne lidere* kojima je u okviru modula *Etika, integritet i prevencija diskriminacije* razvila i prezentirala antidiskriminacijski sadržaj utrošeno je 645,00 kuna iz Državnog proračuna, Glava 9515 Državna škola za javnu upravu, Aktivnost 677018 Administracija i upravljanje, 3237 Intelektualne i osobne usluge;

- provedbu radionice *Primjena ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina* utrošeno je 2.580,00 kuna iz Državnog proračuna, Glava 9515 Državna škola za javnu upravu, Aktivnost 677018 Administracija i upravljanje, 3237 Intelektualne i osobne usluge te

- provedbu 5 seminara *Pripreme za polaganje državnog stručnog ispita* kojim su obuhvaćene i teme zaštite i promicanja ljudskih prava i prava nacionalnih manjina utrošeno je 20.962,50 kuna iz iz Državnog proračuna, Glava 9515 Državna škola za javnu upravu, Aktivnost 677018 Administracija i upravljanje, 3237 Intelektualne i osobne usluge.

Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

U 2018. godini Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje je u svrhu stambenog zbrinjavanja svih korisnika, iz Državnog proračuna osigurao 157.846.058,00 kuna uključujući i proračunsku aktivnost *Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava (K761062)* koja je 2018. godine iznosila 2.224.515,00 kuna. S te pozicije financira se stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava, među kojima su pripadnici srpske nacionalne manjine.

Iznos vrijednosti stanova koje je Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) kupila svojim sredstvima a Središnji državni ured preuzeo na upravljanje u 2018. godini iznosio je 15.426.594,00 kuna (38 stambenih jedinica i 2 zemljišta).

Financiranje rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Prema podacima Ministarstva uprave, za financiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za funkcioniranje vijeća nacionalnih manjina i predstavnika nacionalnih manjina u 2018. godini dodijeljeno je **25.594.887,73** kune.

Napomena: Iznos ukupno utrošenih sredstava za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013.-2020. godine, za 2018. godinu, biti će dostupan u posebnom izvješću, čija je izrada u završnoj fazi.

Sveukupno je za provođenje Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u 2018. godini utrošeno **173.155.798,54 kune**, što je značajno povećanje u odnosu na 2017. godinu, u kojoj je za provedbu Ustavnog zakona utrošeno **144.191.391,85** kuna.

Tablica: Pregled sveukupno utrošenih sredstava za provedbu Ustavnog zakona u 2018. godini

Red.	Naziv tijela	Izos u kunama
-------------	---------------------	----------------------

br.		
1.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	35.384.459,57
2.	Ministarstvo kulture	13.991.358,91
3.	Komisija za odnose s vjerskim zajednicama	15.277.899,72
4.	Agencija za elektroničke medije	1.888.862,91
5.	Savjet za nacionalne manjine	34.085.803,60
6.	Državna škola za javnu upravu	24.187,50
7.	Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	2.224.515,00
8.	Vijeća i predstavnici – lokalna razina	25.594.887,73
9.	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina	44.683.823,60
SVEUKUPNO		173.155.798,54

ZAKLJUČAK

U području ostvarivanja prava pripadnika nacionalnih manjina na **službenu i ravnopravnu uporabu svog jezika i pisma** u 2018. godini uočeno je povećanje broja izdanih dvojezičnih osobnih iskaznica, posebice pripadnika talijanske, mađarske i češke nacionalne manjine. Međutim, razina ostvarivanja prava odnosno interes pripadnika nacionalnih manjina za korištenjem svog jezika i pisma u postupcima prvog i drugog stupnja pred upravnim tijelima jedinica samouprave ostao je na vrlo niskoj razini. U 27 lokalnih jedinica, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, obvezno je uvođenje manjinskog jezika i pisma u ravnopravnu službenu uporabu i te su jedinice uglavnom ispunile obvezu usklađenosti svojih statuta s odgovarajućim zakonskim odredbama, međutim pojedina prava uređena statutom ne primjenjuju se u potpunosti u praksi. Postignutu razinu ostvarivanja prava na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina potrebno je povećati i unaprijediti, a posebno uložiti napore u promociju i promicanje svijesti o vrijednosti manjinskih jezika, kao integralnog dijela kulturne baštine Republike Hrvatske.

Na području **odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina** konstantno se osigurava visok stupanj provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Ministarstvo znanosti i obrazovanja u potpunosti ostvaruje svoje obveze iz Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina prema učenicima osnovnih i srednjih škola pripadnicima nacionalnih manjina, čime se potvrđuje da hrvatska obrazovna politika u odnosu na odgoj i obrazovanje nacionalnih manjina primjenjuje najviše standarde. Uspješno se provodi obrazovanje učenika u nastavi koja se u cjelini izvodi na jeziku i pismu nacionalnih manjina prema Modelu A, dok se sve više učenika u osnovnim školama uključuje i u učenje jezika i kulture nacionalnih manjina prema Modelu C. Od 2018./2019. školske godine odobren je ustroj nastave po Modelu C u 16 škola, a prvi put odobren je ustroj nastave za pripadnike bošnjačke nacionalne manjine u 10 osnovnih škola. Također, provedbom mjera i aktivnosti za ispunjenje ciljeva *Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine* postignut je daljnji napredak u području odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine njihovim uključivanjem na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava.

Ostvarivanje prava nacionalnih manjina na **pristup javnim medijima** tijekom 2018. godine, zbog nedovoljne medijske prezentiranosti manjinskih aktivnosti i sadržaja, je nezadovoljavajuće. I dalje se ističe nužnost kontinuirane i sustavne edukacije novinara koji se bave manjinskim pitanjima, a edukacija je nužna vezano i uz govor mržnje u javnom prostoru s ciljem senzibiliziranja javnosti o negativnim utjecajima govora mržnje te sprječavanja širenja stereotipa i predrasuda. Hrvatska radio televizija, prema Zakonu o Hrvatskoj radioteleviziji, u ostvarivanju svojih programskih načela i obveza ima obvezu proizvoditi i/ili objavljivati emisije namijenjene informiranju pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Navedena obveza proizlazi i iz novog Ugovora između HRT-a i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2022. godine, kojim su, između ostalog, ugovorene programske obveze Hrvatske radiotelevizije koje proizlaze iz Zakona o HRT-u.

U području **kulturne autonomije** nacionalnih manjina putem Ministarstva kulture kontinuirano se financira opremanje knjižnica, novinska i književno- nakladnička djelatnost, glazbeno-scenska djelatnost i kulturno-umjetnički amaterizam, likovna, novomedijska i filmska djelatnost, međunarodna kulturna suradnja, arhivska i muzejsko-galerijsku djelatnost i zaštita kulturne baštine nacionalnih manjina, a putem Savjeta za nacionalne manjine

financiraju se razni programi udruga i ustanova nacionalnih manjina. Brojne udruge i ustanove koje su osnovali pripadnici nacionalnih manjina s ciljem očuvanja, razvoja, promicanja i iskazivanja svog kulturnog identiteta ukazuju na visok stupanj ostvarivanja prava nacionalnih manjina na kulturnu autonomiju. Značajna sredstva dodjeljuju se i na lokalnoj razini, posebno u urbanim središtima, za razne kulturne projekte koje organiziraju udruge nacionalnih manjina samostalno ili zajedno s drugim dionicima.

Vezano uz **političku participaciju**, pripadnici nacionalnih manjina ostvarili su propisanu zastupljenost u Hrvatskome saboru, a u cijelosti su ostvarili i svoje pravo na zastupljenost u predstavničkim i izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. **Zapošljavanje pripadnika nacionalnih manjina** u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima te u tijelima uprave jedinica samouprave uređeno je člankom 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina koji osigurava zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u navedenim tijelima na način da imaju pravo prednosti pri zapošljavanju, pod istim uvjetima. U prethodnom razdoblju, a i nadalje, na snazi je Odluka o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske, što se odrazilo na mogućnosti zapošljavanja u državnoj službi općenito, pa tako i na zapošljavanje nacionalnih manjina. Zastupljenost nacionalnih manjina u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima, kao i u pojedinim lokalnim jedinicama je nedostatna, stoga je pojačanim naporima potrebno povećati njihov udio. Prema podacima Ministarstva uprave, na dan 31. prosinca 2018. godine, u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno 49.612 službenika i namještenika, od kojih su njih 1,605 ili 3,24 % bili pripadnici nacionalnih manjina, što predstavlja blagi pad postotnog udjela u odnosu na 2017. godinu, kada je taj udio iznosio 3,34%. Učinkovitost zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina, uz donošenje godišnjih planova prijma, ovisi i o prijavama pripadnika nacionalnih manjina na natječaje, pozivanju na pravo prednosti pri zapošljavanju, ispunjavanju uvjeta za radno mjesto koje se popunjava te rezultatima ostvarenim na provedenom testiranju i intervjuu. U lokalnim jedinicama koje imaju obvezu zapošljavati pripadnike nacionalnih manjina u tijelima uprave, odnosno u općinama i gradovima u kojima pripadnici manjina u stanovništvu participiraju sa više od 15% te županije u kojima manjine participiraju sa više od 5%, prema podacima Ministarstva uprave, na dan 31. prosinca 2018. godine u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno je zaposleno 14.058 službenika i namještenika, od čega 463 ili 3,31% pripadnika jedne od 22 nacionalnih manjina, 529 ili 3,78% nepoznatih, 18 ili 0,13% neopredijeljenih te 8 ili 0,06% službenika i namještenika koji su se izjasnili kao Muslimani. Usporedbe radi, u odnosu na stanje na dan 31. prosinca 2017. godine, u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupan broj službenika i namještenika povećan je za 314, dok je broj službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina veći za 8.

Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u svojim lokalnim sredinama još uvijek ne participiraju u dovoljnoj mjeri u provođenju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina unatoč svom izbornom legitimitetu a time pravu i obvezi savjetodavnog sudjelovanja u donošenju odluka na lokalnoj razini vezanih za pitanja od interesa za nacionalne manjine. Iz podataka koje su Ministarstvu uprave putem e-Sustava dostavile jedinice lokalne i područne samouprave, u 2018. godini je vidljivo povećano financijsko izdvajanje iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na razini Republike Hrvatske za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina. U većini lokalnih jedinica stanje je ostalo nepromijenjeno u odnosu na prošlu godinu, dok je u pojedinim jedinicama, zajedničkim djelovanjem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te predstavnika lokalne i područne (regionalne)

samouprave, ostvaren određeni napredak. Kao razloge što se pojedina prava uređena statutom ne primjenjuju u praksi, jedinice, između ostalog, navode neiskazivanje interesa nacionalnih manjina za ostvarivanje svojih prava, zatim tehničke nemogućnosti za njihovo ostvarivanje te nedostatak financijskih sredstava u proračunu jedinice samouprave. U 2018. godini posebno značajnim ocjenjuje se izrada Prijedloga zakona o izboru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina kojim se je detaljnije uređio postupak izbora i druga pitanja u vezi s izborom članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te se otklonili u praksi uočeni nedostaci ili pravne praznine. Navedeno je imalo za cilj unaprjeđenje izbornog zakonodavstva na nacionalnom nivou u skladu s demokratskim standardima te unaprjeđenje, očuvanje i zaštitu položaja nacionalnih manjina u dijelu koji se odnosi na izbore za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina, a radi njihova sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima. (Spomenuti Zakon na snazi je od 14. ožujka 2019. godine.).

Analiza provedbe **Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine** ukazuje na kontinuiran napredak u integraciji pripadnika romske nacionalne manjine u društvo na svim razinama kao i njihovu sve veću uključenost u aktivnosti koje tome pridonose. Sustavno se poduzimaju aktivnosti u područjima: obrazovanja; zapošljavanja i uključivanja u gospodarski život; zdravstvene zaštite; socijalne skrbi; prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša; uključivanja romske nacionalne manjine u društveni i kulturni život; statusnih rješenja, suzbijanja diskriminacije i pomoći u ostvarivanju prava; unaprjeđenja prikupljanja statističkih podataka te usklađenosti programa s međunarodnim standardima kao i ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava. Tijekom 2018. godine došlo je do daljnjeg povećanja izdvojenih sredstava Državnog proračuna na pozicijama resornih tijela utrošenih u svrhu provedbe Strategije. Tako je 2018. godine iz Državnog proračuna ukupno utrošeno 32.382.658,58 kuna, odnosno čak 20,9 % više nego 2017. godine, čemu treba pribrojiti i sredstva koja tijela planiraju unutar redovite djelatnosti, sredstva sufinanciranja projekata koji se provode uz potporu fondova Europske unije te sredstva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U području **razvijanja tolerancije prema različitosti i suzbijanju diskriminacije** u 2018. godini nadležna tijela započela su s provedbom mjera iz Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2019. godine, koje su usmjerene, između ostalog, i na borbu protiv zločina iz mržnje prema nacionalnim manjinama te uklanjanje predrasuda. Jedna od najvažnijih mjera je organiziranje ciklusa stručnih seminara o odredbama Kaznenog zakona vezano uz zločin iz mržnje i govor mržnje za suce, državne odvjetnike, policiju, odvjetnike i predstavnike organizacija civilnoga društva, posebno vezano uz zločin iz mržnje prema predstavnicima nacionalnih manjina, a u cilju upoznavanja s problematikom zločina iz mržnje i govora mržnje, zakonodavstvom te pojavnosti u Republici Hrvatskoj, analize otvorenih praktičnih pitanja u pogledu činjeničnog i pravnog opisa, indikatora za prepoznavanje zločina iz mržnje te razlikovanja prekršaja i kaznenog djela, utvrđivanje motiva i procesnih prava žrtava u kaznenom i prekršajnom postupku te senzibiliziranje pravosudnih i drugih stručnjaka za problematiku zločina iz mržnje te govora mržnje. Također je potrebno spomenuti da je u 2018. godini započela izrada nacrta novog Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje s ciljem jačanja učinkovitosti nadležnih tijela, jačanja povjerenja u institucije te unaprjeđenja sustava prikupljanja podataka o zločinu iz mržnje.

Zaključno se može konstatirati da je Vlada Republike Hrvatske tijekom 2018. godine, putem nadležnih tijela, provodila brojne aktivnosti u provedbi Ustavnog zakona o pravima

nacionalnih manjina te je za tu svrhu iz državnog proračuna ukupno utrošeno 173.155.798,54 kune, što predstavlja značajno povećanje sredstava u odnosu na 2017. godinu kada je utrošeno 144.191.391,85 kuna.

PRILOZI

Prilog 1.

Pregled jedinica u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine jednu trećinu stanovnika i koje su dužne statutom urediti pravo na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina

(Ministarstvo uprave)

Jedinica lokalne samouprave	Manjina	Dvojezično/višejezično ispisivanje teksta pečata i žigova istom veličinom slova /provodi se u praksi (1)	Dvojezično/višejezično ispisivanje natpisnih ploča predstavničkih, izvršnih i upravnih tijela općina, gradova i županija kao i pravnih osoba koje imaju javne ovlasti istom veličinom slova/provodi se u praksi (2)	Dvojezično/višejezično ispisivanje zaglavlja akata istom veličinom slova/provodi se u praksi (3)	Dostava dvojezičnih/višejezičnih materijala za sjednice općinskog ili gradskog vijeća odnosno županijske skupštine vijećniku ili građaninu/provodi se u praksi (4)	Izrada dvojezičnih/višejezičnih zapisnika i objava dvojezičnih/višejezičnih zaključaka/provodi se u praksi (5)	Dvojezično/višejezično objavljivanje službenih obavijesti i poziva predstavničkih, izvršnih i upravnih tijela općina, gradova i županija, kao i materijale za sjednice predstavničkih i izvršnih tijela/provodi se u praksi (6)
Biskupija	Srbi	da/ne	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Borovo	Srbi	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da
Civljane	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Donji Lapac	Srbi	ne/ne	da/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Donji Kukuruzari	Srbi	ne/ne	da/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Dvor	Srbi	da/da	da/da	ne/ne	da/da	ne/ne	ne/ne
Erdut	Srbi	da/da	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/da
Ervenik	Srbi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Gračac	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Grožnjan	Srbi	da/da	da/da	ne/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Gvozd	Srbi	ne/ne	da/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Jagodnjak	Srbi	da/ne	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Kistanje	Srbi	da/ne	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Kneževi Vinogradi	Mađari	da/da	da/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Končanica	Česi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Krnjak	Srbi	da/ne	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Markušica	Srbi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Negoslavci	Srbi	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da	da/da
Plaški	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Punitovci	Slovaci	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Šodolovci	Srbi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Trpinja	Srbi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Udbina	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Vojnić	Srbi	da/da	da/da	ne/ne	da/ne	da/da	da/ne
Vrbovsko	Srbi	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Vrhovine	Srbi	ne/ne	da/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Vukovar	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	da/da	ne/ne	ne/ne

<u>Jedinica lokalne samouprave</u>	Manjina	Dvojezično/višejezično izdavanje javnih isprava/provodi se u praksi (7)	Dvojezično/višejezično tiskanje obrazaca koji se koriste u službene svrhe/provodi se u praksi (8)	Dvojezično/višejezično, istom veličinom slova, ispisivanje pisanih prometnih znakova i druge pisane oznake u prometu/provodi se u praksi (9)	Dvojezično/višejezično, istom veličinom slova, ispisivanje naziva ulica i trgova/provodi se u praksi (10)	Dvojezično/višejezično, istom veličinom slova, ispisivanje naziva mjesta i geografskih lokaliteta/provodi se u praksi (11)	Pravne i fizičke osobe koje obavljaju javnu djelatnost mogu ispisivati nazive dvojezično/višejezično/provodi se u praksi (12)
Biskupija	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Borovo	Srbi	da/ne	ne/ne	da/da	da/da	da/da	da/ne
Civljane	Srbi	ne/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Donji Lapac	Srbi	da/da	ne/ne	da/da	ne/ne	da/da	da/da
Donji Kukuruzari	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	da/ne	ne/ne	da/ne
Dvor	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	da/da
Erdut	Srbi	da/da	da/ne	da/da	da/da	da/da	da/da
Ervenik	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Gračac	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Grožnjan	Talijani	ne/da	ne/da	da/da	da/da	da/da	ne/da
Gvozd	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Jagodnjak	Srbi	da/da	da/ne	da/ne	da/da	da/ne	da/ne
Kistanje	Srbi	da/ne	da/ne	ne/ne	da/ne	da/ne	da/da
Kneževi Vinogradi	Mađari	da/da	ne/ne	ne/ne	da/da	da/da	da/da
Končanica	Česi	da/ne	da/ne	da/da	da/da	da/da	da/ne
Krnjak	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Markušica	Srbi	da/da	da/da	ne/ne	ne/da	ne/ne	ne/ne
Negoslavci	Srbi	ne/ne	da/da	ne/ne	da/da	ne/ne	da/da
Plaški	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Punitovci	Slovaci	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Šodolovci	Srbi	da/ne	da/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	da/da
Trpinja	Srbi	da/ne	da/ne	da/ne	da/da	da/ne	da/da
Udbina	Srbi	ne/ne	da/ne	ne/ne	da/ne	da/ne	da/ne
Vojnić	Srbi	da/da	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/da
Vrbovsko	Srbi	da/da	da/ne	da/ne	da/ne	da/ne	da/da
Vrhovine	Srbi	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne
Vukovar	Srbi	da/da	da/da	ne/ne	ne/ne	ne/ne	ne/ne

Prilog 2. Očuvanje tradicijskih naziva i oznaka te davanje naziva naseljima, ulicama i trgovima imena osoba i događaja od značaja za povijest i kulturu nacionalne manjine
(Ministarstvo uprave)

Vrsta JLPS	Naziv JLPS	Nacionalna manjina u JLPS	Propisano Statutom	Provodi se u praksi
Općina	Bilje	Mađari	Da	Da
Općina	Civljane	Srbi	Da	Ne
Općina	Donji Lapac	Srbi	Da	Da
Općina	Erdut	Srbi	Da	Da
Općina	Ernestinovo	Mađari	Da	Da
Općina	Ervenik	Srbi	Da	Da
Općina	Fažana-Fasana	Talijani	Da	Da
Općina	Funtana-Fontane	Talijani	Da	Ne
Općina	Grožnjan-Grisignana	Talijani	Da	Da
Općina	Jagodnjak	Srbi	Da	Ne
Općina	Kneževi Vinogradi	Mađari	Da	Da
		Srbi	Da	Da
Općina	Končanica	Česi	Da	Da
Općina	Krnjak	Srbi	Da	Ne
Općina	Motovun-Montona	Talijani	Da	Da
Općina	Negoslavci	Srbi	Da	Da
Općina	Punitovci	Slovaci	Da	Ne
Općina	Stari Jankovci	Srbi	Da	Da
		Mađari	Da	Da
Općina	Tordinci	Mađari	Da	Da
Općina	Trpinja	Srbi	Da	Da
Općina	Udbina	Srbi	Da	Ne
Općina	Vladislavci	Mađari	Da	Da
		Srbi	Da	Da
Općina	Vojnić	Srbi	Da	Ne
		Bošnjaci	Da	Da
Grad	Buje-Buie	Talijani	Da	Da
Grad	Daruvar	Česi	Da	Da
Grad	Grubišno Polje	Česi	Da	Da
		Mađari	Da	Da
Grad	Hrvatska Kostajnica	Srbi	Da	Ne
Grad	Novigrad-Cittanova	Talijani	Da	Da
Grad	Rovinj-Rovigno	Talijani	Da	Da
Grad	Umag-Umago	Talijani	Da	Da
Grad	Vodnjan-Dignano	Talijani	Da	Da
Grad	Vrbovsko	Srbi	Da	Da
Grad	Vukovar	Srbi	Da	Da
Županija	XV ŠIBENSKO-KNINSKA	Srbi	Da	Da
		Albanci	Da	Ne
		Slovenci	Da	Ne
Županija	XVIII ISTARSKA	Talijani	Da	Da

Prilog 3. Uporaba znamenja i simbola i obilježavanje praznika nacionalnih manjina
(Ministarstvo uprave)

Vrsta JLP(R)S	Naziv JLP(R)S	Nacionalna manjina u JLP(R)S	Propisano Statutom	Provodi se u praksi
Općina	Bale-Valle	Talijani	Da	Da
Općina	Bilje	Mađari	Da	Da
Općina	Biskupija	Srbi	Da	Da
Općina	Borovo	Srbi	Da	Da
Općina	Donji Kukuruzari	Srbi	Da	Ne
Općina	Donji Lapac	Srbi	Da	Da
Općina	Dvor	Srbi	Da	Da
Općina	Erdut	Srbi	Da	Da
Općina	Ernestinovo	Mađari	Da	Da
Općina	Ervenik	Srbi	Da	Da
Općina	Fažana-Fasana	Talijani	Da	Da
Općina	Funtana-Fontane	Talijani	Da	Da
Općina	Gračac	Srbi	Da	Da
Općina	Grožnjan-Grisignana	Talijani	Da	Da
Općina	Gunja	Bošnjaci	Da	Da
Općina	Gvozd	Srbi	Da	Da
Općina	Jagodnjak	Srbi	Da	Da
Općina	Kistanje	Srbi	Da	Da
Općina	Kneževi Vinogradi	Mađari	Da	Da
		Srbi	Da	Da
Općina	Končanica	Česi	Da	Da
Općina	Krnjak	Srbi	Da	Da
Općina	Ližnjan-Lisignano	Talijani	Da	Da
Općina	Magadenovac	Srbi	Da	Da
Općina	Markušica	Srbi	Da	Da
Općina	Mikleuš	Srbi	Da	Ne
Općina	Motovun-Montona	Talijani	Da	Da
Općina	Negoslavci	Srbi	Da	Da
Općina	Okučani	Srbi	Da	Da
Općina	Oprtalj-Portole	Talijani	Da	Da
Općina	Peteranec	Romi	Da	Ne
Općina	Plaški	Srbi	Da	Da
Općina	Punitovci	Slovaci	Da	Ne
Općina	Rasinja	Srbi	Da	Ne
Općina	Stara Gradiška	Srbi	Da	Da
Općina	Stari Jankovci	Srbi	Da	Da
		Mađari	Da	Da
Općina	Tompojevci	Rusini	Da	Da
Općina	Tordinci	Mađari	Da	Da
Općina	Trpinja	Srbi	Da	Da
Općina	Udbina	Srbi	Da	Ne
Općina	Višnjan-Visignano	Talijani	Da	Da
Općina	Vižinada-Visinada	Talijani	Da	Da
Općina	Vladislavci	Mađari	Da	Da
		Srbi	Da	Da
Općina	Vojnić	Srbi	Da	Da
		Bošnjaci	Da	Da
Općina	Vrhovine	Srbi	Da	Da
Općina	Vrsar-Orsera	Talijani	Da	Da
Grad	Buje-Buie	Talijani	Da	Da

Grad	Crikvenica	Albanci	Da	Da
		Bošnjaci	Da	Da
Grad	Daruvar	Česi	Da	Da
Grad	Glina	Srbi	Da	Da
Grad	Grubišno Polje	Mađari	Da	Da
		Česi	Da	Da
Grad	Hrvatska Kostajnica	Srbi	Da	Ne
Grad	Ludbreg	Srbi	Da	Ne
Grad	Novigrad-Cittanova	Talijani	Da	Da
Grad	Poreč-Parenzo	Talijani	Da	Da
Grad	Pula-Pola	Talijani	Da	Da
		Albanci	Da	Da
		Bošnjaci	Da	Da
		Crnogorci	Da	Da
		Makedonci	Da	Da
		Romi	Da	Da
		Slovenci	Da	Da
		Srbi	Da	Da
Mađari	Da	Da		
Grad	Rovinj-Rovigno	Talijani	Da	Da
Grad	Slavonski Brod	Romi	Da	Da
Grad	Umag-Umago	Talijani	Da	Da
Grad	Vodnjan-Dignano	Talijani	Da	Da
Grad	Vrbovsko	Srbi	Da	Da
Grad	Vukovar	Srbi	Da	Da
		Albanci	Da	Da
		Austrijanci	Da	Da
		Bošnjaci	Da	Da
		Bugari	Da	Da
		Crnogorci	Da	Da
		Česi	Da	Da
		Mađari	Da	Da
Makedonci	Da	Da		
Grad	Zagreb	Poljaci	Da	Da
		Romi	Da	Da
		Rusi	Da	Da
		Rusini	Da	Da
		Slovaci	Da	Da
		Slovenci	Da	Da
		Srbi	Da	Da
		Talijani	Da	Da
		Ukrajinci	Da	Da
Židovi	Da	Da		
Županija	V VARAŽDINSKA	Albanci	Da	Da
		Bošnjaci	Da	Da
		Romi	Da	Da
		Slovenci	Da	Da
		Srbi	Da	Da
Županija	XV ŠIBENSKO-KNINSKA	Srbi	Da	Da
		Albanci	Da	Ne
		Slovenci	Da	Ne
Županija	XVIII ISTARSKA	Talijani	Da	Da

Prilog 4. Pregled emisija po nakladnicima - kategorija Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, sredstva dodijeljena za 2018. godinu
(Agencija za elektroničke medije)

Radio -	
Naziv nakladnika te ime emisije	Dodijeljena sredstva (kn)
CIK DR. BOŽO MILANOVIĆ d.o.o.	28.242,43
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
MICROFONO APERTO	28.242,43
DIFUZIJA d.o.o.	24.766,44
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
SPEKTAR	24.766,44
GLAS PODRAVINE d.o.o.	27.373,43
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
CIVILIAN	27.373,43
GRADSKI RADIO d.o.o.	26.069,94
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
UJEDINJENI U RAZLIČITOSTI	26.069,94
HILARIS d.o.o.	22.159,45
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
ZAJEDNO	22.159,45
HRVATSKI RADIO KARLOVAC d.o.o.	19.117,95
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
ČAS ZA JEDNAKOST	19.117,95
HRVATSKI RADIO VUKOVAR d.o.o.	22.593,94
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
MOZAIK 8	22.593,94
INFANTINFO d.o.o.	22.333,25
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
U MANJINI	22.333,25
INFORMATIVNI CENTAR VIROVITICA d.o.o.	32.152,92
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
Nek se čuje i naš glas	32.152,92
KRUGOVAL 93,1 MHZ d.o.o.	27.373,43
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
KONAC	27.373,43
KULT RADIO d.o.o.	30.849,42
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
NACIONALNO BLAGO	30.849,42
MEDIA FI d.o.o.	27.807,93
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
Quatro ciacole in famia	27.807,93
MOSLAVAČKI LIST d.o.o.	20.000,00
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
MOZAIK	20.000,00
MT ETER D.O.O.	17.379,96
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
RODNA GRUDA (NA JEZICIMA MANJINACA)	17.379,96
NOVI RADIO d.o.o.	24.331,94
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
MOST	24.331,94
NOVOSTI d.o.o.	24.592,64
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	

MULTIKULTURA	24.592,64
PODRAVSKI RADIO d.o.o.	24.766,44
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
Manje je više	24.766,44
RADIO BANSKA KOSA d.o.o.	25.635,44
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
ISTOČNI TOKOVI	25.635,44
RADIO BARANJA d.o.o.	27.547,23
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
BARANJSKE MANJINE	27.547,23
RADIO DARUVAR d.o.o.	30.849,42
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
ČESKÉ VYSÍLÁNÍ	30.849,42
RADIO ĐAKOVO d.o.o.	28.503,13
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
VEČERAS JE NAŠA PIESEN	28.503,13
RADIO GRUBIŠNO POLJE d.o.o.	23.723,64
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
ČEŠKA REČ	23.723,64
RADIO LABIN d.o.o.	28.503,13
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
SETTIMANALLE ALBONESE	28.503,13
RADIO NAŠICE d.o.o.	30.241,13
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
KVAPKA SLOVENSKEHO ŽIVOTA	30.241,13
RADIO OGULIN d.o.o.	28.242,43
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
MANJINE SU NAŠE BOGATSTVO	28.242,43
RADIO PITOMAČA d.o.o.	27.807,93
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
EMISIJA NA MAĐARSKOM JEZIKU	27.807,93
RADIO POSTAJA NOVSKA d.o.o.	26.938,93
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
NAŠI KORIJENI	26.938,93
Radio Prkos j.d.o.o.	18.335,86
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
Poštujmo različitosti	18.335,86
RADIO SISAK d.o.o.	30.675,63
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
MANJINSKI PARLAMENTARAC	30.675,63
RAPSODIJA d.o.o.	25.200,94
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
BAŠTINA	25.200,94
SLATINSKI INFORMATIVNI CENTAR d.o.o.	21.290,45
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
Slovaci	21.290,45
SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU	21.290,45
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
BOGATSTVO RAZLIČITOSTI	21.290,45
VANGA d.o.o.	36.671,71
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
CIVILKA	17.553,76

MULTI DEMOS	19.117,95
Satelit, Internet	37.714,51
Multikulturalna medijska udruga "Srijem"	19.552,45
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
Identitet	19.552,45
ZDRUG KATOLIČKIH SKAUTA HRVATSKE	18.162,06
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
Luka različitosti	18.162,06
Ukupno:	891.083,48

Televizija -	
Naziv nakladnika te ime emisije	Dodijeljena sredstva (kn)
KA-VISION d.o.o.	115.916,48
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
IVER	115.916,48
OAR d.o.o.	120.956,33
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
ETNIKUM	120.956,33
OTVORENA TELEVIZIJA ZAGREB d.d.	178.914,56
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
MANJE JE VIŠE	178.914,56
TV ISTRA D.O.O.	163.795,02
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
STORIE SENZA CONFINE	163.795,02
TV NOVA d.o.o.	171.354,79
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
COMUNITA	171.354,79
Z1 TELEVIZIJA d.o.o.	156.235,25
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
NACIONALNE MANJINE	156.235,25
Ukupno:	907.172,44

E. publikacija -	
Naziv pružatelja usluge te ime sadržaja	Dodijeljena sredstva (kn)
Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj	
Romsko nacionalno vijeće, Lule Nikolić	90.606,99
ROMI.HR	90.606,99
Ukupno:	90.606,99

Ukupno: (radio, televizija i elektroničke publikacije): 1.888.862,91 kuna za 2018. godinu

Zaključno napominjemo da je javne natječaje za raspodjelu sredstava Fonda za iduće dvogodišnje razdoblje, 2019. i 2020. godinu, Agencija raspisala u prosincu 2018. te u siječnju 2019. godine.

**Prilog 5. Financiranje programa nacionalnih manjina u području kulture u 2018. godini:
zaštita kulturne baštine; investicije i informatizacija; glazbena i kazališna djelatnost i
kulturno - umjetnički amaterizam; izdavačka djelatnost, književne manifestacije i otkup
knjiga te vizualna djelatnost i međunarodna kulturna suradnja
(Ministarstvo kulture)**

Programi investicijske potpore za 2018. godinu

Češka obec, Bjelovar - uređenje zgrade	100.000,00 kuna
Savez Čeha u Republici Hrvatskoj, Daruvar - obnova zgrade	100.000,00 kuna
Slovački centar za kulturu, Našice - uređenje zgrade Centra	(200.000,00 kuna + ANEKS 500.000,00 kuna, ukupno 700.000,00)
Srpski pravoslavni manastir Krka, Kistanje - uređenje prostora riznice	1.000.000,00 kuna
Eparhija Slavonska, Pakrac - opremanje knjižnice	500.000,00 kuna

Programi kulturne baštine za 2018.

Programi zaštite na nepokretnim kulturnim dobrima u 2018. godini – srpska manjina - NEPOKRETNI				
Bjelovarsko-bilogorska županija		Konzervatorski odjel u Bjelovaru		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Bjelovar, Crkva sv. Trojice	Srpska pravoslavna crkvena općina Bjelovar	200.000,00	199.944,00
2	Donja Kovačica, Crkva sv. Petke (Marije Magdalene)	SPC u Hrvatskoj, Eparhija zagrebačko - ljubljanska	70.000,00	70.000,00
3	Grubišno Polje, Crkva sv. Velikomučenika Georgija	SPC u Hrvatskoj, Eparhija zagrebačka, Crkvena općina Grubišno Polje	100.000,00	100.000,00
4	Gudovac, Crkva sv. Petra i Pavla	Srpska pravoslavna crkvena općina Bjelovar	150.000,00	144.563,00
5	Sirač, Manastir Pakra (Donji Borki)	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Slavonska	95.000,00	95.000,00
		Ukupno	615.000,00	609.507,00
Brodsko-posavska županija		Konzervatorski odjel u Slavskom Brodu		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva

1	Mašić, Crkva sv. Ilije	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	40.000,00	40.000,00
		Ukupno	40.000,00	40.000,00
	Karlovačka županija	Konzervatorski odjel u Karlovcu		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Gornja Trebinja, Crkva Roždestva Presvete Bogorodice	Crkvena općina Trebinja	100.000,00	99.996,00
2	Gornje Dubrave, Crkva sv. Petke	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Ogulin	150.000,00	149.812,00
3	Karlovac, Barakova zgrada, Vrancaniya 6	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Karlovac	100.000,00	99.927,00
4	Karlovac, Eparhijski dvor i Parohijski dom	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Karlovac	400.000,00	400.000,00
5	Kolarić, Ostaci pravoslavne crkve sv. Petke	Srpska pravoslavna crkvena općina Kolarić	100.000,00	99.775,00
6	Ogulin, Parohijski dom uz crkvu sv. Georgija	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Ogulin	250.000,00	250.000,00
7	Perjasica, Ostaci pravoslavne crkve sv. Arhandela Mihajla i Gavrila	Srpska pravoslavna crkvena općina Kolarić	100.000,00	100.000,00
8	Plaški, Hram Vavedenija Presvete Bogorodice	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Plaški	200.000,00	199.994,00
9	Slunj, Pravoslavna crkva sv. Arhandela Mihajla	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Karlovac	50.000,00	50.000,00
10	Srednji Poloj, Crkva Uspenija Presvete Bogorodice	Srpska pravoslavna crkvena općina Kolarić	50.000,00	50.000,00
		Ukupno	1.500.000,00	1.499.504,00
	Koprivničko-križevačka županija	Konzervatorski odjel u Bjelovaru		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Koprivnica, Crkva Sošestvija sv. Duha - sv. Trojce	Grad Koprivnica	25.000,00	25.000,00

2	Lepavina, Manastir i crkva Vavedenja Presvete Bogorodice	SPC u Hrvatskoj, Eparhija zagrebačko - ljubljanska	250.000,00	247.226,47
		Ukupno	275.000,00	272.226,47
	Ličko-senjska županija	Konzervatorski odjel u Gospiću		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Brinje, Crkva Sv. Preobraženja Gospodnjeg	Srpska pravoslavna crkvena općina Drežnica	100.000,00	
2	Doljani, Crkva Rođenja Presvete Bogorodice	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, CO Donji Lapac	100.000,00	100.000,00
3	Donji Kosinj, Crkva Svetog Oca Nikolaja	Eparhija Gornjokarlovačka, CO Gospić	150.000,00	150.000,00
4	Donji Mekinjar, Crkva sv. Velikomučenika Georgija	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, CO Korenica	100.000,00	
5	Jošan, Hram Sv. Jovana Krstitelja	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, CO Korenica	100.000,00	99.939,00
6	Korenica (Vrelo), Crkva Uspenja Presvete Bogorodice, Vrelo	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, CO Korenica	100.000,00	100.000,00
7	Korenica, Crkva sv. Arhangela Mihaila i Gavrila	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, CO Korenica	100.000,00	100.000,00
8	Mutilić, Crkva Preobraženja Gospodnjeg	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, CO Korenica	100.000,00	100.000,00
9	Nebljusi, Hram sv. Ilije	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, CO Donji Lapac	100.000,00	100.000,00
10	Otočac, Crkva sv. Velikomučenika Georgija	Srpska pravoslavna crkvena općina Otočac	200.000,00	199.842,00
11	Svračkovo Selo, Crkva Uspenja Presvete Bogorodice	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, CO Korenica	100.000,00	99.946,00
12	Štikada, Hram sv. ap. Petra i Pavla	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovačka; Crkvena općina Gračac	100.000,00	100.000,00
13	Vrhovine, Crkva svetog Arhangela Mihaila i Gavrila	Srpska pravoslavna crkvena općina Otočac	150.000,00	149.274,00
		Ukupno	1.500.000,00	1.299.001,00
	Osječko-baranjska županija	Konzervatorski odjel u Osijeku		

	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Budimci, Crkva Svetog Vaznesenja Gospodnjeg	Srpska pravoslavna crkvena općina Budimci	100.000,00	99.458,00
2	Dalj, Crkva sv. Dimitrija	Srpska pravoslavna crkvena općina Dalj	258.000,00	258.000,00
3	Dopsin, Crkva sv. Petra i Pavla	Srpska pravoslavna crkvena općina Dopsin	80.000,00	80.000,00
4	Gazije, Silazak Crkva sv. Trojice	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Crkvena općina Gazije	100.000,00	98.929,00
5	Jagodnjak, Crkva sv. Nikolaja	Srpska pravoslavna crkvena općina Jagodnjak	100.000,00	100.000,00
6	Poganovci, Crkva sv. Ilije	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija Osječkopoljska i baranjska, Crkvena općina Poganovci sa sjedištem u Budimecima	100.000,00	99.127,00
		Ukupno	738.000,00	735.514,00
	Požeško-slavonska županija	Konzervatorski odjel u Požegi		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Donji Grahovljani, Crkva Sv. Petra i Pavla	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	60.000,00	60.000,00
2	Pakrac, Crkva sv. Duha (sv. Trojice)	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	200.000,00	200.000,00
3	Pakrac, Episkopski dvor	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	1.000.000,00	1.000.000,00
		Ukupno	1.260.000,00	1.260.000,00
	Primorsko-goranska županija	Konzervatorski odjel u Rijeci		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Gomirje, Crkva Rođenija Jovana Preteče i manastir	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Pravoslavni manastir u Gomirju	500.000,00	494.374,00
		Ukupno	500.000,00	494.374,00

	Sisačko-moslavačka županija	Konzervatorski odjel u Sisku		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Donje Selište, Kapela Svetog Arhandela Mihajla	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Glina	100.000,00	100.000,00
2	Glina, Parohijski dom, Hrvatska ulica 20	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Glina	80.000,00	80.000,00
3	Gornji Javoranj, Crkva sv. Petke Paraskeve	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Javoranj	100.000,00	100.000,00
4	Stupovača, Crkva sv. Dimitrija	SPC u Hrvatskoj, Eparhija zagrebačko-ljubljanska, CO Stupovača	100.000,00	100.000,00
		Ukupno	380.000,00	380.000,00
	Šibensko-kninska županija	Konzervatorski odjel u Šibeniku		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Bribir (Skradin), Crkva sv. Joakima i Ane	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Crkvena opština Bribir	160.000,00	156.153,00
2	Radučić, Crkva sv. Georgija (sv. Đurđa)	Srpska Pravoslavna Crkva u Hrvatskoj, Eparhija dalmatinska, Crkvena općina Ivoševci	70.000,00	70.000,00
3	Šibenik, Crkva Svetog Julijana	Eparhijski upravni odbor pravoslavne Eparhije dalmatinske	80.000,00	80.000,00
		Ukupno	310.000,00	306.153,00
	Virovitičko-podravska županija	Konzervatorski odjel u Požegi		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Duzluk, Manastir sv. Nikole	Hrvatski restauratorski zavod	73.000,00	73.000,00
2	Slatinski Drenovac, Crkva sv. Georgija	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska, Eparhijski Upravni Odbor	200.000,00	174.494,00
		Ukupno	273.000,00	247.494,00

	Vukovarsko-srijemska županija	Konzervatorski odjel u Vukovaru		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Borovo, Crkva Prvomučenika i Arhidakona Stefana	Srpska pravoslavna crkvena općina Borovo, Borovo	100.000,00	100.000,00
2	Mohovo, Crkva Vaznesenja Hristovog, Nikole Tavelića 1	Srpska pravoslavna crkvena općina Mohovo	100.000,00	100.000,00
3	Šarengrad, Crkva sv. Arhandela Mihaila i Gavrila	Srpska pravoslavna crkvena općina u Šarengradu	50.000,00	50.000,00
		Ukupno	250.000,00	250.000,00
	Zadarska županija	Konzervatorski odjel u Zadru		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Brgud, Crkva Sv. Prepodobnog Lazara	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Dalmatinska, Crkvena općina Benkovac	200.000,00	200.000,00
2	Bruvno, Crkva Rođenja sv. Jovana Preteče	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovačka; Crkvena općina Gračac	150.000,00	150.000,00
3	Krupa, Manastir sa crkvom Uspenja Bogorodice	Manastir Uspenja Presvete Bogorodice	180.000,00	180.000,00
4	Zadar, Gradsko groblje, Kapela sv. Arhandela Mihaila	Srpska pravoslavna crkvena opština Zadar	100.000,00	99.700,00
5	Islam Grčki, Sklop kule Janković Stojana	Dr. sc. Uroš Desnica, Zagreb	200.000,00	199.924,00
		Ukupno	830.000,00	829.624,00
	Zagrebačka županija	Konzervatorski odjel u Zagrebu		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Bolč, Crkva sv. Arhangela Mihajla i Gavrila	SPC u Hrvatskoj, Eparhija zagrebačko - ljubljanska	90.000,00	89.994,00
		Ukupno	90.000,00	89.994,00
		UKUPNO - NEPOKRETNI	8.561.000,00	8.313.391,47

Programi zaštite arheološku baštinu u 2018. godini				
	Kistanje, manastir Krka, arheološki sloj	Srpski pravoslavni manastir Krka, Kistanje	40.000,00	40.000,00
		Ukupno arheologija	40.000,00	40.000,00
Programi zaštite na pokretnim kulturnim dobrima u 2018. godini				
1	Blinja, Crkva sv. Ilije, arhijerejski tron i pjevnica, kraj 19. st.	Eparhija Gornjokarlovačka, Crkvena općina Petrinja	25.349,00	25.349,00
2	Daruvar, Inventar crkve 318 Bogonsonih otaca	Daruvar, Inventar crkve 318 Bogonsonih otaca	43.449,00	43.449,00
3	Donja Kovačica, Crkva sv. Marije Magdalene	SPC u Hrvatskoj, Eparhija zagrebačko - ljubljanska,	70.000,00	70.000,00
4	Karlovac, Eparhija gornjokarlovačka, Eparhijska knjižnica, knjižna građa, 15-20. st.	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka	5.756,00	5.756,00
5	Karlovac, Eparhija gornjokarlovačka, liturgijsko posuđe, 18. st.	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka	36.000,00	36.000,00
6	Kistanje, Manastir sv. Arhandela Mihaila (Krka), rukopisna knjiga, 16. st.	Srpski pravoslavni manastir Krka,	11.000,00	9.860,00
7	Krupa, Manastir Uspenja Presvete Bogorodice, knjižnica, knjižna građa, 17. - 18. st.	Manastir Uspenja Presvete Bogorodice, Krupa	42.948,00	42.948,00
8	Pakrac, Vladičanski tron Kirila Živkovića	Eparhija slavonska, Pakrac	50.000,00	50.000,00
		UKUPNO POKRETNI	284.502,00	283.362,00
		SVEUKUPNO SRPSKA MANJINA	8.885.502,00	8.636.753,47

Programi zaštite na nepokretnim kulturnim dobrima u 2018. godini – MAĐARSKA MANJINA - NEPOKRETNI				
Osječko-baranjska županija		Konzervatorski odjel u Osijeku		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Osijek, Reformirana kršćanska crkva	Reformirana kršćanska kalvinska crkva u Hrvatskoj, Osijek	300.000,00	272.668,00
2	Suza, Reformatorska crkva	Reformatska Crkvena Općina Suza, Kneževi Vinogradi	205.000,00	182.075,00
3	Vardarac, Kalvinska crkva	Reformirana kršćanska kalvinska crkva u Hrvatskoj, Biskupski ured Lug	420.000,00	420.000,00
		SVEUKUPNO MAĐARSKA MANJINA	925.000,00	874.743,00

Programi zaštite na nepokretnim kulturnim dobrima u 2018. godini – ŽIDOVSKA MANJINA - NEPOKRETNI				
	Karlovačka županija	Konzervatorski odjel u Karlovcu		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Karlovac, Mrtvačnica na Židovskom groblju	Grad Karlovac	200.000,00	200.000,00
		Ukupno	200.000,00	200.000,00
	Koprivničko-križevačka županija	Konzervatorski odjel u Bjelovar		
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
2	Koprivnica, Židovsko groblje	Grad Koprivnica	100.000,00	100.000,00
3	Križevci, Gradsko groblje u Križevcima - Židovske arkade	Grad Križevci	100.000,00	99.764,50
		Ukupno	200.000,00	199.764,50
		Ukupno - Nepokretni	400.000,00	399.764,50
Programi zaštite na pokretnim kulturnim dobrima u 2018. godini				
1	Zagreb, Židovska općina Zagreb, zbirka tekstilnih predmeta - parohet za Jom Kipur, 19. st.	Židovska općina Zagreb	10.000,00	10.000,00
2	Zagreb, Židovska općina Zagreb, biblioteka dr. Lavoslava Šika, knjiga "Uvod u knjigu žalovanja", 1860. g.	Židovska općina Zagreb	25.500,00	25.500,00
		Ukupno - Pokretni	35.500,00	35.500,00
		SVEUKUPNO ŽIDOVSKA MANJINA	475.500,00	475.247,71

Programi zaštite NEMATERIJALNE BAŠTINE u 2018. godini – SLOVAČKA MANJINA				
	Naziv programa	Nositelj programa	Odobrena sredstva 2018.	Realizirana sredstva
1	Lipovljani, Slovačka etno kuća	Matica slovačka Lipovljani,	9.500,00	9.500,00
		SVEUKUPNO SLOVAČKA MANJINA	9.500,00	9.500,00

Knjižnična djelatnost

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac	
- Obilježavanje 25. obljetnice Središnje knjižnice Slovenaca u RH	3.000,00 kuna
Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac	
- 14. međunarodni stručni skup Knjižnica – središte znanja i zabave/Knjižnica – igrišće znanja in zabave	5.000,00 kuna
Hrvatska narodna knjižnica i čitaonica Našice	5.000,00 kuna

- Izložba „Manjinske knjižnice u Hrvatskoj – središta znanja, zabave i kulturne raznolikosti	
Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“ Zagreb, Središnja knjižnica Srba	
- Festival dječje ilustracije	5.000,00 kuna
SVEUKUPNO	18.000,00 kuna
<u>Izdavačka djelatnost i otkup knjiga</u>	
Časopisi	
Savez Roma u RH Kali Sara Phralipen.hr	20.000,00 kuna
Potporna knjizi	
Savez Roma u RH Kali Sara Hrvatsko-romski rječnik	40.000,00 kuna
Otkup knjiga	
Savez Roma u RH kali Sara V. Kajtazi: Prvih 10 godina 2007.-2017.	3.000,00 kuna
V. Kajtazi: Rromengo drom – 1000 godina migracija Roma	2.980,00 kuna
Giorgio Surian Knjiguljica	18.000,00 kuna
UKUPNO	83.980,00 kuna
+ izdavačka kuća Edit	1.200.000,00 kuna
<u>Kulturno-umjetnički amaterizam/glazba i glazbeno-scenske umjetnosti</u>	
Istarska županija – Upravni odjel za talijansku nacionalnu zajednicu i druge etničke skupine, Pazin: 5. Istarski festival multikulturalnosti (Pula)	15.000,00 kuna
Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“ – Pododbor Darda: 12. Međunarodna smotra folklor nacionalnih manjina (Darda)	10.000,00 kuna
Općina Lipovljani: Manifestacija nacionalnih manjina Hrvatske „Lipovljanski susreti“	20.000,00 kuna
Savez Čeha u Republici Hrvatskoj, Daruvar: Manifestacija „Dožínky – žetvene svečanosti“ (Končanica)	10.000,00 kuna
Hrvatsko-izraelsko društvo, Zagreb: Glazbene večeri u Kulturnom centru „Šalom“	15.000,00 kuna
Croatia Records d.d., Zagreb: Nosáč zvuka "Sinagodalni napjevi Bernarda Gruenera"	10.000,00 kuna
Festival suvremenog židovskog filma Zagreb: Prva hrvatska izvedba opere za djecu "Brundibar" Hansa Krása	15.000,00 kuna
Ukupno:	95.000,00 kuna

Programska djelatnost: Vizualne umjetnosti			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos
Festival suvremenog židovskog filma	Židovi	Izložbeni program 12. festivala tolerancije	20.000,00 kuna
SKD "Prosvjeta" - Pododbor Darda	Srbi	XV. Likovna kolonija „Đola 2018.“	7.000,00 kuna
Židovska općina Zagreb	Židovi	Izložbeni program Galerije Milan i Ivo Steiner u 2018. godini	10.000,00 kuna
Programska djelatnost: Inovativne umjetničke i kulturne prakse			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos
Kulturno-umjetničko društvo INA – Galerija Miroslav Kraljević	Romi	Marginalnost - točka komunikacije 2	15.000,00 kuna
iDEMO Institut za demokraciju	Tražitelji azila	"Belonging" - javni prostor kao prostor inkluzije	9.000,00 kuna

Programska djelatnost: Muzejska djelatnost			
Godina: 2018.			
Nositelj	Manjina	Program	Iznos
Muzej Mimara	Česi	Izdanje studije „Češko staklarstvo baroka i rokoka“	15.000,00 kuna

Međunarodna kulturna djelatnost

1. Udruga mladih Roma "Romska budućnost" Rijeka

"Roma future", Republika: Hrvatska, Barcelona, Španjolska, 24. - 28.09.2018.

Ukupno za program: 2.800,00 kuna

2. "Boosting Transversal Skills": VELIKA BRITANIJA, London i Chatam, 23. - 27. travnja 2018.

Ukupno za program: 2.000,00 kuna

3. Savez Roma u Republici Hrvatskoj KALI SARA, Zagreb

Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu / Samudaripen, Republika Hrvatska, romsko groblje Uštica, Jasenovac, 2. kolovoza 2018.

Ukupno za program: 40.000,00 kuna

4. Svjetski dan Roma 2018., Republika Hrvatska, Zagreb, 8. travanj 2018

Ukupno za program: 20.000,00 kuna

5. Svjetski dan romskog jezika 2018., Republika Hrvatska, Zagreb, 2. - 6. studenoga 2018

Ukupno za program: 25.000,00 kuna

Prilog 6. Pregled sredstava raspoređenih udrugama i ustanovama nacionalnih manjina putem Savjeta za nacionalne manjine iz područja kulturne autonomije za 2018. godinu (Savjet za nacionalne manjine)

Red. br.	Nacionalna manjina	Kulturni programi	Pretpostavke za kulturnu autonomiju	Ukupno
01.	ALBANCI	747.000,00		747.000,00
02.	BOŠNJACI	2.027.500,00		2.002.500,00
03.	BUGARI	100.000,00		100.000,00
04.	CRNOGORCI	606.500,00		571.500,00
05.	ČESI	3.004.000,00		3.004.000,00
06.	MAĐARI	3.845.000,00		3.835.000,00
07.	MAKEDONCI	672.000,00		672.000,00
08.	NIJEMCI I AUSTRIJANCI	650.000,00		650.000,00
09.	POLJACI	100.000,00		100.000,00
10.	ROMI	503.000,00	850.000,00	1.353.000,00
11.	RUSI	228.000,00		228.000,00
12.	RUSINI	657.000,00		657.000,00
13.	UKRAJINCI	653.000,00		640.000,00
14.	SLOVACI	1.339.000,00		1.339.000,00
15.	SLOVENCII	679.000,00		672.000,00
16.	SRBI	9.227.000,00		9.227.000,00
17.	TALIJANI	6.680.000,00		6.675.362,50
18.	ŽIDOVI	682.000,00		682.000,00
	UKUPNO	32.400.000,00	500.000,00	33.155.362,50
01.	Financijska pomoć sukladno bilateralnom ugovoru sa Republikom Italijom – proračunskim korisnicima drugih proračuna/Talijanska drama HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka/			500.000,00
02.	GRAD BJELOVAR / VEČER NACIONALNIH MANJINA / 2018			25.000,00
03.	OPĆINA LIPOVLJANI / LIPOVLJANSKI SUSRETI 2018			25.000,00
04.	Rashodi za usluge			264.786,60
05.	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja			28.654,50
	POVRAT			87.000,00
			SVEUKUPNO	34.085.803,60

Prilog 7. Aktivnosti u vezi s provođenjem Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu - ocjena stanja i provođenja u 2018. godini
(Grad Zagreb)

Grad Zagreb je tijekom 2018. nastavio provoditi aktivnosti usmjerene unapređivanju odnosa s pripadnicima nacionalnih manjina, i to pretežito putem izabranih vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba te Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba.

Vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina Grada Zagreba te Koordinaciji vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba u izvještajnom razdoblju osiguravana su sredstva za njihov rad, prostor i opremu.

Grad Zagreb, vijeća i predstavnici nacionalnih manjina Grada Zagreba uspješno su surađivali u nizu programskih aktivnosti vijeća i predstavnika, razvijajući svoje odnose u duhu tolerancije, poštivanja različitosti i zaštite manjinskih i ljudskih prava.

Suradnja s nacionalnim manjinama u proteklom se razdoblju u Gradu Zagrebu očitovala i kroz suradnju s udrugama nacionalnih manjina i to davanjem financijskih potpora za provođenje njihovih programa i projekata, odnosno kroz realizaciju različitih programa Grada Zagreba u cilju zadovoljavanja javnih potreba u brojnim područjima života i rada.

Pored već spomenutoga, suradnja se manifestirala i kroz druge nematerijalne oblike suradnje kao što su primjerice radni sastanci koji su, po potrebi, sazivani radi rješavanja aktualnih pitanja i problema, te neposrednog informiranja o aktualnom stanju u pojedinoj manjinskoj zajednici.

Ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalnih manjina

Prema podacima Državnoga zavoda za statistiku, što su izrađeni na osnovi Popisa stanovništava iz 2011., učešće pripadnika 22 nacionalne manjine u Gradu Zagrebu u ukupnom stanovništvu Grada je 5,22 %, odnosno manje od trećine stanovnika Grada Zagreba.

Ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici pojedine nacionalne manjine ne ostvaruje se na području Grada Zagreba, odnosno ne primjenjuju se propisi koji propisuju takvu uporabu s obzirom da nije ispunjen uvjet određen člankom 12. stavkom 1. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Očuvanje tradicijskih naziva i oznaka, te uporaba znamenja i simbola nacionalnih manjina

Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina su i u 2018., sukladno Statutu Grada Zagreba, ostvarivali pravo na slobodnu uporabu znamenja i simbola te obilježavanje praznika nacionalnih manjina.

Pripadnici nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu su u dovoljnoj mjeri informirani i zainteresirani o načinu korištenja znamenja i simbola te redovito obilježavaju nacionalne praznike. Vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba doprinose ostvarivanju ovog prava na način da obilježavaju svoje nacionalne i vjerske praznike i blagdane, a kojom prigodom ističu nacionalno znamenje i simbole.

Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkom i izvršnom tijelu Grada Zagreba

Prema Popisu stanovništava iz 2011. niti jedna nacionalna manjina u Gradu Zagrebu ne prelazi 5% udjela u ukupnom broju stanovnika. Sukladno navedenom, nisu ispunjeni uvjeti za razmjernu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u predstavničkim i izvršnim tijelima Grada Zagreba odnosno za zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima Grada Zagreba, što su utvrđeni člankom 56.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, a u vezi sa člankom 20. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Vezano za podatke u broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u upravnim tijelima Grada Zagreba, napominjemo da je sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka, između ostalog, zabranjeno prikupljanje podataka o etničkom podrijetlu, a iznimno se takvi podaci mogu prikupljati uz privolu ispitanika odnosno osobe o čijim se podacima radi.

Sukladno navedenom, dokumenti novijeg datuma ne sadrže podatke o nacionalnoj pripadnosti te Grad Zagreb vodi evidenciju o kretanju zaposlenika elektronski bez postojanja rubrike o nacionalnoj pripadnosti zaposlenika, s obzirom da su od listopada 2013. povučene iz uporabe radne knjižice, a od siječnja 2014. potvrda o nekažnjavanju, kao dio dokumentacije pri zapošljavanju ne sadrži više podatak o nacionalnoj pripadnosti..

Predstavnici nacionalnih manjina sudjeluju u radu predstavničkog tijela Grada Zagreba putem Odbora za nacionalne manjine Gradske skupštine Grada Zagreba. Odbor za nacionalne manjine je stalno radno tijelo Gradske skupštine. Članove Odbora imenuje Gradska skupština i to četiri člana iz redova gradskih zastupnika i tri na prijedlog Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba iz njezinih redova. Ovaj odbor razmatra pitanja u vezi s ostvarivanjem prava nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu, mjere za unapređenje položaja nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu, razmatra prijedloge općih akata kojima se uređuju pitanja od značaja za nacionalne manjine u Gradu Zagrebu što ih Gradskoj skupštini predlažu vijeća i predstavnici nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu i drugi ovlašteni predlagatelji, te Gradskoj skupštini daje svoje prijedloge i mišljenja.

Iako pripadnici nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, nisu zastupljeni u predstavničkom tijelu Grada Zagreba, oni na drugi način sudjeluju u radu Gradske skupštine Grada Zagreba. U 2018. članovi Odbora za nacionalne manjine iz redova pripadnika nacionalnih manjina redovito su prisustvovali sjednicama Odbora, a predsjednici vijeća i predstavnici nacionalnih manjina redovito su prisustvovali sjednicama Gradske skupštine Grada Zagreba.

Funkcioniranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu

U Gradu Zagrebu su u 2018. nastavili djelovati devet vijeća i devet predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba te Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba.

U Proračunu Grada Zagreba za 2018. za rad vijeća, predstavnika i Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba bilo je planirano 11.550.000,00 kuna od čega je utrošeno 11.474.492,67 ili 99,35 %. U Proračunu Grada Zagreba za 2018. planiran je, u odnosu na 2017., jednak iznos sredstava za rad vijeća, predstavnika i Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba.

Vijeća i predstavnici Grada Zagreba su u izvještajnom razdoblju funkcionirali sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i propisima koji uređuju njihov rad, financijsko i drugo poslovanje.

Nacionalne manjine Grada Zagreba su u 2018., u cilju sudjelovanja u upravljanju lokalnim poslovima i nadalje, aktivno sudjelovale u radu predstavničkog tijela Grada Zagreba na način da su putem svoja četiri predstavnika u Odboru za nacionalne manjine Gradske skupštine razmatrale prijedloge odluka i drugih akata te druga pitanja koja su na dnevnom redu Gradske skupštine i o njima davale mišljenja i prijedloge.

Između ostalog, razmatrale su i druga pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba i predlagale Gradskoj skupštini raspravu o njima te pripremale prijedloge akata iz djelokruga Odbora. Napominjemo da se kod imenovanja članova Odbora i nadalje vodila briga o tome da članovi iz redova gradskih zastupnika također budu pripadnici nacionalnih manjina tako da su u 2018. od sedam članova odbora njih pet bili pripadnici nacionalnih manjina.

Vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina Grada Zagreba su, u cilju obaviještenosti o svakom pitanju o kome će raspravljati predstavničko tijelo, dostavljani pozivi za sjednice Gradske skupštine Grada Zagreba. Članovima Odbora za nacionalne manjine iz redova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina dostavljani su pozivi za sjednice toga odbora na koje su se redovito odazivali i učestvovali u raspravama i odlučivanju o prijedlozima koji se tiču položaja nacionalne manjine u Gradu Zagrebu čime je realizirano pravo iz članka 31. stavka 1. podstavka 3. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba i nadalje izražava potrebu za rješavanjem problematike pravne osobnosti predstavnika nacionalnih manjina odnosno nedostatka statusa pravne osobe, što je u suradnji s Odborom za nacionalne manjine i pokrenula 2016., podnošenjem inicijative za izmjenu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, s ciljem priznavanja pravne osobnosti predstavnika nacionalnih manjina. Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske istu je uputio Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru, ali vezano za navedenu problematiku, u 2018. nema promjene.

Nakon objave Proračuna Grada Zagreba za 2018. vijeća, predstavnici i Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba donijeli su svoje Financijske planove i Programe rada za 2018. u kojima su utvrdili visinu financijskih sredstava po pojedinim namjenama i aktivnosti za koje će ta sredstva utrošiti. Tijekom godine su, u propisanim rokovima, podnosili zahtjeve za isplatu sredstava iz gradskog proračuna, te izvješća sukladno zakonima i propisima Grada Zagreba.

Vijeća, predstavnici i Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba su tijekom 2018. godine realizirali brojne aktivnosti koje se odnose na informiranje, izdavaštvo, edukaciju, zajedničke programe s drugim nacionalnim manjinama, obilježavanje nacionalnih praznika i vjerskih blagdana te suradnju s matičnim zemljama.

Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina je organizirala, u lipnju 2018., obilježavanje Dana nacionalnih manjina Grada Zagreba, ispred Paviljona na Zrinjevcu. Tom je prigodom predstavljeno 18 nacionalnih manjina kroz programe s narodnim pjesmama i plesovima folklornih društava te prezentacijom autohtonih jela i pića. Održana manifestacija je izazvala zanimanje većeg broja građana i turista u Gradu Zagrebu, a medijski je bila odlično popraćena.

Napredak koji je postignut u odnosu na 2017.

U cilju realizacije prava iz članka 31. stavka 1. podstavka 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina ostvarena je komunikacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba te manjinskih udruga s lokalnim radijskim i televizijskim postajama.

Vijeća i predstavnici te Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba su u svojim programima rada u 2018. planirali i proveli ukupno 301 aktivnost.

Može se istaknuti nastavak dobre suradnje Vijeća i predstavnika te Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba u 2018. sa sljedećim medijima:

Z1 televizija je emitirala polusatnu emisiju tjedno o manjinama. Uz odličnu suradnju s urednicom emisije postigao se sveobuhvatni prikaz manjinskih događanja. U skladu sa svojim mogućnostima pratili su se i snimali događaji. Na prijedlog Koordinacije, koja je sudjelovala i u organizaciji, u emisijama su se izmjenjivale manjinske udruge i predstavnici.

Mreža TV je ukinula mjesečno emitiranje u polusatnoj emisiji tjedno, ali se u sklopu mjesečnih redovitih emisija, prikazuju priloge o aktivnostima nacionalnih manjina.

Jabuka TV je redovitije pratila događanja nacionalnih manjina kroz dnevno praćenje aktualnih događanja u vremenski udarnim terminima kroz program „Svakodnevnica“. Redovito su izlazili na teren i snimali reportaže sa događanja nacionalnih manjina.

Radio Martin je redovito pratio događaje nacionalnih manjina, uz vrlo dobru suradnju Koordinacije i urednice programa oko emisije, koja se već kontinuirano odvija nekoliko godina. Izlazili su na događaje i radili reportaže sa licu mjesta, konstantno su pratili rad udruga, vijeća i predstavnika pojedinih manjina i u gradu Zagrebu i u županiji. Najaktivnije su pratili događaje nacionalnih manjina i kroz tjednu emisiju „Rodna gruda“, kao i kroz same informativne emisije.

Radio Antena je objavljivala informacije i izvještavala o događajima nacionalnih manjina u informativnim emisijama.

3. program Hrvatskog Radija nastavio je aktivnu i konstruktivnu suradnju vezanu za događaje nacionalnih manjina i planove o emitiranju pojedinih događaja. Snimljeno je i emitirano više reportaža sa događanja i razgovori vezani uz pitanje nacionalnih manjina.

Portal mojzagreb.info je nastavio suradnju i objavljivao obavijesti o nacionalnim manjinama na stranicama, a u 2018. je počeo djelovati novi internetski portal **Portal Rotor** koji je redovito pratio manjinska događanja u Gradu Zagrebu te doprinosio informiranju građana Grada Zagreba o programskim aktivnostima nacionalnih manjina putem snimanja i objave emisija s predstavnicima pojedinih nacionalnih manjina.

Radio Sljeme je aktivnije surađivao i objavljivao događanja nacionalnih manjina i uključivao iste u emisije.

Radio Marija je emitirala jedanput mjesečno serije emisija o nacionalnim manjinama Grada Zagreba u jednosatnoj emisiji, u kojima gostuju predstavnici nacionalnih manjina kao i predstavnici gradskih ureda zaduženih za pitanja vezana za nacionalne manjine.

Koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Grada Zagreba podupire uređivanje **portala „nacionalne manjine“** (www.nacionalnemanjine.hr) koji je postao prepoznatljiva web stranica za redovito praćenje i izvještavanje o manjinskim temama i događajima u Zagrebu i okolici te cijeloj Hrvatskoj.

Možemo zaključiti da vijeća i predstavnici u Gradu Zagrebu pokazuju značajni interes za funkcioniranjem i radom što se očituje u donošenju financijskih planova i godišnjih programa rada u propisanim rokovima, dostavljanju odgovarajućih izvješća, redovitim sudjelovanjem u radu Odbora za nacionalne manjine Gradske skupštine Grada Zagreba i prisustvovanjem na njezinim sjednicama te brojnim aktivnostima usmjerenima promicanju i razvijanju tolerancije prema različitosti i ujednačavanju rada vijeća i predstavnika.

Ocjena provođenja odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina

Dosadašnja praksa i nadalje upućuje na zaključak da su odabrana rješenja provođenja odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u Gradu Zagrebu dobra i to na svim razinama odlučivanja. Na taj način omogućeno je vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina sudjelovanje u javnom životu Grada Zagreba i to u svim procesima odlučivanja.

Provođenje nadzora zakonitosti općih akata Grada Zagreba

Vijeća i predstavnici nacionalnih manjina Grada Zagreba nisu u 2018. dostavili niti jedan zahtjev za provođenjem nadzora nad primjenom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i posebnih zakona kojima se uređena prava i slobode nacionalnih manjina u smislu članka 38. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

**Prilog 8. Pregled planiranih, dodijeljenih i utrošenih sredstava za funkcioniranje
vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u 2018. godini
u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
(Ministarstvo uprave)**

Vrsta JLP(R)S	JLP(R)S	Nacionalna manjina	Iznos planiranih sredstava	Iznos ukupno dodijeljenih sredstava	Iznos sredstava utrošenih za naknadu troškova za rad članova vijeća	Iznos sredstava utrošenih za programe	Iznos ukupno utrošenih sredstava
I. ZAGREBAČKA ŽUPANIJA							
Županija	ZAGREBAČKA	Česi	150.400,00	150.400,00	90.400,00	59.705,72	148.905,72
		Bošnjaci	280.000,00	280.000,00	225.050,00	44.866,50	269.916,50
		Albanci	335.476,00	335.476,00	295.926,00	25.000,00	320.926,00
		Srbi	369.600,00	369.600,00	305.800,00	41.887,00	347.687,00
		Nijemci	86.850,00	86.850,00	60.850,00	23.748,13	84.598,13
		Romi	112.228,00	112.228,00	90.028,00	13.062,50	103.090,50
		Mađari	114.236,00	114.236,00	92.036,00	19.332,50	111.360,00
		Crnogorci	129.236,00	129.236,00	92.036,00	36.000,00	128.036,00
		Makedonci	129.520,00	129.520,00	89.320,00	38.927,59	128.247,59
Grad	Ivanić-Grad	Srbi	5.585,58	5.585,58	1.085,58	4.500,00	5.585,58
Grad	Samobor	Slovenci	7.000,00	7.000,00	0,00	7.000,00	7.000,00
Grad	Samobor	Srbi	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
Grad	Sveta Nedelja	Bošnjaci	3.119,60	3.119,60	3.119,60	3.119,60	3.119,60
Grad	Zaprešić	Srbi	20.000,00	20.000,00	5.240,40	0,00	5.240,40
Grad	Velika Gorica	Bošnjaci	137.000,00	136.094,02	108.000,00	28.094,02	136.094,02
		Srbi	137.000,00	136.751,99	102.000,00	34.751,99	136.751,99
		Albanci	137.000,00	136.242,15	107.242,15	29.000,00	136.242,15

ukupno			2.174.251,18	2.172.339,34	1.688.133,73	428.995,55	2.092.801,18
III. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA							
Županija	SISAČKO-MOSLAVAČKA	Slovaci	12.000,00	12.000,00	9.000,00	3.000,00	12.000,00
		Mađari	12.000,00	12.000,00	9.000,00	3.000,00	12.000,00
		Ukrajinci	12.000,00	12.000,00	9.000,00	3.000,00	12.000,00
		Makedonci	12.000,00	12.000,00	9.000,00	3.000,00	12.000,00
		Srbi	100.000,00	104.000,00	90.000,00	14.000,00	104.000,00
		Česi	100.000,00	96.000,00	85.000,00	11.000,00	96.000,00
		Bošnjaci	100.000,00	100.000,00	90.000,00	10.000,00	100.000,00
		Romi	100.000,00	67.000,00	60.000,00	7.000,00	67.000,00
		Albanci	100.000,00	100.000,00	90.000,00	10.000,00	100.000,00
Grad	Glina	Srbi	63.318,47	63.318,47	63.318,47	0,00	63.318,47
Grad	Kutina	Srbi	5.000,00	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00
		Česi	5.000,00	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00
Grad	Hrvatska Kostajnica	Srbi	7.000,00	6.500,00	3.500,00	3.000,00	6.500,00
Grad	Petrinja	Srbi	170.000,00	100.116,10	74.996,10	25.150,00	100.116,10
		Bošnjaci	170.000,00	99.715,21	54.715,21	45.000,00	99.715,21
Grad	Sisak	Česi	15.000,00	10.197,60	1.947,60	8.250,00	10.197,60
		Albanci	15.000,00	9.947,60	1.947,60	8.000,00	9.947,60
		Srbi	65.000,00	54.563,76	28.563,76	26.000,00	54.563,76
		Romi	65.000,00	52.371,08	23.371,08	29.000,00	52.371,08
		Bošnjaci	68.000,00	60.378,09	28.401,36	31.976,73	60.378,09
Općina	Donji Kukuruzari	Srbi	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Dvor	Srbi	27.000,00	37.000,00	26.827,02	10.172,98	37.000,00
Općina	Gvozd	Srbi	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Općina	Hrvatska Dubica	Srbi	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Jasenovac	Srbi	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Lipovljani	Slovaci	1.500,00	1.500,00	0,00	1.500,00	1.500,00
		Ukrajinci	1.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Majur	Srbi	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Sunja	Srbi	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	6.000,00
Općina	Topusko	Bošnjaci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Srbi	3.100,00	3.000,74	0,00	3.000,74	3.000,74
ukupno			1.265.418,47	1.029.608,65	768.588,20	261.050,45	1.029.608,65
IV. KARLOVAČKA ŽUPANIJA							
Županija	KARLOVAČKA	Slovenci	30.000,00	13.774,68	0,00	0,00	29.999,88
		Albanci	30.000,00	16.225,20	0,00	0,00	29.999,88
		Bošnjaci	40.820,00	36.767,61	0,00	0,00	36.767,61
		Srbi	215.180,00	214.252,51	27.946,17	0,00	214.252,51
Grad	Duga Resa	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Grad	Karlovac	Srbi	42.000,00	42.000,00	40.000,00	2.000,00	42.000,00
		Bošnjaci	42.000,00	42.000,00	40.000,00	2.000,00	42.000,00
		Slovenci	16.000,00	16.000,00	15.000,00	1.000,00	16.000,00
Grad	Ogulin	Srbi	70.000,00	70.000,00	26.807,00	41.784,00	68.591,00
Grad	Slunj	Srbi	400,00	954,66	0,00	954,66	954,66
Općina	Barilović	Srbi	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
Općina	Cetingrad	Bošnjaci	10.000,00	4.500,00	2.000,00	2.500,00	4.500,00
Općina	Josipdol	Srbi	2.000,00	1.500,00	2.192,97	10.000,00	12.192,97
Općina	Krnjak	Srbi	28.100,00	28.100,00	5.160,00	22.940,00	28.100,00
Općina	Lasinja	Srbi	4.200,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00	4.200,00
Općina	Plaški	Srbi	27.200,00	13.105,70	0,00	12.509,60	13.105,70
Općina	Saborsko	Srbi	15.000,00	12.178,52	11.567,12	611,40	12.178,52
Općina	Vojnić	Srbi	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00

		Bošnjaci	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00
ukupno			622.900,00	565.558,88	224.873,26	150.499,66	604.842,73
V. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA							
Županija	VARAŽDINSKA	Srbi	89.000,00	89.050,00	7.410,00	42.000,00	89.050,00
		Bošnjaci	89.000,00	89.050,00	7.410,00	7.900,00	89.500,00
		Slovenci	89.000,00	89.050,00	7.410,00	4.900,00	89.050,00
		Romi	89.000,00	89.050,00	2.660,00	29.350,00	89.050,00
		Albanci	89.000,00	89.050,00	7.410,00	4.900,00	89.050,00
Grad	Varaždin	Srbi	136.321,49	136.321,49	73.029,60	63.291,89	136.321,49
		Slovenci	30.499,63	30.499,63	9.737,28	20.762,35	30.499,63
		Albanci	33.178,88	33.178,88	9.737,28	23.441,60	33.178,88
ukupno			645.000,00	645.250,00	124.804,16	196.545,84	645.700,00
VI. KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA							
Županija	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	Srbi	130.000,00	130.000,00	130.000,00	0,00	130.000,00
		Romi	130.000,00	130.000,00	130.000,00	0,00	130.000,00
Grad	Koprivnica	Romi	6.315,00	5.886,04	1.886,04	4.000,00	5.886,04
		Albanci	6.315,00	1.886,04	1.886,04	0,00	1.886,04
		Srbi	24.000,00	19.885,84	14.885,84	5.000,00	19.885,84
Općina	Novigrad Podravski	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Rasinja	Srbi	8.000,00	8.000,00	1.504,00	8.799,50	10.303,50
Općina	Sokolovac	Srbi	18.000,00	18.000,00	4.556,00	14.970,00	19.526,00
ukupno			322.630,00	313.657,92	284.717,92	32.769,50	317.487,42
VII. BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA							
Županija	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	Romi	28.000,00	28.000,00	8.000,00	20.000,00	28.000,00
		Srbi	106.400,00	106.400,00	23.400,00	83.000,00	106.400,00
		Česi	106.400,00	106.400,00	23.400,00	83.000,00	106.400,00
		Mađari	106.400,00	106.400,00	23.400,00	83.000,00	106.400,00
		Albanci	106.400,00	106.400,00	23.400,00	83.000,00	106.400,00

Grad	Bjelovar	Romi	50.500,00	50.500,00	13.000,00	22.000,00	50.500,00
		Česi	16.500,00	16.500,00	16.500,00	16.500,00	16.500,00
Grad	Daruvar	Mađari	2.500,00	2.500,00	0,00	2.500,00	2.500,00
		Srbi	20.000,00	20.000,00	0,00	20.000,00	20.000,00
		Česi	20.000,00	20.000,00	0,00	20.000,00	20.000,00
Grad	Grubišno Polje	Srbi	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	6.000,00
		Česi	6.000,00	6.000,00	0,00	6.000,00	6.000,00
		Mađari	2.000,00	2.000,00	0,00	2.000,00	2.000,00
Općina	Dežanovac	Česi	8.000,00	5,00	0,00	0,00	4.937,40
Općina	Đulovac	Srbi	25.000,00	25.000,00	0,00	25.000,00	25.000,00
Općina	Ivanska	Srbi	5.000,00	4.714,90	4.714,90	0,00	4.714,90
Općina	Končanica	Srbi	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
		Česi	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Općina	Nova Rača	Albanci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Sirač	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Česi	3.968,03	3.698,03	0,00	0,00	3.698,03
Općina	Štefanje	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Veliki Grđevac	Srbi	4.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Velika Pisanica	Srbi	8.000,00	8.000,00	0,00	8.000,00	8.000,00
		Albanci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ukupno			651.068,03	638.517,93	135.814,90	500.000,00	643.450,33
VIII. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA							
Županija	PRIMORSKO-GORANSKA	Nijemci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Slovaci	18.691,28	18.691,28	1.691,28	17.000,00	18.591,28
		Ukrajinci	18.691,28	18.691,28	1.691,28	17.000,00	18.691,28
		Česi	20.691,28	20.691,28	1.691,28	19.000,00	20.691,28
		Mađari	22.191,28	22.188,75	1.691,28	20.497,47	22.191,28
		Crnogorci	74.500,00	74.174,72	40.674,72	33.500,00	74.174,72
		Romi	74.500,00	74.090,72	40.590,72	33.500,00	74.090,72

		Makedonci	76.500,00	75.176,03	42.282,00	32.894,03	75.176,03
		Slovinci	80.000,00	79.988,72	40.988,72	39.000,00	79.988,72
		Talijani	80.500,00	80.058,00	42.558,00	37.500,00	80.058,00
		Bošnjaci	87.000,00	86.998,53	38.500,00	48.498,53	86.998,53
		Albanci	87.000,00	86.757,18	43.757,18	43.000,00	86.757,18
		Srbi	109.000,00	108.989,12	41.489,12	67.500,00	108.989,12
Grad	Bakar	Bošnjaci	1.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Srbi	13.000,00	10.913,22	8.565,22	2.348,00	10.913,22
Grad	Crikvenica	Bošnjaci	2.000,00	2.000,00	0,00	2.000,00	2.000,00
		Albanci	13.800,00	0,00	790,94	0,00	790,94
Grad	Kastav	Albanci	5.000,00	5.000,00	2.500,00	2.500,00	5.000,00
		Bošnjaci	41.000,00	41.000,00	1.000,00	40.000,00	41.000,00
		Srbi	46.620,00	46.620,00	4.085,00	42.535,00	46.620,00
Grad	Kraljevica	Srbi	2.000,00	680,00	680,00	0,00	680,00
Grad	Mali Lošinj	Srbi	37.000,00	0,00	31.000,00	6.000,00	37,00
Grad	Opatija	Slovinci	7.300,00	7.300,00	0,00	155,00	510,38
		Srbi	38.100,00	42.125,17	13.280,52	13.395,00	40.548,79
		Talijani	7.300,00	7.300,00	0,00	7.200,00	7.272,00
Grad	Rijeka	Česi			2.515,50	15.128,00	28.128,00
		Talijani			32.701,50	14.267,45	19.501,48
		Bošnjaci			37.732,50	55.636,15	83.390,49
		Romi			22.429,88	30.253,85	34.454,41
		Slovinci			37.732,50	33.693,39	58.548,36
		Srbi	546.000,00	452.474,87	37.522,88	32.947,95	49.086,88
		Mađari			35.217,00	47.479,55	78.272,55
		Crnogorci			38.151,75	30.224,36	44.516,50
		Makedonci			37.732,50	41.462,57	49.440,07
		Albanci			24.106,88	33.189,65	35.949,54
Grad	Vrbovsko	Srbi	28.000,00	28.000,00	28.000,00	28.000,00	28.000,00

Općina	Čavle	Srbi	20.100,00	13.098,16	11.860,48	1.237,68	13.098,68
		Bošnjaci	1.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Albanci	1.500,00	1.482,56	1.482,56	0,00	1.482,56
Općina	Matulji	Srbi	9.000,00	24.000,00	15.000,00	17.880,00	17.880,00
		Slovenci	45.550,00	45.453,86	22.398,84	23.055,02	45.453,86
Općina	Omišalj	Bošnjaci	1.400,00	1.400,00	942,96	0,00	942,96
Općina	Viškovo	Bošnjaci	97.000,00	91.593,28	84.593,28	7.000,00	91.593,28
		Srbi	122.500,00	121.217,63	107.165,48	14.052,15	121.217,63
ukupno			1.836.435,12	1.688.154,36	976.793,75	950.530,80	1.702.727,72
IX. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA							
Županija	LIČKO-SENJSKA	Srbi	120.000,00	145.000,00	36.000,00	109.000,00	145.000,00
Općina	Donji Lapac	Srbi	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	30.000,00
Općina	Plitvička Jezera	Srbi	80.000,00	80.000,00	0,00	80.000,00	80.000,00
Općina	Udbina	Srbi	40.000,00	40.000,00	1.000,00	39.000,00	40.000,00
Općina	Vrhovine	Srbi	210.000,00	210.000,00	0,00	210.000,00	210.000,00
ukupno			480.000,00	505.000,00	37.000,00	468.000,00	505.000,00
X. VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA							
Županija	X VIROVITIČKO- PODRAVSKA	Srbi	90.000,00	87.500,00	30.000,00	57.500,00	87.500,00
		Česi	3.700,00	3.700,00	1.200,00	1.200,00	3.700,00
		Mađari	3.700,00	3.700,00	1.200,00	2.500,00	3.700,00
		Albanci	3.700,00	3.700,00	1.200,00	2.500,00	3.700,00
Grad	Slatina	Srbi	40.000,00	39.999,96	17.286,35	0,00	57.286,31
Grad	Virovitica	Srbi	53.700,00	51.321,52	17.526,72	33.794,80	51.321,52
Općina	Crnac	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Čađavica	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Gradina	Srbi	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Mikleuš	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Općina	Nova Bukovica	Srbi	12.000,00	12.000,00	0,00	12.000,00	12.000,00
Općina	Suhopolje	Srbi	5.000,00	5.000,00	8.486,64	0,00	13.486,64
Općina	Voćin	Srbi	15.000,00	12.476,00	5.980,00	6.500,00	12.476,00
ukupno			236.800,00	219.397,48	82.879,71	115.994,80	245.170,47
XI. POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA							
Županija	POŽEŠKO-SLAVONSKA	Mađari	20.000,00	3.894,92	3.894,92	0,00	3.894,92
		Srbi	40.000,00	24.702,40	24.702,40	0,00	24.702,40
		Česi	40.000,00	29.187,84	29.187,84	0,00	29.187,84
		Talijani	40.000,00	28.612,40	28.612,40	0,00	28.612,40
Grad	Lipik	Srbi	22.250,00	26.667,45	26.667,45	26.667,45	26.667,45
Grad	Pakrac	Srbi	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
		Česi	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
		Talijani	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Grad	Požega	Srbi	85.000,00	74.285,34	43.816,74	3.357,00	74.285,34
Općina	Čaglin	Srbi	1.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Velika	Srbi	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ukupno			273.250,00	202.350,35	156.881,75	45.024,45	202.350,35
XII. BRODSKO-POSAVSKA							
Županija	BRODSKO-POSAVSKA	Srbi	80.000,00	80.000,00	80.000,00	0,00	80.000,00
		Romi	80.000,00	80.000,00	80.000,00	0,00	80.000,00
		Ukrajinci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00
		Albanci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00
Grad	Nova Gradiška	Srbi	10.000,00	10.000,00	4.200,00	5.800,00	10.000,00
Grad	Slavonski Brod	Srbi	80.000,00	50.946,90	12.660,47	12.000,00	24.660,47
		Romi	80.000,00	50.946,90	228,60	21.999,45	24.286,43
		Albanci	80.000,00	50.946,90	0,00	2.000,00	2.000,00
Općina	Dragalić	Srbi	4.000,00	3.000,00	0,00	3.000,00	3.000,00
Općina	Garčin	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00

Općina	Gornji Bogičevci	Srbi	13.000,00	13.000,00	13.000,00	13.000,00	13.000,00
Općina	Okučani	Srbi	18.000,00	18.000,00	0,00	18.000,00	18.000,00
		Srbi	18.000,00	18.000,00	0,00	18.000,00	18.000,00
Općina	Stara Gradiška	Srbi	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ukupno			488.000,00	394.840,70	210.089,07	93.799,45	292.947,90
XIII. ZADARSKA ŽUPANIJA							
Županija	ZADARSKA	Talijani	18.000,00	18.000,00	1.960,28	0,00	19.960,28
		Slovenci	18.000,00	18.000,00	1.886,00	0,00	19.886,00
		Crnogorci	18.000,00	18.000,00	1.960,28	0,00	19.960,28
		Makedonci	18.000,00	18.000,00	1.960,28	0,00	19.960,28
		Bošnjaci	36.000,00	36.000,00	36.725,92	0,00	72.725,92
		Albanci	36.000,00	36.000,00	52.333,52	0,00	88.333,52
		Srbi	182.000,00	182.000,00	50.186,92	5.000,00	237.186,92
Grad	Benkovac	Srbi	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Grad	Obrovac	Srbi	226.620,00	226.620,00	44.253,00	142.000,00	220.695,00
Grad	Zadar	Bošnjaci	66.302,08	66.302,08	56.302,08	10.000,00	66.302,08
		Slovenci	16.371,43	16.371,43	4.392,25	11.979,18	16.371,43
		Albanci	71.302,08	71.302,08	56.302,08	15.000,00	71.302,08
		Srbi	86.302,08	86.302,08	56.302,08	30.000,00	86.302,08
Općina	Gračac	Srbi	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Polača	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Vrsi	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ukupno			817.897,67	797.897,67	369.564,69	218.979,18	943.985,87
XIV. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA							
Županija	OSJEČKO-BARANJSKA	Rusini	20.000,00	20.000,00	0,00	19.632,38	19.632,38
		Bošnjaci	20.000,00	20.000,00	0,00	18.625,43	18.625,43
		Crnogorci	20.000,00	20.000,00	0,00	19.479,79	19.479,79
		Makedonci	20.000,00	20.000,00	0,00	19.905,98	19.905,98

		Slovenci	20.000,00	20.000,00	0,00	19.488,51	19.488,51
		Srbi	90.000,00	90.000,00	0,00	90.000,00	90.000,00
		Slovaci	90.000,00	90.000,00	36.430,52	53.237,61	89.668,13
		Mađari	90.000,00	90.000,00	0,00	89.363,67	89.363,67
		Nijemci	90.000,00	90.000,00	39.296,88	47.936,54	87.233,42
		Romi	90.000,00	90.000,00	0,00	89.114,40	89.114,40
		Albanci	90.000,00	90.000,00	0,00	88.448,47	88.448,47
Grad	Belišće	Romi	30.000,00	50.000,00	30.000,00	50.000,00	80.000,00
Grad	Beli Manastir	Srbi	63.000,00	63.000,00	0,00	63.000,00	63.000,00
		Mađari	63.000,00	63.000,00	0,00	63.000,00	63.000,00
		Romi	63.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Grad	Našice	Slovaci	18.400,00	18.400,00	0,00	18.325,35	18.325,35
Grad	Osijek	Srbi	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
		Slovaci	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
		Mađari	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
		Nijemci	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
		Bošnjaci	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
		Albanci	40.000,00	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
		Slovenci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00
		Crnogorci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00
		Makedonci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00
Grad	Valpovo	Srbi	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00
Općina	Bilje	Srbi	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
		Mađari	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Općina	Draž	Mađari	10.000,00	4.643,58	320,00	6.326,02	6.646,02
Općina	Erdut	Mađari	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Srbi	40.000,00	40.000,00	0,00	0,00	40.000,00
Općina	Ernestinovo	Mađari	35.000,00	34,90	13.557,64	21.339,94	34.897,58
Općina	Jagodnjak	Romi	5.000,00	365,00	0,00	365,00	365,00

		Srbi	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Općina	Kneževi Vinogradi	Srbi	20.000,00	20.000,00	0,00	21.501,10	21.501,10
		Mađari	20.000,00	20.000,00	0,00	18.473,35	18.473,35
Općina	Levanjska Varoš	Srbi	1.400,00	1.400,00	1.400,00	0,00	1.400,00
Općina	Magadenovac	Srbi	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
Općina	Petlovac	Srbi	4.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Romi	4.000,00	3.500,00	0,00	3.500,00	3.500,00
		Mađari	10.000,00	10.000,00	5.840,00	4.160,00	10.000,00
Općina	Podgorač	Srbi	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Općina	Popovac	Srbi	15.000,00	14.318,00	6.118,00	8.200,00	14.318,00
Općina	Šodolovci	Srbi	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Trnava	Srbi	2.800,00	2.800,00	2.800,00	0,00	2.800,00
Općina	Vladislavci	Mađari	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
ukupno			1.387.600,00	1.279.461,48	438.763,04	891.423,54	1.337.186,58
XV. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA							
Županija	ŠIBENSKO-KNINSKA	Slovenci	5.000,00	4.386,00	4.386,00	0,00	4.386,00
		Albanci	5.000,00	4.386,00	4.386,00	0,00	4.386,00
		Srbi	245.000,00	222.106,00	92.106,00	130.000,00	222.106,00
Grad	Drniš	Srbi	30.000,00	82.839,00	52.839,00	0,00	82.839,00
Grad	Knin	Srbi	145.618,00	136.782,00	43.714,00	93.068,00	136.782,00
Grad	Skradin	Srbi	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00
Grad	Vodice	Srbi	10.000,00	10.000,00	13.120,25	0,00	23.120,25
Općina	Biskupija	Srbi	57.000,00	60.900,00	41.449,00	19.451,00	60.900,00
Općina	Kistanje	Srbi	67.337,00	83.845,85	27.845,85	56.000,00	83.845,85
Općina	Ervenik	Srbi	125.000,00	103.000,00	78.000,00	25.000,00	103.000,00
ukupno			704.955,00	723.244,85	372.846,10	338.519,00	736.365,10
XVI. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA							
Županija	VUKOVARSKO-	Srbi	84.000,00	103.470,00	15.470,00	88.000,00	103.470,00

	SRIJEMSKA	Slovaci	84.000,00	99.810,00	15.810,00	84.000,00	99.810,00
		Mađari	84.000,00	95.900,00	11.900,00	84.000,00	95.900,00
		Rusini	84.000,00	86.380,00	2.380,00	84.000,00	86.380,00
		Bošnjaci	84.000,00	94.300,00	10.300,00	84.000,00	84.000,00
		Nijemci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
		Ukrajinci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
		Romi	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
		Albanci	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Grad	Ilok	Srbi	8.000,00	849,25	0,00	849,25	849,25
		Slovaci	8.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00
Grad	Vinkovci	Mađari	25.000,00	24.500,00	0,00	7.500,00	24.500,00
		Albanci	25.000,00	24.500,00	0,00	0,00	24.500,00
		Srbi	25.000,00	24.500,00	0,00	13.500,00	24.500,00
Grad	Vukovar	Mađari	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	30.000,00
		Ukrajinci	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	30.000,00
		Rusini	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	30.000,00
		Srbi	90.000,00	90.000,00	0,00	90.000,00	90.000,00
Općina	Borovo	Srbi	35.000,00	35.000,00	9.000,00	35.000,00	35.000,00
Općina	Drenovci	Bošnjaci	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Gunja	Bošnjaci	5.000,00	5.000,00	2.000,00	3.000,00	5.000,00
Općina	Markušica	Srbi	10.000,00	10.000,00	0,00	12.720,00	12.720,00
Općina	Negoslavci	Srbi	20.000,00	20.000,00	0,00	20.000,00	20.000,00
Općina	Nijemci	Srbi	10.000,00	4.485,56	0,00	0,00	4.485,56
Općina	Stari Jankovci	Srbi	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00	15.000,00
		Mađari	15.000,00	15.000,00	0,00	0,00	15.000,00
Općina	Tordinci	Mađari	20.000,00	7.000,00	7.000,00	7.000,00	7.000,00
Općina	Trpinja	Srbi	30.000,00	25.000,00	6.540,00	18.460,00	25.000,00
ukupno			896.000,00	915.694,81	120.400,00	767.029,25	908.114,81

XVII. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA							
Županija	SPLITSKO-DALMATINSKA	Rusi	12.500,00	12.500,00	1.548,00	10.681,60	12.229,60
		Mađari	20.500,00	20.500,00	1.548,00	18.592,00	20.500,00
		Crnogorci	20.500,00	20.500,00	1.548,00	18.948,98	20.496,98
		Makedonci	25.000,00	25.000,00	1.548,00	23.445,70	24.993,70
		Bošnjaci	100.000,00	100.000,00	37.152,00	62.700,10	99.852,10
		Slovenci	100.000,00	100.000,00	37.152,00	62.595,42	99.747,42
		Srbi	204.000,00	204.000,00	31.734,00	170.350,83	202.084,83
Grad	Imotski	Srbi	32.000,00	18.000,00	18.000,00	0,00	18.000,00
Grad	Makarska	Srbi	5.300,00	5.300,00	3.000,00	2.300,00	5.300,00
Grad	Sinj	Srbi	20.000,00	21.853,75	9.674,20	12.179,55	21.853,75
Grad	Split	Mađari	59.800,00	47.318,75	0,00	8.550,00	47.318,75
		Srbi	94.000,00	54.537,54	18.033,71	0,00	54.537,54
		Slovenci	94.000,00	82.235,37	27.238,12	9.000,00	82.235,37
		Bošnjaci	94.000,00	75.304,59	24.381,00	9.000,00	75.304,59
		Crnogorci	94.000,00	74.839,91	18.887,96	7.709,81	74.839,91
		Makedonci	94.000,00	52.984,64	15.677,00	0,00	52.984,64
Grad	Vrlika	Srbi	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Podbablje	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ukupno			1.079.600,00	914.874,55	247.121,99	416.053,99	912.279,18
XVIII. ISTARSKA ŽUPANIJA							
Županija	ISTARSKA	Česi	6.000,00	5.741,88	0,00	5.741,88	5.741,88
		Mađari	6.000,00	750,67	0,00	750,67	750,67
		Srbi	17.000,00	16.991,80	2.000,00	14.991,80	16.991,80
		Talijani	17.000,00	16.081,50	4.680,00	11.401,50	16.081,50
		Bošnjaci	17.000,00	16.947,47	5.220,00	11.727,47	16.947,47
		Slovenci	17.000,00	13.111,81	4.680,00	8.431,81	13.111,81
		Crnogorci	17.000,00	16.487,00	8.100,00	8.387,00	16.487,00
		Makedonci	17.000,00	16.214,94	2.700,00	13.514,94	16.214,94

		Romi	17.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Albanci	17.000,00	15.425,55	0,00	15.425,55	15.425,55
Grad	Buje-Buie	Talijani	12.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Grad	Labin	Srbi	65.000,00	64.214,05	2.000,00	62.214,05	64.214,05
		Bošnjaci	90.000,00	89.896,21	6.924,52	82.971,69	89.896,21
		Talijani	60.000,00	51.786,87	0,00	51.786,87	51.786,87
Grad	Pazin	Talijani	2.062,45	2.062,45	2.062,45	0,00	2.062,45
Grad	Poreč-Parenzo	Slovinci	8.000,00	8.000,00	0,00	8.000,00	8.000,00
		Srbi	39.500,00	39.357,68	0,00	39.357,68	39.357,68
		Talijani	39.500,00	39.500,00	0,00	39.500,00	39.500,00
		Bošnjaci	39.500,00	38.892,50	0,00	38.892,50	38.892,50
		Albanci	39.500,00	39.271,00	0,00	39.271,00	39.271,00
Grad	Pula-Pola	Mađari	9.000,00	8.983,50	0,00	8.983,50	8.983,50
		Srbi	63.000,00	54.721,69	22.542,63	32.179,06	54.721,69
		Talijani	63.000,00	58.454,62	20.588,22	37.866,40	58.454,62
		Bošnjaci	63.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Slovinci	63.000,00	65.636,02	27.769,62	37.909,15	65.636,02
		Crnogorci	63.000,00	61.431,88	25.482,72	35.949,16	61.431,88
		Makedonci	63.000,00	60,95	29.076,65	31.873,95	60.950,60
		Romi	63.000,00	62.898,11	28.423,48	34.474,63	62.898,11
Grad	Rovinj-Rovigno	Albanci	63.000,00	38.784,28	4.573,84	34.210,44	38.784,28
		Srbi	15.000,00	60.000,00	0,00	60.000,00	60.000,00
		Talijani	15.000,00	60.000,00	0,00	60.000,00	60.000,00
		Bošnjaci	15.000,00	60.000,00	0,00	60.000,00	60.000,00
Grad	Vodnjan-Dignano	Albanci	15.000,00	60.000,00	0,00	60.000,00	60.000,00
		Srbi	4.000,00	4.000,00	0,00	0,00	4,00
		Talijani	4.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Grad	Umag-Umago	Romi	4.000,00	4.000,00	0,00	0,00	4.000,00
		Srbi	2.000,00	2.000,00	0,00	2.000,00	2.000,00

		Talijani	2.000,00	2.000,00	0,00	0,00	0,00
		Bošnjaci	2.000,00	2.250,00	0,00	2.250,00	2.250,00
		Slovenci	2.000,00	2.000,00	0,00	2.000,00	2.000,00
Općina	Brtonigla-Verteneglio	Talijani	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Fažana-Fasana	Srbi	50.000,00	49.392,60	23.584,08	25.808,52	49.392,60
Općina	Kršan	Bošnjaci	29.000,00	41.159,43	5.172,40	35.989,03	41.159,43
Općina	Raša	Bošnjaci	27.000,00	27.000,00	608,77	20.103,72	20.712,49
Općina	Višnjan-Visignano	Talijani	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Vižinada-Visinada	Talijani	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ukupno			1.242.062,45	1.215.506,46	226.189,38	1.033.963,97	1.264.112,60
XIX. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA							
Županija	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	Crnogorci	9.000,00	9.000,00	0,00	9.000,00	9.000,00
		Srbi	61.500,00	61.500,00	0,00	61.500,00	61.500,00
		Bošnjaci	61.500,00	61.500,00	0,00	61.500,00	61.500,00
Grad	Dubrovnik	Srbi	191.000,00	191.000,00	94.000,00	97.000,00	191.000,00
		Bošnjaci	191.000,00	191.000,00	91.000,00	100.000,00	191.000,00
Grad	Metković	Srbi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ukupno			514.000,00	514.000,00	185.000,00	329.000,00	514.000,00
XX. MEĐIMURSKA ŽUPANIJA							
Županija	MEĐIMURSKA	Srbi	51.500,00	10.000,00	0,00	10.000,00	10.000,00
		Rusi	51.500,00	22.250,00	0,00	22.250,00	22.250,00
		Romi	51.500,00	8.000,00	0,00	8.000,00	8.000,00
Grad	Čakovec	Romi	30.000,00	18.490,59	0,00	18.490,59	18.490,59
Općina	Kotoriba	Romi	2.000,00	2.000,00	0,00	2.000,00	2.000,00
Općina	Mala Subotica	Romi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Nedelišće	Romi	20.000,00	18.000,00	18.000,00	0,00	18.000,00

Općina	Orehovica	Romi	3.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Općina	Podturen	Romi	4.000,00	1.504,15	0,00	0,00	1.504,15
ukupno			213.500,00	80.244,74	18.000,00	60.740,59	80.244,74
XXI. GRAD ZAGREB							
Grad	Zagreb	Bugari	226.632,00	221.428,82	13.627,56	152.474,00	221.428,82
		Rusini	230.468,00	230.111,43	13.627,56	152.863,00	230.111,43
		Ukrajinci	235.536,00	235.144,95	13.627,56	164.399,00	235.144,95
		Austrijanci	237.671,00	235.842,41	13.627,56	157.226,00	235.842,41
		Slovaci	242.309,00	241.245,46	13.627,56	159.715,00	241.245,46
		Poljaci	247.394,00	246.958,02	13.627,56	151.908,00	246.958,02
		Rusi	251.207,00	250.848,23	13.627,56	169.528,00	250.848,23
		Talijani	252.446,00	250.215,12	13.627,56	167.999,00	250.215,12
		Židovi	259.961,00	259.492,02	13.627,56	159.849,00	259.492,02
		Makedonci	753.599,00	753.190,44	327.061,44	303.184,00	753.190,44
		Česi	768.582,00	767.637,63	327.032,64	269.526,00	767.637,63
		Mađari	797.654,00	796.622,89	340.689,00	276.846,00	796.622,89
		Crnogorci	808.027,00	803.022,71	322.518,92	296.277,00	803.022,71
		Romi	813.366,00	812.967,61	313.433,88	384.223,00	812.967,61
		Slovenci	862.138,00	852.598,31	331.603,96	347.204,00	852.598,31
		Albanci	971.732,00	971.287,72	340.690,08	465.778,00	971.287,72
		Bošnjaci	1.167.120,00	1.166.672,95	327.061,22	673.778,00	1.166.672,95
Srbi	1.684.445,00	1.684.000,84	340.689,00	1.179.010,00	1.684.000,84		
ukupno			10.810.287,00	10.779.287,56	3.093.428,18	5.631.787,00	10.779.287,56
UKUPNO			26.661.654,92	25.594.887,73	9.761.889,83	12.930.707,02	25.757.663,19

Prilog 9. Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina za 2018. godinu u:

- **tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske**
- **tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i**
- **pravosudnim tijelima**

1.a. Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske – skupna tablica (podaci na dan 31. 12. 2018.)

	Tijela državne uprave, stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske		Ministarstva		Središnji državni uredi		Državne upravne organizacije		Uredi državne uprave u županijama		Stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske	
Ukupno zaposlenih	49.612		43.492		287		2.833		2.528		472	
Pripadnici nacionalnih manjina	Broj pripadnika nacionalnih manjina	% pripadnika nacionalnih manjina	Broj pripadnika nacionalnih manjina	% pripadnika nacionalnih manjina	Broj pripadnika nacionalnih manjina	% pripadnika nacionalnih manjina	Broj pripadnika nacionalnih manjina	% pripadnika nacionalnih manjina	Broj pripadnika nacionalnih manjina	% pripadnika nacionalnih manjina	Broj pripadnika nacionalnih manjina	% pripadnika nacionalnih manjina
Srbi	1.048	2,11	892	2,02	8	2,78	64	2,26	78	3,08	6	1,27
Bošnjaci	90	0,18	80	0,18	0	0	5	0,18	2	0,08	3	0,64
Talijani	87	0,17	69	0,16	0	0	11	0,39	7	0,28	0	0
Mađari	92	0,19	74	0,17	1	0,35	8	0,28	8	0,32	1	0,21
Slovenci	39	0,08	33	0,07	0	0	3	0,11	0	0	3	0,64
Albanci	20	0,04	15	0,03	1	0,35	4	0,14	0	0	0	0
Česi	83	0,17	72	0,16	0	0	3	0,11	8	0,32	0	0
Romi	9	0,02	6	0,01	0	0	2	0,07	0	0	1	0,21
Ostali	137	0,28	110	0,25	0	0	13	0,46	13	0,51	1	0,21
Ukupno prip. nac. manj.	1.605	3,24	1.351	3,11	10	3,48	113	3,99	116	4,59	15	3,18

1.b. Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske – pojedinačno po tijelima (podaci na dan 31. 12. 2018.)

Tijela državne uprave, stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske	Ukupan broj zaposlenih	Srbi		Bošnjaci		Talijani		Mađari		Slovenci		Albanci		Česi		Romi		Ostali		Ukupno pripadnika nacionalnih manjina	
		Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%	Broj zaposlenih	%
MINISTARSTVA																					
<i>Ministarstvo vanjskih i europskih poslova</i>	1.100	4	0,36	3	0,27	0	0	0	0	1	0,09	1	0,09	1	0,09	0	0	1	0,09	11	1,00
Ministarstvo financija	7.200	139	1,93	3	0,04	24	0,33	12	0,16	12	0,16	0	0	9	0,13	0	0	17	0,24	216	3,00
Ministarstvo obrane	836	4	0,48	0	0	2	0,24	6	0,72	0	0	0	0	1	0,12	0	0	2	0,24	15	1,79
Ministarstvo unutarnjih poslova	24.844	588	2,37	53	0,21	24	0,10	48	0,19	10	0,04	11	0,04	45	0,18	5	0,02	71	0,29	855	3,44
Ministarstvo pravosuđa	3.388	74	2,17	12	0,35	5	0,15	1	0,03	2	0,06	1	0,03	2	0,06	1	0,03	2	0,06	100	2,95
Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	485	8	1,65	1	0,21	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0,82	0	0	2	0,41	15	3,09
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	783	6	0,77	0	0	6	0,77	1	0,13	1	0,13	0	0	0	0	0	0	1	0,13	15	1,91
Ministarstvo poljoprivrede	915	12	1,31	1	0,11	0	0	2	0,22	0	0	0	0	3	0,33	0	0	4	0,44	22	2,40
Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	423	8	1,89	2	0,47	1	0,24	0	0	1	0,24	0	0	0	0	0	0	2	0,47	14	3,31
Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja	398	8	2,01	2	0,50	1	0,25	0	0	2	0,50	0	0	2	0,50	0	0	3	0,75	18	4,52
Ministarstvo zdravstva	440	7	1,59	1	0,23	1	0,23	1	0,23	1	0,23	0	0	0	0	0	0	1	0,23	12	2,73

Ministarstvo znanosti i obrazovanja	439	4	0,98	0	0	1	0,23	1	0,23	0	0	0	0	2	0,46	0	0	1	0,23	9	2,05
Ministarstvo kulture	376	7	1,86	0	0	2	0,53	2	0,53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	2,92
Ministarstvo hrvatskih branitelja	251	1	0,40	0	0	0	0	0	0	1	0,40	1	0,40	0	0	0	0	0	0	3	1,20
Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	290	2	0,69	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0,69
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	371	9	2,43	0	0	1	0,27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	2,69
Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	429	5	1,17	1	0,23	1	0,23	0	0	1	0,23	0	0	1	0,23	0	0	2	0,47	11	2,56
Ministarstvo turizma	197	2	1,02	0	0	0	0	0	0	1	0,51	0	0	1	0,51	0	0	0	0	4	2,03
Ministarstvo uprave	164	0	0	1	0,61	0	0	0	0	0	0	1	0,61	1	0,61	0	0	1	0,61	4	2,44
Ministarstvo državne imovine	163	4	2,45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2,45
Ukupno ministarstva	43.492	892	2,05	80	0,18	69	0,16	74	0,17	33	0,08	15	0,03	72	0,17	6	0,01	110	0,25	1.351	3,11
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	151	5	3,31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3,31
Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva	32	1	3,13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3,13
Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske	42	0	0	0	0	0	0	1	2,38	0	0	1	2,38	0	0	0	0	0	0	2	4,76
Središnji državni ured za šport	34	2	5,88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	5,88
Ukupno središnji državni uredi	287	8	2,79	0	0	0	0	1	0,35	0	0	1	0,35	0	0	0	0	0	0	10	3,48

DRŽAVNE UPRAVNE ORGANIZACIJE																					
Državna geodetska uprava	1.143	32	2,80	3	0,26	9	0,79	4	0,35	1	0,09	3	0,26	2	0,17	2	0,17	5	0,44	61	5,34
Državni hidrometeorološki zavod	382	9	2,36	0	0	0	0	1	0,26	1	0,26	0	0	0	0	0	0	2	0,52	13	3,40
Državni zavod za intelektualno vlasništvo	89	4	4,49	0	0	1	1,12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,12	6	6,74
Državni zavod za mjeriteljstvo	71	1	1,41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,41	2	2,81
Državni zavod za statistiku	505	7	1,39	1	0,20	1	0,20	1	0,20	0	0	1	0,20	0	0	0	0	2	0,40	13	2,57
Državna uprava za zaštitu i spašavanje	623	10	1,61	1	0,16	0	0	2	0,32	1	0,16	0	0	1	0,16	0	0	2	0,32	17	0,16
Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost	20	1	5,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5,00
Ukupno državne upravne organizacije	2.833	64	2,26	5	0,18	11	0,39	8	0,28	3	0,11	4	0,14	3	0,11	2	0,07	13	0,46	113	3,99
URED DRŽAVNE UPRAVE U ŽUPANIJAMA																					
Ured državne uprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji	84	5	5,95	0	0	1	1,19	2	2,38	0	0	0	0	6	7,14	0	0	1	1,19	15	17,86
Ured državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji	108	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ured državne uprave u Dubrovačko-neretvanskoj županiji	132	3	2,27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2,27
Ured državne uprave u Istarskoj županiji	160	5	3,12	1	0,63	3	1,87	1	0,63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	6,25
Ured državne uprave u Karlovačkoj županiji	125	13	1,04	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	10,40
Ured državne uprave u Koprivničko-	74	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

križevačkoj županiji																						
Ured državne uprave u Krapinsko-zagorskoj županiji	87	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,15	1	1,15	
Ured državne uprave u Ličko-senjskoj županiji	71	3	4,22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4,22	
Ured državne uprave u Međimurskoj županiji	66	1	1,51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,51	
Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji	210	10	4,76	0	0	0	0	5	2,38	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0,95	17	8,10	
Ured državne uprave u Požeško-slavonskoj županiji	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,64	0	0	1	1,64	2	3,28	
Ured državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji	170	9	5,29	1	0,58	3	1,76	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,59	14	8,24	
Ured državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji	116	3	2,59	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,86	0	0	0	0	4	3,45	
Ured državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji	330	1	0,30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,30	2	0,60	
Ured državne uprave u Šibensko-kninskoj županiji	93	2	2,15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,75	3	3,23	
Ured državne uprave u Varaždinskoj županiji	118	1	0,85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1,69	3	2,54	
Ured državne uprave u Virovitičko-podravskoj županiji	71	2	2,82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,41	3	4,23	
Ured državne uprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji	144	17	11,81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1,39	19	13,19	
Ured državne uprave u Zadarskoj županiji	144	1	0,69	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,69	
Ured državne uprave u	164	2	1,22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1,22	

Zagrebačkoj županiji																						
Ukupno uredi državne uprave u županijama	2.528	78	3,09	2	0,08	7	0,28	8	0,32	0	0	0	0	8	0,04	0	0	13	0,51	116	0,04	
Stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske	472	6	1,27	3	0,64	0	0	1	0,21	3	0,63	0	0	0	0	1	0,21	1	0,21	15	3,18	
Ukupno	49.612																			1.605	3,24	

Kratka analiza stanja u odnosu na 2017. godinu (razlika +/-):

Na dan 31. prosinca 2018. godine u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno 49.612 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.605 ili 3,24 % bili pripadnici nacionalnih manjina. Podaci razdijeljeni po narodnosnoj pripadnosti zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina pokazuju da je u navedenim tijelima, krajem 2017. godine, najviše bilo zaposleno Srba – 1.048, koji čine 2,11 % ukupnog broja zaposlenih; zatim Mađara - 92, koji čine 0,19 %; Bošnjaka - 90, koji čine 0,18 % zaposlenih; Talijana – 87, koji čine 0,17 % zaposlenih; Čeha - 83, koji čine 0,16 % zaposlenih; Slovenaca – 39, koji čine 0,08% zaposlenih; Albanaca - 20, koji čine 0,04% zaposlenih te 9 Roma, koji čine 0,02 % zaposlenih, dok se pripadnicima ostalih nacionalnih manjina izjasnilo 137 službenika i namještenika koji čine 0,28 % od ukupnog broja službenika i namještenika. Posebno napominjemo da je u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske zaposlena i 121 osoba koja se po nacionalnoj pripadnosti izjasnila kao Musliman.

Usporedba podataka o broju pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske na dan 31. prosinca 2017. godine, ukazuje da je ukupan broj evidentiranih pripadnika nacionalnih manjina u predmetnim tijelima krajem 2018. godine bio manji za 53 zaposlenika u odnosu na kraj 2017. godine.

Naime, na dan 31. prosinca 2017. godine u tijelima državne uprave te stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno ukupno 49.602 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.658 ili 3,34% bili pripadnici nacionalnih manjina. Podaci razdijeljeni po nacionalnoj pripadnosti zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina pokazuju da je u navedenim tijelima, krajem 2017., najviše bilo zaposleno Srba – 1.084, koji čine 2,19% ukupnog broja zaposlenih; zatim Bošnjaka - 97, koji čine 0,20% zaposlenih; Mađara - 96, koji čine 0,19% zaposlenih; Talijana – 90, koji čine 0,18% zaposlenih; Čeha - 84, koji čine 0,17% zaposlenih; Slovenaca – 39, koji čine 0,08% zaposlenih; Albanaca - 17, koji čine 0,03% zaposlenih te 8 Roma, koji čine 0,02% od ukupnog broja zaposlenih službenika i namještenika.

2. Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u tijelima uprave jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na dan 31. prosinca 2018.

Redni broj	Razina	Jedinica	Broj ukupno zaposlenih							Nacionalna manjina	Broj zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina						% udio zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina	Razlika +/- u odnosu na 31.12. 2017.	
			Rukovodeći službenici		Službenici		Namještenici		Ukupno		Rukovodeći službenici		Službenici		Namještenici				Ukupno
			M	Ž	M	Ž	M	Ž			M	Ž	M	Ž	M	Ž			
I ZAGREBAČKA																			
1	Županija	I ZAGREBAČKA	5	7	36	91	2	2	143	srpska	0	0	1	0	0	0	1	0,70	0
2	Grad	Dugo Selo	5	2	3	15	0	0	25		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
3	Grad	Ivanić-Grad	1	1	6	16	0	0	24		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
4	Grad	Jastrebarsko	3	7	5	10	0	1	26		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
5	Grad	Samobor	5	1	32	40	0	1	79		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Grad	Sveta Nedelja	0	3	5	14	1	2	25		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Grad	Sveti Ivan Zelina	1	2	4	13	0	1	21		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Grad	Velika Gorica	13	12	35	88	4	16	168		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Grad	Vrbovec	1	2	5	8	0	1	17		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Grad	Zaprešić	5	7	12	28	4	3	59		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Bedenica	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Bistra	2	2	1	4	0	2	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Brckovljani	0	1	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Brdovec	1	1	7	4	0	1	14		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
15	Općina	Dubrava	1	0	1	3	3	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Dubravica	0	2	1	1	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Farkaševac	0	1	0	0	0	1	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
18	Općina	Gradec	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Jakovlje	0	1	1	2	3	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
20	Općina	Klinča Sela	0	1	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
21	Općina	Kloštar Ivanić	1	1	1	5	1	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

22	Općina	Krvarsko	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
23	Općina	Krašić	0	0	0	2	1	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
24	Općina	Križ	0	1	2	8	0	1	12		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
25	Općina	Luka	0	0	0	2	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
26	Općina	Marija Gorica	0	1	0	2	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
27	Općina	Orle	1	0	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
28	Općina	Pisarovina	0	1	1	3	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
29	Općina	Pokupsko	0	1	2	2	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
30	Općina	Preseka	0	1	0	0	1	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
31	Općina	Pušća	0	1	0	2	1	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
32	Općina	Rakovec	0	0	0	1	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
33	Općina	Rugvica	1	2	3	2	0	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
34	Općina	Stupnik	1	1	1	6	5	0	14		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
35	Općina	Žumberak	0	0	0	1	0	3	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (35 JLPS)			47	66	167	387	30	43	740	srpska	0	0	1	0	0	0	1	0,14	0
II KRAPINSKO-ZAGORSKA																			
1	Županija	II KRAPINSKO-ZAGORSKA	3	7	13	50	2	0	75	slovačka	0	0	0	1	0	0	1	1,33	0
2	Grad	Donja Stubica	0	1	2	4	5	0	12		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
3	Grad	Klanjec	1	0	2	3	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
4	Grad	Krapina	0	4	5	11	0	1	21		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
5	Grad	Oroslavje	1	1	0	2	2	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Grad	Pregrada	1	1	0	7	1	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Grad	Zabok	1	3	5	11	0	0	20		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Grad	Zlatar	3	1	0	4	0	2	10		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Bedekovčina	0	1	1	6	1	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Općina	Budinščina	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Desinić	0	0	0	2	2	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Gornja Stubica	0	1	1	3	3	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

13	Općina	Hrašćina	0	1	0	0	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
14	Općina	Hum na Sutli	1	1	0	3	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
15	Općina	Jesenje	0	0	1	1	0	1	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
16	Općina	Konjščina	0	1	2	4	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
17	Općina	Kraljevec na Sutli	0	0	1	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
18	Općina	Krapinske Toplice	0	1	2	4	3	2	12		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
19	Općina	Kumrovec	1	0	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
20	Općina	Lobor	0	1	2	1	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
21	Općina	Marija Bistrica	0	1	1	5	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
22	Općina	Mače	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
23	Općina	Mihovljan	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
24	Općina	Novi Golubovec	1	0	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
25	Općina	Petrovsko	0	0	0	1	0	1	2		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
26	Općina	Radoboj	0	1	0	4	1	1	7		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
27	Općina	Stubičke Toplice	1	1	1	7	3	1	14		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
28	Općina	Sveti Križ Začretje	0	1	2	3	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
29	Općina	Tuhelj	1	0	0	2	2	1	6		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
30	Općina	Veliko Trgovišće	0	1	0	4	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
31	Općina	Zagorska Sela	1	0	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
32	Općina	Zlatar Bistrica	1	0	1	3	4	0	9		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
33	Općina	Đurmanec	1	0	2	2	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
UKUPNO (33 JLPS)			18	33	44	157	35	13	300	slovačka	0	0	0	1	0	0	1	0,33	0
III SISAČKO-MOSLAVAČKA																			
1	Županija	III SISAČKO- MOSLAVAČKA*	4	4	23	65	2	2	100	bošnjačka	0	0	2	0	0	0	2	2,00	-1
										ruska	0	0	0	1	0	0	1	1,00	+1
										srpska	0	0	1	6	0	0	7	7,00	0
2	Grad	Glina**	1	2	5	14	1	4	27	srpska	0	1	0	0	0	0	1	3,70	+1

3	Grad	Hrvatska Kostajnica*	1	0	3	1	1	1	7	srpska	0	0	1	0	0	0	1	14,29	0
4	Grad	Kutina	4	2	16	30	0	1	53	srpska	0	0	0	1	0	0	1	1,89	0
5	Grad	Novska	1	2	5	22	1	3	34	srpska	0	0	0	1	0	0	1	2,94	+1
6	Grad	Petrinja	4	5	16	36	2	1	64	bošnjačka	0	1	0	1	0	0	2	3,13	+1
										srpska	0	0	1	6	0	0	7	10,94	+2
7	Grad	Popovača	0	2	1	5	0	1	9		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
8	Grad	Sisak	1	4	34	70	2	1	112		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Donji Kukuruzari*	2	1	1	1	0	0	5	srpska	1	0	0	0	0	0	1	20,00	0
10	Općina	Dvor***	1	0	1	4	1	0	7	srpska	1	0	1	1	0	0	3	42,86	+1
11	Općina	Gvozd***	0	1	1	1	0	0	3	srpska	0	0	1	1	0	0	2	66,67	+1
12	Općina	Hrvatska Dubica**	0	1	0	3	0	1	5	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Jasenovac	0	1	1	3	0	0	5	srpska	0	0	0	2	0	0	2	40,00	0
14	Općina	Lekenik	1	3	2	4	0	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
15	Općina	Lipovljani	0	1	1	3	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Majur**	0	1	0	1	0	0	2	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Martinska Ves	0	1	0	2	6	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
18	Općina	Sunja**	1	0	2	7	0	0	10	albanska	0	0	0	1	0	0	1	10,00	0
19	Općina	Topusko*	0	1	3	4	0	1	9	srpska	0	0	1	2	0	0	3	33,33	+2
20	Općina	Velika Ludina	0	1	1	4	1	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (20 JLPS)			21	33	116	280	17	18	485	bošnjačka	0	1	2	1	0	0	4	0,82	0
										ruska	0	0	0	1	0	0	1	0,21	+1
										srpska	2	1	6	20	0	0	29	5,98	+8
										albanska	0	0	0	1	0	0	1	0,21	0
IV KARLOVAČKA																			

1	Županija	IV KARLOVAČKA*	4	8	14	52	3	3	84	srpska	1	0	1	0	0	0	2	2,38	+1
2	Grad	Duga Resa	1	3	5	13	1	0	23		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
3	Grad	Karlovac	2	9	22	84	3	5	125	srpska	0	1	1	0	0	0	2	1,60	-1
4	Grad	Ogulin*	0	2	9	14	2	1	28	srpska	0	0	1	2	1	0	4	14,29	+1
5	Grad	Ozalj	0	4	3	5	1	1	14		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Grad	Slunj	0	2	2	10	2	0	16		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Općina	Barilović	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Općina	Bosiljevo	0	1	0	2	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Cetingrad**	2	0	1	2	1	1	7	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Općina	Draganić	0	1	0	4	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Generalski Stol	1	0	0	1	1	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Josipdol	0	1	0	5	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Kamanje	0	0	0	2	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Krnjak***	0	1	1	2	0	0	4	srpska	0	1	1	1	0	0	3	75,00	0
15	Općina	Lasinja	1	0	1	3	1	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Netretić	0	1	0	3	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Plaški*	1	0	2	3	0	0	6	srpska	1	0	1	2	0	0	4	66,67	+3
18	Općina	Rakovica	1	1	0	4	0	1	7	srpska	0	0	0	1	0	0	1	14,29	0
19	Općina	Ribnik	0	0	0	1	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
20	Općina	Saborsko**	0	1	1	3	0	0	5	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
21	Općina	Tounj	1	1	0	0	3	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
22	Općina	Vojnić*	0	1	2	5	0	0	8	srpska	0	1	1	0	0	0	2	25,00	0
23	Općina	Žakanje	0	1	1	2	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (23 JLPS)			14	39	64	221	21	16	375	srpska	2	3	6	6	1	0	18	4,80	+4
V VARAŽDINSKA																			
1	Županija	V VARAŽDINSKA	7	12	21	44	3	0	87		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

2	Grad	Ivanec	1	3	4	11	1	1	21		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
3	Grad	Lepoglava	0	1	2	6	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
4	Grad	Ludbreg	0	1	6	15	0	2	24		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
5	Grad	Novi Marof	2	1	4	7	0	0	14		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Grad	Varaždin	2	1	26	63	3	8	103	srpska	0	0	0	1	0	0	1	0,97	0
7	Grad	Varaždinske Toplice	0	1	2	4	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Općina	Bednja	0	1	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Beretinec	0	1	1	1	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Općina	Breznica	1	0	1	0	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Brežnički Hum	0	0	1	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Cestica	0	0	1	6	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Donja Voća	0	1	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Gornji Knežinec	1	0	3	3	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
15	Općina	Jalžabet	1	1	2	2	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Klenovnik	0	1	0	2	1	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Ljubešćica	1	1	1	1	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
18	Općina	Mali Bukovec	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Martijanec	1	0	0	3	2	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
20	Općina	Maruševec	0	1	1	1	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
21	Općina	Petrijanec	0	1	2	3	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
22	Općina	Sračinec	1	0	1	0	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
23	Općina	Sveti Ilija	1	0	1	3	3	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
24	Općina	Sveti Đurđ	0	1	1	2	4	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
25	Općina	Tmovec Bartolovečki	0	1	2	3	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
26	Općina	Veliki Bukovec	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
27	Općina	Vidovec	0	1	1	4	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
28	Općina	Vinica	0	1	2	1	0	3	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

29	Općina	Visoko	0	1	0	0	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (29 JLPS)			19	35	87	196	23	20	380	srpska	0	0	0	1	0	0	1	0,26	0
VI KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA																			
1	Županija	VI KOPRIVNIČKO- KRIŽEVAČKA	3	5	17	42	2	2	71	srpska	0	0	0	1	0	0	1	1,41	0
2	Grad	Koprivnica	5	10	17	31	0	2	65		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
3	Grad	Križevci	3	1	12	15	0	0	31		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
4	Grad	Đurđevac	2	4	4	10	2	1	23		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
5	Općina	Drnje	0	1	0	2	2	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Općina	Ferdinandovac	0	1	1	1	2	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Općina	Gola	0	1	0	3	2	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Općina	Gornja Rijeka	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Hlebine	0	0	0	2	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Općina	Kalinovac	1	0	0	4	3	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Kalnik	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Kloštar Podravski	0	1	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Koprivnički Bregi	0	1	1	2	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Koprivnički Ivanec	1	0	1	2	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
15	Općina	Legrad	1	0	0	4	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Molve	1	1	0	3	1	2	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Novigrad Podravski	2	0	0	3	3	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
18	Općina	Novo Virje	1	0	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Peteranec	0	1	1	2	2	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
20	Općina	Podravske Sesvete	2	0	1	2	3	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
21	Općina	Rasinja*	0	1	2	1	1	0	5	srpska	0	0	1	0	0	0	1	20,00	0

22	Općina	Sokolovac	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
23	Općina	Sveti Ivan Žabno	0	1	1	2	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
24	Općina	Sveti Petar Orehovec	0	1	0	1	0	1	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
25	Općina	Virje	0	1	2	2	3	1	9		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
26	Općina	Đelekovec	0	0	1	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
UKUPNO (26 JLPS)			22	34	63	144	30	13	306	srpska	0	0	1	1	0	0	2	0,65	0
VII BJELOVARSKO-BILOGORSKA																			
1	Županija	VII BJELOVARSKO-BILOGORSKA*	3	2	24	45	5	3	82	srpska	1	0	1	0	0	0	2	2,44	0
										češka	0	1	0	2	0	0	3	3,66	0
2	Grad	Bjelovar	2	1	20	49	3	4	79		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
3	Grad	Daruvar*	1	2	8	13	3	1	28	mađarska	0	0	0	1	0	0	1	3,57	0
										srpska	0	1	1	0	0	0	2	7,14	-1
										češka	0	0	0	2	1	0	3	10,71	0
4	Grad	Garešnica	1	1	5	10	1	1	19	srpska	0	0	1	0	0	0	1	5,26	0
5	Grad	Grubišno Polje*	1	1	6	6	0	1	15	češka	0	1	2	1	0	0	4	26,67	+1
										srpska	0	0	1	0	0	0	1	6,67	0
6	Grad	Čazma	0	3	4	6	1	0	14		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
7	Općina	Berek	0	1	0	1	0	1	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
8	Općina	Dežanovac**	0	0	0	2	3	1	6	češka	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
9	Općina	Hercegovac	0	1	0	2	1	1	5	češka	0	0	0	1	0	0	1	20,00	0
10	Općina	Ivanska	0	0	1	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
11	Općina	Kapela	1	0	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
12	Općina	Končanica*	1	0	1	1	3	0	6	češka	1	0	0	1	3	0	5	83,33	+1
13	Općina	Nova Rača	0	0	1	4	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
14	Općina	Rovišće	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
15	Općina	Severin	1	1	1	1	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
16	Općina	Sirač	0	1	0	3	4	1	9	češka	0	0	0	1	1	0	2	22,22	+1

17	Općina	Velika Pisanica	0	1	1	1	0	0	3	mađarska	0	1	0	0	0	0	1	33,33	0																			
18	Općina	Velika Trnovitica	0	2	0	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
19	Općina	Veliki Grđevac	1	0	2	1	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
20	Općina	Veliko Trojstvo	1	0	0	2	2	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
21	Općina	Zrinski Topolovac	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
22	Općina	Đulovac	1	0	2	1	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
23	Općina	Šandrovac	0	1	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
24	Općina	Štefanje	0	2	0	0	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
UKUPNO (24 JLPS)			14	22	78	158	27	15	314	srpska	1	1	4	0	0	0	6	1,91	-1																			
										češka	1	2	2	8	5	0	18	5,73	+3																			
										mađarska	0	1	0	1	0	0	2	0,64	0																			
VIII PRIMORSKO-GORANSKA																																						
1	Županija	VIII PRIMORSKO-GORANSKA*	3	8	51	115	3	2	182	ruska	0	0	0	1	0	0	1	0,55	0																			
											srpska	0	0	0	10	0	0	10	5,49	0																		
											makedonska	0	0	0	1	0	0	1	0,55	+1																		
											bošnjačka	0	0	0	1	0	0	1	0,55	0																		
											slovenska	0	0	0	1	0	0	1	0,55	-1																		
											<i>neopredijeljeni</i>	0	0	2	2	0	0	4	2,20	0																		
2	Grad	Bakar	1	3	4	13	0	1	22		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
3	Grad	Cres	1	4	3	8	0	1	17		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
4	Grad	Crikvenica	1	3	13	25	1	0	43		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
5	Grad	Delnice	1	3	4	8	0	0	16		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
6	Grad	Kastav	1	2	7	11	1	0	22		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
7	Grad	Kraljevica	1	2	5	6	0	0	14		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
8	Grad	Krk	2	2	4	9	0	0	17	srpska	0	1	0	0	0	0	1	5,88	0																			
9	Grad	Mali Lošinj	1	5	11	23	1	3	44		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																			
10											Grad		Novi Vinodolski		2		2		5		12		1		0		22		albanska	0	0	0	1	0	0	1	4,55	+1
											srpska	0																	1	0	0	0	0	1	4,55	0		
11	Grad	Opatija	3	2	15	33	2	2	57	muslimanska	0	0	0	0	0	1	1	1,75	+1																			

12	Grad	Rab	2	2	5	15	0	1	25		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Grad	Rijeka	17	35	121	307	5	3	488	srpska	0	0	3	11	0	0	14	2,87	-1
										talijanska	0	1	0	0	0	0	1	0,20	0
										slovenska	0	0	1	0	0	0	1	0,20	-2
										crnogorska	0	0	0	1	0	0	1	0,20	0
										muslimanska	0	0	1	1	1	0	3	0,61	0
										neopredijeljeni	1	1	1	9	0	0	12	2,46	0
14	Grad	Vrbovsko*	3	1	4	5	2	1	16	srpska	1	0	3	1	1	0	6	37,50	0
15	Grad	Čabar	0	1	2	4	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Baška	2	1	3	5	0	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Brod Moravice	1	0	1	2	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
18	Općina	Dobrinj	0	1	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Fužine	1	0	1	5	1	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
20	Općina	Jelenje	2	1	1	6	0	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
21	Općina	Klana	0	3	0	2	1	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
22	Općina	Kostrena	3	2	4	10	0	0	19		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
23	Općina	Lokve	1	0	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
24	Općina	Lopar	0	1	3	2	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
25	Općina	Lovran	0	4	2	5	0	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
26	Općina	Malinska-Dubašnica	3	0	4	7	0	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
27	Općina	Matulji	1	3	5	9	0	0	18		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
28	Općina	Mošćenička Draga	0	2	2	1	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
29	Općina	Mrkopalj	0	1	1	2	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
30	Općina	Omišalj	1	2	3	10	0	0	16	crnogorska	0	0	0	1	0	0	1	6,25	+1
31	Općina	Punat	1	2	3	9	0	0	15		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
32	Općina	Ravna Gora	0	1	2	2	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
33	Općina	Skrad	0	1	1	1	1	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
34	Općina	Vinodolska općina	3	0	1	4	0	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

35	Općina	Viškovo	2	2	6	15	0	0	25		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
36	Općina	Vrbnik	1	1	1	1	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
37	Općina	Čavle	0	1	4	6	1	0	12		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (37 JLPS)			61	104	304	704	21	20	1214	ruska	0	0	0	1	0	0	1	0,08	0
										makedonska	0	0	0	1	0	0	1	0,08	+1
										bošnjačka	0	0	0	1	0	0	1	0,08	0
										slovenska	0	0	1	1	0	0	2	0,16	-3
										srpska	1	2	6	22	1	0	32	2,64	-1
										albanska	0	0	0	1	0	0	1	0,08	+1
										talijanska	0	1	0	0	0	0	1	0,08	0
										crnogorska	0	0	0	2	0	0	2	0,16	+1
										muslimanska	0	0	1	1	1	1	4	0,33	+1
										neopredijeljeni	1	1	3	11	0	0	16	1,32	0
IX LIČKO-SENJSKA																			
1	Županija	IX LIČKO-SENJSKA**	4	15	8	35	3	2	67	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
2	Grad	Gospić	5	9	10	21	4	1	50		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
3	Grad	Novalja	0	2	9	17	3	3	34		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
4	Grad	Otočac	1	2	3	13	4	3	26	srpska	0	0	0	1	0	0	1	3,85	0
5	Grad	Senj	2	5	6	20	0	3	36		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Općina	Brinje	2	3	0	3	0	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Općina	Donji Lapac***	1	0	2	2	0	1	6	srpska	1	0	2	1	0	1	5	83,33	+5
8	Općina	Karlobag	1	0	4	2	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Lovnac**	1	2	1	3	0	0	7	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Općina	Perušić	1	1	1	4	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Plitvička Jezera*	0	3	3	6	1	1	14	srpska	0	0	1	1	0	0	2	14,29	+1
12	Općina	Udbina***	0	1	2	4	0	1	8	srpska	0	0	1	3	0	0	4	50,00	0
13	Općina	Vrhovine**	0	1	0	1	0	0	2	srpska	0	0	0	1	0	0	1	50,00	+1
UKUPNO (13 JLPS)			18	44	49	131	15	17	274	srpska	1	0	4	7	0	1	13	4,74	+7

X VIROVITIČKO-PODRAVSKA																			
1	Županija	X VIROVITIČKO- PODRAVSKA*	2	6	14	22	1	1	46	srpska	0	0	1	0	0	0	1	2,17	0
2	Grad	Orahovica	0	1	6	11	0	1	19	rusinska	0	0	0	1	0	0	1	5,26	+1
										srpska	0	0	1	1	0	0	2	10,53	+2
3	Grad	Slatina	5	3	9	11	1	2	31	srpska	0	1	0	1	0	0	2	6,45	0
4	Grad	Virovitica	4	8	15	17	1	0	45	srpska	0	1	2	0	0	0	3	6,67	0
5	Općina	Crnac	1	0	0	2	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Općina	Gradina	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Općina	Lukač	1	0	0	4	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Općina	Mikleuš	0	0	0	2	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Nova Bukovica	0	1	1	3	1	0	6	slovačka	0	0	0	1	0	0	1	16,67	0
10	Općina	Pitomača	3	3	4	6	1	1	18		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Sopje	0	1	2	1	2	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Suhopolje	2	1	1	5	0	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Voćin	1	0	1	2	0	1	5	srpska	0	0	0	0	0	1	1	20,00	0
14	Općina	Zdenci	1	0	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
15	Općina	Čačinci	0	1	1	2	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Čadavica	1	0	1	3	1	1	7	srpska	0	0	0	1	0	0	1	14,29	+1
17	Općina	Špišić Bukovica	1	0	1	2	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (17 JLPS)			22	26	57	97	10	12	224	srpska	0	2	4	3	0	1	10	4,46	+3
										rusinska	0	0	0	1	0	0	1	0,45	+1
										slovačka	0	0	0	1	0	0	1	0,45	0
XI POŽEŠKO-SLAVONSKA																			
1	Županija	XI POŽEŠKO- SLAVONSKA*	2	4	12	23	2	2	45	srpska	0	0	0	1	0	0	1	2,22	0
2	Grad	Kutjevo	1	0	2	2	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
3	Grad	Lipik	1	4	5	8	0	1	19		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

4	Grad	Pakrac**	3	2	3	10	7	0	25	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
5	Grad	Pleternica	1	0	1	5	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Grad	Požega	0	5	13	23	2	1	44		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Općina	Brestovac	1	1	1	0	3	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Općina	Jakšić	0	1	1	1	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Kaptol	1	1	0	0	3	1	6	češka	0	1	0	0	0	0	1	16,67	0
10	Općina	Velika	0	0	1	3	3	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Čaglin	0	0	1	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (11 JLPS)			10	18	40	77	21	9	175	srpska	0	0	0	1	0	0	1	0,57	0
										češka	0	1	0	0	0	0	1	0,57	0
XII BRODSKO-POSAVSKA																			
1	Županija	XII BRODSKO- POSAVSKA	3	8	19	54	6	6	96	makedonska	0	0	0	1	0	0	1	1,04	+1
										srpska	0	0	0	2	0	0	2	2,08	-1
2	Grad	Nova Gradiška	4	7	6	16	2	2	37	srpska	0	0	1	0	0	0	1	2,70	0
3	Grad	Slavonski Brod	1	6	26	46	2	5	86		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
4	Općina	Bebrina	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
5	Općina	Brodski Stupnik	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Općina	Bukovlje	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Općina	Cernik	0	0	0	2	1	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Općina	Davor	1	0	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Donji Andrijevi	0	1	2	2	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Općina	Dragalić**	0	0	0	1	0	0	1	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Garčin	1	0	2	2	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Gornja Vrba	0	1	1	1	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Gornji Bogićevci	0	1	0	0	4	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Gundinci	0	1	0	1	0	1	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
15	Općina	Klakar	0	0	1	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Nova Kapela	0	1	0	2	1	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Okučani**	0	1	0	3	0	0	4	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

18	Općina	Oprisavci	0	0	1	1	0	1	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
19	Općina	Oriovac	0	2	0	2	6	0	10		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
20	Općina	Podcrkavlje	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
21	Općina	Rešetari	0	0	1	2	5	0	8		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
22	Općina	Sibinj	0	1	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
23	Općina	Sikirevci	1	0	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
24	Općina	Slavonski Šamac	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
25	Općina	Stara Gradiška	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
26	Općina	Staro Petrovo Selo	1	1	1	1	4	1	9		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
27	Općina	Velika Kopanica	0	1	1	0	6	0	8		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
28	Općina	Vrbje	0	0	0	1	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
29	Općina	Vrpolje	0	0	1	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
UKUPNO (29 JLPS)			12	38	63	152	42	19	326	makedonska	0	0	0	1	0	0	1	0,31	+1
										srpska	0	0	1	2	0	0	3	0,92	-1
XIII ZADARSKA																			
1	Županija	XIII ZADARSKA	8	3	25	72	3	4	115	srpska	0	0	1	0	0	0	1	0,87	0
2	Grad	Benkovac	3	3	6	15	0	3	30		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
3	Grad	Biograd na Moru	0	1	8	13	0	1	23		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
4	Grad	Nin	2	1	8	8	1	3	23	srpska	0	1	0	0	0	0	1	4,35	0
5	Grad	Obrovac*	1	1	4	7	0	1	14	srpska	0	0	1	0	0	0	1	7,14	-1
6	Grad	Pag	1	2	2	9	1	1	16		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Grad	Zadar	12	3	59	113	6	8	201	slovenska	0	0	0	1	0	0	1	0,50	0
8	Općina	Bibinje	1	0	3	3	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Galovac	1	0	1	1	2	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Općina	Gračac*	0	1	2	5	0	0	8	srpska	0	0	1	1	0	0	2	25,00	0
11	Općina	Jasenice	1	1	3	1	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Kali	1	1	3	3	0	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Kolan	0	1	3	3	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Kukljica	1	0	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

15	Općina	Lišane Ostrovičke	0	1	0	5	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
16	Općina	Novigrad	0	0	6	5	0	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
17	Općina	Pakoštane	3	1	1	4	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
18	Općina	Pašman	0	1	1	4	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
19	Općina	Polača	1	0	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
20	Općina	Poličnik	1	2	3	4	1	2	13		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
21	Općina	Posedarje	0	1	3	4	7	0	15		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
22	Općina	Povljana	3	0	0	2	1	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
23	Općina	Preko	0	2	3	6	0	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
24	Općina	Privlaka	0	1	1	3	1	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
25	Općina	Ražanac	0	2	1	3	2	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
26	Općina	Sali	1	0	1	4	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
27	Općina	Stankovci	1	0	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
28	Općina	Starigrad	1	0	1	3	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
29	Općina	Sukošan	0	1	1	3	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
30	Općina	Sveti Filip i Jakov	1	0	3	12	22	5	43		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
31	Općina	Tkon	0	1	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
32	Općina	Vir	0	4	8	11	2	0	25		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
33	Općina	Vrsi	2	0	2	1	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
34	Općina	Zemunik Donji	0	1	1	2	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
35	Općina	Škabrnja	0	1	2	3	3	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
UKUPNO (35 JLPS)			46	37	169	343	54	37	686	srpska	0	1	3	1	0	0	5	0,73	-1	
										slovenska	0	0	0	1	0	0	1	0,15	0	
XIV OSJEČKO-BARANJSKA																				
1	Županija	XIV OSJEČKO-BARANJSKA*	5	10	53	127	14	10	219	židovska	0	0	1	0	0	0	1	0,46	0	
											srpska	1	0	1	1	0	0	3	1,37	+1
2	Grad	Beli Manastir*	1	5	7	12	0	1	26	srpska	0	1	1	3	0	0	5	19,23	0	
3	Grad	Belišće	0	5	7	14	0	0	26		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
4	Grad	Donji Miholjac	1	1	4	10	2	1	19		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	

5	Grad	Našice	4	1	8	12	1	1	27	slovačka	0	0	0	1	0	1	2	7,41	0
6	Grad	Osijek	22	26	40	102	7	12	209	njemačka	2	0	0	1	0	0	3	1,44	0
										mađarska	0	0	0	2	0	0	2	0,96	0
										bošnjačka	1	0	0	0	0	1	2	0,96	0
										srpska	0	3	2	7	2	1	15	7,18	+1
7	Grad	Valpovo	4	0	5	7	1	2	19		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
8	Grad	Đakovo	3	2	13	23	1	0	42	srpska	0	0	0	1	0	0	1	2,38	0
9	Općina	Antunovac	1	0	3	5	6	0	15		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Općina	Bilje*	0	1	2	7	0	0	10	srpska	0	0	0	1	0	0	1	10,00	+1
										mađarska	0	0	1	1	0	0	2	20,00	0
11	Općina	Bizovac	1	0	1	3	2	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Darda*	3	0	3	5	9	1	21	srpska	1	0	0	0	1	0	2	9,52	0
										makedonska	0	0	0	1	0	0	1	4,76	+1
13	Općina	Donja Motičina	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Draž*	0	0	0	1	0	0	1	mađarska	0	0	0	1	0	0	1	100,00	0
15	Općina	Drenje	1	0	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Erdut**	1	0	4	6	0	1	12	srpska	1	0	4	3	0	1	9	75,00	+1
17	Općina	Ernestinovo*	0	1	0	4	0	1	6	mađarska	0	0	0	1	0	0	1	16,67	0
18	Općina	Feričanci	1	0	2	2	1	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Gorjani	0	1	0	0	1	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
20	Općina	Jagodnjak**	1	0	1	2	0	0	4	srpska	1	0	1	1	0	0	3	75,00	0
21	Općina	Kneževi Vinogradi*	0	1	1	6	0	1	9	srpska	0	1	1	0	0	0	2	22,22	0
										mađarska	0	0	0	4	0	0	4	44,44	0
22	Općina	Koška	2	0	0	4	4	1	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
23	Općina	Levanjska Varoš	1	0	0	3	2	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
24	Općina	Magadenovac	0	1	0	4	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
25	Općina	Marijanci	2	0	1	1	2	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
26	Općina	Petlovac	1	0	1	3	4	1	10	srpska	0	0	0	0	1	0	1	10,00	0
27	Općina	Petrijevci	0	1	1	2	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

28	Općina	Podgorač***	0	0	1	1	3	0	5	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
29	Općina	Podravska Moslavina	0	1	0	3	0	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
30	Općina	Popovac***	0	1	0	2	3	0	6	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
31	Općina	Punitovci***	1	0	0	0	0	0	1	slovačka	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
32	Općina	Satnica Đakovačka	1	1	1	3	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
33	Općina	Semeljci	0	1	2	4	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
34	Općina	Strizivojna	1	0	0	4	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
35	Općina	Trnava	0	0	1	0	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
36	Općina	Viljevo***	0	1	2	2	0	0	5	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
37	Općina	Viškovci	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
38	Općina	Vladislavci	0	1	0	3	2	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
39	Općina	Vuka	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
40	Općina	Čeminac	0	1	1	2	10	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
41	Općina	Čepin	2	1	5	7	0	1	16		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
42	Općina	Đurđenovac	3	1	1	2	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
43	Općina	Šodolovci**	0	1	0	1	0	0	2	srpska	0	1	0	1	0	0	2	100,00	-1	
UKUPNO (43 JLPS)											židovska	0	0	1	0	0	0	1	0,12	0
											srpska	4	6	10	18	4	2	44	5,33	+3
											slovačka	0	0	0	1	0	1	2	0,24	0
											njemačka	2	0	0	1	0	0	3	0,36	0
											mađarska	0	0	1	9	0	0	10	1,21	0
											bošnjačka	1	0	0	0	0	1	2	0,24	0
											makedonska	0	0	0	1	0	0	1	0,12	+1
XV ŠIBENSKO-KNINSKA																				
1	Županija	XV ŠIBENSKO-KNINSKA**	2	8	14	50	1	2	77	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	
2	Grad	Drniš	1	2	3	9	1	1	17		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	

3	Grad	Knin*	3	4	9	12	3	2	33	srpska	0	1	1	2	0	0	4	12,12	0
4	Grad	Skradin*	1	0	1	8	1	1	12	srpska	0	0	0	0	0	1	1	8,33	0
5	Grad	Vodice	3	1	9	20	2	2	37		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Grad	Šibenik	10	9	39	35	2	3	98		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Općina	Bilice	1	0	1	1	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Općina	Biskupija***	1	0	1	2	0	1	5	srpska	1	0	1	1	0	1	4	80,00	0
9	Općina	Civljane***	0	0	0	3	1	0	4	srpska	0	0	0	0	1	0	1	25,00	0
10	Općina	Ervenik***	1	0	1	0	0	1	3	srpska	1	0	1	0	0	1	3	100,00	0
11	Općina	Kijevo	0	1	0	0	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Kistanje***	1	1	1	3	1	1	8	srpska	0	1	1	2	1	0	5	62,50	+1
13	Općina	Murter-Kornati	0	1	2	7	0	1	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Pirovac	1	0	1	4	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
15	Općina	Primošten	0	1	4	3	0	0	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Promina	1	0	1	1	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Rogoznica	1	0	3	7	0	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
18	Općina	Ružić	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Tisno	1	2	6	4	1	0	14		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
20	Općina	Tribunj	0	1	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
21	Općina	Unešić	0	1	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (21 JLPS)			28	33	98	177	14	17	367	srpska	2	2	4	5	2	3	18	4,90	+1
XVI VUKOVARSKO-SRIJEMSKA																			
1	Županija	XVI VUKOVARSKO- SRIJEMSKA*	7	5	50	57	4	2	125	njemačka	0	0	1	0	0	0	1	0,80	0
										srpska	0	0	3	2	0	1	6	4,80	-2
2	Grad	Ilok	1	4	4	3	0	1	13	mađarska	0	0	0	1	0	0	1	7,69	0
3	Grad	Otok	2	0	4	9	1	1	17		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
4	Grad	Vinkovci	9	3	34	50	4	1	101		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
5	Grad	Vukovar*	3	5	29	30	4	3	74	slovačka	0	0	0	0	0	1	1	1,35	+1
										rusinska	0	0	0	1	0	0	1	1,35	+1

										mađarska	0	0	0	1	0	0	1	1,35	+1
										srpska	0	0	11	5	0	2	18	24,32	0
										<i>neopredijeljeni</i>	0	0	1	0	0	0	1	1,35	+1
6	Grad	Županja	3	0	3	9	2	1	18		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Općina	Andrijaševci	0	1	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Općina	Babina Greda	2	0	2	2	1	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Bogdanovci*	1	0	1	3	0	1	6	rusinska	0	0	0	1	0	0	1	16,67	0
10	Općina	Borovo**	0	1	1	2	0	0	4	srpska	0	1	1	2	0	0	4	100,00	0
11	Općina	Bošnjaci	0	1	2	2	1	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Cerna	0	0	1	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Drenovci	1	0	3	5	0	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Gradište	0	0	2	1	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
15	Općina	Gunja*	0	1	3	1	1	6	12	bošnjačka	0	0	0	0	0	3	3	25,00	+1
16	Općina	Ivankovo	2	2	1	5	0	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Jarmina	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
18	Općina	Lovas	0	1	0	2	3	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Markušica**	0	1	1	2	0	0	4	srpska	0	1	1	2	0	0	4	100,00	+2
20	Općina	Negoslavci**	1	0	0	1	1	1	4	srpska	1	0	0	1	1	0	3	75,00	0
21	Općina	Nijemci	0	3	1	3	1	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
22	Općina	Nuštar	0	1	2	2	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
23	Općina	Privlaka	1	1	0	2	3	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
24	Općina	Stari Jankovci**	0	1	1	2	0	1	5	srpska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
25	Općina	Stari Mikanovci	0	1	0	1	1	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
26	Općina	Tompojevci*	0	1	0	2	0	0	3	rusinska	0	0	0	1	0	0	1	33,33	0
27	Općina	Tordinci*	0	1	1	3	1	1	7	mađarska	0	0	0	1	0	0	1	14,29	0
28	Općina	Tovarnik	1	1	0	5	4	2	13		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
29	Općina	Trpinja**	0	1	1	2	0	1	5	srpska	0	1	1	1	0	1	4	80,00	-1
30	Općina	Vodinci	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
31	Općina	Vrbanja	0	0	2	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

32	Općina	Štitar	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
UKUPNO (32 JLPS)										njemačka	0	0	1	0	0	0	1	0,20	0																				
										srpska	1	3	17	13	1	4	39	7,74	-1																				
										mađarska	0	0	0	3	0	0	3	0,60	+1																				
										slovačka	0	0	0	0	0	1	1	0,20	+1																				
										rusinska	0	0	0	3	0	0	3	0,60	+1																				
										bošnjačka	0	0	0	0	0	3	3	0,60	+1																				
										<i>neopredijeljeni</i>	0	0	1	0	0	0	1	0,20	+1																				
XVII SPLITSKO-DALMATINSKA																																							
1	Županija	XVII SPLITSKO-DALMATINSKA	22	27	51	142	5	3	250	slovenska	0	0	1	0	0	0	1	0,40	0																				
										češka	0	0	0	1	0	0	1	0,40	+1																				
										srpska	0	1	0	0	0	0	1	0,40	0																				
2	Grad	Hvar	2	3	9	9	0	0	23		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
3	Grad	Imotski	2	2	4	9	25	4	46		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
4	Grad	Kaštela	2	4	35	51	49	11	152		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
5	Grad	Komiža	1	0	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
6										Grad										Makarska										<i>muslimanska</i>	0	0	0	1	0	0	1	1,82	0
																														srpska	0	0	0	1	0	0	1	1,82	0
7	Grad	Omiš	3	4	13	12	22	3	57		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
8	Grad	Sinj	2	1	13	20	3	1	40		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
9	Grad	Solin	3	3	20	44	51	11	132	srpska	0	0	0	0	0	1	1	0,76	0																				
10	Grad	Split	5	7	146	268	16	21	463		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
11	Grad	Stari Grad	0	2	4	2	0	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
12	Grad	Supetar	6	1	5	4	0	1	17		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
13	Grad	Trilj	2	0	3	4	6	1	16		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
14	Grad	Trogir	7	5	13	37	1	2	65		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
15	Grad	Vis	0	1	3	3	0	0	7	makedonska	0	0	1	0	0	0	1	14,29	0																				
16	Grad	Vrgorac	1	0	7	6	0	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				
17	Grad	Vrlika	1	1	3	2	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0																				

18	Općina	Baška Voda	1	2	5	5	1	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Bol	1	0	3	7	0	1	12		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
20	Općina	Brela	1	0	5	1	0	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
21	Općina	Cista Provo	0	2	0	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
22	Općina	Dicmo	1	0	2	1	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
23	Općina	Dugi Rat	0	1	3	5	4	2	15	srpska	0	0	0	1	0	0	1	6,67	0
24	Općina	Dugopolje	1	1	4	5	0	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
25	Općina	Gradac	0	1	4	5	9	1	20		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
26	Općina	Hrvace	1	0	0	5	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
27	Općina	Jelsa	1	0	3	7	0	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
28	Općina	Klis	2	0	4	7	0	0	13		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
29	Općina	Lećevice	1	1	0	0	1	2	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
30	Općina	Lokvičići	1	0	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
31	Općina	Lovreć	1	0	1	0	2	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
32	Općina	Marina	0	1	4	4	0	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
33	Općina	Milna	1	0	1	3	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
34	Općina	Muč	1	1	1	5	3	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
35	Općina	Nerežišća	0	1	1	1	2	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
36	Općina	Okrug	0	2	7	14	2	0	25	crnogorska	0	0	0	1	0	0	1	4,00	0
37	Općina	Otok	0	1	0	3	1	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
38	Općina	Podbablje	2	0	3	0	2	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
39	Općina	Podgora	0	1	5	2	0	1	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
40	Općina	Podstrana	3	3	8	9	7	1	31		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
41	Općina	Postira	1	0	1	2	3	1	8		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
42	Općina	Prgomet	1	1	0	0	0	3	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
43	Općina	Primorski Dolac	0	1	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
44	Općina	Proložac	1	1	0	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
45	Općina	Pučića	0	1	2	2	2	1	8	albanska	0	0	1	0	0	0	1	12,50	0
46	Općina	Runovići	2	1	0	1	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

47	Općina	Seget	1	0	1	10	1	1	14		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
48	Općina	Selca	1	0	3	2	4	1	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
49	Općina	Sutivan	0	1	2	4	7	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
50	Općina	Sućuraj	2	0	0	1	2	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
51	Općina	Tučepi	1	0	1	0	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
52	Općina	Zadvarje	1	1	1	0	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
53	Općina	Zagvozd	0	1	0	2	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
54	Općina	Zmijavci	1	0	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
55	Općina	Šestanovac	2	1	1	1	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
56	Općina	Šolta	0	1	1	5	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (56 JLPS)			98	92	425	766	239	84	1704	slovenska	0	0	1	0	0	0	1	0,06	0
										češka	0	0	0	1	0	0	1	0,06	+1
										srpska	0	1	0	2	0	1	4	0,23	0
										makedonska	0	0	1	0	0	0	1	0,06	0
										crnogorska	0	0	0	1	0	0	1	0,06	0
										albanska	0	0	1	0	0	0	1	0,06	0
										muslimanska	0	0	0	1	0	0	1	0,06	0
XVIII ISTARSKA																			
1	Županija	XVIII ISTARSKA*	12	22	20	107	6	3	170	srpska	0	0	0	2	0	0	2	1,18	0
										bošnjačka	0	0	0	0	0	1	1	0,59	-1
										talijanska	1	1	0	11	0	1	14	8,24	+1
2	Grad	Buje-Buie*	1	2	5	8	0	1	17	talijanska	0	0	3	3	0	1	7	41,18	-2
3	Grad	Buzet	1	2	5	10	1	2	21		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
4	Grad	Labin	3	3	8	28	1	0	43	bošnjačka	0	0	1	1	0	0	2	4,65	+1
5	Grad	Novigrad-Cittanova	2	1	7	16	0	1	27	talijanska	0	0	0	3	0	1	4	14,81	-1
6	Grad	Pazin	3	2	7	25	1	1	39		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Grad	Poreč-Parenzo	4	3	26	33	2	2	70	talijanska	0	0	2	0	0	0	2	2,86	+1
8	Grad	Pula-Pola ¹	3	4	37	121	2	8	175	nepoznati	3	4	37	121	2	8	175	100,00	+175

9	Grad	Rovinj-Rovigno	8	9	14	40	2	4	77	rumunjska	0	0	0	2	0	0	2	2,60	0
										bošnjačka	0	0	0	1	0	0	1	1,30	0
										talijanska	1	1	2	4	0	0	8	10,39	+1
										srpska	0	0	0	3	0	0	3	4,23	0
										<i>muslimanska</i>	0	0	0	2	0	0	2	2,82	0
										<i>neopredijeljeni</i>	0	0	1	0	0	0	1	1,41	0
10	Grad	Umag-Umago	6	3	25	36	1	0	71	srpska	0	0	0	3	0	0	3	4,23	0
										talijanska	0	0	4	2	1	0	7	9,86	0
										<i>muslimanska</i>	0	0	0	2	0	0	2	2,82	0
										<i>neopredijeljeni</i>	0	0	1	0	0	0	1	1,41	0
11	Grad	Vodnjan-Dignano*	2	3	8	11	0	2	26	talijanska	0	2	6	1	0	1	10	38,46	-1
12	Općina	Bale-Valle*	0	1	2	2	3	1	9	talijanska	0	0	0	1	0	0	1	11,11	0
13	Općina	Barban	1	1	0	4	3	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Brtonigla-Verteneglio*	0	1	2	5	5	0	13	talijanska	0	0	0	3	2	0	5	38,46	0
15	Općina	Cerovlje	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Fažana-Fasana	1	0	4	5	0	1	11	<i>muslimanska</i>	0	0	0	0	0	1	1	9,09	+1
										srpska	0	0	0	1	0	0	1	9,09	+1
17	Općina	Funtana-Fontane	0	1	1	4	0	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
18	Općina	Gračičće	0	1	0	4	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Grožnjan-Grisignana*	1	1	0	4	1	0	7	talijanska	1	0	0	2	1	0	4	57,14	0
20	Općina	Kanfanar	1	0	0	2	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
21	Općina	Karolja	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
22	Općina	Kaštelir-Labinci-Castelliere-S. Domenica	1	0	0	2	0	1	4	talijanska	1	0	0	0	0	0	1	25,00	0
23	Općina	Kršan	0	4	2	6	0	1	13		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

24	Općina	Lanišće	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
25	Općina	Ližnjan-Lisignano	3	2	0	3	3	0	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
26	Općina	Lupoglav	0	1	0	1	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
27	Općina	Marčana	1	1	2	5	0	1	10	slovenska	0	0	0	0	0	1	1	10,00	0
28	Općina	Medulin	1	4	11	25	1	3	45		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
29	Općina	Motovun-Montona	1	0	0	5	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
30	Općina	Oprtalj-Portole	1	0	0	2	1	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
31	Općina	Pićan	0	1	1	4	0	0	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
32	Općina	Raša	1	0	1	5	0	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
33	Općina	Sveta Nedelja	1	0	1	4	1	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
34	Općina	Sveti Lovreč	0	1	0	2	2	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
35	Općina	Sveti Petar u Šumi	1	0	1	0	0	1	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
36	Općina	Svetvinčenat	2	1	1	4	3	1	12		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
37	Općina	Tar-Vabriga-Torre Abrega	0	1	5	4	0	0	10	talijanska	0	0	1	2	0	0	3	30,00	+2
38	Općina	Tinjan	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
39	Općina	Višnjan-Visignano	0	0	0	2	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
40	Općina	Vižinada-Visinada	0	1	1	2	2	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
41	Općina	Vrsar-Orsera	1	0	6	7	0	1	15		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
42	Općina	Žminj	1	0	0	4	5	0	10		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (42 JLPS)			64	81	203	556	48	41	993	srpska	0	0	0	6	0	0	6	0,00	+1
										bošnjačka	0	0	1	2	0	1	4	0,40	-1
										slovenska	0	0	0	0	0	1	1	0,11	0
										talijanska	4	4	18	32	4	4	66	6,65	+1
										rumunjska	0	0	0	2	0	0	2	0,20	0
										muslimanska	0	0	0	2	0	1	3	0,33	+1
										neopredijeljeni	0	0	1	0	0	0	1	0,11	0
										nepoznati	3	4	37	121	2	8	175		+175

XIX DUBROVAČKO-NERETVANSKA

XIX DUBROVAČKO-NERETVANSKA																			
1	Županija	XIX DUBROVAČKO- NERETVANSKA	4	3	29	62	2	3	103	srpska	0	0	0	1	0	0	1	0,97	0
										bošnjačka	0	0	0	1	0	1	2	1,94	+1
2	Grad	Dubrovnik	7	7	101	124	5	12	256	bošnjačka	0	0	2	1	0	0	3	1,17	0
3	Grad	Korčula	2	2	6	6	1	1	18	srpska	0	0	0	1	0	0	1	5,56	0
4	Grad	Metković	2	2	7	17	0	2	30		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
5	Grad	Opuzen	0	1	4	4	0	2	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Grad	Ploče	4	2	4	11	3	1	25		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Općina	Blato	1	4	1	4	1	2	13		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Općina	Dubrovačko primorje	1	0	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Janjina	0	1	0	2	2	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Općina	Konavle	4	2	11	8	0	1	26		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Kula Norinska	1	0	0	3	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Lastovo	0	1	0	2	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Lumbarda	2	0	1	2	0	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Mljet	1	0	2	2	0	1	6		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
15	Općina	Orebić	0	1	3	5	1	1	11		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
16	Općina	Pojezerje	1	0	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Slivno	1	0	0	2	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
18	Općina	Smokvica	1	1	0	3	1	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Ston	1	1	2	4	1	1	10		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
20	Općina	Trpanj	0	1	1	1	0	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
21	Općina	Vela Luka	2	2	4	7	0	1	16	srpska	0	0	0	1	0	0	1	6,25	0
22	Općina	Zažablje	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
23	Općina	Župa Dubrovačka	1	0	7	10	0	0	18		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
UKUPNO (23 JLPS)			36	32	184	283	17	31	583	srpska	0	0	0	3	0	0	3	0,51	0
										bošnjačka	0	0	2	2	0	1	5	0,86	+1

XX MEĐIMURSKA																			
1	Županija	XX MEĐIMURSKA	4	10	10	40	4	1	69		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
2	Grad	Mursko Središće	1	0	6	6	1	0	14		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
3	Grad	Prelog	1	1	8	11	0	0	21		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
4	Grad	Čakovec	8	4	17	18	0	0	47		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
5	Općina	Belica	0	0	1	2	0	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
6	Općina	Dekanovec	0	0	0	1	0	0	1		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
7	Općina	Domašinec	0	0	0	1	0	1	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
8	Općina	Donja Dubrava	1	0	0	0	1	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
9	Općina	Donji Kraljevec	0	1	1	3	4	0	9		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
10	Općina	Donji Vidovec	1	0	1	0	1	0	3		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
11	Općina	Goričan	0	1	0	1	1	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
12	Općina	Gornji Mihaljevec	0	0	1	1	1	1	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
13	Općina	Kotoriba	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
14	Općina	Mala Subotica	1	0	2	2	2	0	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
15	Općina	Nedelišće	1	2	4	6	4	2	19	romska	0	0	0	0	1	0	1	5,26	0
16	Općina	Orehovica***	1	0	0	3	1	0	5	romska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
17	Općina	Podturen	0	1	0	1	0	0	2		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
18	Općina	Pribislavec***	0	1	2	1	1	0	5	romska	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
19	Općina	Selnica	0	1	1	2	1	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
20	Općina	Strahoninec	0	1	1	2	0	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
21	Općina	Sveta Marija	0	1	0	2	2	0	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
22	Općina	Sveti Juraj na Bregu	1	0	1	3	1	1	7		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
23	Općina	Sveti Martin na Muri	0	1	0	2	1	0	4		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
24	Općina	Vratišinec	0	1	0	2	0	2	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
25	Općina	Šenkovec	1	0	0	2	1	1	5		0	0	0	0	0	0	0	0,00	0

26	Općina	Štrigova	0	0	0	2	1	1	4		0	0	0	0	0	0	0,00	0	
UKUPNO (26 JLPS)			21	27	56	116	29	12	261	romska	0	0	0	0	1	0	1	0,38	0
XXI GRAD ZAGREB																			
1	Grad	Zagreb ²	47	78	830	1778	195	94	3022	albanska	0	0	1	0	0	0	1	0,03	0
										bošnjačka	0	0	5	10	2	2	19	0,63	0
										bugarska	0	0	0	1	0	0	1	0,03	0
										crnogorska	0	0	2	3	0	0	5	0,17	0
										češka	0	0	2	3	0	0	5	0,17	0
										mađarska	0	0	1	2	0	0	3	0,10	0
										njemačka	0	0	1	1	0	0	2	0,07	0
										slovačka	0	0	0	1	0	0	1	0,03	0
										slovenska	0	0	1	2	0	0	3	0,10	-1
										srpska	2	3	7	11	1	2	26	0,86	-5
										talijanska	0	0	0	1	0	0	1	0,03	+1
										makedonska	0	0	2	4	0	0	6	0,20	0
										<i>nepoznati</i>	6	9	122	207	8	2	354	11,71	+354
										<i>(neopredijeljeni)</i>	0	0	0	0	0	0	0	0,00	-235
UKUPNO (576 JLPS)			715	980	3419	7345	1002	597	14058	srpska	16	25	74	122	10	14	261	1,86	+4
										slovačka	0	0	0	4	0	2	6	0,04	+1
										bošnjačka	1	1	10	16	2	8	38	0,27	-1
										ruska	0	0	0	2	0	0	2	0,01	+1
										albanska	0	0	2	2	0	0	4	0,03	+1
										češka	1	3	4	12	5	0	25	0,18	+4
										mađarska	0	1	2	15	0	0	18	0,13	-1
										makedonska	0	0	3	7	0	0	10	0,07	+3
										slovenska	0	0	3	4	0	1	8	0,06	-6
										talijanska	4	5	18	33	4	4	68	0,48	+2

							crnogorska	0	0	2	6	0	0	8	0,06	-2
							rusinska	0	0	0	4	0	0	4	0,03	+2
							židovska	0	0	1	0	0	0	1	0,01	0
							njemačka	2	0	2	2	0	0	6	0,04	0
							bugarska	0	0	0	1	0	0	1	0,01	0
							rumunjska	0	0	0	2	0	0	2	0,01	0
							romska	0	0	0	0	1	0	1	0,01	0
							muslimanska	0	0	1	4	1	2	8	0,06	+2
							neopredijeljeni	1	1	5	11	0	0	18	0,13	-234
							nepoznati	9	13	159	328	10	10	529	3,76	+529
							UKUPNO MANJINE³	24	35	121	232	22	29	463	3,31	+8
								59		353		51				
	1680		10712			1593										

*JLP(R)S u kojima pripadnici nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima tih jedinica, odnosno u kojima imaju pravo na zastupljenost u upravnim tijelima tih jedinica i to pravo ostvaruju

**JLP(R)S u kojima pripadnici nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina, imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim tijelima tih jedinica, odnosno u kojima imaju pravo na zastupljenost u upravnim tijelima tih jedinica i to pravo ne ostvaruju

*** JLS u kojima pripadnici nacionalne manjine čine apsolutnu većinu biračkog tijela jedinice (>50%)

¹ U Gradi Puli-Pola nije za 2018. godinu evidentirana nacionalna pripadnost zaposlenih službenika i namještenika. Naime, Grad Pula-Pola je izvijestio da zbog nepostojanja obveze izjašnjavanja o nacionalnoj pripadnosti nema uvida u stanje zaposlenih po navedenom kriteriju.

² Grad Zagreb, dostavio je podatak o 354 nepoznatih zaposlenika jer su, s obzirom na nepostojanje obaveze izjašnjavanja o nacionalnoj pripadnosti, svi novozaposleni evidentirani kao nepoznate nacionalnosti (uvećano za prošlogodišnji broj iz kategorije neopredijeljenih, kada kategorija nepoznati nije bila dostupna korisnicima e-Sustava)

³ U ukupni broj zaposlenih nacionalnih manjina nisu uračunati neopredijeljeni, nepoznati i Muslimani

Podaci o broju zaposlenih pripadnika nacionalnih manjina u pravosudnim tijelima (s danom 31.12.2018.)

a) Pravosuđe – dužnosnici u sudovima – skupna tablica na dan 31.12.2018.

	Ukupno		Republički sudovi		Županijski sudovi		Općinski sudovi		Trgovački sudovi		Upravni sudovi		Prekršajni sudovi		Odnos prema 31.12.2017. (+/-)
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	%
Srbi	38	2,17		0,00	12	3,13	16	2,09		1,00	1	2,13	9	2,84	-5,00
Bošnjaci	3	0,17		0,00	1	0,26	1	0,13		0,00		0,00	1	0,32	0,00
Talijani	2	0,11		0,00		0,00	2	0,26		0,00		0,00		0,00	0,00
Mađari	2	0,11		0,00		0,00	1	0,13		0,00		0,00	1	0,32	0,00
Slovinci	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Albanci	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Česi	1	0,06		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	1	0,32	0,00
Romi	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Ostali	10	0,57	3	2,44	2	0,52	3	0,39		0,00		0,00	2	0,63	0,00
Ukupno	1.752		123		384		765		116		47		317		-2,01
od toga PNM	56	3,20	3	2,44	15	3,91	23	3,01	0	0,00	1	2,13	14	4,42	-3,45

Napomena:

* Republički sudovi – Vrhovni sud RH, Visoki upravni sud RH, Visoki trgovački sud RH, Visoki prekršajni sud RH

* Ostali – kratko obrazloženje (3-Crnogorac, 1-Makedonac, 2-Neopredijeljen, 2-Rusin, 1-Slovak, 1-Židov)

Kratka analiza stanja u odnosu na 2017. godinu (razlika +/-):

Smanjen je ukupan broj dužnosnika u sudovima sa 1788 na 1752, a broj PNM je smanjen sa 58 na 56. Broj dužnosnika na republičkim sudovima smanjen je sa 127 na 123, a broj PNM je porastao sa 2 na 3. Broj dužnosnika na županijskim sudovima je smanjen sa 388 na 384, a broj PNM je ostao isti-15. Broj dužnosnika na općinskim sudovima je smanjen sa 782 na 765, a broj PNM smanjen je sa 25 na 23. Broj dužnosnika na trgovačkim sudovima je porastao sa 113 na 116, a broj PNM je ostao isti-0. Broj dužnosnika na upravnim sudovima je ostao isti – 47 kao i broj PNM -1.Na prekršajnim sudovima broj dužnosnika je smanjen sa 331 na 317, a broj PNM je smanjen sa 15 na 14.

b) **Pravosuđe – dužnosnici u državnim odvjetništvima – skupna tablica na dan 31.12.2018.**

	Ukupno		DORH		USKOK		Županijska državna odvjetništva		Općinska državna odvjetništva		Odnos prema 31.12.2017. (+/-)
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	%
Srbi	18	2,82		0,00	1	3,03	9	5,59	8	1,92	0,00
Bošnjaci	1	0,16	1	3,70		0,00		0,00		0,00	0,00
Talijani	2	0,31		0,00		0,00	1	0,62	1	0,24	0,00
Mađari	1	0,16		0,00		0,00		0,00	1	0,24	0,00
Slovinci	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Albanci	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Česi	1	0,16		0,00		0,00		0,00	1	0,24	0,00
Romi	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Ostali	5	0,78		0,00		0,00	1	0,62	4	0,96	25,00
Ukupno	638		27		33		161		417		4,08
od toga PNM	28	4,39	1	3,70	1	3,03	11	6,83	15	3,60	3,70

Napomena:

* Republički sudovi – Vrhovni sud RH, Visoki upravni sud RH, Visoki trgovački sud RH, Visoki prekršajni sud RH

* Ostali – kratko obrazloženje (2-Crnogorac, 2-Makedonac, 1-Ukrajina)

Kratka analiza stanja u odnosu na 2017. godinu (razlika +/-):

Porastao je ukupan broj dužnosnika u državnim odvjetništvima sa 613 na 638, a broj pripadnika nacionalnih manjina (u daljnjem tekstu: PNM) je porastao sa 27 na 28. U DORH-u je broj dužnosnika s 22 porastao na 27 dok je broj PNM ostao isti. U USKOK-u je broj dužnosnika smanjen s 33 na 32, dok je broj PNM ostao isti. U županijskim državnim odvjetništvima broj dužnosnika je smanjen sa 162 na 161, a broj PNM je ostao isti. U općinskim državnim odvjetništvima ukupan broj dužnosnika je porastao sa 395 na, 417 a broj PNM je porastao sa 14 na 15.

c) **Pravosuđe – službenici, namještenici i vježbenici u sudovima – skupna tablica na dan 31.12.2018.**

	Ukupno		Republički sudovi		Županijski sudovi		Općinski sudovi		Trgovački sudovi		Upravni sudovi		Prekršajni sudovi		Odnos prema 31.12.2017. (+/-)
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	%
Srbi	111	1,69		0,00	14	1,79	75	1,91	5	0,88	1	1,03	16	1,70	-5,93
Bošnjaci	19	0,29		0,00		0,00	16	0,41	2	0,35		0,00	1	0,11	0,00
Talijani	16	0,24		0,00		0,00	13	0,33		0,00		0,00	3	0,32	6,67
Mađari	9	0,14		0,00	1	0,13	5	0,13	2	0,35		0,00	1	0,11	-10,00
Slovinci	3	0,05		0,00		0,00	2	0,05		0,00	1	1,03		0,00	0,00
Albanci	5	0,08		0,00		0,00	4	0,10		0,00	1	1,03		0,00	25,00
Česi	14	0,21		0,00		0,00	8	0,20		0,00		0,00	6	0,64	-6,67
Romi	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Ostali	87	1,32	1	0,41	6	0,77	66	1,68	3	0,53	4	4,12	7	0,74	0,00
Ukupno	6.568		244		782		3.937		565		97		943		-0,55
od toga PNM	264	4,02	1	0,41	21	2,69	189	4,80	12	2,12	7	7,22	34	3,61	-2,58

Napomena:

* Republički sudovi – Vrhovni sud RH, Visoki upravni sud RH, Visoki trgovački sud RH, Visoki prekršajni sud RH

* podaci se odnose na službenike zaposlene na određeno i neodređeno vrijeme

* Ostali – kratko obrazloženje (7-Crnogorac, 3-Makedonac, 2-Musliman, 61-Neopredijeljen, 5-Nijemac, 1-Rusin, 5-Slovak, 3-Ukrajinci)

Kratka analiza stanja u odnosu na 2017. godinu (razlika +/-):

Ukupan broj službenika, namještenika i vježbenika na sudovima smanjen je sa 6604 na 6568, a broj PNM je smanjen sa 271 na 264. Broj službenika, namještenika i vježbenika na republičkim sudovima je povećan sa 235 na 244, a broj PNM je smanjen sa 2 na 1. Broj službenika, namještenika i vježbenika na županijskim sudovima je smanjen sa 794 na 782, a broj PNM je smanjen sa 25 na 21. Broj službenika, namještenika i vježbenika na općinskim sudovima je smanjen sa 3949 na 3937, a broj PNM je smanjen sa 193 na 189. Broj službenika, namještenika i vježbenika na trgovačkim sudovima je povećan sa 558 na 565, a broj PNM je porastao sa 11 na 12. Broj službenika, namještenika i vježbenika na upravnim sudovima je povećan sa 89 na 97, a broj PNM je povećan sa 6 na 7. Na prekršajnim sudovima je ukupan broj zaposlenih službenika, namještenika i vježbenika sa 979 na 943, a broj PNM je ostao isti.

d) **Pravosuđe – službenici, namještenici i vježbenici u državnim odvjetništvima – skupna tablica na dan 31.12.2018.**

	Ukupno		DORH		USKOK		Županijska državna odvjetništva		Općinska državna odvjetništva		Odnos prema 31.12.2017. (+/-)
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	%
Srbi	24	2,10	1	2,00		0,00	8	2,74	15	1,97	-11,11
Bošnjaci	4	0,35		0,00		0,00	1	0,34	3	0,39	0,00
Talijani	1	0,09		0,00		0,00	1	0,34		0,00	0,00
Mađari	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Slovenci	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Albanci	1	0,09		0,00		0,00	1	0,34		0,00	0,00
Česi	1	0,09	1	2,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Romi	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00
Ostali	15	1,31	1	2,00	1	2,56	3	1,03	10	1,31	0,00
Ukupno	1.142		50		39		292		761		-0,44
od toga PNM	46	4,03	3	6,00	1	2,56	14	4,79	28	3,68	-6,12

Napomena:

* Republički sudovi – Vrhovni sud RH, Visoki upravni sud RH, Visoki trgovački sud RH, Visoki prekršajni sud RH

* podaci se odnose na službenike zaposlene na određeno i neodređeno vrijeme

* Ostali – kratko obrazloženje (1-Crnogorac, 2-Musliman, 9-Neopredijeljen, 1-Slovak, 1-Tatar, 1-Ukrajinci)

Kratka analiza stanja u odnosu na 2017. godinu (razlika +/-):

Ukupan broj službenika, namještenika i vježbenika u državnim odvjetništvima smanjen je sa 1147 na 1142, a broj PNM smanjen sa 49 na 46. U DORH-u je broj službenika, namještenika i vježbenika povećan sa 47 na 50, a broj PNM je povećan sa 1 na 3. U USKOK-u je broj službenika, namještenika i vježbenika smanjen sa 41 na 39, a broj PNM je ostao isti. U županijskim državnim odvjetništvima broj službenika, namještenika i vježbenika smanjen je sa 298 na 292, a broj PNM je smanjen sa 17 na 14. U općinskim državnim odvjetništvima ukupan broj službenika, namještenika i vježbenika je ostao isti, a broj PNM je smanjen sa 30 na 28.